BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

Keperluan Berkanun

Mengikut seksyen 48 Akta Bank Negara Malaysia 1958, Bank Negara Malaysia dengan ini menerbitkan dan telah mengemukakan kepada Menteri Kewangan satu naskah Laporan Tahunan ini berserta dengan satu salinan Kira-kira Tahunannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2007, yang telah diperiksa dan disahkan oleh Ketua Audit Negara. Kira-kira Tahunan ini akan juga diterbitkan di dalam Warta.

Bagi maksud seksyen 115 Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, laporan tahunan berhubung dengan pentadbiran Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 dan perkara lain yang berkaitan bagi tahun berakhir 2007 dimasukkan ke dalam Laporan Kestabilan Kewangan dan Sistem Pembayaran 2007 yang menjadi satu daripada bahagian yang penting Laporan Tahunan 2007.

Zeti Akhtar Aziz
Pengerusi
Lembaga Pengarah

26 Mac 2008

Lembaga Pengarah

Tan Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
D.K. (Johor), P.S.M., S.S.A.P., D.P.M.J.
Gabenor dan Pengerusi

Dato' Ooi Sang Kuang
D.M.P.N.
Timbalan Gabenor

Dato' Zamani bin Abdul Ghani
D.P.S.K., D.M.S.M., D.S.M., K.M.N.
Timbalan Gabenor

Dato' Mohd Razif Abd Kadir
D.P.M.P., D.I.M.P.
Timbalan Gabenor

Dato' Sri Dr. Wan Abdul Aziz bin Wan Abdullah
S.S.A.P., D.P.S.K., A.M.N.

Datuk Oh Siew Nam
P.J.N.

Tan Sri Datuk Amar Haji Bujang bin Mohd. Nor
P.S.M., D.A., P.N.B.S., J.S.M., J.B.S., A.M.N., P.B.J., P.P.D.(Emas)

Dato' N. Sadasivan
D.P.M.P., J.S.M., K.M.N.

Tan Sri Dato Sri Mohd Hassan Marican
P.S.M., S.P.M.T., D.S.M.T., P.N.B.S., A.M.K.

Tan Sri Dato Sri Mohd Hassan Marican telah dilantik semula menjadi Ahli Lembaga Pengarah berkuat kuasa pada 1 Februari 2008.

Gabenor	Tan Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Timbalan Gabenor	Dato' Ooi Sang Kuang
Timbalan Gabenor	Dato' Zamani bin Abdul Ghani
Timbalan Gabenor	Dato' Mohd Razif bin Abd. Kadir
Setiausaha kepada Lembaga Pengarah	Dato' Mohd Nor bin Mashor
Penolong Gabenor	Dato' Mohamad Daud bin Hj. Dol Moin
Penolong Gabenor	Dato' Muhammad bin Ibrahim
Penolong Gabenor	Nor Shamsiah binti Mohd Yunus
Penolong Gabenor	Dato' Mohd Nor bin Mashor
Penolong Gabenor	Lillian Leong Bee Lian
Penolong Gabenor	Gopala Krishnan Sundaram
Pengarah	
Pejabat Gabenor	Suhaimi bin Ali
Komunikasi Korporat	Abu Hassan Alshari bin Yahaya
Audit Dalam	Hor Weng Keng
Penyiasatan Khas	Johar bin Mokhtar
Perisikan Kewangan	Jeremy Lee Eng Huat
Perkhidmatan Statistik	Chew Siew Kheam
Ekonomi	
Analisis dan Strategi Monetari	Dr. Sukhdave Singh
Antarabangsa	Ismail bin Alowi
Ekonomi	Marzunisham bin Omar
Pengawalan	
Perbankan Islam dan Takaful	Bakarudin bin Ishak
Pembangunan Sektor Kewangan	Ahmad Hizzad bin Baharuddin
Konsumer dan Amalan Pasaran	Koid Swee Lian
Unit Promosi MIFC	Shariffuddin bin Khalid
Pemantauan dan Pengawasan Kewangan	S. Abd. Rasheed bin S. Abd Ghafur
Dasar Kewangan Pruden	Jessica Chew Cheng Lian
Kewangan Pembangunan dan Enterpris	-
Penyeliaan	
Penyeliaan Perbankan	Chung Chee Leong
Penyeliaan Konglomerat Kewangan	Che Zakiah binti Che Din
Penyeliaan IT dan IKP	Mahdi bin Mohd. Ariffin
Dasar Sistem Pembayaran	Cheah Kim Ling
Penyeliaan Insurans dan Takaful	Yap Lai Kuen
Pelaburan dan Operasi	
Operasi Pelaburan dan Pasaran Kewangan	Norzila binti Abdul Aziz
Pengurusan dan Operasi Matawang	Ramli bin Saad
Pentadbiran Pertukaran Asing	Wan Hanisah binti Wan Ibrahim
Perkhidmatan Organisasi	
Perkhidmatan Korporat	Dato' Mohd Nor bin Mashor
Undang-undang	Gopala Krishnan Sundaram
Perkhidmatan Perbankan Pusat	V. Vijayaledchumy
Pengurusan Strategik	Donald Joshua Jaganathan
Pengurusan Sumber Manusia	Kamari Zaman bin Juhari
Kewangan	Abdul Aziz bin Abdul Manaf
Keselamatan	Mior Mohd Zain bin Mior Mohd Tahir
Harta dan Perkhidmatan	Zulkifli bin Abd Rahman
Pengurusan Risiko	Santhini a/p Chandrapal
Sasana Kijang PMO	Lim Foo Thai
Perkhidmatan IT	Alizah binti Ali
Pusat Pembangunan Sumber Manusia	Arlina binti Ariff
Ketua Unit	
Pentadbiran Pengawalan dan Penyeliaan	Siti Ramlah binti Ahmad
Ketua Perwakilan	
Pejabat Perwakilan New York	Mahendran a/l Kanagaratnam
Pejabat Perwakilan London	Azman bin Mat Ali
Pengurus Cawangan	
Shah Alam	Mohd. Khir bin Hashim
Kuching	Ishak bin Musa
Johor Bahru	Abdul Aziz bin Ahmad
Kuala Terengganu	Azizan bin Mohd Ali
Kota Kinabalu	Ahmad bin Abd Rahim
Pulau Pinang	–

Kandungan

Perutusan Gabenor

Ekonomi Malaysia pada Tahun 2007

3 Persekitaran Ekonomi Antarabangsa pada Tahun 2007
6 Tinjauan Keseluruhan
7 Keadaan Permintaan Dalam Negeri
12 Kajian Mengikut Sektor
24 *Rencana: Pembangunan Industri Pembiayaan Mikro yang Teguh dan Mampan*
27 Harga dan Guna Tenaga
34 Sektor Luar Negeri
48 *Rencana: Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana*

Keadaan Monetari dan Kewangan

59 Tinjauan Keadaan Monetari dan Kewangan Antarabangsa
63 Perkembangan Kadar Pertukaran Ringgit
66 Mudah Tunai dan Bekalan Wang
67 Keadaan Pasaran Kewangan
73 Pembiayaan Ekonomi
78 *Rencana: Perkembangan Sumber Pembiayaan bagi Ekonomi Malaysia*

Dasar Monetari pada Tahun 2007

85 Tinjauan Keseluruhan
85 Dasar Monetari pada Tahun 2007
89 Operasi Monetari pada Tahun 2007

Prospek dan Dasar

97 Prospek Ekonomi Antarabangsa pada Tahun 2008
99 Ekonomi Malaysia pada Tahun 2008
109 Dasar Monetari Tahun 2008
111 *Rencana: Keluaran Potensi Ekonomi Malaysia*
112 *Rencana: Liberalisasi Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing*
115 Dasar Fiskal Tahun 2008

Tadbir Urus dan Pembangunan Organisasi

119 Tinjauan Keseluruhan
124 Pengurusan Risiko di Bank Negara Malaysia
128 Struktur Organisasi

Penyata Kewangan Tahunan

138 Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2007
139 Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007
140 Nota-nota bagi Penyata Kewangan

Tambahan

Perutusan Gabenor

BANK NEGARA MALAYSIA
CENTRAL BANK OF MALAYSIA

Ekonomi Malaysia berkembang 6.3% pada tahun 2007, iaitu kadar pertumbuhan terpantas dalam tempoh tiga tahun. Pertumbuhan dipacu oleh permintaan dalam negeri yang kukuh daripada sektor swasta dan awam. Pertumbuhan ekonomi yang lebih kukuh ini, dalam persekitaran luar negeri yang kurang menggalakkan, adalah hasil daripada kekuatan permintaan dalam negeri dan struktur ekonomi negara yang semakin pelbagai. Dengan ekonomi Malaysia melalui transformasi struktur dalam tempoh sedekad yang lalu, sektor perkhidmatan kini menjadi peneraju utama pertumbuhan ekonomi. Hasilnya, bidang pertumbuhan baharu telah muncul. Kepelbagaian ini juga dapat dilihat dalam sektor perkilangan dan dengan itu sektor eksport. Perubahan dalam corak perdagangan ini telah diperkukuh oleh pempelbagaian seterusnya dalam pasaran eksport negara.

Pada tahun 2008, persekitaran luar negeri dijangka terus terjejas lantaran lanjutan krisis kewangan yang tercetus di Amerika Syarikat. Dengan krisis tersebut tidak menunjukkan sebarang tanda akan reda, ketidakpastian dan penghindaran risiko telah meningkat dalam pasaran kewangan. Kini, kelembapan ekonomi di negara-negara yang mengalami krisis dijangka lebih ketara dan berpanjangan daripada jangkaan awal. Hal ini bukan sahaja disebabkan oleh masalah mudah tunai skala besar yang seterusnya mengekang keadaan kredit, malah ia juga disebabkan oleh kesan penurunan harga aset dan inflasi yang lebih tinggi terhadap perbelanjaan pengguna. Meskipun keketaraan impak perkembangan ini terhadap pertumbuhan global tidak jelas, keadaan ini menambah ketidakpastian yang sudah sedia ada dalam pasaran kewangan. Ketidaktentuan yang ketara dalam pasaran kewangan yang dialami pada tahun 2007 dijangka berterusan pada tahun 2008.

Pertumbuhan yang lebih perlahan dalam beberapa ekonomi terbesar dijangka menyebabkan perdagangan global lebih sederhana. Walau bagaimanapun, perdagangan dalam kalangan negara Asia telah meningkat dengan nyata. Dengan permintaan dalam negeri ekonomi Asia semakin berkembang, pasaran kumulatif di rantau ini telah meningkat dengan ketara, dengan itu meningkatkan prospek bagi perdagangan antara rantau yang saling memperkukuh. Meskipun kesalinghubungan rantau ini dengan ekonomi global dan sistem kewangan antarabangsa kukuh, permintaan dalam negeri yang dominan dan integrasi ekonomi serantau yang lebih meluas telah mengurangkan implikasi perkembangan luar negeri terhadap rantau ini. Oleh itu, meskipun ekonomi serantau tidak sepenuhnya dilindungi, sebahagian daripada implikasi ini akan dapat ditangani.

Malaysia memasuki tempoh ketidakpastian global yang kian meningkat ini dengan kedudukannya yang mantap. Ekonomi negara mencapai pertumbuhan mapan yang berpurata hampir 6% pada tiga tahun yang lepas. Kualiti pertumbuhan juga bertambah baik – menjadi lebih seimbang antara sumber pertumbuhan dalam negeri dengan luar negeri, antara aktiviti sektor swasta dengan sektor awam, dan antara sektor ekonomi yang berbeza. Pembangunan sektor kewangan dan liberalisasi kewangan yang berterusan juga memperlihatkan ganjaran yang ketara. Hal yang demikian telah menyumbang ke arah perjalanan sistem kewangan yang lebih cekap dan dalam menyokong proses pertumbuhan, serta peningkatan daya tahannya menangani kejutan. Berlatarbelakangkan persekitaran ini, ekonomi Malaysia dijangka mengekalkan pertumbuhan antara 5 - 6% pada tahun 2008.

Permintaan dalam negeri yang mampan adalah penting dalam pencapaian pertumbuhan ini. Pendapatan yang semakin bertambah, pasaran pekerja yang kukuh dan akses yang meningkat kepada pembiayaan dijangka menyokong perbelanjaan penggunaan yang berterusan. Berdasarkan penunjuk-penunjuk ekonomi dan kewangan terkini, aktiviti pelaburan dalam negeri dan pelaburan langsung asing yang kukuh dijangka berterusan pada tahun 2008. Dengan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi dalam sistem kewangan, pembiayaan untuk menyokong aktiviti yang meningkat dijangka berterusan. Perbelanjaan awam termasuk untuk projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dan juga untuk koridor ekonomi baharu akan memperkukuh pertumbuhan. Tambahan pula, sebagai sebuah ekonomi berasaskan sumber, kenaikan harga komoditi telah menjana kesan pengganda yang besar terhadap ekonomi dalam negeri. Guna tenaga dan imbangan luaran yang kukuh, paras keberhutangan yang rendah, dan kadar tabungan yang tinggi merupakan asas-asas makroekonomi tambahan yang telah meningkatkan tahap daya tahan ekonomi.

Meskipun pertumbuhan ekonomi global menjadi lebih perlahan, inflasi terus meningkat di kebanyakan negara disebabkan oleh kenaikan harga tenaga, komoditi dan bahan makanan. Di Malaysia, kenaikan harga komoditi telah meningkatkan indeks harga pengeluar dengan ketara. Kos ini tidak dipindahkan sepenuhnya kepada harga pengguna. Sejauh mana harga pengeluar naik selanjutnya dan sejauh mana ini dipindahkan kepada pengguna akan menentukan trend inflasi pada tahun 2008 dan 2009. Namun, tekanan inflasi ini dijangka diredakan oleh beberapa faktor. Pertumbuhan global yang semakin perlahan akan sedikit sebanyak meredakan tekanan inflasi dan membendung jangkaan inflasi. Di dalam negeri pula, pengembangan kapasiti dan kenaikan upah yang setimpal dengan produktiviti juga akan membendung tekanan kenaikan harga. Berdasarkan penilaian terhadap trend yang diramalkan ini, inflasi keseluruhan purata dijangka meningkat daripada 2% pada tahun 2007 kepada 2.5 - 3% pada tahun 2008.

Walaupun terdapat kebimbangan terhadap inflasi dalam persekitaran global, kebanyakan bank pusat telah menangguhkan seketika pengetatan dasar monetari, sementara bank pusat lain melonggarkan dasar monetari secara agresif berikutan peningkatan risiko kelembapan ekonomi yang lebih ketara. Di Malaysia, penilaian risiko terhadap inflasi dan pertumbuhan ekonomi adalah hampir seimbang. Tambahan pula, inflasi sebahagian besarnya berpunca daripada kos yang meningkat dan bukannya disebabkan oleh tekanan permintaan. Berdasarkan jenis tekanan inflasi ini, sektor awam dan swasta perlu menumpukan lebih banyak usaha ke arah meningkatkan tahap kecekapan dan seterusnya mengurangkan kos. Masih terdapat potensi yang besar dalam sistem untuk mengurangkan lagi kos menjalankan perniagaan. Memandangkan punca tekanan inflasi, tatkala inflasi didorong oleh faktor-faktor global atau kejutan penawaran dan bukan tekanan permintaan dalam negeri, maka apa yang boleh dicapai oleh dasar monetari adalah terhad. Dalam keadaan ini, ekonomi yang terlalu bergantung pada kadar faedah akan menyebabkan pelarasan ekonomi tersebut yang tidak seimbang. Dalam konteks ini, dasar monetari akan terus mengimbangkan pertimbangan tersebut dengan teliti untuk memastikan kestabilan harga dalam persekitaran pertumbuhan yang mampan.

Dasar monetari juga berdepan dengan cabaran aliran modal yang tidak menentu. Ketidakpastian yang meningkat juga mengakibatkan turun naik aliran modal dalam jumlah yang besar. Bagi sebahagian besar tempoh, aliran dua hala yang berterusan telah menyumbang kepada berkurangnya tahap turun naik aliran modal. Aliran masuk perolehan eksport, pelaburan langsung asing dan dana portfolio diimbangi oleh peningkatan pembayaran untuk import serta penghantaran balik keuntungan dan dividen oleh syarikat multinasional dan pelaburan di luar negara oleh pemastautin. Walau bagaimanapun, terdapat beberapa tempoh aliran masuk skala besar dan juga aliran keluar yang kebanyakannya dicetuskan oleh aktiviti pengambilan untung atau peristiwa yang khusus. Instrumen kewangan yang ada pada Bank dan paras rizab yang kukuh memberi Bank keupayaan untuk menguruskan aliran yang melampau ini bagi memastikan perjalanan pasaran pertukaran mata wang asing yang teratur.

Ketidaktentuan baru-baru ini dalam pasaran kewangan global dan domestik telah memberikan penekanan pada pentingnya usaha yang dijalankan untuk mengukuhkan dan mendalamkan pasaran kewangan domestik. Khususnya, banyak usaha dan sumber disalurkan untuk membangunkan pasaran bon dan pasaran pertukaran mata wang asing. Pada tahun 2007, Bank terus meliberalkan peraturan pertukaran asing secara berurutan dan berperingkat berdasarkan pertimbangan yang teliti akan prasyarat dan ketersediaan sistem kewangan untuk menguruskan risiko dan manfaat kepada ekonomi. Liberalisasi ini telah menyumbang kepada pembangunan pasaran kewangan domestik termasuk pasaran pertukaran mata wang asing. Liberalisasi ini juga telah menjana ganjaran ekonomi positif menerusi pengurangan kos menjalankan perniagaan dan pewujudan peluang perniagaan baharu. Demikian juga, tahap pembangunan pasaran bon turut bertambah pesat. Sebagai peratusan daripada KDNK, pasaran bon Malaysia kini adalah yang terbesar di rantau ASEAN dan tidak termasuk Jepun, adalah kedua terbesar di Asia selepas Korea Selatan. Usaha untuk menempatkan Malaysia sebagai hab kewangan Islam antarabangsa juga telah membuahkan hasil yang positif. Pada tahun 2007, terbitan sukuk (sekuriti Islam) meningkat 161% untuk mencakupi 63% daripada jumlah sekuriti hutang swasta yang diterbitkan. Malaysia mencakupi 69% daripada jumlah terbitan sukuk global. Momentum trend ini telah meningkat lagi pada awal tahun 2008 meskipun terdapat ketidakpastian dalam pasaran kewangan global.

Di rantau ini, Bank terus secara aktif terbabit dalam usaha untuk mengukuhkan kerjasama serantau dalam kalangan bank pusat serantau. Keutamaan diberikan pada agenda pengawasan serantau dan pewujudan rangka kerja pengurusan krisis serantau yang bersepadu yang akan dilaksanakan jika berlakunya krisis. Sebagai sebahagian daripada pelaksanaan saranan dalam hala tuju bagi kerjasama dalam kalangan bank pusat EMEAP, Jawatankuasa Kestabilan Monetari dan Kewangan telah ditubuhkan dan akan melaksanakan usaha ke arah pengawasan dan pengurusan krisis yang lebih berstruktur di rantau ini. Usaha ini merupakan satu langkah ke hadapan yang sangat penting bagi kerjasama dan integrasi kewangan serantau. Pada tahun 2007, Bank menubuhkan Unit Perkhidmatan Perbankan Pusat baharu untuk memudahkan pengurusan hubung kait yang efisien dengan bank-bank pusat lain yang membabitkan perkongsian pengetahuan, pengalaman dan latihan secara dua hala.

Keupayaan pengawasan makro dan mikro Bank telah diperkukuh dengan nyata pada tahun 2007. Ini termasuk mengukuhkan alat pengawasan, penilaian dan analisis implikasi. Dengan keadaan ketidakpastian menjadi lebih ketara, ujian ketahanan berdasarkan senario alternatif semakin kerap digunakan untuk membantu pengambilan tindakan awalan. Berdasarkan pengalaman krisis kewangan Asia, cara penyelesaian memerlukan tiga elemen penting. Pertama, pendekatan yang diterima pakai perlulah komprehensif, yang menangani perkembangan makro dan mikro. Kedua, ia perlu dilaksanakan pada peringkat awal krisis, dan ketiga, ia perlu disertai oleh strategi komunikasi yang meluas bagi mengembalikan keyakinan dan kestabilan. Pengawasan adalah penting dalam menyokong proses ini.

Pada tahun 2007, Bank telah mempergiat usaha untuk memodenkan dan mengukuhkan keupayaan organisasi di dalam Bank. Beberapa jabatan telah disusun semula pada tahun itu, termasuk jabatan-jabatan dalam sektor kestabilan kewangan. Ini bertujuan mewujudkan rejim pengawalan dan penyeliaan yang lebih konsisten untuk semua komponen berbeza sektor kewangan. Selain itu, langkah ini telah menyokong pendekatan yang lebih bersepadu bagi pembaharuan pengawalseliaan dan pengawasan, dan membolehkan pengagihan sumber penyeliaan dalam Bank secara yang lebih cekap.

Sebuah pelan urusan bagi tahun 2008 juga telah digariskan buat julung kalinya untuk menetapkan fokus dan keutamaan bagi tahun itu, bukan sahaja untuk mencapai mandat teras kestabilan monetari dan kewangan malah juga pembangunan sektor kewangan. Akhirnya, tumpuan berterusan akan diberikan pada pengurusan tenaga kerja mahir dan pelaburan dalam modal insan. Berikutan kejayaan pelaksanaan sistem ganjaran berasaskan prestasi yang boleh dibezakan dengan jelas, tumpuan diberikan pada pengurusan kerjaya, rancangan penggantian dan pembangunan kepemimpinan. Bank juga akan terus membuat pelaburan yang besar dalam latihan kakitangan pada tahun 2008 dengan peruntukan bersamaan dengan 12% daripada jumlah gaji dibelanjakan untuk pembelajaran.

Pada tahun 2009, Bank Negara Malaysia akan menyambut ulang tahunnya yang ke-50. Ini merupakan satu peristiwa penting dalam sejarah monetari dan kewangan negara. Sejak penubuhannya, Bank telah berkhidmat bagi kepentingan negara dan berusaha untuk mewujudkan persekitaran monetari yang stabil dan pada masa yang sama, menggalakkan sistem kewangan yang moden dan cekap. Kemajuan yang besar telah dicapai sepanjang 50 tahun ini, dan usaha ini akan diteruskan. Dengan globalisasi makin meluas, ekonomi dan sistem kewangan Malaysia perlu terus berkembang dengan lebih kukuh dan juga berdaya tahan. Persekitaran yang kian berubah ini pasti akan membawa bersamanya cabaran-cabaran baharu. Tugas yang utama pada tahun ini adalah juga untuk meminda Akta Bank Negara Malaysia dengan mengambil kira perubahan utama yang telah berlaku dan mengubah persekitaran operasi Bank. Ini adalah untuk memastikan bahawa Bank terus melaksanakan tanggungjawabnya secara berkesan sepanjang 50 tahun yang akan datang.

Akhir kata, saya ingin mengucapkan terima kasih kepada semua kakitangan dan rakan sekerja di Bank Negara Malaysia atas kerja keras dan komitmen mereka yang tidak pernah luntur sepanjang tahun 2007. Saya juga merakamkan terima kasih yang setulusnya kepada Lembaga Pengarah atas bimbingan dan sokongan mereka terhadap Bank.

Zeti Akhtar Aziz
Gabenor

26 Mac 2008

Ekonomi Malaysia pada Tahun 2007

3 Persekitaran Ekonomi Antarabangsa pada Tahun 2007
6 Tinjauan Keseluruhan
7 Keadaan Permintaan Dalam Negeri
12 Kajian Mengikut Sektor
24 *Rencana: Pembangunan Industri Pembiayaan Mikro yang Teguh dan Mampan*
27 Harga dan Guna Tenaga
34 Sektor Luar Negeri
48 *Rencana: Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana*

Ekonomi Malaysia pada tahun 2007

PERSEKITARAN EKONOMI ANTARABANGSA PADA TAHUN 2007

Pertumbuhan global adalah kukuh pada tahun 2007, didorong oleh pertumbuhan yang melebihi trend di kebanyakan ekonomi perindustrian dan pertumbuhan pesat ekonomi pasaran sedang pesat membangun, meskipun menghadapi penyederhanaan dalam pertumbuhan ekonomi Amerika Syarikat (AS), harga minyak yang lebih tinggi dan pasaran kewangan yang mula mengalami kegawatan pada separuh kedua tahun itu. Ekonomi Republik Rakyat China (RR China),

Pertumbuhan global adalah kukuh pada tahun 2007, didorong oleh pertumbuhan yang melebihi trend di kebanyakan ekonomi perindustrian dan pertumbuhan pesat ekonomi pasaran sedang pesat membangun, meskipun menghadapi penyederhanaan dalam pertumbuhan ekonomi AS, harga minyak yang lebih tinggi dan pasaran kewangan yang mula mengalami kegawatan pada separuh kedua tahun itu

India dan ekonomi sedang pesat membangun lain yang utama seperti Brazil dan Rusia meningkatkan sumbangan kepada pertumbuhan global, hasil daripada aktiviti penggunaan yang kukuh dan pelaburan yang meningkat. Harga komoditi yang berada pada paras tertinggi juga menjana pertumbuhan dalam banyak ekonomi pengeluar sumber. Selain mendapat manfaat daripada perkembangan ini, momentum pertumbuhan kukuh di rantau Asia turut disokong oleh permintaan dalam negeri yang meningkat, yang telah lebih daripada mengimbangi kesan daripada penyederhanaan dalam eksport barangan elektronik. Sebaliknya, tekanan negatif terhadap ekonomi AS meningkat pada penghujung tahun, disebabkan oleh munculnya masalah gadai janji subprima dan juga kemerosotan berterusan sektor perumahan AS yang mempunyai kesan terhadap pasaran kewangan global.

Ekonomi **AS** menunjukkan trend pertumbuhan yang tidak sekata pada tahun 2007, namun berkembang secara keseluruhannya pada kadar yang lebih sederhana berbanding dengan tahun 2006. Setelah mencatat pertumbuhan yang di bawah trend pada suku pertama, terutamanya akibat pasaran perumahan yang lebih lemah, pertumbuhan suku kedua dan ketiga pulih sedikit, disokong oleh aktiviti pelaburan bukan perumahan dan eksport bersih yang memperoleh manfaat

Jadual 1.1
Ekonomi Dunia: Penunjuk Ekonomi Utama

	Pertumbuhan KDNK Benar (%)		Inflasi (%)	
	2006	2007*a*	2006	2007*a*
Pertumbuhan Dunia	**4.9**	**4.7**	**-**	**-**
Perdagangan Dunia	**9.2**	**6.6**	**-**	**-**
Negara Perindustrian Utama				
Amerika Syarikat	2.9	2.2	3.2	2.9
Jepun	2.2	2.0	0.3	0.1
Kawasan Euro	2.8	2.6	2.2	2.0
United Kingdom[1]	2.8	3.1	2.3	2.4
Asia Timur	**8.1**	**8.4**	**2.6**	**3.7**
NIE Asia	**5.4**	**5.5**	**1.6**	**2.2**
Korea	5.0	4.9	2.2	2.5
China Taipei	4.9	5.7	0.6	1.8
Singapura	8.2	7.7	1.0	1.7
Hong Kong SAR[2]	7.0	6.3	2.0	2.0
Republik Rakyat China	**11.1**	**11.4**	**1.5**	**4.8**
ASEAN[3]	**5.9**	**6.3**	**6.7**	**3.4**
Malaysia	5.9	6.3	3.6	2.0
Thailand	5.1	4.8	4.6	2.0
Indonesia	5.5	6.3	13.1	6.3
Filipina	5.4	7.3	6.2	3.0
India[4, 5]	**9.6**	**8.7**	**4.8**	**4.8**

[1] Inflasi berdasarkan indeks harga pengguna terharmoni Eurostat
[2] Inflasi merujuk kepada harga komposit
[3] Termasuk Singapura
[4] Pertumbuhan KDNK benar berdasarkan tahun kewangan
[5] Inflasi merujuk kepada indeks harga pemborong
a Anggaran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), Pihak Berkuasa Negara, anggaran BNM.

daripada pertumbuhan global yang kukuh dan dolar AS yang lebih lemah. Sementara itu, perbelanjaan penggunaan terus mendapat sokongan daripada keadaan pasaran pekerja yang menggalakkan, seperti dicerminkan oleh pewujudan peluang pekerjaan, kadar pengangguran yang rendah dan pertumbuhan pendapatan yang menggalakkan pada sepanjang tahun. Ini dicapai walaupun pasaran perumahan terus lembap, dengan harga rumah di seluruh negara merosot dalam keadaan inventori rumah yang tinggi, jualan rumah yang semakin menurun dan peningkatan pengambilan balik rumah akibat pinjaman yang tidak dijelaskan. Walau bagaimanapun, pertumbuhan ekonomi menjadi perlahan dengan ketara pada suku keempat, sebahagiannya mencerminkan implikasi yang lebih ketara ekoran pasaran perumahan yang terus merosot dan kesan yang muncul daripada kegawatan pasaran kewangan.

Pertumbuhan negara perindustrian utama lain terus melebihi trend pada tahun 2007. Di **Jepun**, pertumbuhan disokong oleh prestasi eksport yang menggalakkan dan aktiviti pelaburan yang berkaitan dengan peningkatan permintaan dari RR China yang kini mengambil alih kedudukan AS sebagai rakan perdagangan Jepun yang terbesar. Perkembangan ini telah lebih daripada mengimbangi pertumbuhan penggunaan yang kecil, yang terkekang oleh pertumbuhan mendatar dalam upah nominal sepanjang tahun. Momentum pertumbuhan di **kawasan euro** juga terus menggalakkan pada tahun itu, hasil daripada peningkatan permintaan eksport daripada rantau sedang pesat membangun dan pertambahan dalam perbelanjaan pelaburan. Penggunaan juga menyumbang kepada pertumbuhan berikutan kadar pengangguran yang mencapai tahap terendah sejak tahun 1999. Ekonomi **United Kingdom** pula mendapat sokongan daripada prestasi kukuh perkhidmatan perniagaan dan kewangan berikutan peningkatan guna tenaga dan perkembangan upah yang positif. Namun begitu, beberapa tanda kelemahan muncul dalam negara-negara ini pada akhir tahun 2007. Pelaburan perumahan di Jepun terjejas dengan ketara oleh piawai pembinaan yang lebih ketat. Di Eropah, termasuk United Kingdom, indeks keyakinan perniagaan dan pengguna jatuh apabila masalah subprima AS mengakibatkan keadaan kredit yang lebih ketat, dan pasaran perumahan di beberapa buah negara mula menurun.

Berbeza dengan trend dalam ekonomi maju, momentum pertumbuhan di **rantau Asia** yang kukuh menjadi bertambah pesat pada tahun 2007. Ini disebabkan permintaan dalam negeri dan pendorong pertumbuhan lain yang telah lebih daripada mengimbangi penyederhanaan dalam permintaan luaran disebabkan pelarasan dalam kitaran elektronik global dan perkembangan di AS. Permintaan dalam negeri adalah memberangsangkan, hasil daripada keadaan pasaran pekerja yang menggalakkan, kenaikan harga komoditi dan peningkatan perbelanjaan bagi infrastruktur. Pertumbuhan turut didorong oleh perdagangan antara rantau yang semakin berkembang, sebahagiannya disebabkan oleh prestasi teguh ekonomi RR China yang berkembang sebanyak 11.4%. Ekonomi RR China bukan sahaja didorong oleh pertumbuhan pelaburan yang berterusan tinggi dan prestasi eksport yang kukuh, bahkan mendapat rangsangan penggunaan swasta yang lebih tinggi, yang didorong oleh sentimen positif ekoran pasaran ekuiti yang meningkat pada separuh tahun pertama serta langkah-langkah yang dilaksanakan kerajaan termasuk pembangunan kawasan luar bandar. Sementara itu, pertumbuhan di **India** pula terus memberangsangkan pada tahun 2007, diterajui terutamanya oleh penggunaan swasta hasil daripada pendapatan yang meningkat ekoran pertumbuhan ekonomi yang kukuh. Pertumbuhan juga dipacu oleh pelaburan apabila perolehan tertahan syarikat yang tinggi merangsang pelaburan swasta. Dari segi sektor luaran, lebihan akaun semasa di Asia terus besar dan aliran masuk modal terus menyumbang kepada rizab mata wang asing yang lebih tinggi dalam ekonomi serantau. Meskipun begitu, ekonomi AS yang semakin lembap dan dolar AS yang lebih lemah telah merapatkan jurang ketidakseimbangan global, dengan defisit akaun semasa AS berkurang kepada kira-kira 5.7% daripada KDNK. Faktor penyumbang lain termasuk peranan permintaan dalam negeri yang semakin penting dalam ekonomi sedang pesat membangun, dan pertumbuhan mapan di kawasan euro dan Jepun.

Pertumbuhan ekonomi yang pesat di **Amerika Latin, Timur Tengah** dan **negara-negara Eropah yang sedang pesat membangun** juga menjadi satu sumber permintaan baharu buat Asia. Dengan itu ekonomi Asia telah tidak lagi hanya bergantung pada ekonomi perindustrian utama. Prestasi ekonomi di rantau-rantau ini terus mantap pada

tahun 2007, disokong terutamanya oleh perkembangan ekonomi yang amat positif, termasuk harga komoditi yang tinggi, permintaan dalam negeri yang kukuh dan prestasi eksport yang teguh.

Tempoh pertumbuhan global yang tinggi secara berterusan sejak tahun 2003 telah menyebabkan tekanan terhadap penggunaan sumber dan mengakibatkan kenaikan harga **komoditi**. Harga minyak telah melambung ke tahap paling tinggi dan juga menyumbang kepada kenaikan harga bahan makanan disebabkan permintaan terhadap barangan pengganti kepada bahan api konvensional bertambah, termasuklah tenaga boleh dibaharui seperti biodiesel dan etanol. Keadaan cuaca yang buruk juga menyumbang kepada kenaikan harga bahan makanan. Antara logam berharga pula, harga emas telah naik dengan mendadak sebanyak 31% kepada USD833.20 seauns, mencerminkan emas yang semakin popular sebagai pelindung nilai terhadap inflasi dan sebagai pelaburan alternatif kepada dolar Amerika Syarikat yang semakin lemah. Trend terkini menunjukkan keadaan permintaan asas bagi komoditi terus teguh, terutama dalam rantau ekonomi yang tumbuh dengan pantas. Berikutan perkembangan ini, **inflasi global** secara keseluruhannya mula meningkat pada tahun 2007. Ekonomi AS mengalami peningkatan tekanan terhadap inflasi harga, manakala kawasan euro terus mencatat pertumbuhan wang dan kredit yang tinggi. Sementara itu, beberapa negara dalam rantau Asia menghadapi tekanan harga daripada kenaikan harga bahan makanan dan bahan api.

Rajah 1.1
Harga Minyak Mentah: WTI 1 bulan

Sumber: Bloomberg

Rajah 1.2
Negara Perindustrian Utama: Kadar Faedah Rasmi

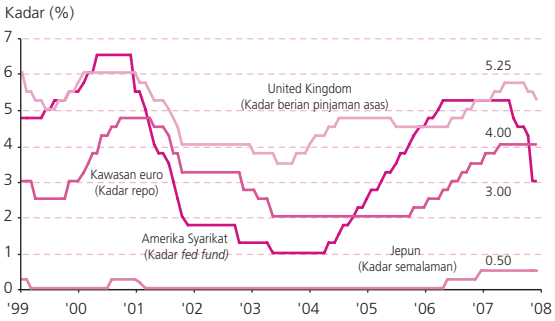

Sumber: Pihak berkuasa negara

Dalam persekitaran tekanan inflasi yang semakin naik dan pertumbuhan yang secara umumnya memberangsangkan pada separuh pertama tahun 2007, **pihak berkuasa monetari** di kebanyakan negara perindustrian utama dan serantau terus cenderung untuk mengetatkan dasar monetari dalam tempoh ini. Federal Reserve Board (Fed) AS mengekalkan kadar faedah dasar pada paras yang tinggi sedikit daripada paras neutral sepanjang bahagian awal tahun 2007. Namun begitu, kegawatan pasaran kewangan yang bermula pada bulan Ogos berserta tanda-tanda permintaan dalam negeri yang merosot dengan ketara dalam keadaan pasaran perumahan yang semakin lemah, telah menyebabkan peralihan yang ketara kepada dasar monetari yang lebih longgar. Kadar diskaun dikurangkan pada mulanya pada bulan Ogos dan kemudiannya diikuti dengan penurunan kadar federal funds bermula pada bulan September. Secara keseluruhannya, Fed telah mengurangkan kadar federal funds sebanyak 100 mata asas dalam tempoh lima bulan terakhir tahun 2007. Bank of England juga telah melonggarkan dasar monetari pada bulan Disember 2007 bagi menyokong pertumbuhan apabila kegawatan pasaran kewangan meningkat, setelah mengetatkan dasar itu pada tiga suku pertama tahun itu. Dalam kawasan euro, peningkatan inflasi menyebabkan European Central Bank (ECB) mengetatkan dasar monetarinya pada separuh tahun pertama untuk membendung tekanan inflasi, tetapi mengekalkan kadar dasarnya selepas itu kerana hendak menilai kesan perkembangan kewangan yang tidak menentu terhadap pertumbuhan. Di rantau Asia, RR China, China Taipei, Korea dan India juga telah

mengetatkan dasar monetari untuk membendung inflasi. Namun begitu, Filipina, Thailand dan Indonesia mengurangkan kadar faedah pada tahun 2007 untuk merangsang permintaan dalam negeri memandangkan kadar inflasi telah menurun ke paras dalam atau di bawah julat sasaran kerajaan.

Dalam **pasaran kewangan**, pasaran ekuiti terutama dalam ekonomi sedang pesat membangun pada umumnya memberangsangkan pada separuh pertama tahun 2007. Oleh itu, banyak pasaran ekuiti di rantau ini mencatat tahap tertinggi, disokong oleh aliran masuk modal yang kukuh dan sikap optimis terhadap prospek pertumbuhan rantau ini. Walau bagaimanapun, tekanan yang lebih meluas kesan daripada masalah sektor gadai janji subprima AS mula menjadi bertambah buruk pada separuh kedua tahun 2007. Institusi kewangan, terutama di AS, telah mengambil langkah menurunkan nilai sekuriti berkaitan subprima dan berusaha membaiki kedudukan kewangan mereka melalui usaha penambahan modal. Institusi kewangan di rantau Asia pula tidak begitu terjejas kerana tidak banyak pendedahan langsung kepada pasaran berkaitan subprima. Namun begitu, ketidakpastian dan kebimbangan yang semakin meningkat mengenai masalah dalam pasaran kewangan global dan keadaan ekonomi global telah membawa kepada bertambahnya ketidaktentuan dalam pasaran ekuiti serantau, terutama pada akhir tahun 2007.

Dalam **pasaran pertukaran mata wang asing**, dolar AS susut nilai pada umumnya berbanding dengan semua mata wang utama dan serantau pada tahun 2007. Kelemahan dolar disebabkan terutamanya oleh bezaan kadar faedah yang kurang berpihak kepadanya dan prestasi ekonomi negara-negara perindustrian dan ekonomi pasaran sedang pesat membangun yang lebih baik berbanding dengan AS. Di samping pertumbuhan yang lebih menggalakkan di kawasan euro pada tahun 2007, mata wang euro juga disokong oleh langkah ECB menaikkan kadar faedah ke tahap tertinggi dalam tempoh enam tahun. Paun sterling juga menambah nilai berbanding dengan dolar terutamanya pada separuh tahun pertama disebabkan prestasi ekonomi United Kingdom yang lebih kukuh. Sementara itu, yen Jepun meningkat dengan ketara berbanding dengan dolar pada separuh kedua tahun 2007 disebabkan kesan daripada pelupusan kedudukan *carry trade* ekoran keberatan mengambil risiko berikutan krisis subprima tersebut. Di rantau Asia, kebanyakan mata wang juga menambah nilai pada tahun 2007 berbanding dengan dolar, kecuali rupiah Indonesia dan won Korea. Mata wang serantau menjadi kukuh disebabkan oleh pelaburan langsung dan aliran masuk portfolio ke rantau ini serta lebihan dagangan yang besar dalam keadaan pertumbuhan ekonomi yang terus kukuh.

TINJAUAN KESELURUHAN

Ekonomi Malaysia meneruskan momentum pertumbuhan yang kukuh, berkembang sebanyak 6.3% pada tahun 2007. Perkembangan ekonomi dipacu oleh permintaan dalam negeri yang kukuh meskipun persekitaran luar negeri yang lemah membawa kepada penyederhanaan dalam pertumbuhan eksport. Aktiviti penggunaan dan pelaburan berkembang dengan kukuh sepanjang tahun itu. Penggunaan swasta mencatat kadar pertumbuhan tertinggi sejak tahun 2000, dirangsang oleh kenaikan pendapatan boleh guna berikutan harga komoditi yang tinggi, kenaikan gaji sektor awam dan swasta, serta keadaan pasaran pekerja yang memberangsangkan. Pelaburan yang kukuh dalam sektor perkilangan, perkhidmatan, pembinaan dan industri minyak dan gas, di samping sentimen perniagaan yang positif, menyokong pengembangan pelaburan swasta. Ini terus diperkukuh oleh aliran masuk pelaburan langsung asing yang besar.

Ekonomi Malaysia meneruskan momentum pertumbuhan yang kukuh, berkembang sebanyak 6.3% pada tahun 2007. Perkembangan ekonomi dipacu oleh permintaan dalam negeri yang kukuh meskipun persekitaran luar negeri yang lemah

Pencapaian pertumbuhan yang lebih kukuh ini mencerminkan faedah yang diperoleh daripada asas ekonomi yang lebih pelbagai, yang menguatkan lagi daya tahan ekonomi kepada persekitaran luaran. Sementara sumbangan sektor perkilangan kekal tinggi, peralihan struktur ekonomi sejak beberapa tahun kebelakangan ini ialah ke arah sektor perkhidmatan, yang menjadi peneraju utama pertumbuhan. Justeru, sektor

perkhidmatan menerajui pertumbuhan pada tahun 2007, disokong oleh aktiviti permintaan dalam negeri dan pertumbuhan baharu dalam bidang kewangan, perkhidmatan perniagaan dan komunikasi. Peningkatan semula sektor pembinaan untuk mencatat pertumbuhan positif setelah menguncup selama tiga tahun berturut-turut, serta pemulihan dalam sektor perlombongan menambahkan lagi rangsangan kepada pertumbuhan. Sebaliknya, sektor perkilangan mencatat pertumbuhan yang lebih sederhana, kesan daripada penurunan dalam pengeluaran dan eksport keluaran elektronik dan elektrik, khususnya pada separuh tahun pertama, ekoran permintaan luaran yang lemah. Walau bagaimanapun, mencerminkan secara relatifnya struktur sektor perkilangan yang meluas, pertumbuhan sektor perkilangan secara keseluruhan terus disokong oleh pertumbuhan mampan dalam industri berorientasikan dalam negeri dan industri berasaskan sumber.

Keadaan pasaran pekerja teguh pada tahun 2007 disebabkan oleh pertumbuhan ekonomi yang lebih kukuh. Secara efektifnya, ekonomi negara berada pada tahap guna tenaga penuh, dengan kadar pengangguran terus rendah pada 3.3%. Pada tahun itu, permintaan terhadap pekerja meningkat, sementara hanya sedikit pemberhentian pekerja dicatat. Keutuhan keadaan pasaran pekerja telah menyebabkan sedikit tekanan terhadap kenaikan upah. Walau bagaimanapun, tekanan upah terhadap inflasi dapat dibendung disebabkan produktiviti pekerja bertambah baik.

Prestasi ekonomi yang kukuh dicapai dalam persekitaran inflasi yang secara relatifnya rendah. Pada keseluruhannya, kadar inflasi meningkat dengan lebih perlahan sebanyak 2% pada tahun 2007, terutamanya disebabkan oleh kenaikan harga bagi kategori makanan dan minuman. Harga makanan dalam negeri sebahagian besarnya dipengaruhi oleh kenaikan harga bahan makanan global, yang disokong oleh faktor-faktor struktur dan kitaran. Walau bagaimanapun, kesan sampingan kenaikan harga global terhadap harga dalam negeri sebahagiannya dikurangkan oleh pelbagai langkah dasar yang diambil oleh pihak berkuasa dan faktor dalam negeri, seperti persekitaran bagi perniagaan runcit yang lebih kompetitif. Walau bagaimanapun, inflasi meningkat pada separuh tahun kedua apabila momentum penggunaan swasta terus bertambah, sementara tekanan daripada harga makanan dan komoditi juga meningkat.

Kedudukan luaran kukuh pada tahun 2007, disokong terutamanya oleh lebihan dagangan yang besar, ekoran pertumbuhan eksport komoditi yang kukuh dan pertumbuhan berterusan dalam eksport barangan perkilangan bukan elektronik dan keluaran elektrik (electronics and electrical products, E&E). Aliran keluar bersih yang sederhana dalam akaun kewangan turut menyumbang kepada kedudukan luaran yang bertambah baik. Buat pertama kali, akaun perkhidmatan mencatat lebihan terutamanya melalui perolehan pelancongan dan pengangkutan yang lebih tinggi. Aliran masuk pelaburan langsung asing (foreign direct investment, FDI) dan pelaburan portfolio terus meningkat, mencerminkan prospek ekonomi dan keyakinan pelabur yang bertambah baik.

Prestasi pertumbuhan yang kukuh pada tahun 2007 menjanakan momentum ekonomi yang ketara dan transformasi struktur yang berterusan mengukuhkan lagi asas makroekonomi Malaysia pada tahun itu. Sektor isi rumah dan korporat yang berdaya tahan, sistem perbankan yang kukuh, pengurusan fiskal yang berhemat, lebihan akaun dagangan yang besar serta rizab antarabangsa yang tinggi, meletakkan ekonomi negara pada kedudukan yang lebih baik untuk mengharungi ketidaktentuan sekiranya berlaku penurunan pertumbuhan ekonomi global yang lebih ketara dan peningkatan turun naik pasaran kewangan.

KEADAAN PERMINTAAN DALAM NEGERI

Permintaan dalam negeri, khususnya aktiviti sektor swasta, menerajui pertumbuhan ekonomi pada tahun 2007, dalam persekitaran permintaan luaran yang sederhana. **Permintaan dalam negeri** meningkat dengan kukuh sebanyak 10.5% pada tahun 2007 (2006: 7%), didorong terutamanya oleh pengembangan memberangsangkan dalam

Permintaan dalam negeri kukuh didorong terutamanya oleh pengembangan teguh dalam aktiviti sektor swasta

penggunaan dan pelaburan swasta. Perbelanjaan pengguna terus meningkat, disokong oleh peningkatan teguh dalam pendapatan boleh guna,

Jadual 1.2: Malaysia – Penunjuk Ekonomi Utama

	2005	2006	2007*a*	2008*r*
Penduduk (juta orang)	26.1	26.6	27.2	27.7
Tenaga kerja (juta orang)	11.3	11.5	11.8	12.0
Guna tenaga (juta orang)	10.9	11.2	11.4	11.6
Pengangguran (% daripada tenaga kerja)	3.5	3.3	3.3	3.2
Pendapatan Per Kapita (RM)	18,966	20,841	23,103	24,651
(USD)	5,008	5,681	6,721	7,596[7]
KELUARAN NEGARA (% perubahan)				
KDNK benar pada harga tahun 2000[1]	5.0	5.9	6.3	5.0 - 6.0
(RM bilion)	447.8	474.4	504.4	531.9
Pertanian, perhutanan dan perikanan	2.6	5.2	2.2	3.4
Perlombongan dan kuari	-1.3	-0.4	3.2	6.0
Perkilangan	5.3	7.1	3.1	1.8
Pembinaan	-1.8	-0.5	4.6	5.5
Perkhidmatan	6.7	7.2	9.7	7.7
PNK nominal	10.2	12.0	13.1	8.9
(RM bilion)	495.5	555.2	627.8	683.6
PNK benar	5.2	7.1	7.3	4.8
(RM bilion)	423.7	453.8	486.7	510.0
Permintaan agregat benar[2]	7.3	7.0	10.5	5.6
Perbelanjaan swasta[2]	7.6	7.0	11.8	6.5
Penggunaan	8.7	7.1	11.7	6.5
Pelaburan	3.3	7.0	12.3	6.3
Perbelanjaan awam[2]	6.6	6.8	7.2	3.5
Penggunaan	6.4	5.0	6.4	6.0
Pelaburan	6.8	8.9	8.0	0.5
Tabungan negara kasar (% daripada PNK)	36.5	38.2	37.8	36.7
IMBANGAN PEMBAYARAN (RM bilion)				
Barangan	125.6	134.6	128.1	131.1
Eksport (f.o.b.)	537.0	589.7	605.8	617.0
Import (f.o.b.)	411.4	455.2	477.7	485.9
Imbangan perkhidmatan	-9.0	-6.9	1.0	1.0
(% daripada PNK)	-1.8	-1.2	0.2	0.1
Pendapatan, bersih	-23.9	-17.4	-13.7	-16.1
(% daripada PNK)	-4.8	-3.1	-2.2	-2.4
Pindahan semasa, bersih	-17.0	-16.9	-16.1	-17.7
Imbangan akaun semasa[3]	75.7	93.4	99.3	98.3
(% daripada PNK)	15.3	16.8	15.8	14.4
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[4]	265.2	290.4	335.7	-
(dalam bilangan bulan import tertangguh)	7.7	7.8	8.4	-
HARGA (% perubahan)				
IHPG (2005=100)[5]	3.0	3.6	2.0	2.5 - 3.0
IHPK (2000=100)[6]	5.9	5.1	6.7	-
Upah benar bagi setiap pekerja di sektor perkilangan	-0.02	-1.4	1.9	-

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

[1] Mulai 2007, KDNK benar telah di semak semula kepada harga tahun 2000, daripada harga tahun 1987 sebelum ini.

[2] Tidak termasuk stok

[3] Data untuk tahun 2007 ialah anggaran

[4] Semua harta dan tanggungan dalam mata wang asing dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan keuntungan/kerugian penilaian tersebut telah diambil kira dalam akaun Bank

[5] Bermula 2006, Indek Harga Pengguna telah disemak semula kepada tahun asas 2005=100 daripada 2000=100

[6] Bermula 2006, Indek Harga Pengeluar telah disemak semula kepada tahun asas 2000=100 daripada 1989=100

[7] Berdasarkan kadar pertukaran purata dolar AS bagi tempoh Januari-Februari 2008

a Awalan

r Ramalan

Jadual 1.3: Malaysia – Penunjuk Kewangan dan Monetari

	2005	2006	2007*a*
KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN (RM bilion)			
Hasil	106.3	123.6	139.9
Perbelanjaan mengurus	97.7	107.7	123.1
Perbelanjaan pembangunan bersih	27.3	35.0	37.5
Imbangan keseluruhan	-18.7	-19.1	-20.7
Imbangan keseluruhan (% daripada KDNK)	-3.6	-3.3	-3.2
Jumlah perbelanjaan pembangunan bersih sektor awam	66.1	86.5	103.2
Imbangan keseluruhan sektor awam (% daripada KDNK)	1.4	-0.3	-2.6
HUTANG LUAR NEGERI			
Jumlah hutang (RM bilion)	197.7	184.5	187.4
Hutang jangka sederhana dan panjang	150.7	141.7	133.0
Hutang jangka pendek[1]	47.0	42.8	54.5
Nisbah khidmat bayaran hutang (% daripada eksport barangan dan perkhidmatan)			
Jumlah hutang	5.4	4.8	3.8
Hutang jangka sederhana dan panjang	5.2	4.5	3.4

	Perubahan 2005		Perubahan 2006		Perubahan 2007	
	RM bilion	%	RM bilion	%	RM bilion	%
WANG DAN PERBANKAN						
Bekalan wang M1	9.8	8.5	17.0	13.7	27.6	19.6
M3	51.6	8.3	87.5	13	72.5	9.5
Deposit sistem perbankan	69.0	11.1	119.3	17.2	56.5	7.0
Pinjaman sistem perbankan[2]	44.2	8.6	34.9	6.3	51.2	8.6
Nisbah pinjaman-deposit (pada akhir tahun)	77.5%		70.5%		72.2%	
Nisbah pembiayaan-deposit[3]	85.7%		79.0%		80.8%	

	2005 %	2006 %	2007 %
KADAR FAEDAH (PURATA PADA AKHIR TAHUN)			
Kadar Dasar Semalaman (OPR)	3.00	3.50	3.50
Kadar Antara Bank			
1 bulan	2.84	3.54	3.56
Bank perdagangan			
Deposit tetap 3 bulan	3.02	3.19	3.15
12 bulan	3.70	3.73	3.70
Deposit tabungan	1.41	1.48	1.44
Kadar pemberian pinjaman asas (BLR)	6.20	6.72	6.72
Bil Perbendaharaan (3 bulan)	2.96	3.23	3.41
Sekuriti Kerajaan (1 tahun)	3.30	3.55	3.53
Sekuriti Kerajaan (5 tahun)	3.73	3.70	3.78

	2005 %	2006 %	2007 %
KADAR PERTUKARAN MATA WANG ASING			
Pergerakan Ringgit (pada akhir tahun)			
Perubahan berbanding SDR	8.9	1.8	1.7
Perubahan berbanding USD[4]	0.5	7.0	6.8

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin

[2] Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas

[3] Dilaraskan untuk merangkumi sekuriti hutang swasta

[4] Ringgit telah ditetapkan pada kadar RM3.80=USD1 pada 2 September 1998 dan beralih kepada apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang pada 21 Julai 2005

a Awalan

Rajah 1.3
Agregat Permintaan Dalam Negeri Benar

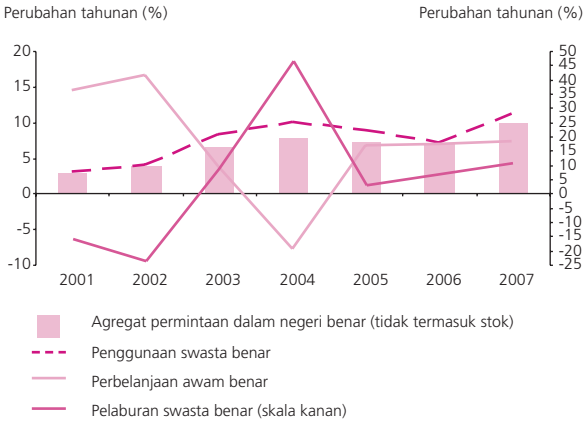

pasaran pekerja yang kukuh dan keadaan pembiayaan yang menggalakkan. Aktiviti pelaburan swasta terus kukuh dengan tahap perbelanjaan modal yang lebih tinggi dalam sektor perkilangan, perkhidmatan dan pembinaan serta aktiviti huluan minyak dan gas. Sementara itu sektor awam terus menyokong pertumbuhan berikutan pelaksanaan projek-projek dan langkah-langkah meningkatkan infrastruktur dan sistem penyampaian sektor awam.

Penggunaan swasta meningkat pada kadar yang lebih pantas sebanyak 11.7% pada tahun 2007 (2006: 7.1%). Aktiviti perbelanjaan pengguna yang kukuh dicerminkan melalui prestasi yang menggalakkan bagi penunjuk penggunaan utama, seperti import barangan penggunaan, pinjaman yang diluluskan dan dikeluarkan untuk tujuan penggunaan dan perbelanjaan kad kredit. Perbelanjaan isi rumah

Rajah 1.4
PNK per Kapita

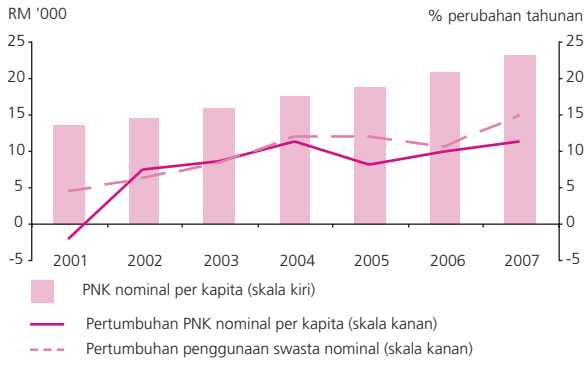

disokong oleh kenaikan teguh dalam pendapatan boleh guna dan keadaan pasaran pekerja yang stabil. Harga komoditi yang lebih tinggi, khususnya harga minyak sawit mentah dan getah, mendorong kepada kenaikan pendapatan boleh guna isi rumah di kawasan luar bandar. Purata pendapatan bulanan peneroka FELDA di bawah skim kelapa sawit meningkat dua kali ganda kepada RM2,800 sebulan (2006: RM1,386; 2001: RM700 sebulan), manakala pekebun kecil getah secara purata memperoleh RM3,495 sebulan pada tahun 2007 (2006: RM3,486; 2001: RM650). Di samping itu, peningkatan pelarasan gaji bagi kakitangan awam antara 7.5% hingga 35% terus memperkukuh penggunaan pada separuh tahun kedua. Perkembangan positif dalam pasaran pekerja seperti peningkatan jawatan kosong dan penurunan pemberhentian pekerja, di samping prestasi pasaran ekuiti yang kukuh terus menyemarakkan lagi sentimen pengguna.

Pada tahun 2007, persekitaran kadar faedah yang rendah dan akses kepada kredit memberikan sokongan kepada perbelanjaan isi rumah. Pinjaman terkumpul isi rumah meningkat 7.5% pada tahun 2007, didorong terutamanya oleh pinjaman pembelian harta kediaman dan barangan pengguna tahan lama. Walau bagaimanapun, tiada tanda-tanda menunjukkan peningkatan kelemahan kedudukan kewangan isi rumah. Nisbah hutang isi rumah berbanding dengan aset merosot kepada 46.0% (2006: 49%), manakala nisbah pinjaman tak berbayar (non-performing loans, NPL) bagi isi rumah susut kepada 5.3% (2006: 7.1%). Selain itu, nisbah NPL bagi harta kediaman, sewa beli dan kad kredit adalah lebih rendah, masing-masing pada 7.2%, 2.6% dan 2.5% (2006: masing-masing pada 8.8%, 4.2%, dan 3.7%).

Pelaburan swasta terus meningkat pada tahun 2007, mencatat kadar pertumbuhan lebih tinggi sebanyak 12.3% (2006: 7%). Aktiviti perbelanjaan modal dalam kebanyakan sektor ekonomi, khususnya perkilangan, perkhidmatan, pembinaan dan perlombongan, terus bertambah giat. Indeks Keadaan Perniagaan (Business Conditions Index, BCI) Institut Penyelidikan Ekonomi Malaysia (MIER) kekal pada nilai ambang di atas 100 mata sepanjang tahun, menandakan sentimen perniagaan yang positif. Di samping itu, aliran masuk FDI kasar sebanyak RM46.1 bilion pada tahun 2007 (2006: RM37.3 bilion), terutamanya ke dalam sektor perkilangan, dan minyak dan gas, terus mencerminkan iklim

pelaburan yang menggalakkan. Kedudukan kewangan syarikat yang kukuh disebabkan oleh pendapatan korporat yang menggalakkan dalam beberapa tahun membolehkan syarikat-syarikat tersebut membiayai sebahagian besar perbelanjaan modal daripada sumber dalaman. Aktiviti pelaburan swasta juga terus disokong oleh keadaan pembiayaan yang menggalakkan. Pinjaman yang diluluskan dan dikeluarkan untuk perniagaan dan sekuriti hutang swasta (private debt securities, PDS) yang diterbitkan untuk membiayai aktiviti baharu terus meningkat pada tahun itu. Pinjaman yang dikeluarkan untuk perusahaan perniagaan meningkat 9.5%, manakala PDS yang diterbitkan untuk membiayai aktiviti baharu meningkat kepada RM31.8 bilion pada tahun 2007 (2006: RM21 bilion).

Pelaburan dalam sektor perkilangan kukuh pada tahun 2007, disokong terutamanya oleh perbelanjaan untuk jentera dan kelengkapan baharu. Kadar penggunaan kapasiti yang terus berada pada tahap tinggi juga menyokong pertambahan aktiviti perbelanjaan modal. Penunjuk utama seperti jentera yang diimport dan pinjaman yang dikeluarkan untuk sektor perkilangan, memperlihatkan peningkatan positif dalam pelaburan perkilangan. Pada tahun 2007, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) meluluskan 949 projek perkilangan bernilai RM59.9 bilion (2006: RM46 bilion), terutamanya untuk pelaburan dalam keluaran elektrik dan elektronik, keluaran petroleum dan industri keluaran logam asas. Lebih daripada separuh pelaburan yang diluluskan adalah projek yang disertai pelabur asing, memperlihatkan daya tarikan Malaysia sebagai destinasi pelaburan. Penyertaan asing terus penting dalam sektor elektronik, sebahagian besarnya disebabkan oleh rangkaian industri dan infrastruktur yang baik. Selain itu, pelaburan modal bagi setiap pekerja adalah lebih tinggi bagi projek-projek yang diluluskan. Ini menyokong peralihan secara beransur-ansur kepada projek-projek yang lebih intensif modal.

Perbelanjaan modal dalam sektor perlombongan didorong terutamanya oleh aktiviti huluan yang teguh dalam sektor minyak dan gas, dan ini dicerminkan oleh aktiviti cari gali dan pengeluaran minyak telaga dalam yang kian pesat. Pelaburan dalam sektor perkhidmatan berkembang terutamanya subsektor pengangkutan, berikutan pengembangan dalam kemudahan pengangkutan udara. Peningkatan kapasiti subsektor komunikasi

Rajah 1.5
Pelaburan dan Penggunaan Kapasiti

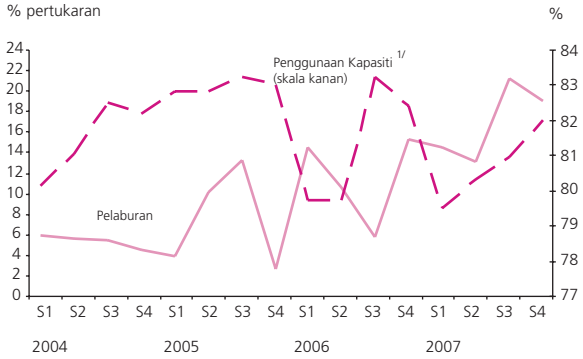

1/ Sumber: Institut Penyelidikan Ekonomi Malaysia (MIER)

juga terbukti disebabkan oleh penambahbaikan sistem rangkaian yang berterusan. Sementara itu, perbelanjaan modal dalam sektor pembinaan disokong oleh aktiviti yang kukuh dalam projek kediaman mewah dan pelaksanaan projek-projek Rancangan Malaysia Kesembilan.

Kerajaan terus memainkan peranan penting menyokong dan menggalakkan aktiviti sektor swasta. Dalam Bajet 2007, Kerajaan mengurangkan kadar cukai korporat sebanyak dua mata peratusan dalam tempoh dua tahun, kepada 27% dan 26%, masing-masing pada tahun 2007 dan 2008. Ini dapat membantu mengurangkan lagi kos menjalankan perniagaan dan memberikan keupayaan yang lebih besar kepada syarikat untuk meningkatkan perbelanjaan modal.

Pelaburan awam meningkat pada kadar yang mapan sebanyak 8% pada tahun 2007 (2006: 8.9%). Perbelanjaan pembangunan awam terus menyokong pertumbuhan, dengan perbelanjaan besar disalurkan kepada projek-projek untuk menambahbaikkan lagi sektor ekonomi dan perkhidmatan sosial negara serta mengurangkan jurang perbezaan antara luar bandar dengan bandar, dan juga antara wilayah. Bagi sektor ekonomi, perbelanjaan adalah terutamanya untuk menambah baik dan meningkatkan infrastruktur perindustrian dan utiliti awam, meningkatkan sistem pengangkutan dan menambah kecekapan pengeluaran pertanian. Bagi sektor perkhidmatan sosial, perbelanjaan pembangunan terus menumpu pada penyediaan perkhidmatan penting, iaitu pendidikan, penjagaan kesihatan dan perumahan.

Yang penting, perbelanjaan pembangunan projek perumahan dan kemudahan penjagaan kesihatan dipercepatkan pada tahun itu. Di samping itu, komitmen Kerajaan untuk membangunkan modal insan terbukti menerusi perbelanjaan yang tinggi untuk memperkasakan institusi pengajian tinggi.

Perbelanjaan modal oleh perusahaan awam bukan kewangan (PABK) terus tinggi pada tahun 2007, sebahagian besarnya disebabkan oleh aktiviti cari gali dan pengeluaran dalam sektor huluan minyak dan gas oleh PETRONAS. Di samping itu, program pengembangan kapasiti dan program peningkatan dalam sektor pengangkutan, utiliti dan komunikasi juga menyumbang kepada pertumbuhan pelaburan PABK. Tenaga Nasional Berhad terus berbelanja dalam penambahbaikan sistem penjanaan kuasa dan transmisi untuk memenuhi permintaan terhadap elektrik yang makin meningkat. Perbelanjaan modal dalam sektor komunikasi ditumpukan terutamanya pada penambahbaikan kemudahan dalam bidang perkhidmatan jalur lebar. Sementara itu, pelaburan dalam sektor pengangkutan oleh pihak berkuasa pelabuhan dan pengendali kereta api sebahagian besarnya adalah langkah untuk meningkatkan dan mengembangkan kapasiti.

Penggunaan awam meningkat dengan teguh sebanyak 6.4% pada tahun 2007 (2006: 5%), sebahagian besarnya disebabkan oleh pertumbuhan yang lebih kukuh dalam emolumen dan perbelanjaan yang lebih tinggi bagi bekalan, perkhidmatan dan pertahanan. Peningkatan perbelanjaan emolumen lebih ketara pada separuh tahun kedua berikutan pelarasan gaji kakitangan awam yang meningkat antara 7.5% hingga 35%. Sementara itu, perbelanjaan bekalan dan perkhidmatan yang meningkat sebahagian besarnya disebabkan oleh peningkatan berterusan jentera pentadbiran sektor awam, dan penyenggaraan bangunan dan lekapan.

Walaupun perbelanjaan awam lebih tinggi, tabungan sektor awam meningkat kepada RM83.8 bilion pada tahun 2007 atau 13.3% daripada pendapatan negara kasar (PNK), dengan sumber utama peningkatan adalah daripada lebihan kendalian PABK yang besar. Peningkatan ini disebabkan oleh penjanaan aliran tunai lebih tinggi hasil daripada harga komoditi yang tinggi dan pendapatan eksport yang kukuh. Sementara itu, tabungan sektor swasta terus tinggi pada RM153.4 bilion atau 24.4% daripada PNK pada tahun 2007

Rajah 1.6
Tabungan Negara Kasar dan Jurang Tabungan-Pelaburan

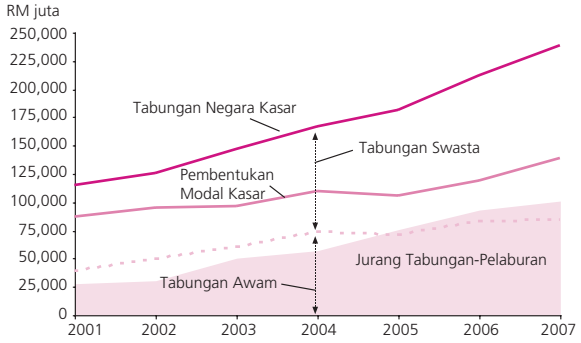

(23.2% daripada PNK pada tahun 2006), mencerminkan kedudukan kewangan isi rumah yang kukuh. Deposit individu dalam sektor perbankan meningkat kepada RM330.6 bilion pada tahun itu (2006: RM299.1 bilion). Secara keseluruhan, **tabungan negara kasar** (gross national savings, GNS) terus meningkat sebanyak 11.9% kepada RM237.1 bilion dan bahagian GNS terus tinggi pada 37.8% daripada PNK (2006: 38.2%). Walaupun pelaburan sektor awam dan swasta lebih tinggi, peningkatan yang kukuh dalam GNS mendorong kepada lebihan tabungan pelaburan sebanyak RM99.3 bilion atau 15.8% daripada PNK pada tahun 2007.

KAJIAN MENGIKUT SEKTOR

Pertumbuhan pada tahun 2007 adalah menyeluruh, mencerminkan pengembangan dalam kesemua sektor utama ekonomi. Pertumbuhan diterajui oleh prestasi kukuh dalam sektor perkhidmatan dan disokong oleh sektor pembinaan dan perlombongan. Mencerminkan kepentingan sektor perkhidmatan yang makin meningkat sebagai penyumbang kepada pertumbuhan, sektor itu yang mencatat pertumbuhan sebanyak 9.7%, mencakupi lima mata peratusan daripada jumlah pertumbuhan KDNK benar pada tahun 2007. Setelah tiga tahun mengalami kemerosotan, sektor pembinaan meningkat semula untuk mencatat pertumbuhan sebanyak 4.6%, didorong terutamanya oleh subsektor kejuruteraan awam yang mendapat faedah daripada pelaksanaan projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dan dalam sektor minyak dan gas. Sektor perlombongan juga mencatat prestasi yang bertambah baik diterajui oleh pengeluaran minyak

mentah yang meningkat berikutan bermulanya pengeluaran telaga minyak Kikeh. Sementara itu, sektor perkilangan dan pertanian mencatat pengembangan sederhana pada tahun 2007. Sektor perkilangan dibelenggu oleh prestasi industri berorientasikan eksport yang lemah, khususnya keluaran elektronik dan elektrik, disebabkan persekitaran permintaan luaran yang lembap, manakala sektor pertanian mengalami pengeluaran minyak sawit mentah dan getah yang lebih rendah.

Sektor Perkhidmatan

Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, **sektor perkhidmatan** muncul sebagai pendorong utama kepada pertumbuhan ekonomi. Sektor ini menjadi penyumbang paling penting, berkembang pada kadar pertumbuhan tahunan purata sebanyak 6.8% antara tahun 2003 hingga tahun 2007 dan melebihi pertumbuhan KDNK benar purata sebanyak 6%. Sejak dua tahun yang lalu, pertumbuhan meningkat dengan pesat melebihi 7%, disokong oleh permintaan dalam negeri dan aktiviti pelancongan yang kukuh. Jumlah pelaburan yang diluluskan oleh Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia (MIDA) bagi sektor perkhidmatan meningkat 17.8% kepada RM65.4 bilion pada tahun 2007 (2006: RM55.5 bilion), mencerminkan pertumbuhan yang kukuh dalam sektor ini.

Yang penting, prestasi sektor perkhidmatan yang kukuh adalah menyeluruh, dengan pendorong utama ialah subsektor harta tanah dan perkhidmatan perniagaan; kewangan dan insurans; komunikasi; dan perdagangan borong dan runcit. Gabungan kesemua subsektor ini mencatat kadar pertumbuhan tahunan purata sebanyak 7.7% dalam tempoh 2003–2007. Perkembangan penting ialah penonjolan bidang pertumbuhan baharu dalam sektor perkhidmatan yang sebahagian besarnya adalah aktiviti berintensif ilmu pengetahuan, seperti

Sektor perkhidmatan mencatat pertumbuhan paling tinggi dalam tempoh sepuluh tahun, mencerminkan pengembangan yang menyeluruh

telekomunikasi, kewangan Islam, perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan pihak ketiga (SSO), dan perkhidmatan teknologi maklumat. Prestasi kukuh subsektor-subsektor ini disebabkan oleh kenaikan dalam permintaan dan perubahan pilihan pengguna sejajar dengan tahap pendapatan yang bertambah baik, di samping mendapat sokongan melalui inisiatif dasar yang merangsang bidang-bidang ini. Dengan mengambil kira perkembangan ini, sektor perkhidmatan telah membina kekuatan dalamannya sendiri dan semakin kurang bergantung pada prestasi sektor lain.

Jadual 1.4
Prestasi Pertumbuhan Sektor Perkhidmatan pada 2003-2007 (pada harga malar tahun 2000)

	2002	2007*a*	2003-2007
	RM juta		CAGR[1] (%)
Jumlah KDNK	**377,559**	**504,408**	**6.0**
Perkhidmatan	**193,500**	**269,276**	**6.8**
Perkhidmatan pengantara	**82,833**	**117,564**	**7.3**
Kewangan dan insurans	38,549	53,726	6.9
Harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	16,843	26,061	9.1
Pengangkutan dan penyimpanan	14,637	18,942	5.3
Komunikasi	12,805	18,834	8.0
Perkhidmatan akhir	**110,666**	**151,712**	**6.5**
Perdagangan borong dan runcit	42,433	61,511	7.7
Penginapan dan restoran	8,553	11,515	6.1
Elektrik, gas dan air	11,759	15,137	5.2
Perkhidmatan Kerajaan	24,816	34,890	7.1
Perkhidmatan lain	23,105	28,659	4.4

a Awalan
[1] Kadar pertumbuhan tahunan kompaun
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual 1.5
Bidang Sedang Pesat Membangun dalam Sektor Perkhidmatan

	Pada akhir	
	2006	2007*a*
Kewangan Islam		
Bank-bank Islam yang beroperasi	10	11
Syarikat takaful yang beroperasi	8	9*
Perkhidmatan IT dan SSO[1]		
Jumlah syarikat MSC yang diluluskan	1,728	1,994
Jumlah pelaburan persendirian yang diluluskan untuk MSC (RM bilion)	21.2	24.9
Jumlah Ibu Pejabat Operasi	133	150
Jumlah Pusat Perolehan Antarabangsa	191	203
Jumlah Pusat Pengedaran Serantau	17	18
Pengajian Tinggi Swasta		
Jumlah institut pengajian tinggi swasta (IPTS)	515	525
Jumlah pelajar di IPTS (Bagi tahun)	323,787	308,978
Jumlah pelajar asing di IPTS (Bagi tahun)	36,449	33,604
Kesihatan Swasta		
Jumlah hospital swasta	210	195
Jumlah hospital swasta yang terlibat dalam promosi pelancongan kesihatan	35	35

[1] Perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan pihak ketiga
a Awalan
* Termasuk satu syarikat retakaful yang mula beroperasi pada 2007

Sumber: Perbadanan Pembangunan Multimedia, Lembaga Kemajuan Perindustrian Malaysia, Kementerian Pengajian Tinggi, Kementerian Kesihatan, Persatuan Hospital Swasta Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Sektor perkhidmatan meneruskan momentum pertumbuhan kukuh pada tahun 2007, dengan pengembangan sebanyak 9.7%, kadar pertumbuhan tertinggi sejak tahun 1997. Sektor ini menyumbang lima mata peratusan kepada keseluruhan pertumbuhan KDNK yang sebanyak 6.3%, lantas menjadikan sumbangannya kepada jumlah KDNK naik kepada 53.4% pada tahun 2007 (2006: 51.8%). Pertumbuhan ini didukung oleh permintaan dalam negeri yang kukuh dan disokong seterusnya oleh aktiviti berkaitan dengan pelancongan. Peningkatan pendapatan yang teguh dengan harga komoditi yang tinggi dan semakan terhadap gaji kakitangan awam, di samping aktiviti pasaran modal yang kukuh dan aktiviti pelancongan yang lebih giat hasil daripada Tahun Melawat Malaysia 2007, mendorong permintaan yang kukuh terhadap perkhidmatan pada tahun itu. Pertumbuhan dalam subsektor perkhidmatan baharu, seperti kewangan Islam dan perkhidmatan teknologi komunikasi dan maklumat (ICT) juga adalah hasil daripada inisiatif yang dilaksanakan oleh pihak berkuasa untuk menggalakkan aktiviti-aktiviti ini.

Permintaan dalam negeri yang kukuh telah menyokong pertumbuhan dalam subsektor perdagangan borong dan runcit; penginapan dan restoran; dan subsektor perkhidmatan lain. Subsektor **perdagangan borong dan runcit**, yang meningkat dengan kukuh sebanyak 12.2%, mendapat faedah daripada pengembangan yang kukuh dalam aktiviti penggunaan swasta pada tahun itu. Sementara itu, subsektor **penginapan dan restoran** disokong oleh aktiviti pelancongan yang meningkat, berikutan peningkatan mendadak dalam ketibaan pelancong asing sebanyak 19.5% dan pelancongan dalam negeri yang kukuh. Hasilnya, kadar penghunian hotel purata naik kepada 70% berbanding dengan 65.5% pada tahun 2006. Didorong oleh kekukuhan perbelanjaan pengguna dan ketibaan pelancong, kira-kira 31 buah kompleks membeli-belah baharu

Jadual 1.6
Prestasi Sektor Perkhidmatan pada Harga Malar Tahun 2000

	2006	2007*a*	2006	2007*a*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada KDNK (%)	
Perkhidmatan	**7.2**	**9.7**	**51.8**	**53.4**
Perkhidmatan pengantara	7.6	12.0	22.1	23.3
Kewangan dan insurans	7.7	10.7	10.2	10.7
Harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	9.9	20.6	4.6	5.2
Pengangkutan dan penyimpanan	5.2	10.2	3.6	3.8
Komunikasi	6.8	6.9	3.7	3.7
Perkhidmatan akhir	7.0	7.9	29.6	30.1
Perdagangan borong dan runcit	7.1	12.2	11.6	12.2
Penginapan dan restoran	6.0	10.9	2.2	2.3
Elektrik, gas dan air	5.2	4.0	3.1	3.0
Perkhidmatan Kerajaan	9.8	4.2	7.1	6.9
Perkhidmatan lain	4.7	5.0	5.8	5.7

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.7
Prestasi Subsektor Kewangan dan Insurans Berbanding dengan Penunjuk Berkaitan

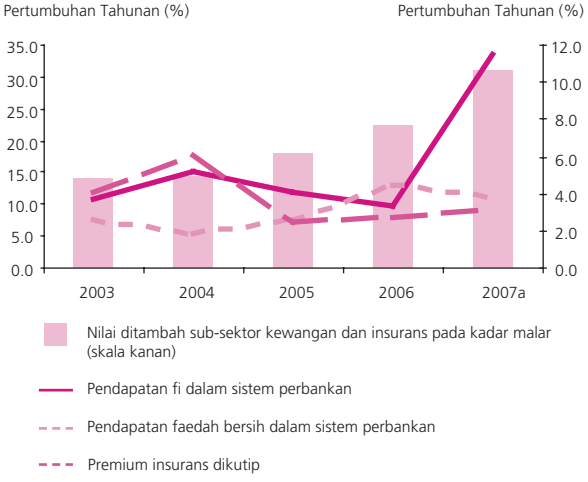

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

telah dibuka pada tahun 2007. Hanya aktiviti perdagangan edaran dalam sektor automotif terus lembap, khususnya pada separuh tahun pertama, disebabkan oleh pasaran kereta terpakai yang lemah. Sementara itu, kenaikan pendapatan boleh guna mendorong kepada peningkatan permintaan terhadap perkhidmatan penjagaan kesihatan swasta, penjagaan kecantikan, aktiviti berkaitan hiburan dan pendidikan swasta, yang menyumbang kepada pengembangan yang mampan dalam subsektor **perkhidmatan lain** pada tahun 2007.

Perkembangan yang ketara pada tahun 2007 ialah pertumbuhan kukuh dalam subsektor kewangan dan insurans; dan harta tanah dan perkhidmatan perniagaan, yang meningkat masing-masing sebanyak 10.7% dan 20.6%. Gabungan sumbangan daripada kedua-dua subsektor ini kepada keseluruhan KDNK naik hampir 16% menjelang akhir tahun 2007, dengan subsektor **kewangan dan insurans** mencakupi bahagian yang lebih tinggi sebanyak 10.7%. Pertumbuhan didorong oleh aktiviti pengantaraan bank dan aktiviti berasaskan fi yang meningkat. Hasil berasaskan fi meningkat dengan kukuh sebanyak 33% disokong oleh aktiviti penajajaminan dan khidmat nasihat korporat serta inovasi produk dan perkhidmatan dalam pengurusan kekayaan dan portfolio, perkhidmatan pengiriman wang dan perkhidmatan pembiayaan perdagangan.

Pertumbuhan dalam segmen kewangan juga disokong oleh pengembangan dalam kewangan Islam. Inisiatif di bawah Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (Malaysia International Islamic Financial Centre, MIFC) mendapat momentum dengan kelulusan yang diberikan kepada bank-bank Islam untuk menubuhkan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa. Sebuah bank Islam milik asing dan dua pengendali takaful (termasuk sebuah syarikat pengendali takaful semula) memulakan operasi pada tahun 2007, menjadikan jumlah 11 buah bank Islam dan sembilan buah pengendali takaful yang beroperasi. Pada tahun 2007, Sukuk yang diluluskan berjumlah RM121 bilion, meningkat pada kadar tahunan sebanyak 189%. Sementara itu, pengenalan produk insurans berkaitan pelaburan dan produk insurans perubatan dan kesihatan yang baharu telah menyumbang kepada pertumbuhan segmen insurans.

Jadual 1.7
Penunjuk Terpilih bagi Sektor Perkhidmatan

	2006	2007*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Utiliti		
Indeks pengeluaran elektrik	5.1	3.9
Perdagangan Borong & Runcit dan Penginapan & Restoran		
Kredit pengunaan yang dikeluarkan	-0.5	9.2
Ketibaan pelancong	6.8	19.5
Jumlah jualan kenderaan bermotor	-11.1	-0.7
Kewangan & Insurans dan Harta Tanah & Perkhidmatan Perniagaan		
Pinjaman yang terkumpul dalam sistem perbankan	6.3	8.6
Premium insurans	5.7	8.9
Urus niaga Bursa Malaysia (jumlah)	93.3	82.2
Pengangkutan & Penyimpanan dan Komunikasi		
Jumlah kontena dikendalikan di Pelabuhan Klang dan PTP (TEUs)	14.2	13.6
Jumlah penumpang di lapangan terbang	2.2	6.2
Kargo udara yang dikendalikan	5.7	-5.5
Trafik SMS	51.6	70.6
	%	
Kadar penembusan:		
- Internet 'dial-up'	14.0	14.3
- Jalur lebar	3.3	5.0
- Telefon bimbit	72.3	85.1
- Talian tetap	16.1	16.3

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia; Malaysia Airports Holdings Berhad; Senai Airport Terminal Sdn Bhd; Persatuan Automotif Malaysia; Bursa Malaysia Berhad; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; Kementerian Kewangan; PTP, Lembaga Pelabuhan Klang, Syarikat Prasarana Negara Berhad; Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan Bank Negara Malaysia.

Subsektor **harta tanah dan perkhidmatan perniagaan** mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 20.6% pada tahun 2007. Secara khususnya, segmen perkhidmatan perniagaan disokong oleh aktiviti pembrokeran yang kukuh, sejajar dengan peningkatan urus niaga pasaran ekuiti. Pertumbuhan terus disokong oleh perkhidmatan berkaitan teknologi maklumat termasuk SSO, serta perkhidmatan profesional dan perundingan yang muncul daripada aktiviti pembinaan, serta minyak dan gas yang kukuh. Pada tahun itu, 27 syarikat SSO baharu (termasuk 19 syarikat milik asing sepenuhnya) mula beroperasi di kawasan Koridor Raya Multimedia (MSC), menjadikan jumlah syarikat SSO dalam MSC sebanyak 123 (2006: 96 syarikat), sementara jumlah perbelanjaan dalam perkhidmatan teknologi maklumat berkembang 24.9%. Selain itu, aktiviti harta tanah juga mendapat momentum daripada urus niaga harta yang meningkat berikutan beberapa insentif yang diumumkan oleh Kerajaan, seperti pengecualian daripada Cukai Untung Harta Tanah (Real Property Gain Tax, RPGT) dan liberalisasi terhadap pemilikan harta tanah oleh orang asing.

Subsektor **pengangkutan dan penyimpanan** mencatat prestasi yang lebih baik disebabkan penambahbaikan dalam perkhidmatan pengangkutan udara dan sokongan seperti pengangkutan penghantaran dan gudang. Kadar perjalanan yang lebih tinggi dalam kalangan pelancong asing dan tempatan serta pengembangan agresif industri penerbangan, khususnya dalam segmen penerbangan tambang murah dengan pengenalan destinasi baharu dan kadar tambang yang kompetitif, terus merangsang pengangkutan udara berkaitan penumpang. Sementara itu, segmen pengangkutan air mendapat faedah daripada pengembangan pengangkutan eksport LNG dan kenaikan kadar tambang muatan.

Permintaan dalam negeri yang lebih kukuh menyokong pertumbuhan dalam subsektor **komunikasi,** mencerminkan penggunaan perkhidmatan suara dan data yang lebih tinggi serta peningkatan dalam bilangan pelanggan, khususnya dalam segmen selular. Keseluruhan hasil purata setiap pengguna (pelanggan pascabayar dan prabayar) meningkat 14.5% kepada RM63 pada tahun 2007 (2006: RM55). Perkembangan pesat dalam industri ICT dan pengembangan berterusan dalam perkhidmatan Internet dan jalur lebar di seluruh negara juga memberikan galakan kepada peningkatan dalam jumlah pelanggan bagi segmen Internet dan jalur lebar.

Sektor Perkilangan

Sektor perkilangan berkembang sebanyak 3.1% pada tahun 2007 (2006: 7.1%) apabila pertumbuhan dalam industri berorientasikan dalam negeri dan industri berasaskan sumber tertentu mengurangkan kesan kelembapan permintaan luaran terhadap keluaran elektronik dan elektrik (E&E). Industri berasaskan sumber seperti getah, petroleum, kimia dan keluaran kimia terus berkembang, disokong terutamanya oleh permintaan kukuh dari rantau Asia Pasifik. Begitu juga, industri berorientasikan dalam negeri telah mendapat faedah daripada pemulihan sektor pembinaan dan pertumbuhan kukuh penggunaan swasta. Berdepan dengan persekitaran ini, kadar penggunaan kapasiti secara keseluruhan bagi sektor perkilangan terus stabil pada 76% dengan pengembangan dalam pelaburan serta penyenggaraan tetap loji dalam beberapa industri.

Asas sektor perkilangan yang pelbagai mengurangkan impak daripada kelembapan dalam industri elektronik dan elektrik

Jadual 1.8
Prestasi Sektor Perkilangan

	2006	2007
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah (pada harga malar tahun 2000)	**7.1**	**3.1**
Pengeluaran keseluruhan	**7.5**	**1.9**
- Industri berorientasikan eksport	**7.5**	**0.7**
antaranya:		
Elektronik dan keluaran elektrik	7.9	-0.9
Kimia dan keluaran kimia	3.2	1.8
Keluaran petroleum	13.6	5.4
Keluaran getah	7.2	5.9
Pemprosesan di luar estet	5.7	-0.5
- Industri berorientasikan pasaran dalam negeri	**7.2**	**6.8**
antaranya:		
Keluaran berkaitan pembinaan	3.2	5.0
Keluaran logam yang direka	26.5	19.4
Eksport	**10.1**	**0.3**

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Dari segi sumbangan kepada KDNK keseluruhan, bahagian sektor perkilangan merosot sedikit kepada 30.2% (2006: 31.1%).

Walaupun pengeluaran keluaran E&E merosot, **industri berorientasikan eksport** terus berkembang meskipun pada kadar kecil sebanyak 0.7%. Prestasi **E&E** terjejas khususnya pada separuh tahun pertama akibat permintaan luaran yang lembap terhadap komputer dan alat ganti dari Amerika Syarikat (AS), dan pengeluaran separa konduktor yang lebih rendah kerana terdapat lebihan penawaran dalam pasaran separa konduktor global. Pada permulaan tahun, pelaburan dalam kelengkapan dan perisian yang perlahan oleh sektor korporat AS, terutamanya disebabkan oleh persekitaran perniagaan yang tidak menentu serta pelancaran tertangguh pek perkhidmatan (*service pack*) untuk sistem operasi baharu, telah menjejaskan pengeluaran segmen komputer dan alat ganti. Ini berlaku kerana lebih daripada separuh keluaran E&E ini dieksport ke AS. Namun begitu, pengeluaran komputer dan alat ganti menjadi positif pada separuh tahun kedua sejajar dengan pelaburan di AS dalam kelengkapan dan perisian yang bertambah baik.

Sementara itu, pengeluaran separa konduktor lebih rendah pada awal tahun kerana pengilang utama melaraskan lebihan inventori mereka dalam beberapa segmen. Pengeluaran kemudiannya meningkat secara beransur-ansur berikutan permintaan dari negara selain AS, khususnya dari kawasan euro, Jepun dan RR China, didorong oleh

Rajah 1.8
Kadar Penggunaan Kapasiti Sektor Perkilangan

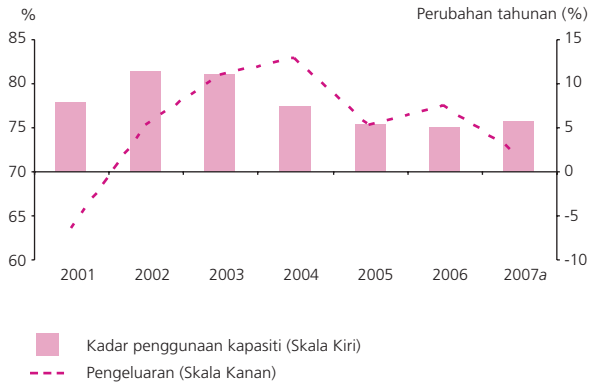

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

Rajah 1.9
Pengeluaran dan Eksport Elektronik

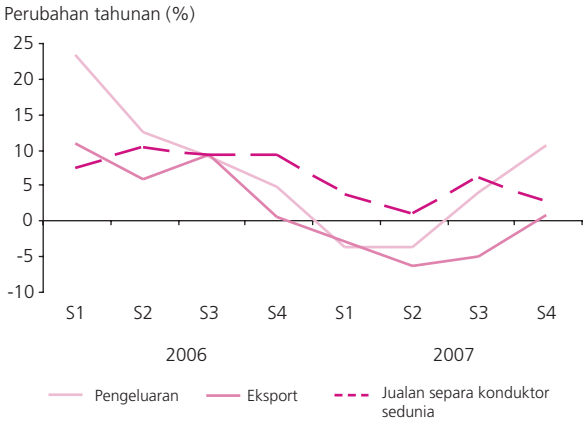

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Persatuan Industri Separa Konduktor (SIA)

permintaan terhadap keluaran akhir segmen elektronik pengguna dan telekomunikasi. Sementara itu, prestasi segmen keluaran elektrik terus terjejas akibat peralihan daripada produk lama seperti televisyen tiub sinar katod dan pemain cakera padat video (video compact disc, VCD) kepada produk bernilai tambah yang lebih tinggi seperti televisyen paparan hablur cecair (liquid crystal display, LCD) definisi tinggi, perakam cakera video digital (digital video disc, DVD) dan pemain *Blu-ray*.

Industri E&E juga mengalami kemerosotan harga jualan purata bagi cip memori dan mikropemproses disebabkan persaingan sengit dalam kalangan pengeluar global utama. Dalam persekitaran yang lebih mencabar ini, pengilang E&E dalam negara terus meningkatkan nilai tambah mereka dengan mengeluarkan produk bernilai tambah yang lebih tinggi supaya kekal kompetitif. Ini termasuk mempergiat usaha penyelidikan dan pembangunan serta aktiviti penggunaan perkhidmatan dalaman (*in-sourcing*) untuk syarikat berkaitan mereka di seluruh dunia.

Dalam industri berasaskan sumber, pertumbuhan pengeluaran sektor **keluaran getah** berterusan disebabkan prestasi segmen tayar dan tiub yang lebih baik yang telah mengimbangi pertumbuhan sederhana dalam pengeluaran sarung tangan getah. Pertumbuhan kukuh dalam subsektor tayar dan tiub disebabkan oleh langkah satu pengeluar utama meningkatkan nilai tambahnya dengan mengeluarkan tayar bernilai tambah yang lebih tinggi. Sementara itu,

pengeluaran sarung tangan getah menjadi sederhana pada separuh tahun kedua setelah mencatat prestasi yang kukuh pada awal tahun 2007, sebahagiannya disebabkan oleh kenaikan harga input. Sektor **keluaran petroleum** terus mendapat manfaat daripada peningkatan pengeluaran gas asli cecair (liquefied natural gas, LNG) disebabkan permintaan dalam negeri yang kukuh daripada sektor penjanaan kuasa dan industri berintensif tenaga seperti industri keluli, simen dan getah.

Dalam industri **kimia dan keluaran kimia**, walaupun keluaran kimia asas dan keluaran kimia lain mencatat peningkatan lebih kukuh, perkembangan ini terjejas oleh prestasi segmen keluaran plastik yang lebih lemah. Sektor kimia asas didorong oleh pengeluaran gas perindustrian yang lebih tinggi berikutan permintaan daripada industri berkaitan seperti keluli dan petrokimia yang menggunakan gas sebagai bahan bakar. Selain itu, pemulihan sektor pembinaan juga menyumbang kepada pertambahan permintaan terhadap gas perindustrian yang digunakan untuk kimpalan. Segmen keluaran kimia lain, khususnya farmaseutikal, kimia ubatan dan keluaran botani disokong oleh peningkatan permintaan luar negeri pada tahun itu. Sementara itu, pengeluaran keluaran plastik terjejas akibat permintaan yang lebih lemah daripada sektor E&E serta industri automotif. Kenaikan harga bahan mentah, khususnya resin, yang merupakan bahan terbitan minyak mentah, juga mempengaruhi pengeluaran keluaran plastik pada tahun 2007. Walau bagaimanapun, pemulihan sektor automotif pada separuh tahun kedua membantu mengurangkan sebahagian daripada impak tersebut.

Rajah 1.10
Sektor Perkilangan: Pengeluaran, Eksport dan Jualan

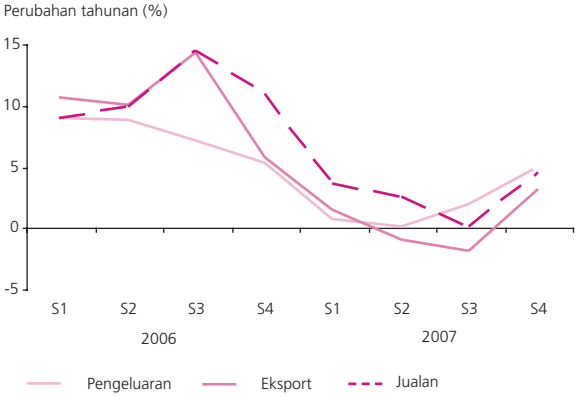

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.11
Industri Berkaitan Sektor Pembinaan Disokong oleh Permintaan Domestik dan Luar Negeri

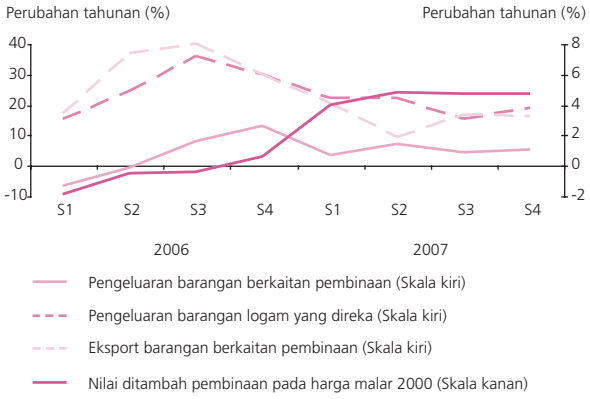

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pengeluaran industri **pemprosesan di luar estet** menguncup pada tahun itu, yang secara umumnya sejajar dengan prestasi aktiviti huluan minyak sawit mentah dan getah. Industri **tekstil dan pakaian** pula terjejas akibat permintaan luar negeri yang lebih lemah.

Pertumbuhan dalam **industri berorientasikan dalam negeri** disokong oleh permintaan dalam negeri yang kukuh pada tahun itu. **Pengeluaran bahan berkaitan dengan pembinaan** meningkat sejajar dengan aktiviti dalam sektor pembinaan yang lebih giat. Pertumbuhan dalam industri-industri ini, khususnya besi dan keluli, serta simen diperteguh oleh permintaan yang kukuh dari negara jiran seperti Singapura, Indonesia dan Vietnam, yang terdapat aktiviti pembinaan yang giat. Pada masa yang sama, pengilang keluli tempatan juga meningkatkan eksport bagi mengambil peluang daripada harga antarabangsa yang lebih tinggi berbanding dengan harga dalam negeri. Aktiviti pembinaan yang kembali cergas juga mendorong permintaan yang lebih tinggi terhadap keluaran berkaitan logam yang direka seperti lekapan dan perabot logam.

Keluaran berkaitan dengan pengguna, seperti makanan, minuman dan tembakau bertambah baik berikutan penggunaan swasta yang kukuh. Satu

lagi perkembangan penting ialah langkah-langkah yang diambil untuk mempromosikan industri makanan Halal telah mula membuahkan hasil dengan meningkatnya eksport makanan Halal ke pasaran Timur Tengah. Sementara itu, **segmen pengangkutan** terjejas oleh pasaran kereta terpakai yang terus lembap pada separuh tahun pertama. Namun, permintaan terhadap kenderaan bermotor baharu meningkat pada separuh tahun kedua, disokong oleh kenaikan pendapatan, pelancaran model-model kereta baharu dan akses berterusan kepada pembiayaan pada kadar yang kompetitif.

Sektor Pertanian

Sektor pertanian, perhutanan dan perikanan **(sektor pertanian)** berkembang pada kadar sederhana sebanyak 2.2% pada tahun 2007, disokong oleh aktiviti berkaitan makanan, khususnya ternakan, padi dan sayur-sayuran. Prestasi kukuh dalam aktiviti berkaitan makanan lebih daripada mengimbangi prestasi lembap tanaman industri utama, iaitu minyak sawit mentah dan getah, yang mencakupi kira-kira 36% daripada jumlah nilai ditambah sektor pertanian. Kitaran menurun hasil pengeluaran dan keadaan cuaca yang tidak menentu merupakan penyumbang utama kepada prestasi tanaman-tanaman industri ini yang kurang menggalakkan pada tahun itu.

Sektor pertanian terus berkembang disokong terutamanya oleh aktiviti berkaitan makanan

Pengeluaran **minyak sawit mentah** merosot sedikit, iaitu sebanyak 0.4% kepada 15.8 juta tan pada tahun 2007. Ini merupakan kemerosotan pertama sejak tahun 1998 dan disebabkan oleh kitaran menurun hasil pengeluaran yang lazimnya berlaku setiap tiga hingga empat tahun. Hasil nasional purata, yang diukur melalui hasil tandan buah segar, merosot 2.9% kepada 19 tan sehektar pada tahun 2007. Pengeluaran juga terjejas akibat banjir di wilayah selatan Semenanjung pada awal tahun. Oleh itu, pengeluaran di Semenanjung secara keseluruhannya merosot 3.8%. Namun, kemerosotan ini sebahagiannya ditampung oleh pengeluaran lebih tinggi di Sabah dan Sarawak yang meningkat masing-masing sebanyak 2.9% dan 8.8%.

Jadual 1.9
Sektor Pertanian:
Nilai Ditambah, Pengeluaran dan Eksport

	2006	2007*p*
	Perubahan Tahunan (%)	
Nilai ditambah	**5.2**	**2.2**
Tanaman industri	**4.1**	**0.4**
Pengeluaran antaranya:		
Minyak sawit mentah	6.1	-0.4
Getah	14.0	-6.4
Kayu balak	-4.7	-5.3
Biji koko	14.2	10.2
Tanaman makanan	**6.8**	**4.9**
Pengeluaran antaranya:		
Ikan	11.4	0.2
Ternakan[1]	18.0	9.9
Sayur-sayuran	3.8	8.6
Buah-buahan	5.3	-2.8
Eksport (RM juta)	**12.5**	**24.4**

[1] Merujuk kepada Semenanjung Malaysia sahaja
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Lembaga Minyak Sawit Malaysia
Lembaga Getah Malaysia
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia
Jabatan Perikanan Malaysia
Jabatan Perkhidmatan Haiwan, Malaysia
Jabatan Pertanian Malaysia

Satu perkembangan penting ialah kenaikan harga minyak sawit mentah (MSM) yang ketara sebanyak 62.6% untuk mencecah paras harga tertinggi dalam sejarah, iaitu RM2,472 setan pada tahun 2007. Ini didorong oleh permintaan terhadap minyak sawit yang kukuh, untuk

Rajah 1.12
Kelapa Sawit: Kawasan, Pengeluaran dan Hasil

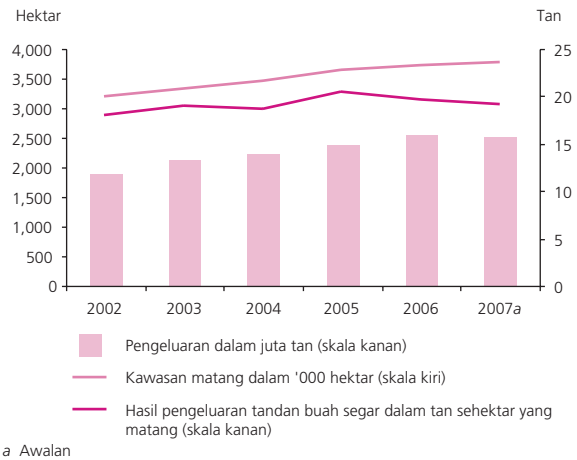

a Awalan
Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

Rajah 1.13
Harga Minyak Sawit dan Stok

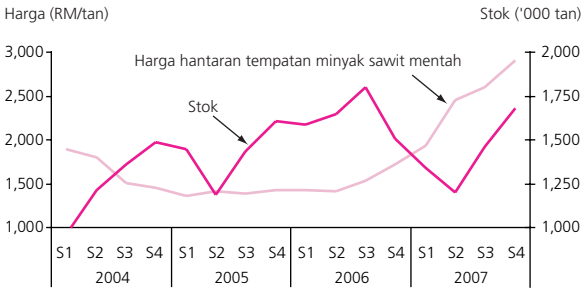

Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

kegunaan sebagai minyak makan dan juga sebagai biobahan api (biofuel), yang menyebabkan harga MSM lebih berkait rapat dengan harga minyak mentah. Harga komoditi ini meningkat dengan ketara meskipun terdapat penambahan dalam stok sebanyak 11.6% kepada 1.68 juta tan pada tahun 2007. Dengan perkembangan ini, diskaun harga minyak sawit berbanding dengan minyak kacang soya dan minyak biji sesawi menurun masing-masing kepada USD101 setan dan USD189 setan (2006: masing-masing USD121 setan dan USD316 setan).

Pengeluaran **getah asli** menguncup 6.4% kepada 1.2 juta tan pada tahun 2007 disebabkan faktor cuaca. Keadaan cuaca yang lebih kering daripada biasa pada awal tahun telah mengakibatkan musim luruh yang teruk bagi pokok getah. Ini kemudiannya diikuti oleh hujan lebat yang kerap yang mengganggu aktiviti menoreh, khususnya di antara kalangan pekebun kecil. Pengeluaran yang lebih rendah ini juga dipengaruhi oleh pengurangan berterusan dalam kawasan penanaman getah. Pada tahun 2007, jumlah keluasan kawasan penanaman getah merosot 1.8% disebabkan kegiatan bertukar kepada tanaman lain, manakala kira-kira 98,300 hektar atau 9% daripada kawasan penanaman getah yang matang, terus terbiar. Dianggarkan bahawa sekiranya kesemua pokok di kawasan terbiar itu ditoreh, pengeluaran getah boleh meningkat kira-kira 9%. Meskipun pengeluaran berkurang, Malaysia terus merupakan pengeluar getah asli ketiga terbesar di dunia pada tahun 2007, selepas Thailand dan Indonesia.

Tanda aras harga getah Malaysia, SMR20, terus meningkat 3.9% kepada harga purata 737 sen sekilogram pada tahun 2007. Perkembangan harga getah pada tahun itu berkait rapat dengan harga minyak mentah dan getah tiruan. Sejajar dengan trend menaik harga minyak mentah, getah diniagakan pada 837 sen sekilogram pada akhir tahun 2007. Harga juga dipengaruhi oleh lonjakan dalam permintaan global, khususnya di RR China.

Prestasi subsektor **tanaman makanan** terus menggalakkan pada tahun 2007, dengan nilai ditambah berkembang 4.9% (2006: 6.8%). Pengeluaran dalam subsektor makanan bertambah berikutan bermulanya aktiviti penangkapan ikan tuna laut dalam oleh beberapa syarikat besar, dan juga aktiviti penternakan secara komersial.

Dalam subsektor **perhutanan**, aktiviti pembalakan terus merosot pada tahun 2007, dengan keluaran kayu balak menguncup 5.3%. Perkembangan ini sejajar dengan usaha pemuliharaan yang dilaksanakan sebagai sebahagian daripada pengurusan hutan yang mampan. Berikutan usaha ini dan juga kemerosotan permintaan kayu balak dari Jepun, jumlah eksport kayu balak dan kayu siap digergaji menurun pada tahun itu. Pengurangan permintaan terhadap kayu balak dari Jepun disebabkan oleh perubahan yang mendadak dalam peraturan perumahan yang menjejaskan aktiviti pembinaan. Oleh itu, harga eksport kayu balak menurun 4% kepada RM455 semeter padu.

Rajah 1.14
Getah Asli: Pengeluaran, Harga dan Hasil

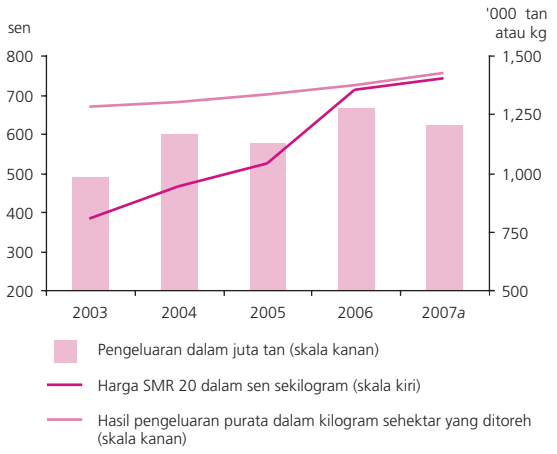

a Awalan
Sumber: Lembaga Getah Malaysia (LGM) dan Jabatan Perangkaan Malaysia

Bagi memastikan pengurusan hutan yang mampan dan bekalan bahan mentah yang berterusan bagi aktiviti hiliran berkaitan kayu, Kerajaan telah mempergiat usaha untuk memperluas saiz ladang hutan, dengan sasaran seluas 270,000 hektar. Pada akhir tahun 2007, sebanyak 16 syarikat dikenal pasti untuk menyertai skim ini, melibatkan pembangunan 58,935 hektar ladang hutan, sebahagian besarnya kayu getah. Syarikat-syarikat tersebut menerima pinjaman mudah sebanyak RM267.6 juta daripada Kerajaan untuk melaksanakan aktiviti perladangan hutan.

Berikutan keadaan cuaca yang baik, pengeluaran **koko** meningkat kukuh sebanyak 10.2%, iaitu peningkatan bagi tahun kedua berturut-turut. Peningkatan dalam pengeluaran juga adalah hasil daripada kenaikan produktiviti, khususnya dalam kawasan di bawah Program Pemuliharaan Koko yang matang pada tahun 2007. Produktiviti nasional purata meningkat 18.3% kepada anggaran 1,204 kilogram sehektar (2006: 1,018 kilogram sehektar).

Sektor Perlombongan

Sektor perlombongan meningkat semula untuk mencatat pertumbuhan sebanyak 3.2% pada tahun 2007 disebabkan pengeluaran minyak mentah dan gas asli yang lebih tinggi, dalam persekitaran harga tenaga yang lebih tinggi. Pertambahan pengeluaran minyak mentah adalah susulan bermulanya pengeluaran daripada telaga minyak laut dalam pertama Malaysia di Kikeh, Sabah, manakala peningkatan pengeluaran gas asli pula adalah hasil daripada pembukaan semula sebahagian daripada loji MLNG2 selepas kerja penambahbaikan pada tahun sebelumnya. Berikutan kenaikan harga tenaga pada tahun itu, perolehan eksport daripada mineral terus meningkat untuk mencakupi peratusan bahagian eksport kasar yang lebih besar sebanyak 10.1% (2006: 9.7%).

Sektor perlombongan meningkat semula ekoran pertambahan kapasiti pengeluaran dalam keadaan harga yang lebih tinggi

Pengeluaran **minyak mentah (termasuk kondensat**) berpurata 695,276 tong sehari pada tahun 2007, iaitu mencerminkan peningkatan sebanyak 4.3%. Pengeluaran yang lebih tinggi ini didorong terutamanya oleh pertambahan sebanyak 10.7% dalam keluaran minyak mentah di Sabah kepada 90,394 tong sehari berikutan bermulanya pengeluaran daripada telaga minyak Kikeh pada bulan Ogos 2007. Pengeluaran di Semenanjung Malaysia yang menyumbang kira-kira 55% daripada jumlah pengeluaran minyak mentah negara, meningkat 2.3% pada tahun 2007. Sementara itu, kondensat terus menyumbang dengan ketara kepada pengeluaran dengan mencakupi kira-kira 19% daripada jumlah pengeluaran minyak mentah negara.

Pengeluaran **gas asli** mengembang 1.4% kepada 5,854 juta kaki padu standard setiap hari (2006: -0.4%), disebabkan pembukaan semula saluran pencecairan gas di loji MLNG2 Sarawak selepas kerja-kerja peningkatan kapasiti. Hasilnya,

Jadual 1.10
Sektor Perlombongan:
Nilai Ditambah, Pengeluaran dan Eksport

	2006	2007*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah	**-0.4**	**3.2**
Pengeluaran		
antaranya:		
Minyak mentah dan kondensat	-5.2	4.3
Gas asli	-0.4	1.4
Eksport	**8.6**	**7.5**

a Awalan

Sumber: PETRONAS
Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.15
Pengeluaran Minyak Mentah dan Kondensat

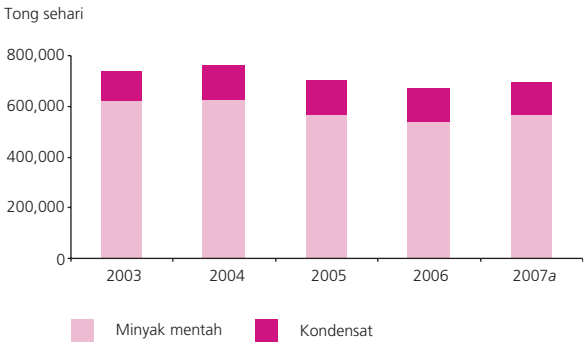

a Awalan
Sumber: PETRONAS

Rajah 1.16
Harga Minyak Mentah (Niaga Hadapan 1 Bulan) pada Tahun 2007

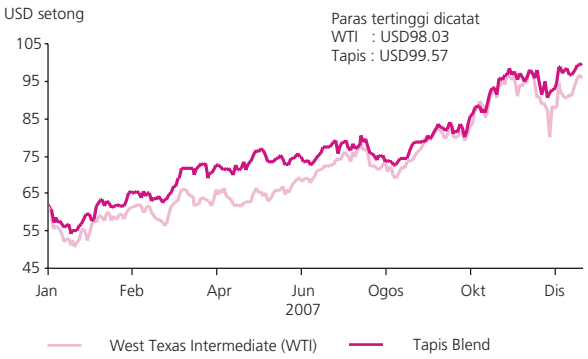

pengeluaran gas asli di Sarawak yang mencakupi kira-kira 60% daripada jumlah pengeluaran di Malaysia, meningkat 4.7% (2006: -0.5%), terutamanya untuk memenuhi permintaan yang lebih tinggi dari Korea, iaitu salah sebuah negara pengimport LNG terbesar di dunia.

Pada tahun 2007, pasaran tenaga global terus dicorakkan oleh tekanan kenaikan harga yang kuat. Harga bagi gred minyak tanda aras Malaysia, Tapis Blend, mengukuh sebanyak 11.5% kepada purata USD76.46 setong, yang merupakan kenaikan untuk tahun keenam berturut-turut sejak tahun 2001. Harga Tapis Blend yang mencatat USD57.44 setong pada awal tahun, terus meningkat sepanjang tahun untuk mencecah paras tertinggi pada USD99.57 setong pada akhir tahun dan melepasi paras ambang psikologi

Rajah 1.17
Penawaran dan Permintaan Minyak Dunia

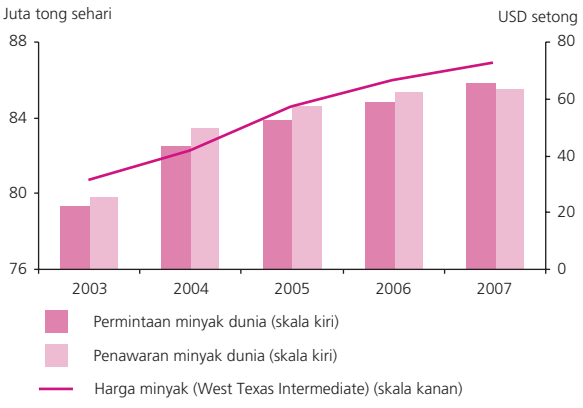

Sumber: International Energy Agency (IEA)

Jadual 1.11
Malaysia: Rizab Minyak Mentah dan Gas Asli[1]

	Pada 1 Januari	
	2006	2007*a*
Minyak mentah (termasuk kondensat)		
Jumlah rizab (bilion tong)	5.25	5.35
Rizab/Pengeluaran (tahun)	20	22
Gas asli		
Jumlah rizab (trilion kaki padu standard)	87.95	88.92
Rizab/Pengeluaran (tahun)	35	38

[1] Dasar Susutan Negara diperkenalkan pada 1980 untuk mengawal selia eksploitasi rizab minyak negara dengan menangguhkan pembangunan dan menjalankan kawalan terhadap pengeluaran medan minyak utama (yang mempunyai rizab sebanyak 400 juta tong atau lebih).

a Awalan

Sumber: PETRONAS

USD100 setong pada hari pertama perdagangan pada tahun 2008, pada USD101.40 setong.

Kenaikan harga ini berlaku dalam keadaan permintaan global yang kukuh dan penawaran yang ketat. Perkembangan penting pada tahun 2007 ialah permintaan minyak dunia (85.8 juta tong sehari) yang melebihi penawaran (85.5 juta tong sehari) didorong oleh pertumbuhan ekonomi global yang teguh, khususnya dalam negara-negara sedang pesat membangun. Harga turut dipengaruhi oleh penglibatan dana spekulatif dan pengurus aset dalam pasaran niaga hadapan minyak global dalam keadaan kebimbangan geopolitik berterusan di rantau pengeluar minyak utama pada tahun itu. Sejajar dengan perkembangan dalam harga minyak global, harga gas asli Malaysia juga naik 6.7% kepada RM1,154 setan.

Rizab minyak negara terus bertambah pada tahun 2007, kepada 5.35 bilion tong atau jangka hayat selama 22 tahun, berikutan penemuan beberapa telaga minyak laut dalam luar pesisir Sabah termasuk Kikeh. Kesemua telaga minyak laut dalam tersebut kini mencakupi kira-kira satu perempat daripada jumlah rizab minyak negara. Penemuan ini mendorong kepada peningkatan pelaburan dalam sektor ini, khususnya oleh syarikat minyak multinasional dan penyedia perkhidmatan domestik yang berkaitan minyak dan gas.

Sektor Pembinaan

Setelah mengalami kemerosotan selama tiga tahun berturut-turut, **sektor pembinaan** pulih kembali untuk mencatat pertumbuhan positif sebanyak 4.6%. Pengembangan ini didorong

terutamanya oleh subsektor kejuruteraan awam, dan disokong oleh pertumbuhan dalam subsektor bukan kediaman dan kediaman.

Sektor pembinaan pulih kembali hasil dorongan aktiviti kejuruteraan awam

Dalam subsektor **kejuruteraan awam**, pelaksanaan projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan yang lebih giat memberikan kesan positif terhadap ekonomi secara beransur-ansur pada tahun itu. Perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan naik 13.3% kepada RM40.6 bilion pada tahun 2007 (2006: RM35.8 bilion) untuk membiayai pembinaan dan penambahbaikan kemudahan infrastruktur seperti jalan raya, sekolah, hospital dan kuarters kerajaan. Subsektor kejuruteraan awam juga mendapat faedah daripada aktiviti pembinaan dalam industri minyak dan gas yang lebih giat, merangkumi pembangunan dan pembinaan kemudahan minyak yang baharu termasuk pelantar dan platform minyak serta terminal penyimpanan.

Selain itu, buku pesanan beberapa syarikat pembinaan domestik juga bertambah dengan penglibatan mereka dalam projek di luar negara, khususnya di Timur Tengah, India dan Thailand. Projek tersebut termasuklah pembinaan lebuh raya, terminal lapangan terbang dan loji kuasa hidro. Pemulihan dalam sektor pembinaan dan pertambahan dalam buku pesanan beberapa syarikat pembinaan telah mendorong kepada penarafan semula syarikat pembinaan yang tersenarai di Bursa Malaysia. Indeks Pembinaan Bursa Malaysia meningkat dengan ketara sebanyak 56.5% kepada 313.04 mata pada akhir tahun 2007.

Pertumbuhan segmen **bukan kediaman** terus meningkat sepanjang tahun sejajar dengan aktiviti perniagaan yang memberangsangkan. Permintaan yang meningkat daripada perusahaan perniagaan baharu serta pengembangan oleh syarikat sedia ada dalam perkhidmatan kewangan, teknologi maklumat dan perkhidmatan berkaitan minyak dan gas menyebabkan peningkatan permintaan yang ketara terhadap ruang pejabat, khususnya di Kuala Lumpur. Permintaan yang kukuh ini diperkuat lagi oleh minat pelabur institusi asing terhadap segmen bukan kediaman ini. Sementara itu, penawaran akan datang bagi ruang pejabat baharu meningkat kepada 1.6 juta meter persegi pada akhir bulan September 2007, dengan hampir separuh daripadanya adalah di Kuala Lumpur. Meskipun penawaran meningkat, kadar penghunian ruang pejabat terus meningkat kepada 83% pada akhir bulan September 2007 (akhir tahun 2006: 81.8%). Permintaan yang kukuh juga ditunjukkan oleh kenaikan kadar sewa.

Pertumbuhan penggunaan swasta yang kukuh telah merangsang permintaan terhadap harta tanah runcit. Pada tahun 2007, sebanyak 31 kompleks membeli-belah baharu telah siap dibina, dengan sembilan daripadanya di Lembah Kelang. Dengan itu, jumlah ruang komersial untuk disewa di Lembah Kelang meningkat kepada kira-kira 40 juta kaki persegi (2006: 36.4 juta kaki persegi). Ruang runcit baharu terutamanya menjurus kepada penyediaan kemudahan mewah. Berikutan penawaran yang bertambah, kadar sewa secara umumnya tidak berubah, kecuali bagi harta tanah pilihan. Dengan daya tarikan sektor ini yang kian meningkat, beberapa kompleks membeli-belah telah dibeli oleh Amanah Pelaburan Harta Tanah asing pada tahun 2007.

Aktiviti dalam subsektor **kediaman** terus positif pada tahun itu berikutan pengenalan beberapa langkah dasar oleh Kerajaan sejak bulan Disember 2006. Ini termasuk liberalisasi peraturan

Rajah 1.18
Pertumbuhan Nilai Ditambah Sektor Pembinaan Berbanding dengan Pertumbuhan Perbelanjaan Pembangunan Kerajaan Persekutuan dan Pelaburan Swasta

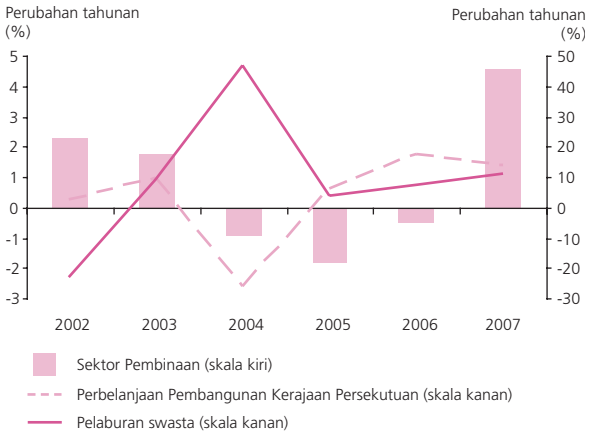

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Jabatan Akauntan Negara

Pembangunan Industri Pembiayaan Mikro yang Teguh dan Mampan

Kepentingan pembiayaan mikro

Banci Pertubuhan dan Enterpris Tahun 2005 (Banci) menunjukkan perusahaan mikro mencakupi kira-kira 80% daripada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) di Malaysia. Memandangkan kepentingannya, pembangunan perusahaan mikro merupakan faktor penting dalam memastikan pertumbuhan ekonomi yang saksama dan seimbang yang akan meningkatkan kemakmuran dan pertumbuhan ekonomi yang boleh diagihkan serta dinikmati oleh semua golongan masyarakat, terutamanya individu berpendapatan rendah yang merupakan kumpulan terbesar usahawan mikro.

Banci ini juga mendapati institusi kewangan hanya menyumbangkan 13% daripada sumber pembiayaan untuk perusahaan mikro. Ini menunjukkan bahawa sistem perbankan berpotensi besar untuk menyumbang kepada pembangunan perusahaan mikro supaya perusahaan ini dapat bergiat dalam arus perdana ekonomi. Akses kepada pembiayaan mikro[1] akan memberikan peluang kepada lebih banyak perusahaan mikro untuk memulakan dan membesarkan perniagaan mereka. Ini pula akan mewujudkan lebih banyak peluang pekerjaan, menjana lebih pendapatan dan seterusnya meningkatkan taraf hidup keseluruhan. Perusahaan mikro yang diketengahkan dalam arus perdana ekonomi dan kewangan formal akan juga menyumbang ke arah pencapaian pembangunan ekonomi yang seimbang dan mampan.

Pelaksanaan pembiayaan mikro

Pembangunan industri pembiayaan mikro yang teguh dan mampan merupakan sebahagian daripada matlamat strategik Bank Negara Malaysia untuk meningkatkan penyertaan kewangan bagi memastikan semua sektor ekonomi, wilayah dan kelompok masyarakat mempunyai akses kepada rangkaian produk dan perkhidmatan kewangan sepenuhnya. Pembangunan sekumpulan penyedia pembiayaan mikro dalam kalangan penyedia perkhidmatan kewangan sedia ada merupakan strategi yang diterima pakai untuk menggalakkan akses yang mampan kepada pembiayaan bagi perusahaan mikro.

Pada bulan Ogos 2006, Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan (National SME Development Council, NSDC) meluluskan rangka kerja keinstitusian pembiayaan mikro yang komprehensif yang dicadangkan oleh Bank Negara Malaysia, yang merangkumi institusi perbankan, institusi kewangan pembangunan (IKP) dan koperasi kredit untuk membangunkan industri pembiayaan mikro yang mampan. Bank Simpanan Nasional telah diberikan mandat untuk menyediakan pembiayaan mikro, sementara Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad akan menyediakan pembiayaan mikro kepada ahli koperasi, dan Bank Pertanian Malaysia akan terus menyediakan pembiayaan mikro kepada perusahaan mikro dalam sektor pertanian dan asas tani. Institusi perbankan yang mempunyai rangkaian cawangan yang meluas di seluruh negara akan menambahkan lagi sumber pembiayaan, bagi memastikan jangkauan pembiayaan mikro yang lebih luas.

Banyak kemajuan telah dicapai berhubung dengan penyertaan institusi kewangan dalam penyediaan pembiayaan mikro. Kini, sembilan buah institusi kewangan (enam buah institusi perbankan dan tiga buah IKP) telah melancarkan produk pembiayaan mikro. Institusi kewangan ini telah menerima pakai pelbagai model perniagaan untuk memenuhi pelbagai keperluan kewangan perusahaan mikro, yang terlibat dalam berbagai aktiviti dan sektor ekonomi. Model perniagaan tersebut adalah seperti yang berikut:

- **model pasaran massa** yang menyediakan kemudahan pembiayaan mikro menerusi cawangan institusi kewangan di seluruh negara;

[1] Ditakrifkan oleh Bank Negara Malaysia sebagai penyediaan pinjaman /pembiayaan kecil (sehingga RM50,000), kepada perusahaan mikro atau individu yang bekerja sendiri, untuk aktiviti perniagaan mereka.

- **model rangkaian pengedar** yang membabitkan pembentukan perkongsian strategik antara institusi kewangan dengan institusi lain, dan memanfaatkan jumlah pelanggan, keupayaan utama dan rangkaian infrastruktur rakan kongsi;
- **model perbankan komuniti** yang menyediakan pembiayaan mikro untuk kelompok masyarakat tertentu atau segmen sasaran;
- **model koperasi** yang memanfaatkan infrastruktur dan keupayaan pergerakan koperasi; dan
- **model *monoline*** yang dengannya institusi kewangan menubuhkan cawangan khusus bagi menyediakan pembiayaan mikro, dengan penjenamaan, model perniagaan dan proses cawangan ini berasingan daripada institusi kewangan induk.

Untuk mengukuhkan peranan koperasi kredit dalam menyediakan kredit kepada perusahaan mikro, Bank Negara Malaysia mencadangkan penubuhan Suruhanjaya Koperasi bagi menyediakan pengawasan penyeliaan terhadap koperasi bagi memastikan standard berhemat dan amalan terbaik. Akta bagi penubuhan Suruhanjaya Koperasi diluluskan oleh Parlimen pada bulan April 2007 dan Suruhanjaya ini mula beroperasi pada 1 Januari 2008.

Amalan negara lain yang mempunyai industri pembiayaan mikro yang memberangsangkan dan juga hasil penyelidikan yang dijalankan oleh institusi kewangan Malaysia menunjukkan perusahaan mikro menghargai penyediaan pembiayaan yang ringkas, mudah diakses dan tepat pada waktunya untuk memenuhi keperluan perniagaan kecil. Sehubungan dengan ini, produk pembiayaan mikro yang ditawarkan oleh institusi kewangan telah dihasilkan supaya ia mudah, cepat dan senang. Pembiayaan mikro mudah diperoleh kerana ia tidak memerlukan cagaran, dokumentasi yang diperlukan adalah minimum dan proses pembiayaan adalah mudah. Tempoh masa yang diambil oleh institusi kewangan untuk meluluskan dan mengeluarkan pembiayaan mikro juga singkat. Pembiayaan mikro juga boleh diperoleh di cawangan-cawangan dan pelbagai saluran pengedaran institusi kewangan serta rakan kongsi strategik mereka bagi memastikan jangkauan yang meluas dan juga untuk menyenangkan pelanggannya.

Terdapat lebih daripada sembilan jenis produk pembiayaan mikro dalam pasaran yang terdiri daripada produk konvensional dan juga yang berlandaskan prinsip Islam. Pada akhir tahun 2007, jumlah pembiayaan terkumpul sebanyak RM224.7 juta telah diberikan kepada 22,788 akaun pelanggan pembiayaan mikro, dengan saiz pembiayaan purata sebanyak RM9,800.

Program kesedaran dalam kalangan pelanggan pembiayaan mikro dan orang ramai

Logo pembiayaan mikro kebangsaan telah dilancarkan oleh YAB Perdana Menteri pada mesyuarat NSDC ke-7 yang diadakan pada 13 September 2007. Sejak pelancaran logo tersebut, institusi kewangan yang menawarkan pembiayaan mikro telah mempamerkan logo dan piagam pelanggan pembiayaan mikro untuk menunjukkan komitmen dalam menyediakan perkhidmatan pembiayaan mikro yang mudah, cepat dan senang. Pelanggan pembiayaan mikro yang berjaya memperoleh pembiayaan mikro digalakkan mempamerkan logo tersebut di premis perniagaan masing-masing.

Untuk terus menggalakkan dan mewujudkan kesedaran orang ramai terhadap kemudahan pembiayaan mikro, Bank Negara Malaysia telah memulakan beberapa program promosi dan kesedaran seperti pengedaran risalah iklan pembiayaan mikro di lokasi-lokasi strategik, menerusi pelbagai dewan perniagaan, persatuan perdagangan dan pihak majlis tempatan. Media turut menjadi saluran penting untuk menyampaikan dan mendidik orang ramai tentang kewujudan dan manfaat pembiayaan mikro. Institusi kewangan yang menyediakan pembiayaan mikro juga digalakkan mengadakan promosi dan mengiklankan produk dan perkhidmatan pembiayaan mikro kepada orang ramai.

Rajah 1.19
Penawaran Akan Datang dan Kadar Penghunian Ruang Pejabat Dibina Khas di Malaysia dan Kuala Lumpur (pada akhir tempoh)

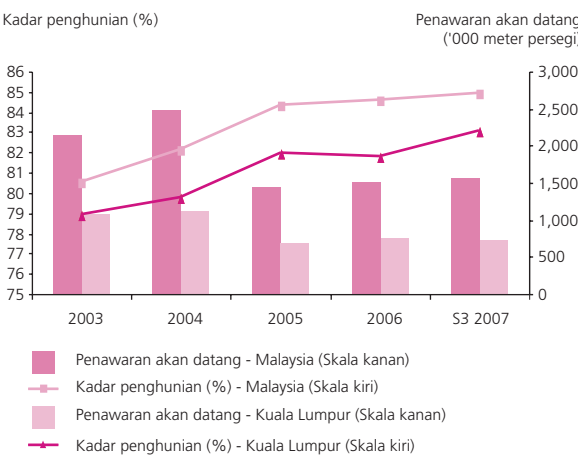

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Rajah 1.20
Penawaran Akan Datang dan Kadar Penghunian Ruang Perniagaan di Malaysia dan Kuala Lumpur (pada akhir tempoh)

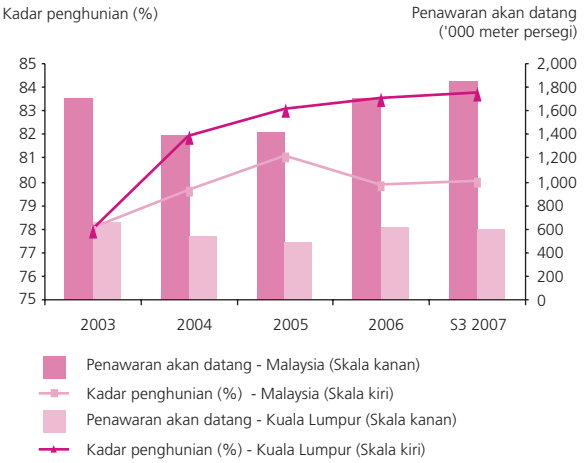

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Jawatankuasa Pelaburan Asing (Foreign Investment Committee, FIC) berkaitan dengan pembelian harta tanah oleh orang asing, pengecualian Cukai Untung Harta Tanah dan pelonggaran terhadap bilangan pinjaman harta tanah untuk harta kediaman atau komersial yang boleh diperoleh oleh orang asing. Dapatan kaji selidik oleh Persatuan Harta Tanah dan Pemaju Perumahan menunjukkan liberalisasi ini dan penilaian yang menarik bagi harta tanah mewah di Lembah Kelang telah menyumbang kepada minat asing yang bertambah terhadap segmen ini. Urus niaga harta kediaman oleh orang asing pada separuh pertama tahun 2007 naik kira-kira 30% (2006: 13.9%). Permintaan juga disokong oleh ketersediaan pembiayaan akhir seperti dicerminkan oleh peningkatan permohonan, kelulusan dan pengeluaran pinjaman perumahan, masing-masing sebanyak 47.6%, 45.6% dan 11.1% pada tahun itu.

Pada amnya, pemaju perumahan bersikap berhati-hati dalam melancarkan projek baharu dalam tempoh dua tahun yang lalu untuk mengelakkan pengumpulan harta tanah yang tidak terjual. Penawaran akan datang merosot 8% kepada 580,883 unit pada akhir September 2007. Walau bagaimanapun, memandangkan wujudnya minat baharu terhadap sektor perumahan pada tahun 2007, penawaran akan datang yang dirancang meningkat 1.5% kepada 644,354 unit. Sejajar dengan trend permintaan dan penawaran, harta kediaman yang tidak terjual berkurang daripada paras tinggi 28,827 unit pada akhir bulan September 2006, kepada 24,488 unit pada akhir bulan September 2007.

Jadual 1.12
Pindah Milik Harta dalam Segmen Kediaman dan Komersial

	2005	2006	2007	2006	2007
				Perubahan tahunan (%)	
Kediaman					
Nilai (RM juta)	28,407.3	29,446.9	36,490.6	3.7	23.9
Bilangan	181,762	182,555	199,482	0.4	9.3
Komersial					
Nilai (RM juta)	11,631.3	11,520.1	16,350.8	-1.0	41.9
Bilangan	24,151	25,687	27,900	6.4	8.6

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Jadual 1.13
Harta Kediaman yang Tidak Terjual di Malaysia Mengikut Julat Harga

Jumlah harga kediaman	Unit	Bahagian (%)	Unit	Bahagian (%)
	Pada akhir tahun 2006		Pada akhir September 2007	
RM50,000 atau kurang	3,419	13.5	3,353	13.7
RM50,001 - RM100,000	6,735	26.6	7,114	29.1
RM100,001 - RM150,000	5,473	21.6	4,349	17.8
RM150,001 - RM200,000	3,394	13.4	3,734	15.2
RM200,001 - RM250,000	1,870	7.4	1,994	8.1
Lebih daripada RM250,000	4,440	17.5	3,944	16.1
Jumlah	**25,331**	**100**	**24,488**	**100**

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Secara keseluruhan, harga rumah negara yang diukur oleh Indeks Harga Rumah Malaysia naik 3.8% pada separuh tahun pertama 2007 (2006: 1.9%). Salah satu faktor yang menyebabkan kenaikan ini ialah kos bahan binaan yang semakin meningkat. Harga batang keluli telah disemak semula sebanyak tiga kali pada tahun itu dengan jumlah kenaikan sebanyak 45%, sementara harga simen pula disemak semula pada akhir tahun 2006, dan buat kali pertamanya harga dibezakan mengikut negeri berdasarkan kos pengangkutan dan kos lain, dengan kadar kenaikan antara 10% hingga 78%.

Pada tahun 2007, Kerajaan mengambil beberapa langkah untuk menambah baik sistem penyampaian awam berkaitan dengan sektor pembinaan. Sebuah Pusat Sehenti (One-Stop Centre) ditubuhkan untuk membolehkan kelulusan "laluan pantas" bagi kategori projek tertentu seperti projek di bawah konsep bina kemudian jual, projek Kerajaan, projek berimpak tinggi dan projek yang berpotensi untuk menarik pelaburan asing. Rangka kerja ini membolehkan pemprosesan serentak oleh pihak berkuasa tempatan, negeri dan persekutuan yang berlainan, sekali gus memendekkan proses kelulusan dengan ketara kepada empat bulan. Selain itu, Sijil Layak Menduduki yang digantikan dengan Sijil Penyiapan dan Pematuhan pada tahun itu, membolehkan projek yang telah siap dapat diduduki dengan lebih cepat.

Rajah 1.21
Indeks Harga Rumah Malaysia

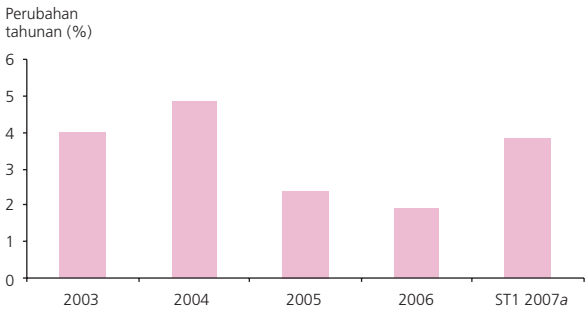

a Awalan
Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

HARGA DAN GUNA TENAGA

Harga Pengguna

Kadar inflasi keseluruhan yang diukur oleh perubahan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna (IHP) meningkat pada kadar yang lebih perlahan sebanyak 2% pada tahun 2007 (2006: 3.6%). Tahap inflasi ini berada dalam julat ramalan sebanyak 2 – 2.5%. Sementara faktor penawaran kekal penting, sumbangannya kepada inflasi keseluruhan menjadi sederhana kerana impak pelarasan terdahulu terhadap harga yang ditadbir semakin berkurang pada suku pertama tahun 2007. Ketiadaan pelarasan harga yang besar untuk barangan harga yang ditadbir pada tahun itu juga mengurangkan impak faktor penawaran terhadap harga barangan dalam negeri. Sementara itu, inflasi teras yang bertindak sebagai proksi kepada tekanan yang berpunca daripada permintaan terhadap harga dalam negeri, mencatat purata sebanyak 1.8% pada tahun itu (2006: 2.1%). Walau bagaimanapun, inflasi teras meningkat sedikit pada separuh kedua tahun 2007.

Rajah 1.22
Inflasi Harga Pengguna

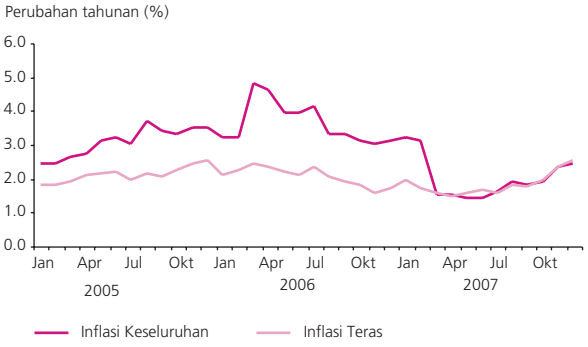

Jadual 1.14
Penunjuk Harga

Indeks Harga Pengguna (2005=100)	Wajaran	2007 Perubahan tahunan (%)	% daripada Keseluruhan Inflasi
Keseluruhan	**100.0**	**2.0**	
Makanan dan Minuman Tidak Beralkohol	31.4	3.0	47.1
Pengangkutan	15.9	2.3	18.3
Perumahan, Air, Elektrik, Gas, dan Bahan Api Lain	21.4	1.3	13.9
Minuman Keras dan Tembakau	1.9	7.8	7.4
Restoran dan Hotel	3.0	3.7	5.6
Perkhidmatan Rekreasi dan Kebudayaan	4.6	1.4	3.2
Pelbagai Barangan dan Perkhidmatan	6.0	1.0	3.0
Hiasan, Perkakasan dan Penyelenggaraan Isi Rumah	4.3	1.1	2.4
Pendidikan	1.9	1.8	1.7
Kesihatan	1.4	1.6	1.1
Pakaian dan Kasut	3.1	-1.4	-2.2
Komunikasi	5.1	-1.2	-3.1
Barang Tidak Tahan Lama	40.6	2.7	54.8
Perkhidmatan	47.1	2.1	49.5
Barang Separuh Tahan Lama	4.3	-0.8	-1.7
Barang Tahan Lama	8.0	-1.4	-5.6
Indeks Harga Pengeluar (2000=100)	**100.0**	**6.7**	
Pengeluaran Tempatan	65.6	7.5	73.4
Import	34.4	4.7	24.1

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Kenaikan harga global komoditi utama dan makanan menampilkan cabaran besar kepada penggubal dasar pada peringkat antarabangsa pada tahun 2007. Perkembangan ini, pada kadar yang berbeza-beza, mempengaruhi inflasi harga seluruh dunia. Sebagai sebuah ekonomi yang kecil dan sangat terbuka, Malaysia tidak terkecuali daripada perkembangan ini. Namun begitu, kesan sampingan harga global terhadap harga dalam negeri sedikit sebanyak dikurangkan oleh beberapa faktor, termasuk pelbagai dasar yang dilaksanakan oleh pihak berkuasa, faktor dalam negeri seperti persaingan sengit dalam kalangan peruncit dan penggunaan barangan pengganti oleh pengguna sebagai reaksi terhadap kenaikan harga.

Antara komponen IHP, peningkatan harga dalam kategori makanan dan minuman tidak beralkohol merupakan penyumbang utama, mencakupi 47.1% daripada kadar inflasi keseluruhan berbanding dengan 29.7% pada tahun sebelumnya. Harga makanan dalam negeri sebahagian besarnya dipengaruhi oleh harga komoditi makanan dunia yang lebih tinggi, termasuk makanan asas isi rumah seperti beras, tepung gandum dan minyak masak berasaskan minyak sawit. Harga makanan global yang lebih tinggi disebabkan oleh faktor struktur dan kitaran. Ini termasuk permintaan yang lebih kukuh terhadap komoditi makanan daripada ekonomi pasaran sedang membangun seperti India dan China, penggunaan tanaman makanan bagi pengeluaran bahan api alternatif seperti biodiesel dan etanol, permintaan spekulatif, dan keadaan cuaca yang buruk di negara pengeluar utama seperti Australia. Akibatnya, sumbangan harga makanan kepada inflasi keseluruhan dalam kebanyakan negara lebih tinggi berbanding dengan tahun sebelumnya. Harga makanan dalam negeri juga terjejas oleh pembelian secara bermusim pada musim perayaan dan juga keadaan cuaca buruk yang sementara, yang menjejaskan aktiviti perladangan dan menggendalakan bekalan.

Walaupun harga minyak mentah global bergerak ke paras USD100 setong pada tahun 2007, harga bahan api dan gas dalam negeri terus tidak berubah disebabkan oleh subsidi bahan api yang diberikan oleh Kerajaan. Hasilnya, sumbangan sektor pengangkutan kepada inflasi keseluruhan adalah pada 18.3%, lebih kecil berbanding dengan 48.6% pada tahun sebelumnya, semasa berlakunya pelarasan harga bahan api. Kategori restoran dan hotel, dan kategori perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan mencatat sumbangan lebih tinggi kepada kadar inflasi keseluruhan, disebabkan harga penginapan hotel dan pakej pelancongan yang meningkat berpunca daripada permintaan yang lebih tinggi berikutan ketibaan bilangan pelancong yang meningkat sempena Kempen Tahun Melawat Malaysia 2007 (2007: 21.0 juta orang; 2006: 17.5

Rajah 1.23
Harga Dunia bagi Komoditi Makanan Tertentu

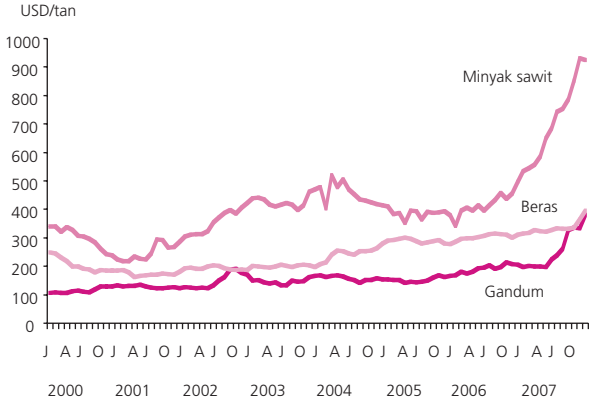

Rajah 1.25
Bahagian Sumbangan oleh Harga Makanan kepada Inflasi Keseluruhan

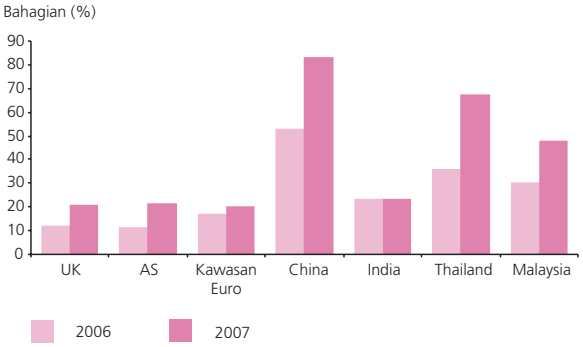

juta orang). Sumbangan kategori minuman keras dan tembakau kepada IHP juga lebih tinggi berikutan keputusan Kerajaan untuk mengenakan duti eksais tambahan terhadap keluaran tembakau pada bulan Julai.

Walau bagaimanapun, seperti pada tahun sebelumnya, peningkatan dalam kadar inflasi keseluruhan sebahagiannya dikurangkan oleh penurunan harga barangan dalam kategori komunikasi, dan pakaian dan kasut hasil daripada tekanan persaingan global dan dalam negeri yang sengit. Dari segi kelengkapan komunikasi, harga yang lebih rendah juga mencerminkan manfaat kemajuan teknologi. Penambahan nilai kadar pertukaran ringgit juga telah sedikit sebanyak

Rajah 1.24
Sumbangan Komponen IHP kepada Inflasi Keseluruhan

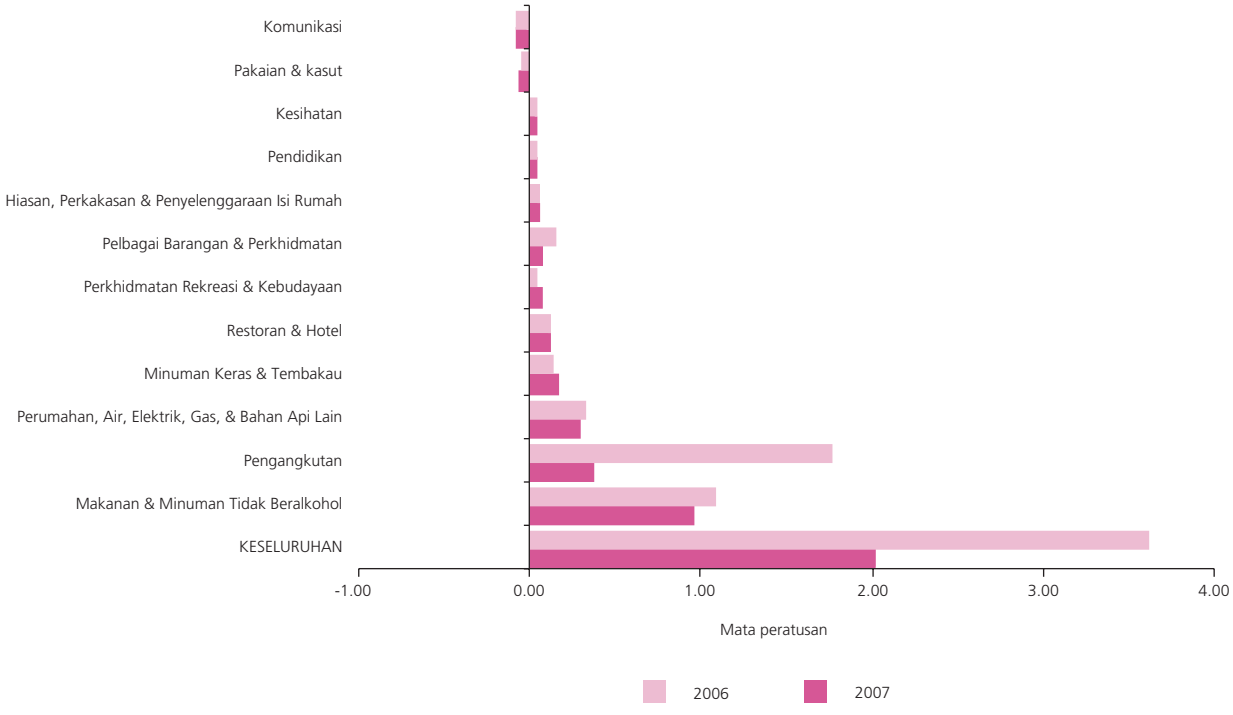

mengurangkan sebahagian daripada kesan harga import yang lebih tinggi.

Terdapat juga persepsi bahawa inflasi sebenar mungkin lebih tinggi. Terdapat beberapa penjelasan bagi perbezaan dengan statistik yang dikumpulkan oleh Jabatan Perangkaan. Sebagai satu binaan statistik, IHP merangkumi sekumpulan barangan yang biasa digunakan oleh isi rumah Malaysia berdasarkan kaji selidik oleh Jabatan Perangkaan setiap lima tahun. Kompilasi statistik ini mengira purata perubahan dalam harga pelbagai jenis barangan dan perkhidmatan serta perbezaan harga antara wilayah. Berdasarkan harga barangan makanan tertentu yang dipantau secara mingguan oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Hal Ehwal Pengguna dan disiarkan oleh akhbar tempatan, perbezaan antara wilayah dan masa cenderung untuk menjadi agak besar. Oleh itu, IHP ialah perubahan purata pergerakan dalam harga bagi negara secara keseluruhan, dan tidak akan mencerminkan kos kehidupan dalam kawasan tertentu atau kategori pendapatan kumpulan tertentu. Tambahan pula, sementara IHP merangkumi lebih daripada 400 barangan, jenama berbeza bagi barangan yang sama biasanya mempunyai pergerakan harga yang berbeza.

Akhirnya, adalah penting untuk mengambil perhatian bahawa terdapat tahap asimetri tertentu dalam persepsi terhadap cara harga berubah. Harga yang meningkat sering mendapat perhatian yang lebih berbanding dengan harga yang menurun. Sejak tahun 2005, harga bagi kategori pakaian dan kasut, dan kategori komunikasi secara purata tahunan, menurun masing-masing sebanyak 1.2% dan 0.9%. Penurunan harga ini membantu mengimbangi impak kenaikan harga dalam kategori lain terhadap IHP keseluruhan.

Harga Pengeluar

Impak harga komoditi global yang lebih tinggi lebih ketara pada Indeks Harga Pengeluar (IHPR), yang meningkat pada kadar tahunan sebanyak 6.7% pada tahun 2007 (2006: 5.1%). Komponen komoditi IHPR naik 12.4% (2006: 9.6%) berikutan harga global komoditi yang lebih tinggi bagi getah, minyak sawit mentah dan minyak mentah. Tidak termasuk komoditi, IHPR meningkat pada kadar tahunan sebanyak 4.5% berbanding dengan 3.6% pada tahun sebelumnya.

Kedua-dua komponen dalam negeri dan komponen luaran IHPR mencatat kenaikan harga. Harga komponen tempatan IHPR meningkat pada kadar tahunan sebanyak 7.5% (2006: 6.7%). Peningkatan ini mencerminkan harga yang lebih tinggi bagi jentera dan kelengkapan pengangkutan, minyak galian, pelincir dan bahan berkaitan, makanan dan binatang hidup, serta minyak dan lelemak binatang dan sayur-sayuran. Sementara itu, kadar pertumbuhan tahunan komponen yang diimport IHPR juga lebih tinggi pada 4.7% (2006: 2.2%) berpunca daripada kenaikan harga barangan seperti jentera dan kelengkapan pengangkutan, bars perkilangan yang dikategorikan mengikut bahan, bahan kimia dan produk yang berkaitan, minyak dan lelemak binatang dan sayur-sayuran, serta makanan dan binatang hidup.

Perkembangan Pasaran Pekerja

Pasaran pekerja dalam negeri terus bertambah baik pada tahun 2007, sejajar dengan prestasi ekonomi yang lebih kukuh. Kadar pengangguran kekal rendah pada 3.3% disebabkan oleh permintaan terhadap pekerja meningkat dan berkurangnya pemberhentian pekerja pada tahun itu. Jumlah guna tenaga meningkat pada kadar 2.1% kepada 11.4 juta pekerja berbanding dengan pertumbuhan

Pasaran pekerja lebih kukuh pada tahun 2007

tenaga kerja sebanyak 2% kepada 11.8 juta orang. Sejajar dengan itu, penyertaan tenaga kerja juga meningkat kepada 67%. Indeks Guna Tenaga MIER purata adalah 13.5 mata lebih tinggi pada tahun 2007 atau 120.8 mata (2006: 107.3 mata).

Rajah 1.26
Keluaran dan Guna Tenaga

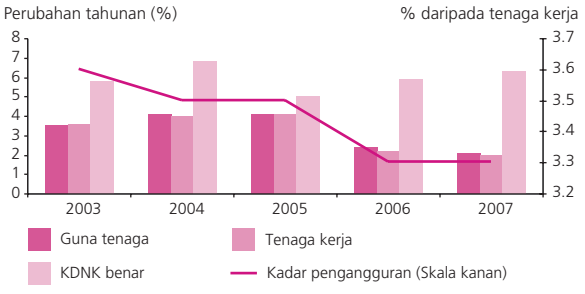

Sumber: Unit Perancang Ekonomi
Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.27
Tambahan Guna Tenaga Mengikut Sektor

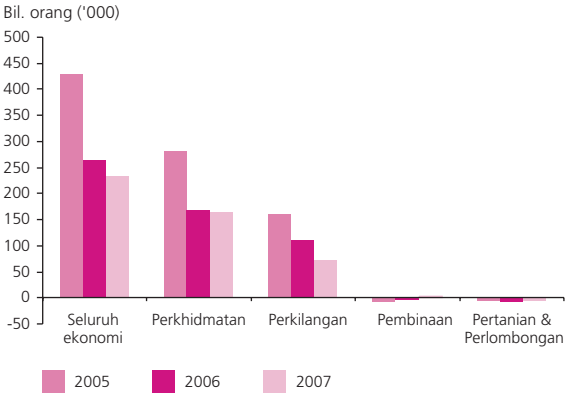

Sumber: Unit Perancang Ekonomi

Rajah 1.28
Pemberhentian Pekerja Mengikut Sektor Tertentu

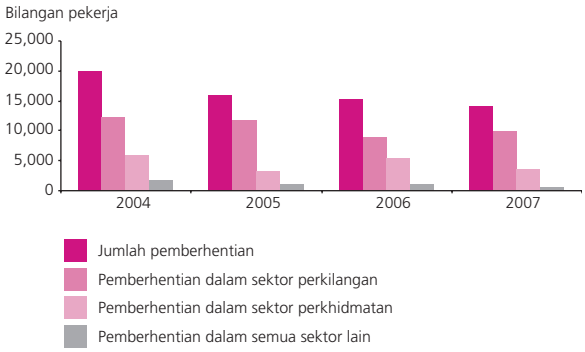

Sumber: Kementerian Sumber Manusia

Terdapat peningkatan pewujudan kerja dalam kesemua sektor utama, kecuali pertanian yang mencatat sedikit penurunan. Secara keseluruhan, **guna tenaga** tertinggi terus dicatat oleh sektor perkhidmatan, dengan subsektor perdagangan edaran, hotel dan restoran terus menjadi majikan terbesar dalam sektor ini. Aktiviti pengambilan pekerja adalah aktif dalam segmen perdagangan runcit dan sektor kewangan memandangkan pelancaran beberapa saluran dagang runcit yang besar dan pembukaan beberapa cawangan bank asing dan bank Islam pada tahun itu. Yang ketara ialah sektor pembinaan, setelah mencatat kehilangan kerja bagi tiga tahun berturut-turut, mengembangkan tenaga kerjanya sebanyak 2,066 orang sejajar dengan pemulihan dalam sektor pembinaan. Sementara itu, penyederhanaan dalam aktiviti perkilangan membawa kepada pengambilan pekerja yang lebih perlahan dan peningkatan pewujudan kerja yang lebih kecil.

Pada tahun 2007, **pemberhentian pekerja** keseluruhan meneruskan trend menurun yang dicatat sejak tahun 2001. Pemberhentian pekerja berjumlah 14,035 orang atau 8.6% lebih rendah (2006: 15,360 orang). Sebahagian besar pekerja yang diberhentikan terlibat terutamanya dalam pekerjaan berkemahiran rendah. Pemberhentian pekerja dalam sektor perkilangan (bahagian sebanyak 71% daripada jumlah pemberhentian pekerja) lebih tinggi, tetapi pemberhentian pekerja dalam semua sektor lain jelas lebih rendah, menyebabkan jumlah keseluruhan yang lebih rendah. Memandangkan prestasinya yang lemah,

Jadual 1.15
Penunjuk Tertentu Pasaran Pekerja

	2003	2004	2005	2006	2007*a*
Guna tenaga[1] ('000 orang)	10,047.2	10,463.7	10,892.8	11,159.0	11,392.4
Tenaga kerja[1] ('000 orang)	10,426.4	10,846.0	11,290.5	11,544.5	11,775.1
Jumlah pemberhentian pekerja (orang)	21,206	19,956	16,109	15,360	14,035
Jumlah pencari kerja aktif (orang)	28,404	27,227	72,573	84,046	92,508
Jumlah jawatan kosong aktif (jawatan)	96,918	49,975	304,500	834,675	825,182
Kadar pengangguran[1] (%)	3.6	3.5	3.5	3.3	3.3
Kadar penyertaan tenaga kerja[1] (%)	65.6	66.1	66.7	66.9	67.0
Pertumbuhan produktiviti pekerja benar[2] (%)	2.2	2.5	0.9	3.4	4.1

a Anggaran
[1] Berdasarkan anggaran oleh Unit Perancang Ekonomi
[2] Berdasarkan anggaran oleh Bank Negara Malaysia

Sumber: Bank Negara Malaysia
Unit Perancang Ekonomi
Kementerian Sumber Manusia

industri E&E mencatat pemberhentian pekerja lebih dua kali ganda berbanding dengan tahun 2006. Sementara itu, sektor perkhidmatan mencakupi 25% daripada jumlah pekerja yang diberhentikan, yang berlaku terutamanya dalam subsektor perdagangan edaran, hotel dan restoran.

Jumlah **kekosongan jawatan aktif** yang dilaporkan melalui Bursa Buruh Elektronik (ELX) terus tinggi pada 825,182 jawatan (2006: 834,675 jawatan). Permintaan pekerja daripada sektor perkilangan adalah paling tinggi (bahagian sebanyak 33%), diikuti oleh sektor pertanian dan perkhidmatan (masing-masing 27% dan 25%). Sebahagian besar peluang pekerjaan merupakan pekerjaan asas yang sesuai untuk pekerja berkemahiran rendah. Yang menonjol pada tahun ini adalah kekosongan jawatan bagi pekerjaan yang memerlukan pendidikan tinggi dan kelayakan teknikal seperti pengurus, profesional dan juruteknik telah meningkat dengan ketara, mencerminkan lebih banyak permintaan terhadap pekerja mahir.

Pencari kerja aktif yang didaftarkan melalui ELX meningkat 10% kepada 92,508 orang (2006: 84,046 orang). Persekitaran pertumbuhan ekonomi yang kukuh bersama-sama daya guna tenaga yang tinggi telah membawa kepada prospek kerja yang positif. Kira-kira 41% daripada pencari kerja telah pun bekerja tetapi mereka memasuki semula pasaran kerja untuk kemajuan kerjaya dan gaji. Seiring dengan peningkatan permintaan terhadap pekerja yang berkelulusan tinggi dan berkemahiran teknikal, bilangan siswazah (pemegang diploma dan ijazah pertama) yang mencari kerja naik sebanyak 3.2%, mencakupi kira-kira 45% daripada jumlah pencari kerja aktif. Sementara itu, jumlah pencari kerja yang berdaftar untuk kerja yang memerlukan kemahiran yang lebih rendah telah berkurangan. Oleh itu, lebih banyak pekerja asing diambil untuk bekerja pada tahun itu.

Pada tahun 2007, jumlah **pekerja asing** (termasuk ekspatriat) di Malaysia meningkat 9.3% kepada 2.08 juta orang. Pada akhir tahun, terdapat 2.04 juta pekerja asing dan 34,822 ekspatriat. Majoriti **pekerja penghijrah** adalah dalam sektor perkilangan, pertanian dan pembinaan (bahagian masing-masing sebanyak 36%, 25% dan 14%), disebabkan sektor-sektor ini terus mengalami kekurangan pekerja. Sementara itu, pembantu rumah mencakupi bahagian sebanyak 15%. Meskipun kebanyakan syarikat perkilangan menyatakan rancangan untuk mengurangkan pekerja asing dengan beralih kepada automasi dan penggunaan teknologi baharu yang lebih giat, namun mereka menyatakan bahawa kos automasi yang tinggi dan kekurangan pekerja mahir untuk mengendalikan dan menyelenggarakan peralatan yang lebih kompleks sebagai penghalang utama untuk meningkatkan operasi masing-masing. Sementara itu, jumlah **ekspatriat** meningkat sebanyak 5.7% kepada 34,822 orang, menterbalikkan trend yang menurun sejak tahun 2000. Kebanyakan ekspatriat terlibat dalam sektor perkhidmatan dan perkilangan (bahagian masing-masing sebanyak 60% dan 33%). Menyedari bahawa pengambilan ekspatriat boleh membantu syarikat untuk mengukuhkan operasi mereka masing-masing, Kerajaan telah mengurangkan masa yang diambil untuk meluluskan pas pekerjaan ekspatriat kepada tempoh satu minggu, serta melanjutkan tempoh permit kepada 5 hingga 10 tahun (dahulunya dua tahun).

Produktiviti pekerja, sebagaimana yang diukur oleh nilai ditambah benar setiap pekerja mencatat pertumbuhan lebih tinggi sebanyak 4.1% (2006: 3.4%), dengan kesemua sektor utama mencatat pertumbuhan positif dalam produktiviti pekerja. Pertumbuhan produktiviti pekerja yang paling tinggi adalah dalam sektor perkhidmatan (6.5%), disokong oleh pertumbuhan produktiviti yang lebih tinggi dalam segmen kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan (9.2%), dan subsektor perdagangan edaran, hotel dan restoran (8.3%).

Rajah 1.29
Trend Produktiviti Pekerja

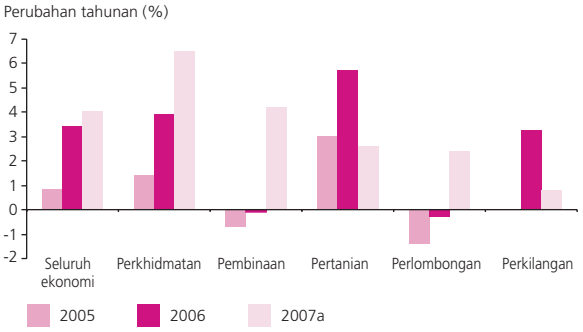

a Anggaran
Sumber: Bank Negara Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia

Yang menonjol, produktiviti pekerja dalam sektor perlombongan dan pembinaan pulih pada tahun 2007, disebabkan peningkatan dalam pengeluaran minyak dan gas, serta aktiviti berkaitan pembinaan. Bagi sektor perkilangan, meskipun penambahan dalam tenaga kerja lebih rendah, pertumbuhan produktiviti pekerja menjadi sederhana (0.8%) disebabkan prestasi jualan dan pengeluaran yang lebih rendah.

Pengembangan yang kukuh dalam aktiviti ekonomi dan permintaan terhadap pekerja mengakibatkan sedikit tekanan terhadap **upah**, dengan eksekutif dalam sektor swasta menerima kenaikan gaji lebih tinggi (5.9%) berbanding dengan bukan eksekutif (5.6%) (2006: masing-masing 5.9% dan 5.7%). Peningkatan yang lebih tinggi dalam gaji purata mencerminkan sebahagiannya dasar majikan yang memberi ganjaran terhadap prestasi, dan penggunaan gaji untuk menarik dan mengekalkan tenaga mahir.

Walau bagaimanapun, **penawaran tenaga mahir** tidak dapat mengimbangi kadar permintaan, mengakibatkan kekurangan tenaga mahir. Kekurangan tenaga mahir adalah lebih ketara untuk pekerja berpengalaman dan profesional. Antara kemahiran yang mendapat permintaan tinggi termasuk jurutera, jurumesin, ahli geologi, arkitek, akauntan, ahli perbankan Islam, pakar IT serta pengurus pertengahan dan pengurus kanan. Permintaan terhadap pekerja mahir ini telah meningkat dan dijangka terus tinggi dalam jangka sederhana. Di Malaysia, walaupun kekurangan masih belum mencapai tahap kritikal, usaha sedang dilakukan untuk mengatasi masalah ini.

Satu isu yang sedang ditangani Kerajaan secara aktif ialah pengangguran dalam kalangan siswazah. Menurut Kementerian Sumber Manusia, jumlah siswazah menganggur berkurang kepada 49,406 pada akhir tahun 2007, bersamaan dengan kira-kira 13% daripada jumlah penganggur di Malaysia (2006: 65,700 penganggur graduan atau bahagian sebanyak 17%). Kementerian Pengajian Tinggi telah mengambil beberapa langkah untuk ***menambah baik keupayaan mendapat kerja oleh siswazah tempatan***. Salah satu langkah ialah memperkenalkan sepenuhnya kemahiran insaniah (termasuk penguasaan Bahasa Inggeris dan teknik *presentation*) dan modul keusahawanan bagi sesi akademik 2007/2008 di semua universiti awam. Yang kedua, Jawatankuasa Kurikulum (yang mempunyai wakil industri) diberikan fleksibiliti untuk menambahbaikkan kandungan kursus agar ia terkini dan bersesuaian dengan kehendak pasaran. Selain itu, rancangan sedang diambil untuk mewajibkan latihan industri selama enam bulan untuk kursus kritikal (tiga bulan untuk kursus lain) untuk mendedahkan mahasiswa dengan lebih giat kepada persekitaran pekerjaan dan membantu membangunkan kecekapan mereka.

Banyak syarikat kini lebih bersedia untuk menghantar kakitangan masing-masing untuk ***latihan dan kursus untuk meningkatkan kemahiran***. Jumlah bantuan kewangan dan tempat latihan yang diluluskan oleh Pembangunan Sumber Manusia Berhad meningkat masing-masing sebanyak 14.4% dan 13.4%. Lebih banyak pekerja sektor perkilangan dihantar untuk latihan (bahagian sebanyak 61%), khususnya daripada industri E&E dan industri kelengkapan pengangkutan, masing-masing 21% dan 4% daripada jumlah tempat latihan. Bagi sektor perkhidmatan, pekerja daripada hotel, serta pasar raya dan pasar raya besar mencakupi 6% dan 5% daripada jumlah tempat latihan. Secara keseluruhan, kursus kawalan kualiti lebih popular (22%), diikuti oleh kursus keselamatan dan kesihatan (14%), dan kursus pengurusan dan teknikal (9% setiap satu).

Bagi ***sektor perkhidmatan kewangan***, Bank Negara Malaysia telah memulakan beberapa inisiatif untuk membangunkan kumpulan tenaga mahir untuk terus menyokong dan meningkatkan kedinamikan sektor tersebut. Pertama, Pusat Pendidikan Kewangan Islam Antarabangsa (INCEIF) telah ditubuhkan pada bulan Mac 2006, untuk membangunkan dan meningkatkan modal insan bagi kewangan Islam. Sehingga 12 Mac 2008, sebanyak 721 pelajar daripada 44 negara telah mendaftar untuk persijilan profesional INCEIF dalam Chartered Islamic Finance Professional, yang merupakan persijilan seumpama yang pertama di dunia, sementara 29 pelajar lagi telah mendaftar untuk ijazah doktor falsafah (PhD) dalam kewangan Islam. Di samping itu, Program Meningkatkan Tenaga Mahir dalam Sektor Kewangan (Financial Sector Talent Enrichment Programme, FSTEP) telah dilancarkan pada bulan Januari 2008. Program yang dibangunkan oleh industri perkhidmatan kewangan bersama-sama dengan Bank Negara Malaysia, direka bentuk

untuk membangunkan pekerja baharu industri. Peserta program akan menerima latihan dan mendapat pendedahan dalam perbankan perdagangan, perbankan pelaburan, perbankan Islam serta insurans dan takaful melalui latihan di bilik darjah dan latihan sambil bekerja yang rapi. Kumpulan pertama program setahun ini melibatkan sebanyak 297 calon yang dipilih daripada sejumlah 2,900 permohonan daripada pelbagai latar belakang akademik dan dengan kepujian akademik yang cemerlang.

SEKTOR LUAR NEGERI

Imbangan Pembayaran

Kedudukan sektor luar negeri Malaysia mengukuh pada tahun 2007. **Imbangan pembayaran keseluruhan** adalah lebih besar, disebabkan oleh lebihan akaun semasa yang lebih besar, sementara aliran keluar bersih dalam akaun kewangan menjadi sederhana. Lebihan dagangan yang terus besar, didorong oleh pertumbuhan eksport komoditi yang kukuh, dan kedudukan akaun perkhidmatan dan pendapatan yang lebih baik menyumbang kepada lebihan akaun semasa yang lebih besar. Secara khususnya, akaun perkhidmatan mencatat lebihan buat kali pertama disebabkan terutamanya oleh peningkatan perolehan pelancongan dan pengangkutan. Keuntungan dan dividen yang lebih tinggi daripada syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri serta pulangan lebih besar daripada rizab antarabangsa menyumbang kepada defisit akaun pendapatan yang lebih rendah.

Kedudukan luaran Malaysia terus kukuh, disokong oleh lebihan akaun semasa yang besar didorong oleh eksport komoditi yang kukuh. Yang ketara, akaun perkhidmatan mencatat lebihan buat kali pertama

Dalam akaun kewangan, prospek ekonomi dan sentimen pelabur yang bertambah baik menyumbang kepada aliran masuk bersih pelaburan langsung asing (FDI) dan pelaburan portfolio yang lebih tinggi. Walau bagaimanapun, aliran masuk ini diimbangi oleh pelaburan langsung luar negeri yang lebih tinggi oleh syarikat Malaysia, dan aliran keluar bersih pelaburan lain. Berikutan pelarasan bagi kesilapan dan ketinggalan, yang termasuk pengurangan nilai rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia hasil daripada penilaian semula rizab berikutan pengukuhan ringgit berbanding dengan mata wang utama, rizab antarabangsa bersih meningkat sebanyak RM45.3 bilion kepada RM335.7 bilion atau bersamaan dengan USD101.3 bilion pada 31 Disember 2007. Rizab terus meningkat kepada RM384.1 bilion atau bersamaan dengan USD116.3 bilion pada 29 Februari 2008. Kedudukan rizab ini memadai untuk membiayai 9.6 bulan import tertangguh dan ialah 7.1 kali hutang luar negeri jangka pendek. Rizab Malaysia boleh digunakan dan tiada halangan untuk menggunakannya.

Akaun Semasa

Akaun semasa mencatat lebihan yang lebih besar sebanyak RM99.3 bilion atau 15.8% daripada PNK (2006: RM93.4 bilion atau 16.8% daripada PNK), disokong oleh lebihan dagangan yang besar dan akaun perkhidmatan dan pendapatan yang bertambah baik. Lebihan dagangan didorong oleh eksport komoditi yang kukuh hasil daripada harga minyak sawit dan mineral yang tinggi. Pada tahun itu, eksport komoditi yang mempunyai kandungan import yang rendah menyumbang kepada 73% daripada lebihan dagangan.

Eksport kasar meningkat pada kadar sederhana sebanyak 2.7% pada tahun 2007 (2006: 10.3%) disebabkan oleh permintaan lemah terhadap eksport perkilangan yang sebahagiannya dihadkan oleh pertumbuhan kukuh eksport komoditi utama.

Pertumbuhan dalam **eksport barangan perkilangan** menjadi sederhana kepada 0.3% pada tahun 2007 (2006: 10.1%) akibat kemerosotan eksport E&E (-4.2%; 2006: 6.4%) dan penyederhanaan dalam eksport bukan E&E (8.1%; 2006: 17.2%). Prestasi lemah dalam eksport E&E disebabkan terutamanya oleh penurunan permintaan terhadap komputer dan alat ganti dari pasaran AS berikutan pelaburan yang lemah dalam kelengkapan dan perisian oleh sektor korporat, khususnya pada awal tahun 2007. Eksport E&E juga terjejas kesan daripada harga yang lebih rendah pada tahun itu berikutan lebihan inventori segmen cip separa konduktor tertentu dan persaingan sengit dalam kalangan pengeluar utama global. Eksport keluaran elektrik terus kekal lemah disebabkan oleh peralihan

Jadual 1.16
Imbangan Pembayaran

Butiran	2006			2007*a*		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM bilion					
Barangan	589.7	455.2	134.6	605.8	477.7	128.1
Akaun perdagangan	*589.0*	*480.8*	*108.2*	*605.2*	*504.8*	*100.3*
Perkhidmatan	80.0	87.0	-6.9	97.1	96.1	1.0
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**669.8**	**542.2**	**127.6**	**702.9**	**573.8**	**129.1**
Pendapatan	31.0	48.3	-17.4	38.8	52.5	-13.7
Pindahan semasa	1.1	18.0	-16.9	1.2	17.3	-16.1
Imbangan akaun semasa	**701.9**	**608.5**	**93.4**	**742.9**	**643.5**	**99.3**
% daripada PNK			**16.8**			**15.8**
Akaun modal			–			-0.1
Akaun kewangan			-43.5			-37.0
Pelaburan langsung			…			-8.8
Pelaburan portfolio			12.9			18.4
Pelaburan lain			-56.4			-46.6
Imbangan akaun modal dan kewangan			**-43.5**			**-37.1**
Kesilapan dan ketinggalan antaranya:			-24.8			-16.9
Penambahan (+) atau pengurangan (-) nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing			*-6.9*			*-5.6*
Imbangan keseluruhan			**25.2**			**45.3**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih			**290.4**			**335.7**
Dalam USD bilion			**82.5**			**101.3**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

a Anggaran
… Terlalu kecil

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

daripada keluaran produk biasa seperti tiub televisyen sinar katod dan pemain VCD kepada keluaran produk dengan nilai ditambah lebih tinggi seperti televisyen LCD definisi tinggi, perakam DVD dan pemain *Blu-ray*. Walau bagaimanapun, terdapat tanda-tanda pemulihan dalam eksport keluaran E&E menjelang akhir tahun didorong oleh segmen komputer dan alat ganti.

Rajah 1.30
Akaun Semasa

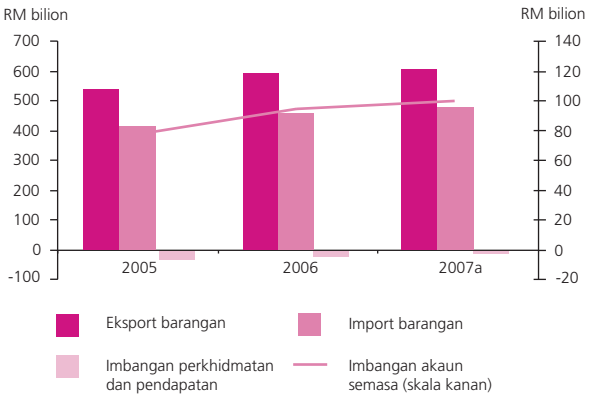

a Anggaran

Dalam segmen **bukan E&E**, eksport kimia dan keluaran kimia berkembang sebanyak 13.8% pada tahun 2007 (2006: 10.7%). Prestasi eksport yang lebih baik disokong oleh permintaan dari AS, EU dan rantau Asia serta harga yang lebih tinggi sejajar dengan peningkatan dalam harga input komoditi. Sementara itu, eksport keluaran makanan menunjukkan pertumbuhan kukuh sebanyak 23.6% disebabkan sebahagiannya oleh peningkatan permintaan terhadap makanan Halal dari negara Timur Tengah. Eksport tekstil dan pakaian serta keluaran petroleum merosot disebabkan oleh permintaan lemah oleh pembeli utama eksport Malaysia.

Jadual 1.17
Eksport Kasar

	2006	2007*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Eksport kasar	**10.3**	**2.7**
Perkilangan	**10.1**	**0.3**
di antaranya:		
Elektronik dan keluaran elektrik	*6.4*	*-4.2*
Kimia dan keluaran kimia	*10.7*	*13.8*
Keluaran logam	*33.0*	*15.7*
Keluaran petroleum	*27.2*	*3.8*
Pertanian	**12.5**	**24.4**
di antaranya:		
Minyak kelapa sawit	*13.7*	*47.8*
Getah	*42.3*	*-10.9*
Mineral	**8.6**	**7.5**
di antaranya:		
Minyak mentah dan kondensat	*8.1*	*3.5*
Gas asli cecair	*12.0*	*12.3*

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Eksport **komoditi utama** terus berkembang pada kadar dua angka bagi tahun kelima berturut-turut, meningkat sebanyak 14.7%. Jumlah eksport komoditi melepasi paras RM100 bilion pada tahun 2007, sekaligus menyebabkan bahagiannya daripada eksport kasar naik kepada 18.8% (2001: 13%). Prestasi yang menggalakkan adalah disebabkan oleh kesan harga komoditi yang tinggi yang naik secara purata sebanyak 18.5% pada tahun 2007.

Eksport pertanian meningkat 24.4% pada tahun 2007, didorong terutamanya oleh peningkatan yang ketara dalam eksport minyak sawit. Eksport minyak sawit terus kukuh sebanyak 47.8%, disebabkan keseluruhannya oleh harga yang lebih tinggi, iaitu purata RM2,368 setan (2006: RM1,544 setan). Permintaan kukuh, khususnya untuk kegunaan bio bahanapi (biofuel) menyebabkan harga minyak sawit berkait rapat dengan pergerakan harga minyak mentah. Sementara itu, jumlah eksport merosot sebanyak 3.7% disebabkan pembelian yang lebih rendah oleh India dan EU ekoran daripada peralihan kepada minyak lain yang lebih murah seperti minyak biji sesawi. Walau bagaimanapun, eksport ke RR China terus berkembang, mencakupi 28% daripada jumlah eksport minyak sawit Malaysia. Di samping itu, permintaan dari AS terus kukuh kerana pengilang-pengilang makanan AS terus beralih untuk menggunakan minyak sawit dalam keluaran makanan. Begitu juga, eksport komoditi pertanian lain seperti getah, kayu balak dan kayu siap digergaji, mengalami penurunan pada tahun 2007. Seiring dengan penurunan pengeluaran getah di Malaysia, jumlah eksport mengalami kejatuhan sebanyak 10.9%. RR China masih merupakan pengimport terbesar getah Malaysia, mencakupi 36.4% daripada jumlah eksport getah pada tahun 2007, diikuti dengan rapat oleh Kesatuan Eropah, dengan jumlah bahagian sebanyak 28.9%.

Pertumbuhan dalam **eksport mineral** secara relatifnya dapat dikekalkan pada 7.5% pada tahun 2007, dipacu terutamanya oleh harga yang lebih tinggi dan sebahagian kecilnya oleh peningkatan dalam jumlah eksport. Peningkatan eksport minyak mentah disokong oleh kenaikan harga (2.9%), dan juga kenaikan semula jumlah eksport (0.5%) setelah merosot sebanyak 8%

Rajah 1.31
Prestasi Eksport Industri Elektronik dan Bukan Elektronik

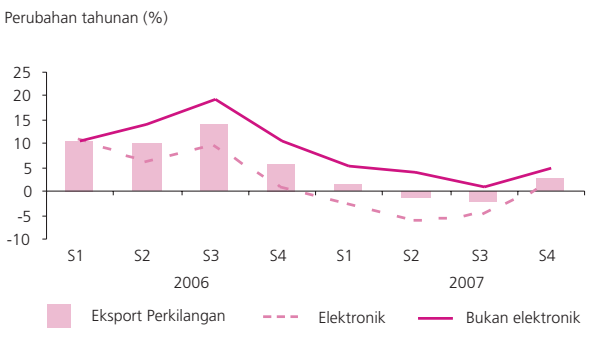

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.32
Prestasi Eksport Komoditi

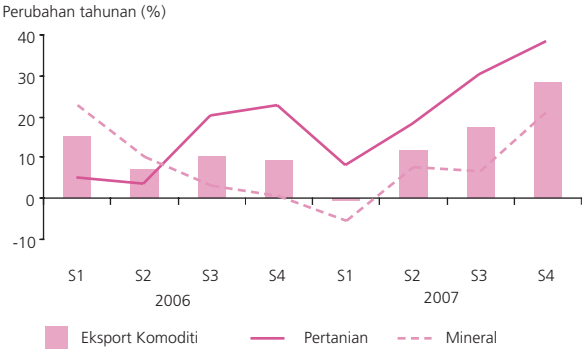

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

pada tahun sebelumnya. Kenaikan jumlah eksport disokong oleh permintaan global yang kukuh, serta peningkatan pengeluaran dari telaga minyak Kikeh yang memulakan operasi pada tahun itu. Ini terus disokong oleh pertumbuhan mampan dalam eksport LNG, yang berkembang sebanyak 12.3%, dalam keadaan harga yang lebih tinggi dan peningkatan pembelian dari Korea, pengimport utama LNG.

Import kasar meningkat 5% mencerminkan terutamanya import input untuk eksport perkilangan serta permintaan lebih tinggi terhadap barangan pengguna dan modal. Import **barangan pengantara**, iaitu komponen utama import, berkembang 6.9%. Ini mencerminkan pertumbuhan import bekalan perindustrian yang diproses, khususnya logam, bahan kimia dan keluaran kimia, dan emas separa perkilangan. Permintaan yang meningkat terhadap bahan yang digunakan oleh industri pembinaan menyokong import logam, sementara permintaan terhadap plastik dari Kesatuan Eropah merangsang import bahan kimia. Seiring dengan permintaan dalam negeri yang kukuh, import pengantara berkaitan dengan pengilangan barangan untuk pasaran dalam negeri juga berkembang. Penggunaan dalam negeri yang kukuh menyokong pertumbuhan import bahan utama dan juga yang diproses untuk industri makanan dan minuman.

Yang ketara, pengembangan berterusan dalam aktiviti pelaburan menghasilkan import **barangan modal** yang lebih tinggi (7.2%). Import modal disalurkan terutamanya kepada sektor perkilangan, perkhidmatan, dan perlombongan, terutamanya untuk pengembangan kapasiti dan peningkatan kepada teknologi baharu. Pelaburan bagi pengembangan kapasiti dalam sektor perkilangan, khususnya logam dan keluaran elektronik canggih, dan dorongan ke arah kecekapan bahan api telah membawa kepada import jentera serta penjana dan turbin yang lebih tinggi. Peningkatan aktiviti pencarian dan pembangunan dalam sektor minyak dan gas, dan pelaksanaan projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan meningkatkan import bagi kelengkapan pembinaan dan perlombongan serta import kenderaan sokongan luar pesisir.

Berikutan pertumbuhan berterusan dalam penggunaan swasta, import **barangan penggunaan** berkembang 3.6%. Pertumbuhan dalam import barangan penggunaan mencerminkan import makanan dan minuman yang lebih tinggi bagi penggunaan isi rumah. Walau bagaimanapun, import barangan separa tahan lama seperti barang kulit, pita dan rekod, menurun.

Pasaran eksport Malaysia terus bersifat pelbagai. Mencerminkan hal ini, indeks kepelbagaian eksport dan import, sebagaimana

Jadual 1.18
Import mengikut Penggunaan Akhir

	2006	2007*a*
	Perubahan tahunan (%)	Perubahan tahunan (%)
Barangan modal	**7.4**	**7.2**
Barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	5.4	5.6
Alat kelengkapan pengangkutan	23.5	17.8
Barangan pengantara	**8.8**	**6.9**
Makanan dan minuman, terutamanya untuk industri	24.9	21.0
Bekalan perindustrian, t.s.t.l.	11.1	17.0
Bahan api dan pelincir	25.7	2.0
Alat ganti dan aksesori barangan modal (kecuali alat kelengkapan pengangkutan)	5.1	0.4
Barangan penggunaan	**13.4**	**3.6**
Makanan dan minuman, terutamanya untuk penggunaan isi rumah	4.8	6.8
Barangan pengguna, t.s.t.l.	18.8	1.8
Eksport semula	**50.6**	**-22.4**
Import Kasar	**10.8**	**5.0**

t.s.t.l. Tidak disenarai di tempat lain
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

yang diukur oleh indeks *Herfindahl – Hirschmann* yang dinormalkan terus menurun masing-masing kepada 0.124 dan 0.116 pada tahun 2007 (2006: masing-masing 0.145 dan 0.122). Peningkatan dalam kepelbagaian perdagangan dicerminkan melalui pengukuhan berterusan rangkaian perdagangan ke India, Asia Barat dan Australia. Eksport ke Australia dan India didorong oleh permintaan terhadap keluaran berkaitan petroleum dan E&E, sementara eksport ke Asia Barat lebih pelbagai, merangkumi keluaran E&E, barang kemas dan minyak sawit. Bahagian eksport yang meningkat ke Kesatuan Eropah mencerminkan penembusan perdagangan yang meningkat ke pasaran Eropah Selatan. Kepelbagaian dalam pasaran tradisi ASEAN juga menunjukkan penambahbaikan dengan peningkatan penembusan perdagangan ke dalam pasaran baru muncul seperti Vietnam.

Rajah 1.33
Indeks Kepelbagaian Eksport dan Import

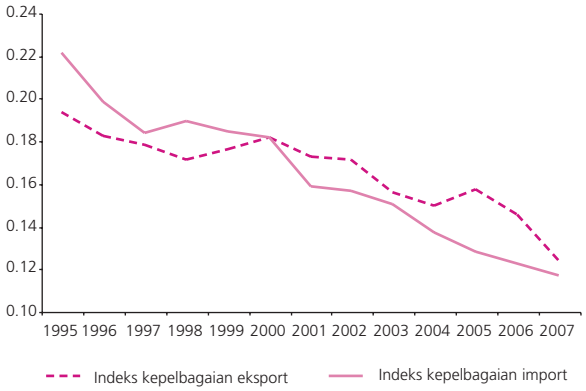

Indeks kepelbagaian eksport and import ialah Indeks Herfindahl-Hirschmann yang telah diubahsuaikan. Ia telah dinormalkan untuk mendapatkan indeks dalam lingkungan 0 hingga 1. Indeks yang lebih rendah menunjukkan tahap kepelbagaian yang lebih tinggi.

AS terus menjadi rakan dagangan terbesar Malaysia walaupun mengalami penurunan dalam bahagian kepada 15.6% daripada jumlah eksport Malaysia (2000: 20.5%). Sementara eksport komputer dan alat ganti serta komponen mesin pejabat menurun, eksport minyak sawit meningkat. Peningkatan dalam eksport minyak sawit sebanyak 13.4% disokong oleh harga yang tinggi serta peningkatan penggunaan minyak sawit oleh pengilang makanan AS. **Singapura** kekal sebagai rakan dagangan Malaysia kedua terbesar. Eksport bahan kimia dan petroleum mentah yang lebih tinggi berikutan permintaan yang meningkat oleh industri petrokimia Singapura mengurangkan penurunan dalam

Jadual 1.19
Haluan Perdagangan Luar Negeri

	2007*a*				
	Eksport		Import		Imbangan perdagangan
	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion
Jumlah	**605.2**	**2.7**	**504.8**	**5.0**	**100.3**
antaranya:					
Amerika Syarikat	**94.5**	**-14.5**	**54.7**	**-9.2**	**39.8**
Kesatuan Eropah (EU)	**77.8**	**3.6**	**59.9**	**9.5**	**17.9**
Negara ASEAN tertentu[1]	**154.3**	**1.2**	**122.7**	**5.2**	**31.6**
Negara-negara Timur Laut Asia tertentu	**120.5**	**10.4**	**133.2**	**8.3**	**-12.7**
Republik Rakyat China	*53.0*	*24.3*	*64.9*	*11.5*	*-11.9*
Hong Kong SAR	*28.0*	*-4.0*	*14.7*	*16.0*	*13.3*
China Taipei	*16.5*	*2.6*	*28.7*	*9.5*	*-12.3*
Korea Selatan	*23.0*	*8.2*	*24.9*	*-3.8*	*-1.9*
Asia Barat	**18.9**	**18.1**	**17.4**	**-13.0**	**1.6**
Jepun	**55.2**	**5.8**	**65.5**	**3.1**	**-10.3**
India	**20.2**	**7.6**	**7.1**	**44.7**	**13.1**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
[1] Singapura, Thailand, Indonesia, Filipina, Brunei Darussalam dan Vietnam
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.34
Destinasi Eksport (% bahagian)

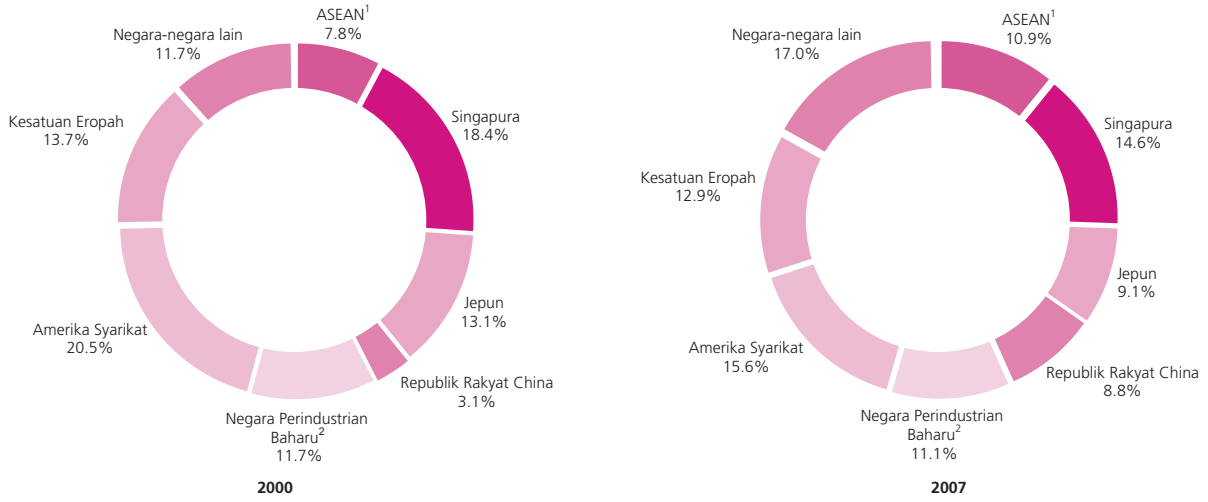

[1] Thailand, Indonesia, Filipina, Brunei Darussalam dan Vietnam

[2] Hong Kong SAR, Korea Selatan dan China Taipei

eksport E&E. Sementara itu, eksport ke **Jepun** terus kukuh disokong oleh permintaan terhadap LNG dan minyak sawit. Jepun kekal sebagai sumber terpenting import merangkumi terutamanya substrat bagi litar bersepadu, peranti separa konduktor, kelengkapan pengangkutan dan kapal.

Peningkatan perdagangan ke pasaran di Eropah Selatan mendorong kepada peningkatan dalam bahagian perdagangan Malaysia dengan **Kesatuan Eropah (EU)**. Eksport ke Itali, iaitu pasaran yang sedang meningkat dengan sebahagian besarnya merangkumi penyaman udara, radio dan alat ganti televisyen. Perdagangan dengan Belgium juga kukuh dengan eksport merangkumi terutamanya mesin pemprosesan data automatik dan kamera, sementara import pula merangkumi terutamanya bahan kimia dan ubat. Walau bagaimanapun, United Kingdom, Jerman, Belanda dan Perancis kekal sebagai rakan dagangan utama Malaysia dalam EU.

Eksport ke **Timur Laut Asia** (tidak termasuk Jepun) berkembang 10.4% didorong oleh pertumbuhan dalam eksport ke RR China dan Korea Selatan. Aktiviti ekonomi yang kukuh di RR China dan pengembangan perdagangan dalam rantau melalui rangkaian pengeluaran mencetuskan permintaan terhadap eksport litar bersepadu, alat ganti mesin pejabat, bahan kimia dan minyak sawit dari Malaysia. RR China muncul sebagai pasaran terbesar bagi minyak sawit Malaysia, mencakupi 28% daripada jumlah eksport minyak sawit. Sementara itu, RR China juga muncul sebagai sumber import Malaysia kedua terpenting, dengan import merangkumi terutamanya komponen E&E dan bahan kimia. Eksport ke Korea Selatan disokong oleh pertumbuhan kukuh dalam LNG dan minyak mentah disebabkan oleh peningkatan penggunaan tenaga dan permintaan daripada industri petrokimia Korea Selatan.

Perdagangan dengan **ASEAN** (tidak termasuk Singapura) terus berdaya tahan, dengan eksport berkembang 6.6% pada tahun 2007. Yang ketara, perdagangan dengan Vietnam dan Indonesia mencatat pertumbuhan kukuh masing-masing sebanyak 23.8% dan 19%. Peningkatan keterbukaan Vietnam terhadap perdagangan selepas menyertai Pertubuhan Perdagangan Dunia (WTO) pada bulan November 2006 menyumbang kepada peningkatan dalam bahagian eksport Malaysia ke Vietnam. Eksport yang lebih tinggi mencerminkan eksport keluaran besi dan keluli bagi industri pembinaan dan keluaran E&E. Sementara itu, eksport ke Indonesia disokong oleh permintaan terhadap keluaran petroleum dan kimia.

Prestasi kukuh industri perkhidmatan pada tahun 2007 dicerminkan oleh perubahan dalam kedudukan **akaun perkhidmatan** daripada defisit kepada lebihan (RM1 bilion atau 0.2% daripada PNK). Peningkatan dalam akaun perkhidmatan disebabkan terutamanya oleh kenaikan dalam eksport perkhidmatan perjalanan dan pengangkutan yang secara bersama mencakupi lebih daripada dua pertiga daripada jumlah perolehan perkhidmatan kasar. Yang ketara, akaun perjalanan mencatat lebihan yang lebih besar sebanyak RM26.3 bilion mencerminkan terutamanya pendapatan pertukaran asing yang lebih tinggi hasil daripada peningkatan ketara ketibaan pelancong sempena Tahun Melawat Malaysia (TMM) 2007.

Lebihan dalam akaun perkhidmatan disebabkan perolehan pelancongan dan pengangkutan yang lebih tinggi

Ketibaan pelancong berkembang kukuh sebanyak 19.5% kepada 21 juta pelancong disebabkan oleh kempen TMM 2007. Ketibaan pelancong adalah terutamanya dari negara-negara ASEAN, RR China, India dan Timur Tengah. Rangkaian perkhidmatan udara yang lebih besar dan peningkatan tahap pendapatan telah merangsang peningkatan dalam ketibaan pelancong dari negara serantau, sementara proses yang dipermudah dan kelonggaran keperluan visa terus menyokong pertumbuhan ketibaan pelancong dari RR China dan India. Demikian juga, pelancong jarak sederhana dan jauh dari Benua Amerika, Eropah dan Oceania turut meningkat pada tahun itu.

Faktor penyumbang lain kepada penambahbaikan dalam akaun perkhidmatan ialah defisit yang lebih rendah dalam akaun pengangkutan (RM13.5 bilion) disebabkan pendapatan yang lebih tinggi daripada perkhidmatan penumpang, kargo dan sewa. Yang ketara, pendapatan daripada tambang penumpang naik dua kali ganda, disokong oleh permintaan perjalanan yang lebih besar di dalam rantau. Jumlah kargo pemunggahan lebih tinggi yang berpunca sebahagian besarnya dari Hong Kong SAR, RR China, China Taipei, Jepun dan Singapura telah membawa kepada peningkatan

Jadual 1.20
Akaun Perkhidmatan dan Pendapatan

	2006	2007*a*		
	RM bilion			
	Bersih	+	–	Bersih
Akaun Perkhidmatan	**-6.9**	**97.1**	**96.1**	**1.0**
% daripada PNK	*-1.2*			*0.2*
Pengangkutan	-19.6	24.2	37.7	-13.5
Perjalanan	23.5	44.3	18.0	26.3
Perkhidmatan lain	-10.4	28.3	39.7	-11.4
Urus niaga Kerajaan t.d.t.l.	-0.4	0.3	0.7	-0.4
Akaun Pendapatan	**-17.4**	**38.8**	**52.5**	**-13.7**
% daripada PNK	*-3.1*			*-2.2*
Pampasan pekerja	-0.3	5.4	5.9	-0.5
Pendapatan pelaburan	-17.1	33.4	46.6	-13.2

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
t.d.t.l. Tidak dicatat di tempat lain
a Anggaran

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pendapatan daripada aktiviti pemunggahan. Dari aspek pembayaran, aliran keluar bagi tambang pengangkutan yang sebahagian besarnya adalah untuk pengangkutan laut, meningkat pada kadar yang lebih perlahan berikutan pertumbuhan yang sederhana dalam perdagangan.

Akaun perkhidmatan lain mencatat defisit yang tinggi sedikit, iaitu sebanyak RM11.4 bilion, mencerminkan terutamanya aliran keluar bersih untuk royalti dan fi lesen serta pembayaran untuk perkhidmatan profesional dan kewangan, sementara permintaan terhadap perkhidmatan komunikasi dan pembinaan yang diimport

Rajah 1.35
Ketibaan Pelancong dan Perolehan Pelancongan

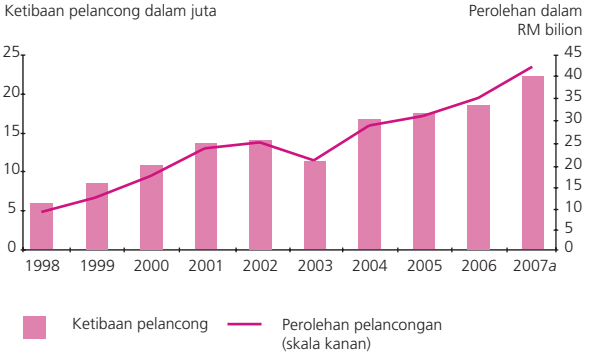

a Anggaran
Sumber: Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

meningkat. Aliran keluar untuk royalti dan fi lesen mencerminkan pemerolehan dan penggunaan berterusan hak harta intelek. Aliran keluar bersih untuk perkhidmatan kewangan dan insurans disebabkan terutamanya pembayaran terhadap caj kustodian, fi komitmen pinjaman, serta insurans semula risiko tinggi dan khusus. Permintaan yang tinggi terhadap perkhidmatan perantauan, transmisi imej dan telepersidangan mendorong kepada aliran keluar bersih yang lebih tinggi dalam perkhidmatan komunikasi. Sementara itu, pembayaran yang lebih besar untuk perkhidmatan pembinaan mencerminkan peningkatan import perkhidmatan untuk loji kuasa dan petrokimia serta pembangunan telaga laut dalam bagi industri minyak dan gas.

Aliran keluar dalam akaun perkhidmatan lain dikurangkan oleh aliran masuk disebabkan komisen yang diperoleh daripada pemerolehan barangan di luar negara untuk dijual semula kepada bukan pemastautin dan juga eksport perkhidmatan komputer dan IT. Pendapatan komisen daripada aktiviti perdagangan antarabangsa kekal mapan, mencerminkan penyertaan berterusan pedagang Malaysia dalam pasaran antarabangsa. Perdagangan terutamanya dalam barangan elektrik dan elektronik, minyak sawit serta keluaran berkaitan petroleum, dengan sebahagian besar perolehan adalah dari AS dan Singapura. Sejajar dengan pengembangan dalam industri SSO dan pembangunan produk aplikasi perisian baharu untuk sektor ICT, perolehan daripada eksport komputer dan perkhidmatan IT bertambah baik. Pertumbuhan disokong oleh pusat-pusat SSO institusi kewangan serta pusat IT serantau bagi syarikat minyak dan gas yang menyediakan sokongan teknikal, kejuruteraan, penyelidikan, dan penyelesaian pembangunan untuk syarikat sekutu. Negara-negara serantau, dalam usaha masing-masing untuk meningkatkan perkhidmatan IT telah muncul sebagai pasaran eksport bagi perisian dan perkhidmatan sokongan IT Malaysia.

Akaun pendapatan terus bertambah baik pada tahun 2007, dengan defisit menurun kepada RM13.7 bilion atau 2.2% daripada PNK. Keuntungan dan dividen yang terakru kepada syarikat Malaysia, khususnya dalam sektor perkilangan, perlombongan dan kewangan, meningkat kepada RM14.7 bilion, mencerminkan kejayaan operasi syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri. Penambahbaikan dalam akaun

Rajah 1.36
Pendapatan Pelaburan Langsung

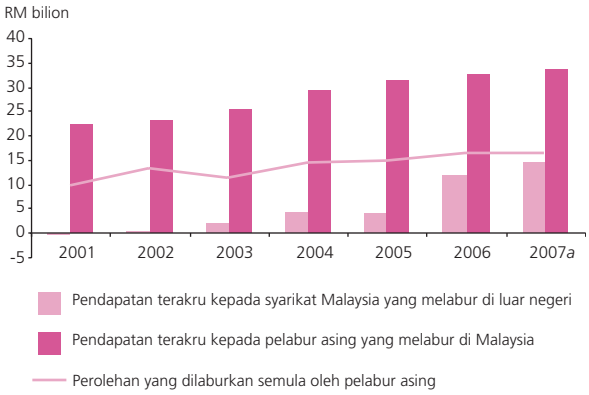

a Anggaran
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pendapatan juga disebabkan oleh pulangan terhadap pegangan rizab luar yang lebih tinggi. Sementara itu, keuntungan dan dividen terakru kepada pelabur asing di Malaysia terus besar disebabkan Malaysia terus menjadi pusat keberuntungan untuk MNC global. Kira-kira separuh daripada keuntungan dan dividen ini dikekalkan di Malaysia untuk pelaburan semula.

Akaun Kewangan

Pada tahun 2007, **akaun kewangan** mencatat aliran keluar bersih yang lebih kecil sebanyak RM37 bilion, disebabkan aliran keluar bersih pelaburan lain menjadi sederhana, sementara pelaburan langsung luar negeri bersih yang lebih besar oleh syarikat Malaysia telah diimbangi sebahagiannya oleh aliran masuk bersih FDI dan pelaburan portfolio yang lebih tinggi. Lebihan akaun semasa yang kukuh adalah lebih daripada mencukupi untuk membiayai aliran keluar dalam akaun kewangan.

Pada tahun itu, aliran masuk kasar **FDI** terus meningkat kepada RM46.1 bilion atau bersamaan dengan 7.4% daripada PNK. Aliran masuk FDI kasar adalah menyeluruh dan disalurkan terutamanya ke dalam sektor perkilangan (38%), perkhidmatan (24%), pertanian (20%) dan minyak dan gas (18%). FDI kasar yang lebih besar pada tahun itu disebabkan terutamanya oleh aliran masuk modal ekuiti yang lebih tinggi, yang sebahagian besarnya daripada pemerolehan kepentingan tempatan yang meningkat oleh syarikat-syarikat asing. Sementara itu, pendapatan MNC sedia ada yang dikekalkan untuk pelaburan semula dan aliran masuk hasil

daripada pengambilan pinjaman antara syarikat dapat dikekalkan. Perkembangan ini menunjukkan keyakinan pelabur asing terhadap ekonomi Malaysia dan bahawa negara ini masih menjadi sebuah destinasi tarikan pelaburan. Selepas mengambil kira pelarasan bagi aliran keluar yang berpunca terutamanya daripada pembayaran balik pinjaman kepada syarikat induk di luar negeri, aliran bersih FDI meningkat kepada RM29.1 bilion atau 4.6% daripada PNK.

Aliran masuk FDI dan pelaburan portfolio yang lebih tinggi mencerminkan peningkatan peluang dan keyakinan yang teguh terhadap ekonomi Malaysia. Kapasiti yang bertambah dan minat yang meningkat daripada syarikat Malaysia untuk mengembangkan dan mempelbagaikan operasi ke luar negeri, menyebabkan aliran keluar pelaburan luar negeri yang lebih banyak

Sektor perkilangan terus menarik aliran masuk FDI yang agak besar walaupun terdapat kelembapan dalam eksport produk E&E. FDI dalam industri E&E dibiayai terutamanya oleh perolehan tertahan dan sebahagian besarnya adalah untuk peningkatan kelengkapan dan teknologi serta mewujudkan barisan keluaran dan kapasiti yang baharu. Aktiviti huluan yang pesat dalam sektor minyak dan gas menyediakan rangsangan kepada pertumbuhan pelaburan dalam industri penapisan petroleum dan industri keluaran berkaitan petroleum. Aliran masuk baharu modal ekuiti adalah disebabkan terutamanya oleh pemerolehan kepentingan yang besar dalam syarikat Malaysia, dalam industri kertas dan yang berkaitan dengan kertas oleh pelabur berpangkalan di India dan Australia.

Dalam *sektor perkhidmatan*, FDI terus kukuh dan disalurkan terutamanya ke dalam subsektor kewangan dan insurans; harta tanah dan perkhidmatan perniagaan; perdagangan borong dan runcit; serta penginapan dan restoran. Inisiatif

Jadual 1.21
Imbangan Pembayaran: Akaun Kewangan

	2006	2007*a*
	RM bilion	
Akaun Kewangan	**-43.5**	**-37.0**
Pelaburan Langsung	**...**	**-8.8**
Di Malaysia	22.2	29.1
Di luar negeri	-22.2	-37.9
Pelaburan Portfolio	**12.9**	**18.4**
Pelaburan Lain	**-56.4**	**-46.6**
Sektor awam[1]	-8.0	-5.8
Kerajaan Persekutuan	*-3.1*	*-2.3*
PABK	*-5.0*	*-3.5*
Sektor swasta	-48.4	-40.8

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
[1] Tidak termasuk bon dan nota yang diterbitkan di luar negeri oleh Kerajaan Persekutuan dan PABK
a Anggaran
... Terlalu kecil

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (MIFC), termasuk liberalisasi pemilikan asing dalam kewangan Islam, telah membuahkan hasil yang positif sebagaimana yang dimanifestasikan dalam peningkatan kepentingan dan pelaburan asing dalam perbankan Islam dan takaful pada tahun itu. Yang ketara, lesen perbankan dan takaful yang baharu, telah dianugerahkan kepada sebuah bank Islam antarabangsa dan sebuah pengendali takaful asing untuk beroperasi di Malaysia. Sementara itu, terdapat pemerolehan kepentingan yang besar dalam dua institusi perbankan tempatan oleh bank asing dari Hong Kong SAR dan Australia. Peningkatan minat asing untuk mewujudkan operasi perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan pihak ketiga (*shared services and outsourcing*, SSO) di Malaysia telah dicerminkan dengan bermulanya operasi 19 buah syarikat SSO baharu milik penuh asing di bawah status Koridor Raya Multimedia (MSC) pada tahun 2007. Pelaburan asing dalam subsektor perdagangan borong dan runcit dicerminkan oleh pengembangan saluran dagang runcit sedia ada dan pewujudan saluran dagang baharu di bandar dan di perbandaran baru muncul, sejajar dengan penggunaan dalam negeri dan aktiviti pelancongan yang kukuh.

Harga minyak mentah yang kukuh dan permintaan global yang teguh serta penemuan medan minyak dan gas laut dalam luar pesisir di Sabah dan Terengganu pada tahun-tahun kebelakangan ini membawa kepada aliran masuk

Rajah 1.37
Akaun Kewangan

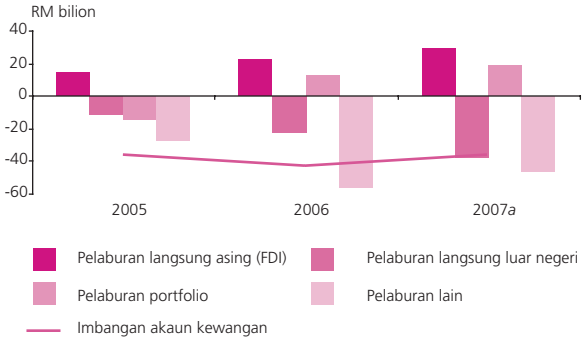

a Anggaran

FDI yang ketara ke dalam *sektor minyak dan gas*. Pelaburan dari operasi cari gali hingga ke aktiviti pengeluaran dan pembangunan, kebanyakannya dilaksanakan oleh PETRONAS melalui usaha sama dengan rakan niaga antarabangsa melalui kontrak perkongsian pengeluaran. Sementara itu, aliran masuk FDI ke dalam *sektor pertanian* disebabkan terutamanya oleh penggabungan dan penyusunan semula sebuah syarikat perladangan kelapa sawit Malaysia bersama dengan rakan niaganya yang berpangkalan di Singapura.

Pada tahun 2007, Kerajaan terus mengambil langkah dasar dan melaksanakan inisiatif untuk meningkatkan lagi iklim perniagaan dan pelaburan di Malaysia dan dengan demikian, menarik lebih banyak FDI. Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) dibentuk untuk meneliti dan menambahbaikkan sistem penyampaian perkhidmatan sektor awam untuk meningkatkan kecekapan dan mengurangkan kos untuk menjalankan perniagaan. Beberapa bidang penting dalam sistem penyampaian berkaitan dengan operasi pelaburan dan perniagaan diperkemas dan ditambahbaikkan pada tahun itu. Ini termasuklah pemprosesan pas kerja ekspatriat, pendaftaran perniagaan, penilaian kesan alam sekitar dan juga pemulangan balik cukai kepada perusahaan perniagaan.

Sementara itu kerajaan juga mengumumkan insentif cukai yang lumayan dan memberi fleksibiliti kepada pelabur asing untuk melabur dan menjalankan operasi di tiga koridor ekonomi, iaitu Wilayah Pembangunan Iskandar (IDR), Wilayah Ekonomi Koridor Utara (NCER) dan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECER). Persekitaran pelaburan dan perniagaan yang menyokong adalah seiring dengan matlamat untuk merancakkan pelaburan dalam subsektor perkhidmatan baharu seperti penjagaan kesihatan dan pendidikan, aktiviti perkilangan dan pertanian dengan nilai ditambah yang tinggi, pelancongan dan juga industri minyak dan gas. Dalam bajet 2008, Kerajaan mengumumkan liberalisasi selanjutnya bagi pemilikan asing dalam perniagaan pengurusan dana Islam dan memudahkan pengeluaran visa dan permit untuk ekspatriat bagi memudahkan pengambilan pekerja berkemahiran tinggi dan profesional untuk memenuhi permintaan industri.

Sementara FDI terus penting dalam pelan pembangunan jangka panjang Malaysia, Kerajaan juga memainkan peranan yang aktif untuk menyokong inisiatif oleh syarikat Malaysia untuk mempelbagaikan dan mengembangkan operasi masing-masing di luar negeri. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia pada April 2007 telah meliberalkan lagi peraturan pentadbiran pertukaran asing lagi peraturan yang membabitkan pelaburan luar negeri.

Pada tahun 2007, **pelaburan langsung luar negeri** oleh syarikat Malaysia meningkat dengan ketara kepada RM37.9 bilion, mencerminkan keupayaan yang meningkat dan bertambahnya minat syarikat Malaysia untuk merebut peluang di luar negeri. Sebahagian besar pelaburan ini dilakukan melalui pemerolehan kepentingan yang besar dalam operasi atau perniagaan yang sedia ada di luar negeri. Dalam *sektor perkhidmatan*, sebuah syarikat perjudian dan peranginan tempatan telah meningkatkan kehadirannya di rantau ini dan juga di pasaran lebih maju melalui pengambilalihan operasi sedia ada dan penyertaan dalam pembangunan operasi yang baharu. Syarikat perkapalan dan telekomunikasi domestik juga telah meningkatkan pelaburan masing-masing di pasaran sedang pesat membangun seperti Indonesia, Bangladesh dan Brazil. Pengembangan dan pelaburan baharu ini mencerminkan daya saing dan kecanggihan syarikat Malaysia yang tinggi untuk menjadi peserta di peringkat rantau dan global. Sementara itu, dalam *sektor minyak dan gas*, PETRONAS terus mengadakan perkongsian dengan beberapa syarikat minyak asing untuk aktiviti cari gali. Pelaburan luar negeri dalam *sektor pembinaan* terus ketara susulan kejayaan syarikat Malaysia

dalam pembidaan dan kerja yang berterusan bagi beberapa projek infrastruktur besar, jalan dan lebuh raya di luar negeri, terutamanya di Timur Tengah, Asia Selatan dan ASEAN.

Pada tahun 2007, terdapat aliran dua hala dana portfolio yang besar, dengan episod pembalikan disebabkan terutamanya oleh perkembangan luar negeri. Pada tahun itu secara keseluruhannya, **pelaburan portfolio** mencatat aliran masuk bersih yang lebih besar sebanyak RM18.4 bilion. Aliran masuk bersih besar pada separuh tahun pertama, yang didorong terutamanya oleh sentimen positif pelabur yang kukuh, lebih daripada mengimbangi aliran keluar bersih pada separuh tahun kedua yang disebabkan terutamanya oleh kebimbangan berkaitan dengan masalah subprima AS. Pada suku pertama tahun itu, aliran masuk dana portfolio asing yang kukuh adalah untuk pembelian ekuiti dan sekuriti hutang, disokong oleh sentimen pelabur yang bertambah baik disebabkan oleh asas ekonomi yang lebih kukuh dan faktor-faktor tarikan yang positif, termasuk pengumuman insentif khas untuk mempromosikan pelaburan di IDR, pengecualian pemansuhan cukai keuntungan hartanah dan juga jangkaan peningkataan nilai ringgit. Pada suku kedua, pelabur asing menjual sebahagian daripada pemegangan ekuiti dan mengalihkan pengagihan aset masing-masing kepada sekuriti hutang dengan penarafan tinggi. Ketidaktentuan yang memuncak dalam pasaran kewangan global yang berpunca daripada masalah subprima AS membawa kepada penjualan bersih ekuiti dan sekuriti hutang oleh pelabur asing pada suku ketiga. Walau bagaimanapun, aliran masuk dana asing untuk pelaburan dalam pasaran hutang diteruskan semula pada suku keempat sementara pelabur asing terus bersikap berhati-hati terhadap pelaburan dalam pasaran ekuiti.

Pelaburan lain mencatat aliran keluar bersih yang lebih rendah sebanyak RM46.6 bilion pada tahun 2007, mencerminkan aliran keluar bersih yang lebih rendah oleh sektor rasmi dan sektor swasta. **Sektor rasmi** mencatat satu lagi pembayaran balik bersih hutang luar negeri, mencerminkan pembayaran balik bersih pinjaman oleh Kerajaan Persekutuan dan perusahaan awam bukan kewangan (PABK). Sementara itu, pelaburan lain oleh **sektor swasta**, yang merangkumi terutamanya peminjaman dan pemberian pinjaman, dan penyimpanan dan pengeluaran deposit oleh sektor perbankan dan juga urus niaga sektor swasta bukan bank dengan rakan niaga yang tiada kaitan, mencatat aliran keluar bersih yang lebih rendah. Aliran keluar sektor perbankan, meskipun lebih rendah, mencerminkan terutamanya penempatan aset di luar negeri berikutan pempelbagaian portfolio yang meningkat oleh bank dan kemudahan mendapatkan pertukaran asing dari pasaran domestik. Sementara itu, aliran keluar oleh sektor swasta bukan bank disebabkan terutamanya oleh kredit perdagangan yang diberikan oleh pengeksport Malaysia, pembayaran balik kredit perdagangan oleh pengimport, dan penyimpanan deposit dengan institusi kewangan di luar negeri.

Hutang Luar Negeri

Malaysia terus melaksanakan strategi pengurusan hutang luar negeri yang berhemat di samping memudahkan operasi perniagaan. Dalam hal ini, peraturan peminjaman mata wang asing oleh pemastautin telah diliberalkan secara progresif untuk membolehkan pemastautin mendapatkan pembiayaan mata wang asing pada kos yang kompetitif. Memandangkan persekitaran perniagaan global yang dinamik dan semakin pesat berkembang, penekanan yang lebih besar telah diberikan oleh Bank Negara Malaysia terhadap peningkatan keupayaan pengurusan risiko untuk mengurangkan pendedahan risiko terhadap pergerakan kadar faedah dan kadar pertukaran global serta peralihan dalam sentimen pelabur. Pengurusan hutang luar negeri disokong oleh sistem pemantauan hutang yang komprehensif yang membolehkan pihak berkuasa memantau paras hutang keseluruhan, struktur hutang dan tanggungjawab melunaskan khidmat bayaran hutang oleh sektor awam dan swasta.

Pada akhir tahun 2007, hutang luar negeri Malaysia berjumlah RM187.4 bilion (atau USD56 bilion), atau bersamaan dengan 29.9% daripada PNK. Walaupun jumlah hutang luar negeri meningkat dengan sederhana, keupayaan negara untuk melunaskan khidmat bayaran hutang terus meningkat. Ini boleh dilihat dalam penurunan nisbah jumlah hutang luar negeri kepada rizab antarabangsa serta eksport barangan dan perkhidmatan masing-masing kepada 55.8% dan 26.7% (akhir tahun 2006: masing-masing 63.5% dan 27.5%). Nisbah khidmat bayaran hutang keseluruhan (tidak termasuk prabayaran) menurun (3.8%; 2006: 4.8%). Di samping itu, profil hutang luar negeri terus cenderung ke arah struktur

matang yang lebih panjang, dengan hutang jangka sederhana dan panjang mencakupi 70.9% daripada jumlah hutang. Hutang luar negeri jangka pendek kekal rendah, mencakupi hanya kira-kira 8.7% daripada PNK, 16.2% daripada rizab antarabangsa dan 7.7% daripada eksport barangan dan perkhidmatan.

Kedudukan hutang luar negeri terus berada pada paras berhemat, dengan profil hutang cenderung kepada struktur matang yang lebih panjang. Sektor awam terus mencatat pembayaran balik bersih

Pada tahun 2007, **hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang** menurun, terutamanya disebabkan hutang luar negeri sektor awam yang lebih rendah. Sektor awam, merangkumi Kerajaan Persekutuan dan perusahaan awam bukan kewangan (PABK), mencatat pembayaran balik bersih hutang luar negeri bagi tahun kelima berturut-turut (-RM10.4 bilion). Pada tahun 2007, **Kerajaan Persekutuan** mengekalkan amalan mendapatkan keperluan pembiayaan sebahagian besarnya daripada sumber dalam negeri bukan inflasi. Untuk tahun keempat berturut-turut, tiada pinjaman pasaran diperoleh daripada pasaran modal antarabangsa. Pengambilan pinjaman luar negeri keseluruhannya mencerminkan pinjaman projek yang diambil terdahulu daripada sumber rasmi dua hala dan bank pembangunan pelbagai hala. Sementara itu, pembayaran balik pinjaman luar negeri meningkat, disebabkan terutamanya oleh kematangan Sukuk Global berdaulat bernilai USD600 juta dan prabayaran pinjaman projek. **PABK** mencatat pembayaran balik bersih bagi tahun keenam berturut-turut pada tahun 2007. Pembayaran balik pinjaman bersih yang lebih besar mencerminkan terutamanya kematangan bon-bon yang diterbitkan oleh syarikat dalam subsektor elektrik, gas dan air, sektor minyak dan gas, serta subsektor kewangan dan insurans, dan prabayaran balik pinjaman yang lebih tinggi. Usaha yang bersungguh-sungguh untuk mengurangkan pendedahan terhadap hutang luar negeri melalui prabayaran dilaksanakan sebahagian besarnya oleh syarikat dalam sektor perkilangan dan subsektor komunikasi.

Sementara itu, **sektor swasta** mencatat pengambilan bersih hutang luar negeri berjumlah

Jadual 1.22
Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2006	2007*a*	2006	2007*a*
	RM bilion	RM bilion	USD bilion	USD bilion
Jumlah hutang	**184.5**	**187.4**	**51.7**	**56.0**
Jangka sederhana dan panjang	141.7	133.0	39.7	39.7
Jangka pendek[1]	42.8	54.5	12.0	16.3
% daripada jumlah hutang	*23.2*	*29.1*		
% daripada rizab antarabangsa bersih	*14.7*	*16.2*		
% daripada PNK				
Jumlah hutang	33.2	29.9		
Hutang jangka sederhana dan panjang	25.5	21.2		
% daripada eksport barangan dan perkhidmatan				
Jumlah hutang	27.5	26.7		
Hutang jangka sederhana dan panjang	21.2	18.9		
Nisbah khidmat bayaran hutang (%)	**4.8**	**3.8**		

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
a Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.38
Hutang Luar Negeri Terkumpul

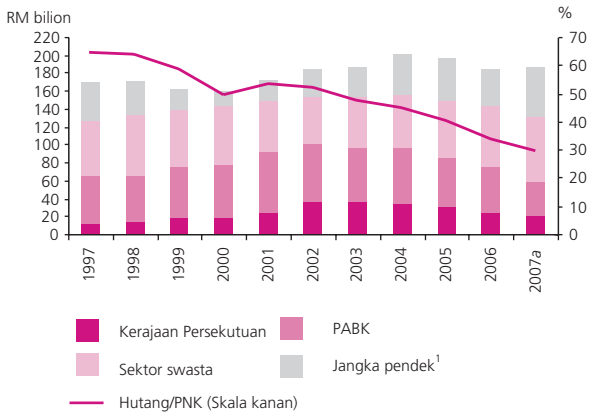

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
a Awalan

RM8.6 bilion pada tahun 2007, mencerminkan sebahagian besarnya pengambilan pinjaman yang lebih tinggi terutamanya oleh syarikat dalam subsektor pengangkutan dan penyimpanan; dan komunikasi. Pengambilan pinjaman yang lebih besar sebahagian besarnya adalah untuk membiayai perbelanjaan modal sejajar dengan aktiviti pelaburan swasta yang lebih giat pada tahun 2007. Pembayaran balik pada tahun 2007 adalah terutamanya oleh syarikat dalam subsektor kewangan dan insurans; dan harta tanah dan perkhidmatan perniagaan, serta sektor perkilangan. Sementara hutang jangka sederhana dan panjang sektor swasta mencakupi 53.8% daripada jumlah hutang jangka sederhana dan panjang, kira-kira dua pertiga daripada pinjaman ini adalah pinjaman antara syarikat yang mempunyai terma yang fleksibel dan kadar faedah konsesi.

Pada tahun 2007, **hutang luar negeri jangka pendek** terkumpul meningkat kepada RM54.5 bilion (akhir tahun 2006: RM42.8 bilion), disebabkan terutamanya oleh peminjaman antara bank berikutan operasi perbendaharaan. Sementara itu, hutang luar negeri jangka pendek bagi sektor swasta bukan bank, yang merangkumi terutamanya kredit pusingan dan kemudahan overdraf adalah lebih rendah, mencakup bahagian yang lebih kecil daripada jumlah hutang luar negeri jangka pendek (22.6%; akhir tahun 2006: 32.7%).

Hutang luar negeri Malaysia terus mendapat manfaat daripada penambahan nilai ringgit berbanding dengan mata wang utama pada tahun 2007. Keuntungan penilaian semula pertukaran asing yang berjumlah RM6.7 bilion telah menyumbang kepada hutang jangka sederhana dan panjang terkumpul yang lebih rendah. Tambahan pula, nilai ringgit yang lebih kukuh juga telah mengurangkan penjelasan khidmat bayaran hutang pada tahun 2007.

Rizab Antarabangsa

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia terdiri daripada pegangan pertukaran asing dan emas, kedudukan rizab IMF dan pegangan Hak Pengeluaran Khas (*Special Drawing Rights*, SDR). Pada tahun 2007, rizab antarabangsa bersih meningkat RM45.3 bilion kepada RM335.7 bilion (bersamaan USD101.3 bilion) pada 31 Disember 2007. Peningkatan rizab disebabkan terutamanya oleh lebihan dagangan besar yang disokong oleh eksport komoditi yang kukuh serta aliran masuk FDI dan pelaburan portfolio yang lebih besar, mencerminkan prospek ekonomi yang bertambah baik dan keyakinan pelabur yang kukuh. Rizab meningkat lagi kepada RM384.1 bilion (bersamaan USD116.3 bilion) pada 29 Februari 2008, memadai untuk membiayai 9.6 bulan import tertangguh dan ialah 7.1 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Peningkatan rizab disebabkan oleh lebihan dagangan besar yang disokong oleh eksport komoditi yang kukuh, serta aliran masuk FDI dan pelaburan portfolio yang lebih besar, mencerminkan prospek ekonomi yang bertambah baik dan keyakinan pelabur yang kukuh

Pada tahun 2007, aliran masuk pertukaran asing dijanakan daripada penghantaran balik perolehan eksport, disokong oleh eksport komoditi yang kukuh dan aliran masuk FDI dan pelaburan potfolio yang lebih besar, berikutan prospek ekonomi dan keyakinan pelabur yang bertambah baik. Sementara itu, aktiviti ekonomi yang lebih kukuh dan prestasi korporat yang lebih baik telah menyebabkan aliran keluar yang lebih tinggi melalui peningkatan pembayaran untuk barangan import dan perkhidmatan, serta penghantaran balik keuntungan dan dividen oleh syarikat asing yang beroperasi di Malaysia. Pelaburan luar negeri yang lebih tinggi oleh syarikat Malaysia pada tahun itu turut menyumbang kepada aliran keluar.

Pada tahun itu, jumlah pengurangan nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing adalah RM5.6 bilion, berikutan pengukuhan ringgit berbanding dengan mata wang utama, khususnya pada suku pertama dan keempat tahun 2007.

Malaysia, sebagai sebuah negara yang mempunyai kedudukan imbangan pembayaran kukuh, kekal sebagai anggota peserta dalam Pelan Transkasi Kewangan yang menyediakan sumber kepada negara-negara anggota yang mengalami

Jadual 1.23
Rizab Antarabangsa Bersih

	Pada akhir tahun			Perubahan
	2005	2006	2007	2007
	RM juta			
Milikan SDR	748.3	756.9	760.9	4.0
Kedudukan rizab dengan IMF	1,186.3	793.4	617.5	-175.9
Emas dan pertukaran wang asing[1]	263,328.0	288,871.2	334,338.6	45,467.4
Rizab Antarabangsa Kasar	**265,262.7**	**290,421.5**	**335,717.0**	**45,295.5**
Tolak Tanggungan luar negeri Bank Negara Malaysia	22.5	22.9	22.2	-0.7
Rizab Antarabangsa Bersih	**265,240.2**	**290,398.6**	**335,694.8**	**45,296.2**
Nilai dalam USD juta	**70,193.4**	**82,450.8**	**101,338.1**	**18,887.3**
Bulan import tertangguh	7.7	7.8	8.4	
Rizab/Hutang luar negeri jangka pendek (kali)	5.6	6.9	6.2	

[1] 'Tuntutan Mata Wang Asing Lain Terhadap Pemastautin' kini diklasifikasikan semula daripada 'Emas dan Pertukaran Wang Asing' kepada 'Aset-aset Lain' Bank Negara Malaysia

Rajah 1.39
Rizab Antarabangsa Bersih (akhir bulan)

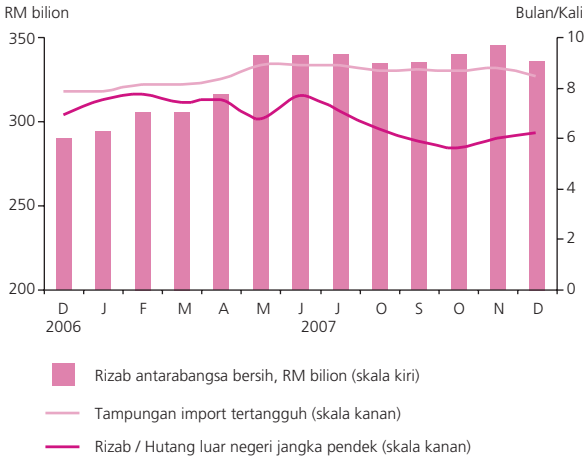

masalah imbangan pembayaran jangka pendek. Penyusutan dalam **kedudukan rizab dengan IMF** pada tahun 2007 disebabkan terutamanya oleh pembayaran balik ke akaun ringgit oleh beberapa negara anggota di bawah Pelan Transaksi Kewangan. Sementara itu, peningkatan dalam rizab antarabangsa yang dipegang dalam bentuk **SDR** disebabkan terutamanya oleh perolehan imbuhan hasil daripada kedudukan pemiutang bersih Malaysia dengan IMF.

Bank Negara Malaysia terus mengekalkan portfolio yang pelbagai dalam pengurusan rizab antarabangsa. Ini sebagai tambahan kepada matlamat tradisi pemeliharaan modal dan kecairan. Pihak Bank terus mengkaji dan menilai kelas-kelas aset baharu, instrumen-instrumen dan mata wang untuk dimasukkan ke dalam portfolio pelaburan untuk meningkatkan pulangan berlaraskan risiko ke atas rizab. Bank juga memperkenalkan tanda aras pelaburan baharu pada awal tahun 2007 yang termasuk sebahagian daripada kelas-kelas aset baharu dan mata wang tambahan, dengan menggabungkan pendekatan yang lebih strategik dan jangka panjang dalam pengurusan rizab. Pelengkap kepada ini, teknik pengurusan risiko baharu yang menggunakan lebih banyak alat kuantitatif seperti *value–at–risk* dan pengesan kesilapan, telah diterima pakai untuk meningkatkan pengurusan risiko pasaran rizab, sementara rangka kerja tadbir urus diperkukuh untuk membolehkan struktur pengurusan pelaburan yang lebih efisien dan berkesan. Selain semua ini, sebagai sebahagian daripada strategi pempelbagaian, Bank juga memberikan mandat pelaburan baharu kepada pengurus dana global yang tertentu, untuk kelas-kelas aset yang lebih khusus.

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia tetap boleh guna dan tiada halangan untuk menggunakannya. Rizab tersebut tidak mengandungi pinjaman dalam mata wang asing yang berserta opsyen; dan tidak terdapat kemudahan kredit tanpa syarat yang belum digunakan, yang diberikan oleh atau kepada bank-bank pusat lain, organisasi antarabangsa, bank dan institusi kewangan lain. Bank Negara Malaysia juga tidak terbabit dengan aktiviti berkaitan dengan opsyen dalam pasaran mata wang asing.

Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana

Pembangunan sektor perusahaan kecil dan sederhana (PKS) yang kukuh dan dinamik merupakan agenda nasional yang penting untuk mewujudkan pertumbuhan ekonomi yang mampan dan seimbang. Pada tahun 2007, Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan[1] (Majlis) mengambil langkah selanjutnya untuk merangsang pembangunan PKS ke tahap lebih tinggi dengan mengukuh infrastruktur bagi membolehkan pembangunan PKS, membina kapasiti dan keupayaan PKS, dan menambah baik akses kepada pembiayaan bagi PKS.

Profil dan Sumbangan PKS kepada Ekonomi

Banci Pertubuhan dan Enterpris telah dijalankan pada tahun 2005 (Banci 2005) dan menyediakan data penting mengenai profil dan prestasi PKS bagi memudahkan perumusan dasar dan strategi yang berkesan untuk menyokong pembangunan PKS. Berdasarkan maklum balas daripada 552,804 perusahaan perniagaan, PKS merupakan 99.2% atau 548,267 daripada pertubuhan perniagaan di Malaysia, dengan hampir 80% atau kira-kira 435,300 merupakan perusahaan mikro. Hasil banci tersebut menunjukkan bahawa 87% daripada PKS terbabit dalam sektor perkhidmatan, diikuti oleh 7.2% daripada PKS dalam sektor perkilangan dan 6.2% dalam sektor pertanian.

Pencapaian Inisiatif Pembangunan PKS

Sejak penubuhan Majlis pada tahun 2004, asas untuk pembangunan PKS telah diperkukuh dengan ketara. Pelbagai inisiatif telah dilaksanakan oleh Majlis dan telah memberikan manfaat kepada penggubal dasar dengan penambahbaikan terhadap perumusan dasar, pemantauan dan penilaian program pembangunan PKS. Ini telah memperkukuh kapasiti dan keupayaan, meningkatkan akses kepada pembiayaan dan menyediakan penyebaran maklumat yang relevan dan penting secara meluas kepada PKS.

Inisiatif Utama dan Pencapaian pada Tahun 2007

Majlis telah melaksanakan beberapa inisiatif penting untuk pembangunan PKS pada tahun 2007:

(i) Penubuhan Agensi Penyelaras Pusat PKS

Pada mesyuarat Majlis yang ketujuh pada bulan September, Majlis bersetuju untuk menubuhkan sebuah Agensi Penyelaras Pusat PKS (Agensi), yang merupakan sebuah agensi Kerajaan yang khusus untuk menerajui pembangunan PKS di Malaysia. Peranan utama Agensi ini adalah untuk menyelaras perumusan dasar dan program pembangunan PKS bagi memastikan program-program yang komprehensif dan berkesan dilaksanakan dalam semua sektor ekonomi negara. Agensi ini juga akan berperanan sebagai pusat maklumat sehenti bagi PKS untuk mendapatkan maklumat komprehensif dan khidmat nasihat dalam bidang penghasilan pelan perniagaan, pemasaran, penerapan teknologi, perkhidmatan maklumat dan khidmat nasihat kewangan. Agensi ini juga akan menyebarkan maklumat mengenai prestasi dan perangkaan PKS, dan menjalankan penyelidikan mengenai isu-isu berkaitan PKS dan pembangunan PKS. Dengan penubuhan Agensi ini, Bank Negara Malaysia akan menyerahkan peranan Sekretariat Majlis kepada Agensi tersebut.

(ii) Laporan Tahunan PKS 2006

Pada 13 September 2007, Majlis melancarkan Laporan Tahunan PKS 2006. Laporan ini merupakan inisiatif penting untuk menyebarkan maklumat mengenai strategi dan program yang telah dilaksanakan Kerajaan bagi menyokong pembangunan dan perkembangan sektor PKS. Laporan ini turut memaparkan kisah-kisah kejayaan PKS.

(iii) Rangkaian Penasihat Perniagaan PKS

Penubuhan Rangkaian Penasihat Perniagaan PKS, iaitu direktori sehenti berasaskan web dalam portal SMEinfo (www.smeinfo.com.my) menyediakan platform kepada penasihat perniagaan PKS

[1] Majlis Pembangunan Perusahaan Kecil dan Sederhana Kebangsaan dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan diwakili Menteri-Menteri dan Ketua-ketua 15 Kementerian dan Agensi yang terbabit dalam pembangunan PKS. Bank Negara Malaysia merupakan Sekretariat Majlis.

dalam pelbagai agensi Kerajaan dan institusi kewangan untuk saling berhubung dan memanfaatkan bidang kepakaran masing-masing. Rangkaian ini membolehkan PKS mengutarakan pertanyaan dan isu-isu secara dalam talian kepada penasihat perniagaan PKS. Ini membolehkan rangkaian khidmat nasihat bermutu tinggi yang tepat pada masanya dan komprehensif, dalam bidang pemasaran, teknologi dan pengurusan operasi, sumber manusia, pembiayaan dan pembangunan perniagaan dan produk, disediakan kepada PKS. Pada masa ini, terdapat lebih daripada 200 penasihat perniagaan daripada institusi kewangan dan agensi Kerajaan berkaitan dengan PKS dihubungkan melalui rangkaian ini bagi menyediakan khidmat nasihat komprehensif secara dalam talian kepada PKS.

(iv) Program Pembangunan Jenama PKS

Program Pembangunan Jenama PKS yang diterajui oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri, bertujuan untuk menggalakkan, memperkukuh dan mengekalkan nilai jenama PKS individu melalui satu *National Mark*. Penerimaan produk dan perkhidmatan PKS dalam pasaran di dalam dan luar negeri akan dipertingkatkan melalui program ini yang bermatlamat untuk menggalakkan pengiktirafan *National Mark* tersebut. Matlamat program adalah untuk mewujudkan 100 jenama PKS di luar negara dalam tempoh empat tahun. Di bawah program ini, PKS yang dipilih daripada sektor-sektor sasaran akan dibantu untuk membangunkan jenama produk mereka. PKS akan diberi pengiktirafan melalui persijilan dan dibenarkan menggunakan *National Mark* tersebut selepas berjaya menjalani proses pengauditan untuk memastikan keupayaan, kesediaan dan komitmen terhadap penjenamaan.

(v) Penubuhan Pusat Rujukan Inovasi PKS Kebangsaan

Pusat Rujukan Inovasi PKS Kebangsaan ditubuhkan pada bulan Mac 2007. Pusat ini merupakan kerjasama antara persatuan industri, usahawan, institusi penyelidikan, pembiaya kewangan (termasuk pemodal usaha niaga) dan agensi Kerajaan yang berkenaan dalam perumusan inisiatif dan program bagi pembangunan PKS yang dipacu inovasi. Sejak ditubuhkan, pusat ini telah membina pangkalan data yang menyimpan penemuan penyelidikan berkaitan teknologi dan melalui Program *Technology Foresight*, PKS telah dapat mengikuti maklumat terkini mengenai teknologi amalan terbaik. Pameran Teknologi dan Inovasi telah dianjurkan pada bulan Jun 2007, dengan sebanyak 53 projek penyelidikan yang sedia-untuk-dikomersialkan telah dipamerkan, dan daripada jumlah ini sebanyak 22 projek diterima pakai oleh PKS. Di bawah Program Pembekal Global, PKS digalakkan untuk membangunkan dan mengkomersialkan produk dan perkhidmatan baharu dan inovatif untuk pasaran antarabangsa.

Peningkatan Akses Kepada Pembiayaan Bagi PKS

Landskap Pembiayaan PKS yang Komprehensif

Landskap pembiayaan mengalami perubahan yang berterusan untuk memenuhi keperluan PKS sepanjang tiga peringkat utama kitaran hayat perniagaan, iaitu permulaan perniagaan, pengembangan perniagaan dan pemulihan. Terdapat pelbagai sumber pembiayaan bagi PKS daripada institusi kewangan, merangkumi institusi perbankan, institusi kewangan pembangunan, syarikat pemajakan dan pemfaktoran, serta syarikat modal usaha niaga yang menyediakan pembiayaan ekuiti. Selain itu, pelbagai dana dan skim khas untuk PKS telah diwujudkan oleh Kerajaan.

Institusi kewangan terus menjadi sumber pembiayaan terbesar bagi PKS. Pada akhir tahun 2007, jumlah pembiayaan terkumpul institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan berjumlah RM128 bilion dan disalurkan kepada 625,167 akaun PKS. Institusi perbankan merupakan penyedia utama pembiayaan untuk PKS, mencakupi lebih 89% atau RM114.2 bilion daripada jumlah pembiayaan terkumpul yang disediakan oleh institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan.

Landskap Pembiayaan PKS yang Komprehensif

625,167 akaun[1] PKS dengan pembiayaan berjumlah RM128b pada akhir tahun 2007

Institusi Perbankan
- **47** bank dengan **3,359** cawangan
- **RM114.2b** pembiayaan terkumpul kepada **518,446** akaun PKS pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM55.1b** pembiayaan diluluskan kepada **109,497** akaun PKS

Institusi Kewangan Pembangunan (IKP)
- **6** IKP dengan **677** cawangan
- **RM13.8b** pembiayaan terkumpul kepada **106,721** akaun PKS pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM8.1b** pembiayaan diluluskan kepada **23,477** akaun PKS

Modal Usaha Niaga
- **52** syarikat modal usaha niaga
- Jumlah pelaburan terkumpul **RM1.8b** dalam **433** syarikat pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM479j** dilaburkan

Syarikat Pemajakan dan Pemfaktoran
- **RM2.0b** pinjaman terkumpul pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM792.3j** diluluskan

Pembiayaan Institusi Perbankan dan Institusi Kewangan Pembangunan termasuk:

5 Dana Khas PKS Bank Negara Malaysia
- **RM16.1b** pembiayaan diluluskan kepada **33,717** akaun PKS
- **RM7.6b** jumlah terkumpul pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM2.7b** diluluskan kepada **4,859** akaun PKS

100 Dana dan Skim Kerajaan[2]
- **RM85.5b** diluluskan kepada **1.3j** akaun PKS pada akhir tahun 2007
- **RM7.0b** jumlah pembiayaan terkumpul pada akhir tahun 2007
- 2007: **RM13.7b** diluluskan kepada **243,203** akaun PKS

Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil
- Sejak penubuhan, penyusunan semula pinjaman tak berbayar bagi **565** PKS berjumlah **RM324j**
- 2007: Penyusunan semula pinjaman tak berbayar bagi **141** PKS berjumlah **RM56.9j**

Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad
- Menjamin **RM39.1b** pembiayaan untuk **373,665** akaun PKS sejak tahun 1972
- Menjamin sebanyak **RM14.68b** pembiayaan terkumpul kepada **90,437** akaun PKS pada akhir tahun 2007
- 2007: Menjamin **RM4.0b** pembiayaan untuk **13,008** akaun PKS

Nota 1: Terdiri daripada akaun PKS dengan institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan.
Nota 2: Hanya sebahagian daripada dana dan skim Kerajaan dikeluarkan melalui institusi kewangan pembangunan.

Pengembangan Pembiayaan yang Ketara kepada PKS

Pembiayaan kepada PKS terus berkembang dengan ketara pada tahun 2007. Institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan telah meluluskan RM63.2 bilion kepada lebih 132,000 akaun PKS pada tahun 2007. Pencapaian yang ketara ini mengatasi ramalan sasaran kelulusan pembiayaan untuk tahun 2007, iaitu sebanyak RM51 bilion kepada 110,000 akaun PKS.

Institusi Perbankan: Penunjuk Pembiayaan PKS yang Utama

	Bagi Tahun		
	2007	**2006**	**2007 (% pertumbuhan tahunan)**
Permohonan (RM bilion)	99.1	71.4	38.8
Bilangan Akaun ('000)	*158.2*	*106.0*	*49.2*
Kelulusan (RM bilion)	55.1	40.2	37.1
Bilangan Akaun ('000)	*109.5*	*83.7*	*30.8*
Pengeluaran (RM bilion)	141.5	134.1	5.5
Pembayaran Balik (RM bilion)	126.6	122.5	3.4
	Pada Akhir Tahun		
	2007	**2007**	**2006**
		(% pertumbuhan tahunan)	
Pembiayaan Terkumpul (RM bilion)	114.2	9.1	5.1

Institusi perbankan terus mengembangkan pembiayaan kepada sektor PKS. Permohonan pembiayaan daripada PKS dan pembiayaan yang diluluskan oleh institusi perbankan meningkat dengan kukuh pada tahun 2007. Permohonan dan kelulusan masing-masing meningkat pada kadar tahunan sebanyak 38.8% kepada RM99.1 bilion dan 37.1% kepada RM55.1 bilion. Pengeluaran pembiayaan pula meningkat pada kadar tahunan 5.5% kepada RM141.5 bilion, terutamanya mencerminkan pengeluaran pembiayaan kepada sektor pembinaan dan perkilangan. Pertumbuhan sederhana dalam pengeluaran pembiayaan berbanding dengan pertumbuhan kukuh bagi pembiayaan yang diluluskan berkemungkinan disebabkan oleh kadar penerimaan yang lebih rendah terhadap tawaran pembiayaan kepada PKS. PKS mungkin membuat banyak permohonan pembiayaan daripada beberapa buah bank tetapi hanya menerima tawaran pembiayaan daripada bank yang menawarkan kadar pembiayaan yang paling kompetitif, walaupun permohonan mereka telah diluluskan oleh beberapa buah bank. Selain itu, terdapat juga kemungkinan bahawa penggunaan kemudahan pembiayaan kredit yang lebih rendah oleh PKS.

Peningkatan Pembiayaan kepada PKS

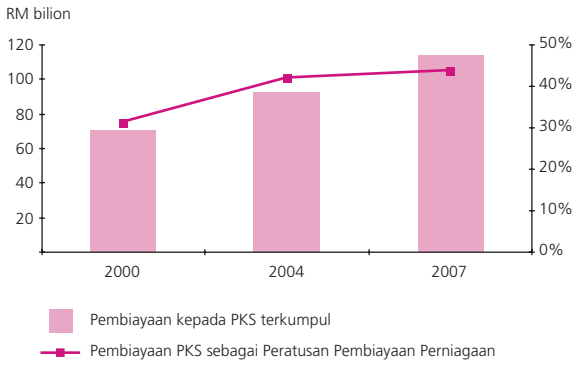

Jumlah pembiayaan PKS terkumpul adalah sebanyak RM114.2 bilion dan mencakupi 17.7% daripada jumlah pembiayaan institusi perbankan, dan merupakan 43.6% daripada jumlah pembiayaan perniagaan pada akhir tahun 2007. Sementara itu, bilangan akaun PKS terkumpul meningkat sebanyak 10,805 akaun kepada 518,446 akaun pada akhir tahun 2007. Pada tahun 2007, pembiayaan yang lebih besar diberikan kepada PKS yang bersaiz lebih besar. Peningkatan dalam saiz pembiayaan yang melebihi RM5 juta (pertumbuhan tahunan +12.6%), lebih tinggi daripada pembiayaan bersaiz kurang daripada RM1 juta (pertumbuhan tahunan +6.3%). Begitu juga, pertumbuhan pembiayaan kepada PKS bersaiz sederhana (pertumbuhan tahunan +13.7%) lebih tinggi berbanding dengan pembiayaan kepada PKS bersaiz kecil (pertumbuhan tahunan +7.1%) dan perusahaan mikro (pertumbuhan tahunan +5.8%).

Pembiayaan Terkumpul (Mengikut Saiz Pembiayaan, tahun 2007, % Pertumbuhan Tahunan)

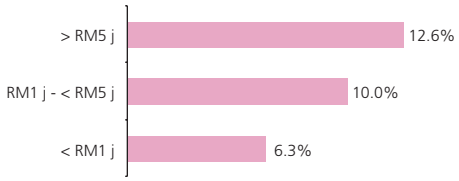

Pembiayaan Terkumpul (Mengikut Saiz PKS, tahun 2007, % Pertumbuhan Tahunan)

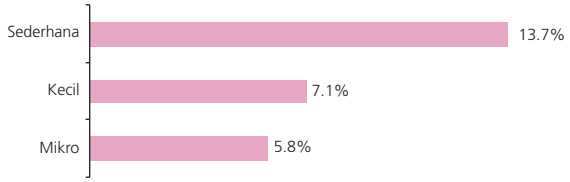

Pembiayaan terkumpul berkembang pada kadar tahunan sebanyak 9.1% pada akhir tahun 2007 berbanding dengan pertumbuhan tahunan sebanyak 5.1% pada akhir tahun 2006. Ini dipacu terutamanya oleh pertumbuhan yang lebih tinggi dalam sektor pembinaan (9.5%), pertanian utama (4.6%) dan perlombongan (26.2%), dan pertumbuhan tinggi yang berterusan dalam sektor perkhidmatan (10.1%) dan perkilangan (12.8%). Daripada jumlah pembiayaan terkumpul sehingga akhir tahun 2007, hampir 73% disalurkan kepada sektor perkhidmatan (47.4%) dan perkilangan (25.5%), manakala jumlah selebihnya kepada sektor lain termasuk sektor pembinaan (13.2%) dan pertanian utama (4.3%).

Pembiayaan Terkumpul (Mengikut Sektor, tahun 2007, % Pertumbuhan Tahunan)

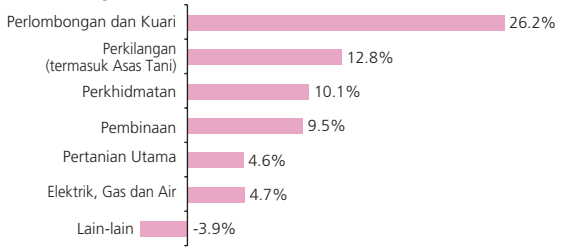

Pembiayaan Terkumpul (Mengikut Sektor, tahun 2007, % Bahagian)

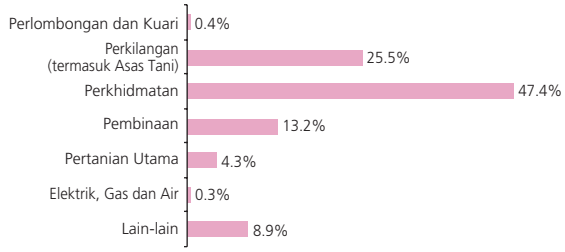

Pinjaman tak berbayar (NPL) oleh PKS terus bertambah baik disebabkan penyelesaian sepenuhnya atau sebahagian dan pengelasan semula NPL yang lebih tinggi kepada status berbayar, serta usaha-usaha oleh institusi perbankan untuk mengukuhkan kedudukan kewangan melalui hapus kira pinjaman dan penjualan NPL. Ini menyebabkan penurunan NPL sebanyak 3.1% kepada RM10.4 bilion pada akhir tahun 2007 daripada RM10.7 bilion pada akhir tahun 2006. Nisbah NPL PKS kasar juga bertambah baik kepada 9.1% daripada 10.2% pada akhir tahun 2006. Penurunan NPL PKS mengikut sektor dicatat terutamanya dalam sektor pertanian (pertumbuhan tahunan sebanyak -30%), pembinaan (pertumbuhan tahunan sebanyak -15%) dan perkhidmatan (pertumbuhan tahunan sebanyak -7.1%).

Institusi kewangan pembangunan terus melengkapkan institusi perbankan dalam memperluas peruntukan pembiayaan kepada PKS. Pada tahun 2007, kelulusan dan pengeluaran pembiayaan bagi enam institusi kewangan pembangunan[2] di bawah kawal selia Bank Negara Malaysia masing-masing meningkat pada kadar pertumbuhan tahunan sebanyak 17.9% kepada RM8.1 bilion dan 15.5% kepada RM4.3 bilion, menunjukkan penerimaan tawaran dan penggunaan kemudahan pembiayaan yang konsisten oleh PKS. Pada akhir bulan Disember 2007, pembiayaan terkumpul institusi kewangan pembangunan meningkat pada kadar tahunan sebanyak 6.8% kepada RM13.8 bilion, mencakupi kira-kira 11% daripada jumlah pembiayaan terkumpul institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan. Sebanyak 72% daripada pembiayaan institusi kewangan pembangunan terkumpul pada akhir bulan Disember 2007 disalurkan kepada sektor perkhidmatan (42.7%) dan pembinaan (29.3%). Bakinya disalurkan kepada sektor lain termasuk pertanian (11.7%) dan perkilangan (8.3%).

Dana Khas Kerajaan untuk PKS

Terdapat 105 Dana Khas Kerajaan untuk PKS dengan jumlah peruntukan sebanyak RM31.8 bilion pada akhir tahun 2007. Dana tersebut yang bertujuan untuk memupuk dan membangunkan PKS, disalurkan kepada PKS melalui institusi kewangan yang dilantik serta pelbagai kementerian dan agensi kerajaan. Lima daripada Dana Khas Kerajaan tersebut dengan jumlah peruntukan sebanyak RM11.4 bilion ditadbir oleh Bank Negara Malaysia. Dana-dana tersebut ialah:

- Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2 (saiz dana: RM6.75 bilion);
- Tabung Usahawan Baru 2 (saiz dana: RM2.85 bilion);
- Tabung untuk Makanan (saiz dana: RM1.3 bilion);
- Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil (saiz dana: RM200 juta); dan
- Tabung Projek Usahawan Bumiputera (saiz dana: RM300 juta).

[2] Merangkumi Bank Pembangunan Malaysia Berhad, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Export – Import Bank of Malaysia Berhad, Bank Pertanian Malaysia, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad dan Bank Simpanan Nasional.

Berikutan satu saranan oleh Bank Negara Malaysia, kajian yang komprehensif sedang dijalankan oleh Kerajaan untuk mempertingkatkan keberkesanan dana-dana Kerajaan, termasuk mana-mana yang sesuai, merasionalkan bilangan dana sedia ada agar lebih terfokus dalam memenuhi keperluan pembiayaan PKS.

Kemajuan Dalam Inisiatif Utama untuk Meningkatkan Akses kepada Pembiayaan bagi PKS pada Tahun 2007

Walaupun trend pembiayaan PKS terus meningkat, inisiatif-inisiatif terus diambil untuk memperkukuh penyedia kewangan, meluaskan saluran pembiayaan dan menangani isu-isu khusus yang dihadapi PKS dalam mengakses pembiayaan yang mencukupi, memastikan agar PKS pada pelbagai peringkat kitaran hayat perniagaan boleh mendapat akses kepada jumlah dan jenis pembiayaan yang diperlukan. Isu-isu khusus yang sedang ditangani pada masa ini termasuk ketidakcukupan cagaran, ketidakcukupan rekod prestasi kewangan, dan ketidakcukupan saiz pembiayaan. Inisiatif ini terus difokuskan pada empat bidang yang luas, iaitu (i) memperkukuh penyedia perkhidmatan kewangan, (ii) memperkukuh infrastruktur kewangan, (iii) menghasilkan produk-produk kewangan baharu untuk PKS dan (iv) mengukuhkan penyediaan khidmat nasihat.

(i) Memperkukuh Penyedia Perkhidmatan Kewangan

(a) Pembangunan Industri Pembiayaan Mikro yang Teguh dan Mampan

Sila rujuk rencana mengenai 'Pembangunan Industri Pembiayaan Mikro yang Teguh dan Mampan'

(b) Transformasi Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad (CGC)

CGC telah memulakan usaha transformasi pada tahun 2005 untuk mempertingkatkan peranannya dalam menyokong pertumbuhan dan pembangunan PKS yang berdaya saing. Berikut ialah beberapa inisiatif utama yang dilaksanakan CGC pada tahun 2007:

- Memperluas skop benefisiari jaminan dengan melibatkan bank-bank Islam dan institusi kewangan pembangunan tertentu bagi membolehkan jangkauan yang lebih luas kepada PKS;
- Menubuhkan entiti pembiayaan ekuiti, Aureos-CGC Advisors Sdn. Bhd. untuk menyediakan pembiayaan ekuiti kepada PKS;
- Memperkenalkan produk dan perkhidmatan baharu untuk PKS (lihat bahagian mengenai 'Membangunkan produk kewangan baharu untuk PKS'); dan
- Memulakan inisiatif bagi menubuhkan Biro Kredit PKS (lihat bahagian mengenai 'Memperkukuh infrastruktur kewangan').

(c) Transformasi Bank Pertanian Malaysia

Inisiatif untuk menstrukturkan semula dan mengukuhkan Bank Pertanian Malaysia (Bank Pertanian) dengan cara yang komprehensif telah mencapai kemajuan yang memberangsangkan dengan pelulusan rang undang-undang pengkorporatan Bank Pertanian di Parlimen pada bulan Disember 2007. Lanjutan daripada itu, Bank Pertanian yang diperbadankan, dengan modal berbayar sebanyak RM1 bilion, dijangkakan beroperasi pada separuh pertama tahun 2008.

Dengan keupayaan keinstitusian dan kewangan yang lebih kukuh, Bank Pertanian dijangka menjadi lebih efektif dan berperanan penting dalam menyokong dan mempromosikan pembangunan sektor pertanian dan asas tani, dengan menyediakan produk dan perkhidmatan kewangan dan bukan kewangan yang lebih pelbagai dan lebih inovatif untuk memenuhi keperluan pembiayaan dan pembangunan sektor ini. Di samping itu, Bank Pertanian pada masa ini sedang melaksanakan beberapa siri langkah peningkatan untuk mengukuhkan kapasiti dan keupayaannya, terutama dalam bidang pembangunan produk, pengurusan risiko dan penambahbaikan sistem teknologi maklumat.

(ii) Memperkukuh Infrastruktur Kewangan

(a) Biro Kredit PKS CGC

Bagi mempertingkatkan akses kepada pembiayaan bagi PKS, CGC mengambil inisiatif pada tahun 2007 untuk menubuhkan Biro Kredit PKS, melalui perkongsian strategik dengan penyedia maklumat kredit PKS utama global. Biro ini ialah bank data kredit yang akan memudahkan pembiayaan kepada PKS dengan menyediakan akses yang mudah, tepat pada masa, dan efisien kepada maklumat kredit mengenai PKS bagi institusi kewangan dan pemberi kredit perdagangan. Melalui operasinya, Biro ini akan membantu PKS membina rekod prestasi yang institusi pembiayaan boleh gunakan untuk menilai permohonan pembiayaan. Di samping itu, PKS juga dapat menikmati syarat-syarat yang lebih baik daripada pemberi kredit perdagangan dan pembekal, melalui akses kepada maklumat pihak ketiga mengenai perniagaan PKS. Biro ini juga diharap memainkan peranan penting dalam menyemai amalan pengurusan kewangan yang berhemat dan kukuh dalam kalangan PKS, yang dengannya PKS dapat mengambil langkah pemulihan secukupnya bagi menangani kelemahan yang ditonjolkan melalui penarafan yang diberikan. Biro ini dijangka beroperasi pada separuh kedua tahun 2008. PKS boleh mendaftar sebagai ahli Biro di www.smecreditbureau.com.my.

(b) Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil

Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil yang diwujudkan pada tahun 2003 terus memudahkan penyusunan semula NPL bagi PKS yang masih menjalankan perniagaan. Pada akhir tahun 2007, sebanyak 726 permohonan dengan jumlah NPL sebanyak RM486 juta telah diterima. Daripada jumlah ini, 565 permohonan membabitkan NPL sebanyak RM324 juta telah diluluskan untuk penyusunan semula, manakala RM18 juta pembiayaan baharu diluluskan untuk 38 permohonan. Bagi meluaskan jangkauan Skim ini, Bank Negara Malaysia memasukkan Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (Bank Rakyat), Bank Pertanian dan Export-Import Bank Malaysia Berhad (EXIM Bank) sebagai institusi kewangan pelaksana Skim ini pada tahun 2008, yang dengannya pelanggan mereka yang mempunyai NPL kurang daripada RM3 juta akan juga layak dipertimbangkan di bawah Skim ini.

(iii) Membangunkan Produk Kewangan Baharu Untuk PKS

(a) Produk dan Perkhidmatan Baharu oleh CGC

Bagi mempertingkatkan akses kepada pembiayaan bagi PKS, produk dan perkhidmatan baharu diperkenalkan oleh CGC pada tahun 2007 seperti yang berikut:

- Skim jaminan untuk perniagaan permulaan (DAGS Start-up) bagi membantu PKS baharu yang menghadapi kesulitan untuk mendapatkan pembiayaan bank, disebabkan ketidakcukupan cagaran dan ketidakcukupan rekod prestasi kewangan. Di bawah Skim ini, PKS yang layak dan sudah beroperasi kurang dari satu tahun boleh mendapatkan 100% jaminan bagi pembiayaan mereka sehingga RM2 juta.
- Skim jaminan berlandaskan prinsip Syariah, Penambahbaikan Kredit secara Islam atau Credit Enhancer Islamic (Enhancer–*i*), telah dilancarkan pada bulan Januari 2008.

(b) Pengsekuritian Sintetik Pinjaman PKS

Pada bulan Mei 2007, Cagamas Bhd memperkenalkan pengsekuritian pinjaman PKS yang pertama berjumlah RM600 juta melalui syarikat subsidiari milik penuhnya, Cagamas SME Bhd, dengan portfolio pinjaman daripada sebuah institusi perbankan Malaysia. Urus niaga ini ialah urus niaga pengsekuritian sintetik yang pertama di negara ini. Melalui pengsekuritian seumpama itu, institusi perbankan akan mempunyai lebih fleksibiliti dalam menguruskan portfolio pinjaman PKS mereka dan akan mempunyai kapasiti yang dipertingkatkan untuk menyediakan pembiayaan kepada PKS.

(c) Kemudahan Jaminan Bantuan Khas Bagi Perniagaan Yang Terjejas Akibat Banjir

Pada tahun 2007, Bank Negara Malaysia mewujudkan Kemudahan Jaminan Bantuan Khas sebanyak RM500 juta untuk mengatasi masalah yang dihadapi oleh peniaga yang terjejas akibat banjir yang melanda negara pada bulan Disember 2006 dan Januari 2007. Di bawah kemudahan ini, peniaga yang terjejas akibat banjir boleh mendapatkan pembiayaan pada kadar subsidi daripada kesemua bank perdagangan, bank-bank Islam, Bank Perusahaan Kecil & Sederhana Malaysia Berhad (SME Bank), Bank Rakyat dan Bank Pertanian. CGC memberikan jaminan 80% bagi pembiayaan yang diperoleh. Pada akhir tahun 2007, sebanyak 4,640 permohonan diluluskan dengan jumlah pembiayaan sebanyak RM471.9 juta.

(d) Dana Modal Usaha Niaga bagi Sektor Pertanian

Dua dana modal usaha niaga berjumlah RM300 juta diwujudkan pada tahun 2006 oleh Bank Negara Malaysia dan dua kumpulan perbankan. Dana ini bertujuan mewujudkan dan membangunkan perniagaan pertanian yang bersepadu, khususnya dalam perladangan, perikanan dan penternakan, serta untuk membiayai projek pertanian intensif teknologi baharu, termasuk bioteknologi. Pada akhir tahun 2007, sejumlah RM72.9 juta telah dilaburkan dalam tujuh buah syarikat.

(e) Pengaturan Pembiayaan Perdagangan Baharu dan Pembiayaan Projek Luar Negeri oleh EXIM Bank

Pembiayaan Perdagangan Berbilang Mata Wang (Multi Currency Trade Finance, MCTF) dan Skim Pembiayaan Pengeksport Tidak Langsung (Indirect Exporter Financing Scheme, IEFS) diwujudkan pada bulan Januari 2006, bertujuan menggalakkan PKS untuk mengeksport barangan dan perkhidmatan mereka, khususnya ke pasaran bukan tradisi seperti negara-negara anggota Persidangan Pertubuhan Islam (OIC). Pada akhir tahun 2007, sejumlah RM106.9 juta telah diluluskan di bawah MCTF dan RM1.8 juta diluluskan di bawah IEFS.

Bagi memudahkan pembiayaan untuk syarikat-syarikat Malaysia yang mempunyai projek di luar negeri, Tabung Projek Luar Negeri dengan dana berjumlah RM1 bilion telah ditubuhkan oleh Bank Negara Malaysia di EXIM Bank pada bulan Disember 2006. Pembiayaan berjumlah RM190.9 juta telah diluluskan dengan perlindungan jaminan sebanyak RM143 juta pada akhir tahun 2007.

(iv) Memperkukuh Penyediaan Khidmat Nasihat Kewangan

Bagi melengkapkan infrastruktur kewangan, inisiatif juga diambil untuk memastikan bahawa infrastruktur khidmat nasihat kewangan yang komprehensif diwujudkan. PKS menggunakan pelbagai saluran yang ada untuk menyalurkan pertanyaan dan aduan dan mengambil peluang untuk meningkatkan pemahaman mengenai isu-isu kewangan dan meminta bantuan untuk memulihkan perniagaan yang bermasalah. Dalam hal ini, Bank Negara Malaysia terus menyediakan khidmat yang berkaitan melalui saluran berikut:

(a) BNMLINK

Laman Informasi Nasihat dan Khidmat Bank Negara Malaysia (BNMLINK) terus menyediakan khidmat nasihat kewangan kepada PKS dalam bidang-bidang berikut:

- Maklumat mengenai pelbagai sumber kewangan yang disediakan kepada PKS;
- Bantuan dalam memudahkan proses permohonan pembiayaan; dan
- Nasihat mengenai keperluan dan masalah kewangan PKS.

Pada akhir tahun 2007, lebih daripada 16,600 pertanyaan dan bantuan dipohon oleh sektor PKS, mencerminkan kesedaran yang berterusan dalam kalangan PKS tentang terdapatnya khidmat sedemikian di Bank Negara Malaysia. Daripada jumlah ini, 79%

pertanyaan ialah pertanyaan mengenai dana-dana khas yang disediakan oleh Kerajaan dan nasihat mengenai hal-hal pembiayaan manakala selebihnya mengenai bantuan, terutamanya tentang penyusunan semula pinjaman dan pinjaman yang ditolak.

(b) BNMTELELINK

Bagi melengkapkan perkhidmatan kaunter terbuka yang disediakan oleh BNMLINK, BNMTELELINK, iaitu Pusat Perhubungan khusus Bank Negara Malaysia, dilancarkan pada tahun 2007. BNMTELELINK memudahkan orang ramai termasuk PKS membuat pertanyaan dan aduan kepada Bank melalui telefon, atau secara bertulis melalui faks, e-mel atau pos. Pada akhir tahun 2007 (dalam tempoh tujuh bulan beroperasi), BNMTELELINK telah menerima sebanyak 677 pertanyaan daripada PKS. BNMTELELINK boleh dihubungi di:

Tel. : 1300 88 5465 (Talian bebas tol)
Fax : 03 – 2174 1515 / 03 – 2174 1616
Email : bnmtelelink@bnm.gov.my

Selain khidmat di atas, khidmat nasihat kewangan juga disediakan kepada PKS oleh semua bank perdagangan melalui Unit PKS di institusi kewangan berkenaan; SME Bank melalui Pusat Khidmat Nasihatnya (SME Advisory Centre, SAC); CGC melalui panel perunding dalam Entiti Khidmat Nasihat Perniagaannya (Business Advisory Services Entity, BASE).

59 Tinjauan Keadaan Monetari dan Kewangan Antarabangsa
63 Perkembangan Kadar Pertukaran Ringgit
66 Mudah Tunai dan Bekalan Wang
67 Keadaan Pasaran Kewangan
73 Pembiayaan Ekonomi
78 Rencana: Perkembangan Sumber Pembiayaan bagi Ekonomi Malaysia

Keadaan Monetari dan Kewangan

Keadaan Monetari dan Kewangan

Keadaan monetari dan kewangan terus memberangsangkan pada tahun 2007. Walaupun mengalami beberapa tempoh ketidaktentuan disebabkan perkembangan dalam pasaran kewangan global, pasaran kewangan dalam negeri masih berdaya tahan dan disokong oleh asas makroekonomi yang kukuh. Globalisasi dan integrasi kewangan telah menyebabkan pasaran kewangan menyelaras kepada perkembangan di luar negara dengan lebih pantas dan telah menyebabkan pergerakan harga aset antarabangsa yang lebih bersepadu. Oleh itu, ketidaktentuan dalam pasaran kewangan yang lebih ketara disebabkan perkembangan di luar negara dan impaknya terhadap ekonomi Malaysia mewujudkan suatu persekitaran yang lebih mencabar bagi pengurusan makroekonomi.

TINJAUAN KESELURUHAN KEADAAN MONETARI DAN KEWANGAN ANTARABANGSA

Setelah mencatat pertumbuhan kukuh selama beberapa tahun, persekitaran ekonomi dan kewangan global berada di persimpangan penting pada tahun 2007. Keadaan pasaran kewangan menjadi tidak teratur apabila krisis subprima dan kredit di AS merebak ke pasaran kewangan utama. Ini telah diiringi oleh penyusutan nilai dolar Amerika Syarikat (AS) yang berterusan berbanding dengan mata wang utama lain, dan juga ketidakseimbangan global yang besar dan berterusan serta harga bahan makanan dan komoditi yang naik mendadak.

Keadaan pasaran kewangan global dipengaruhi terutamanya oleh krisis subprima AS, penyusutan nilai dolar AS yang berterusan, dan ketidakseimbangan global yang besar serta kenaikan harga bahan makanan dan komoditi

Tahun 2007 telah bermula dengan memberangsangkan, dengan keadaan pasaran kewangan global disokong oleh prospek global yang pada umumnya positif. Ekonomi utama dijangka terus berkembang walaupun pada kadar yang lebih perlahan, sementara pertumbuhan ekonomi pasaran sedang pesat membangun dijangka berterusan tanpa perubahan. Meskipun terdapat tekanan inflasi yang meningkat ekoran kenaikan harga bahan makanan, tanda-tanda awal pasaran perumahan AS beransur perlahan dan juga ketegangan geopolitik di Timur Tengah, pelabur terus bersikap optimistik pada awal tahun berikutan pengembangan ekonomi global yang berterusan, keadaan mudah tunai global yang lebih daripada mencukupi dan keadaan pasaran kewangan yang teratur. Oleh itu, pasaran ekuiti telah menunjukkan prestasi kukuh pada awal tahun 2007, dengan ekuiti pasaran sedang pesat membangun mencatat paras tertinggi baharu. Kadar hasil bon kerajaan dalam pasaran bon utama meningkat kerana menjangkakan dasar monetari

Rajah 2.1
Perubahan Tahunan Keluaran Dalam Negeri Kasar (Negara Perindustrian Tertentu)

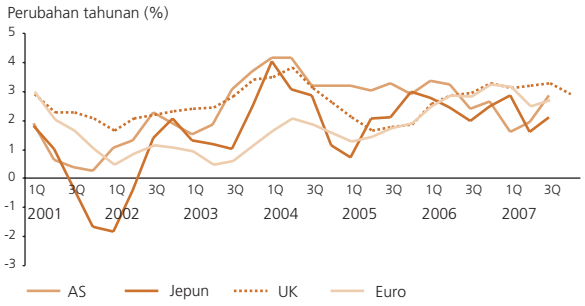

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.2
Perubahan Tahunan Indeks Harga Pengguna (Negara Perindustrian Tertentu)

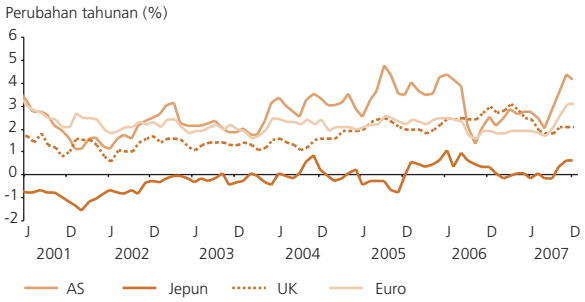

Sumber: Bloomberg

pada masa depan yang lebih ketat berikutan prospek pertumbuhan yang menggalakkan dalam keadaan harga bahan makanan dan komoditi yang meningkat. Prospek positif juga kelihatan dalam pasaran sedang pesat membangun, dengan premium risiko yang terus rendah seperti dicerminkan oleh pengecilan spread yang berterusan pada bulan-bulan awal tahun 2007.

Dengan jangkaan pengembangan ekonomi global yang stabil menyokong pertumbuhan dalam guna tenaga dan pendapatan dalam keadaan berkurangnya kapasiti lebihan dalam kebanyakan ekonomi utama, pengimbangan risiko inflasi berada pada tahap yang lebih tinggi dalam ekonomi utama pada awal tahun 2007. Walaupun Federal Reserve AS mengekalkan kadar dasarnya pada separuh pertama tahun 2007, kenyataan Federal Open Market Committee dalam tempoh ini menekankan kebimbangan utama dasar monetarinya bahawa inflasi akan berterusan bagi tempoh yang lebih lama. Kecenderungan pengetatan dasar yang serupa juga dinyatakan oleh Bank of England dan European Central Bank yang telah menaikkan kadar dasar utama mereka, masing-masing sebanyak 75 mata asas dan 50 mata asas antara bulan Januari hingga Julai 2007.

Rajah 2.3
Prestasi Pasaran Ekuiti Global

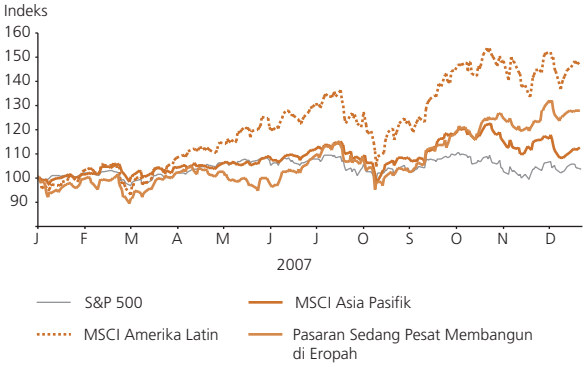

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.4
Indeks Bon Pasaran Sedang Pesat Membangun (EMBI) dan Spread Bon

Sumber: Bloomberg

Dalam kalangan ekonomi serantau, situasinya agak bercampur-campur. Aliran masuk modal yang tinggi yang menyebabkan mudah tunai bertambah dan pengembangan wang dan kredit menjadi lebih cepat, telah menyumbang selanjutnya kepada peningkatan tekanan inflasi domestik beberapa buah ekonomi. Memandangkan peningkatan mudah tunai yang tinggi ini dan kesannya terhadap pasaran aset, Bank of Korea mengambil langkah pengetatan selanjutnya pada tahun 2007 dengan menaikkan kadar dasarnya dan memperkenalkan langkah kuantitatif lain untuk membendung kenaikan harga aset yang berterusan. Di samping menaikkan kadar dasar utama, People's Bank of China mengambil langkah-langkah tambahan seperti meningkatkan keperluan rizab untuk membendung inflasi dan pengembangan kredit yang pesat. Namun begitu, di Thailand dan Indonesia, kebimbangan terhadap risiko pertumbuhan yang lebih perlahan telah menjadi pertimbangan utama dalam pembuatan keputusan dasar monetari. Tekanan inflasi dilihat sebagai terkawal ekoran langkah pengetatan monetari sebelum itu telah berjaya mengurangkan kesan harga komoditi yang tinggi terhadap harga domestik. Oleh itu, dasar monetari dalam negara-negara itu telah dilonggarkan pada tahun 2007 untuk merangsang permintaan dalam negeri.

Kebimbangan terhadap prospek penurunan harga rumah yang berpanjangan di AS dan kesannya terhadap ekonomi AS mula muncul pada akhir suku pertama tahun 2007. Prospek pasaran gadai janji AS bertambah buruk pada pertengahan tahun apabila premium risiko bagi pasaran gadai janji subprima naik dengan mendadak dan menyebabkan penarafan aset kewangan jatuh menjunam dan merebak dalam kalangan pelabur global selain menyebabkan pasaran antara bank terganggu. Kehilangan keyakinan dalam penilaian produk kredit berstruktur menambah ketidaktentuan yang

Rajah 2.5
LIBOR 3 bulan ditolak Kadar Hasil Bil Perbendaharaan 3 bulan

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.6
Indeks Turun Naik Tersirat Chicago Board of Exchange (CBOE)

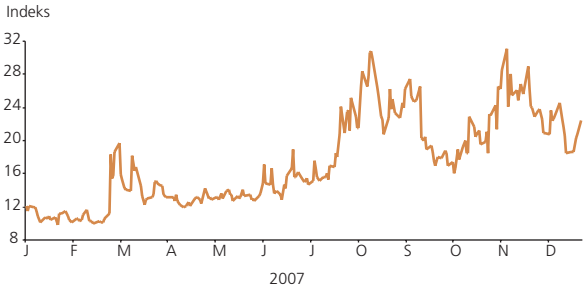

Sumber: Bloomberg

menyelubungi takat dan pembahagian kerugian ini dalam sistem kewangan. Akibatnya, permintaan terhadap mudah tunai naik mendadak, namun ia berhadapan dengan pemberi pinjaman yang cenderung untuk menghindari risiko, lantas menyebabkan kos peminjaman melonjak. Spread dalam dunia kredit meningkat dengan nyata seiring dengan kenaikan kadar pasaran wang antara bank. Ketidaktentuan dalam pasaran menjadi lebih ketara dan keadaan tidak teratur ada masanya menyebabkan pasaran antara bank dalam pusat kewangan utama negara-negara perindustrian tidak berfungsi secara normal.

Pada peringkat permulaan, kesan kegawatan subprima dianggap terhad dalam pasaran kewangan sahaja. Berdepan dengan persekitaran yang tidak menentu, yang terdapat kegawatan kewangan dan implikasi sistemik yang mungkin berlaku, bank-bank pusat utama telah bertindak balas dengan menyuntik mudah tunai ke dalam pasaran antara bank yang ketat, dan juga menambahkan rangkaian aset yang dibenarkan untuk didiskaunkan dengan bank-bank pusat tersebut. Selain itu, Federal Reserve AS telah bertindak mengurangkan kadar diskaunnya dengan serta-merta sebanyak 50 mata asas pada 17 Ogos 2007 untuk mengembalikan keadaan pasaran kewangan kepada keadaan yang teratur.

Sementara keadaan mudah tunai dalam kebanyakan pasaran sedang pesat membangun terus menggalakkan disebabkan tidak begitu terdedah kepada pasaran subprima AS dan pasaran sekuriti bersandarkan aset, integrasi antara pasaran kewangan dan juga penilaian semula risiko yang berterusan telah mendorong kepada penjualan mendadak ekuiti dan mata wang tertentu dalam rantau ini. Walau bagaimanapun, ekuiti pasaran sedang pesat membangun ternyata kukuh kerana MSCI untuk pasaran sedang pesat membangun mencatat peningkatan kira-kira 36.5% bagi tahun 2007 secara keseluruhan.

Namun begitu, pada skala yang lebih besar, krisis subprima telah menggerakkan penilaian semula risiko secara holistik di peringkat global. Pertama, persekitaran premium risiko rendah sejak tiga tahun lalu telah berakhir. Kebimbangan dan ketidakpastian tentang lokasi dan saiz kerugian yang mungkin terdapat dalam pasaran derivatif kredit menyebabkan penghindaran risiko yang lebih ketara, dengan pelabur beralih semula kepada aset yang 'selamat' lantas menyebabkan kejatuhan dalam kadar hasil Kertas Perbendaharaan AS daripada 5.02% pada akhir bulan Jun 2007 kepada 4.02% pada akhir bulan Disember 2007. Ketidaktentuan dalam pasaran ekuiti AS yang diukur oleh indeks turun naik tersirat (VIX) Chicago Board of Exchange meningkat kepada 30.8 mata indeks pada 16 Ogos 2007 daripada 16.2 mata indeks pada 1 Julai 2007.

Kedua, krisis subprima juga meningkatkan ketidaktentuan dalam pasaran mata wang, disebabkan sebahagiannya oleh pelunasan kedudukan *carry trade* (pelabur meminjam dalam mata wang pada kadar faedah rendah dan melabur dalam mata wang dengan kadar pulangan yang tinggi). Urus niaga *carry trade* adalah menguntungkan selagi pelabur mendapat faedah daripada meminjam dalam mata wang pembiayaan yang murah untuk dilaburkan dalam

Rajah 2.7
Indeks *Carry Trade* (Pulangan Baki Terkumpul)

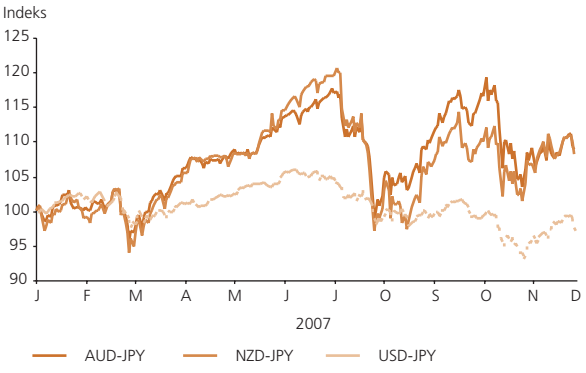

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.8
Indeks Komoditi dan Harga Emas

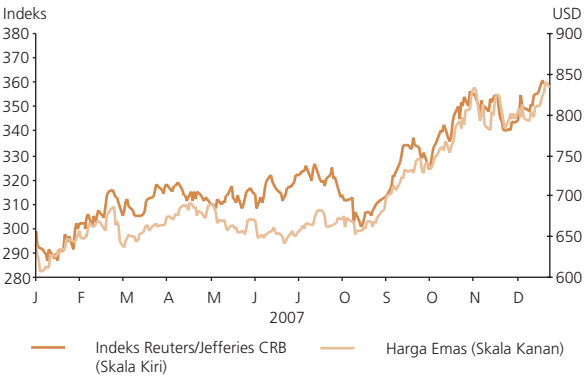

Sumber: Bloomberg

aset mata wang asing yang memberi pulangan lebih tinggi; dengan laba daripada bezaan kadar faedah tidak dijangka akan terhapus oleh pergerakan kadar pertukaran jangka terdekat. Dengan tempoh kadar faedah dasar rendah yang berterusan dan risiko kadar pertukaran yang dianggap rendah di Jepun dan Switzerland, yen dan franc Swiss telah digunakan untuk membiayai aktiviti *carry trade* ke dalam mata wang dan instrumen kewangan lain yang memberi hasil yang tinggi. Namun begitu, kedudukan *carry trade* ini telah berkurang, memandangkan penghindaran risiko yang bertambah ketara berikutan ketidakpastian dalam pasaran kewangan yang lebih nyata dalam tempoh selepas krisis subprima.

Ketiga, kebimbangan utama yang timbul berikutan krisis subprima adalah sejauh mana penguncupan dan peletakan harga kredit yang lebih tinggi akan membawa akibat kepada sektor benar. Tatkala data ekonomi terus menunjukkan keadaan pasaran perumahan dan pekerjaan di AS semakin merosot, cabaran dasar utama adalah untuk menentukan takat kesan limpahan krisis subprima terhadap ekonomi benar. Memandangkan hubungan perdagangan dan kewangan yang lebih kukuh antara ekonomi maju utama dengan negara-negara lain, sebarang kelembapan yang berpanjangan pasti akan memberikan kesan terhadap permintaan luar negeri bagi ekonomi-ekonomi ini dan dengan itu terhadap prospek pertumbuhan ekonomi dunia.

Keempat, harga komoditi global terus mencapai paras tertinggi baharu pada tahun 2007, didorong oleh permintaan kukuh dan pengagihan aset yang beralih keluar daripada aset kewangan, dengan itu menyumbang kepada peningkatan tekanan inflasi global. Akibatnya, prospek pertumbuhan global yang lebih perlahan dalam keadaan harga komoditi global yang makin meningkat telah menimbulkan kebimbangan akan kemungkinan berlakunya stagflasi dalam ekonomi maju. Namun begitu, penyederhanaan pertumbuhan di AS dan ekonomi maju yang lain akan mengurangkan permintaan global, lantas kemungkinan berlakunya stagflasi adalah kecil.

Secara keseluruhan, pasaran sedang pesat membangun secara umumnya masih kukuh, tetapi menghadapi cabaran kritikal pada masa hadapan. Tempoh aliran masuk modal swasta yang kukuh yang berterusan ke dalam pasaran sedang pesat

Rajah 2.9
Aliran Modal ke Pasaran Sedang Pesat Membangun Asia

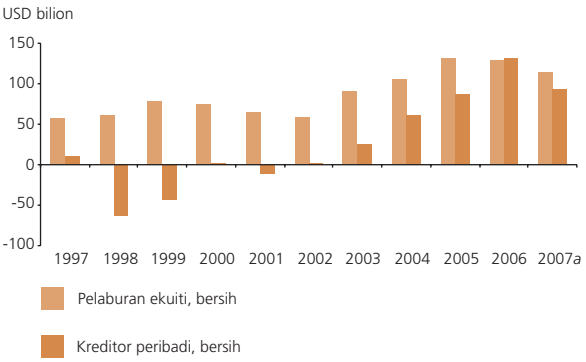

a Anggaran
Sumber: Institute of International Finance

membangun dan negara sedang membangun telah menyokong pertumbuhan dan perkembangan positif dalam pasaran kewangan domestik. Namun begitu, beberapa ekonomi juga telah mengalami tekanan inflasi disebabkan pengembangan kredit dan mudah tunai yang pesat. Selain itu, risiko ketidaktentuan dalam pasaran kewangan yang lebih nyata akibat krisis subprima, prospek pertumbuhan global yang lebih perlahan dan aliran perdagangan yang berkurang, serta tekanan inflasi yang makin meningkat, akan menimbulkan cabaran kepada pengurusan makroekonomi.

PERKEMBANGAN KADAR PERTUKARAN RINGGIT

Aliran perdagangan dan pelaburan dua hala terus mempengaruhi prestasi ringgit berbanding dengan mata wang utama dan serantau pada tahun 2007. Permintaan terhadap ringgit berpunca daripada imbangan perdagangan bersih yang positif, aliran masuk pelaburan langsung asing yang mampan dan penghantaran balik keuntungan dan dividen yang besar oleh syarikat Malaysia yang melabur di luar negara. Permintaan terhadap ringgit bertambah dengan aliran masuk portfolio yang besar apabila jangkaan perolehan yang kukuh dan penambahan nilai mata wang selanjutnya telah menyebabkan ekuiti Malaysia diberikan penarafan semula. Ini diperkuat oleh sentimen pelabur yang secara amnya optimistik terhadap rantau ini, serta kelemahan umum dolar AS. Tekanan menaik terhadap ringgit telah diimbangi sebahagiannya oleh permintaan terhadap mata wang asing untuk membiayai pelaburan keluar langsung dan portfolio yang lebih besar, pembayaran balik dan prabayaran pinjaman luar oleh sektor awam dan swasta, serta penghantaran balik keuntungan dan dividen oleh bukan pemastautin.

Aliran perdagangan dan pelaburan dua hala terus mempengaruhi prestasi ringgit berbanding dengan mata wang utama dan serantau pada tahun 2007

Pengukuhan ringgit juga diselangi oleh beberapa perkembangan di luar negara pada tahun 2007, seperti pembetulan ekuiti global pada suku tahun pertama dan gangguan kewangan global berikutan perkembangan dalam pasaran perumahan AS pada suku tahun ketiga, yang telah memberikan kesan mengekang terhadap mata wang serantau, termasuk ringgit.

Permintaan yang kukuh terhadap ringgit mendorong penambahan nilai ringgit yang berterusan berbanding dengan dolar AS pada tahun 2007. Namun, trend menaik ringgit telah terganggu oleh pengeluaran dana dari rantau ini berikutan pembetulan di pasaran ekuiti Shanghai pada bulan Februari, dan perkembangan berkaitan

Rajah 2.10
Prestasi Indeks Komposit Kuala Lumpur (KLCI) dan Kadar Pertukaran Ringgit Malaysia (RM) Berbanding dengan Dolar AS

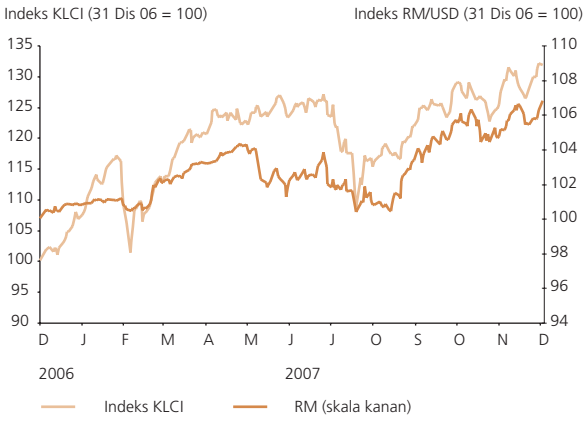

Sumber : Bursa Malaysia

Rajah 2.11
Kadar Pertukaran dan Turun Naik Tersirat Ringgit Malaysia (RM) Berbanding dengan Dolar AS

Sumber : Bloomberg

Rajah 2.12
Kadar Pertukaran Ringgit Malaysia (RM) dan Mata Wang Serantau Terpilih Berbanding dengan Dolar AS

* Mata wang serantau - renminbi China, rupiah Indonesia, won Korea, peso Filipina, dolar Singapura, dolar Taiwan dan baht Thailand. Setiap mata wang berwajaran seimbang.

Nota: Peningkatan Indeks menunjukkan penambahan nilai ringgit atau mata wang serantau terpilih berbanding dengan dolar AS.

Rajah 2.13
Kadar Pertukaran Ringgit Malaysia (RM) Berbanding dengan Mata Wang Utama

Nota: Peningkatan indeks menunjukkan penambahan nilai ringgit berbanding dengan mata wang berkenaan

pasaran gadai janji subprima AS, khususnya dalam tempoh bulan Jun hingga September. Penyusutan nilai ringgit dalam tempoh Jun ke September terutamanya perlu ditekankan kerana pada masa yang sama, kadar pertukaran ringgit turun naik dengan ketara. Namun, gangguan ini tidak berpanjangan kerana ringgit kemudiannya meneruskan trend menaiknya, ekoran sentimen pelabur yang positif terhadap ekonomi Malaysia. Ringgit juga disokong oleh sentimen pelabur yang secara am lebih baik berikutan tindakan dasar monetari oleh Federal Reserve AS untuk menormalkan semula keadaan pasaran dan menangani risiko kemungkinan kelembapan ekonomi AS yang lebih meluas, dan juga usaha bersepadu bank-bank pusat utama lain untuk melegakan keadaan mudah tunai yang ketat dalam pasaran kewangan. Bagi tahun 2007 secara keseluruhan, ringgit menambah nilai sebanyak 6.8% berbanding dengan dolar AS dan mencatat kadar pertukaran dolar pada RM3.3065 pada akhir tahun (kadar waktu tengah hari).

Nilai ringgit juga meningkat sedikit, iaitu sebanyak 0.5% berbanding dengan yen Jepun pada akhir tahun. Secara amnya, ringgit lebih kukuh berbanding dengan yen pada separuh tahun pertama kerana yen merupakan mata wang jualan pilihan untuk menjalankan aktiviti *carry trade*. Walau bagaimanapun, pelunasan kedudukan *carry trade* yang ketara, berikutan peningkatan dalam ketidaktentuan pasaran kewangan global pada separuh tahun kedua telah menyebabkan penambahan nilai yen yang besar berbanding dengan ringgit. Namun begitu, ringgit lebih kukuh pada akhir tahun berbanding dengan yen kerana aktiviti *carry trade* aktif semula dan kebimbangan tentang kekukuhan pertumbuhan ekonomi Jepun. Sebaliknya, ringgit menyusut nilai berbanding dengan euro sebanyak 4.7% berikutan pengukuhan ketara euro berbanding dengan mata wang utama. Faktor utama yang menyokong euro ialah jangkaan pasaran bahawa European Central Bank akan terus mengetatkan dasar monetari, prospek pertumbuhan ekonomi

Rajah 2.14
Ringkasan Prestasi Ringgit Malaysia (RM) Berbanding dengan Mata Wang Utama dan Serantau

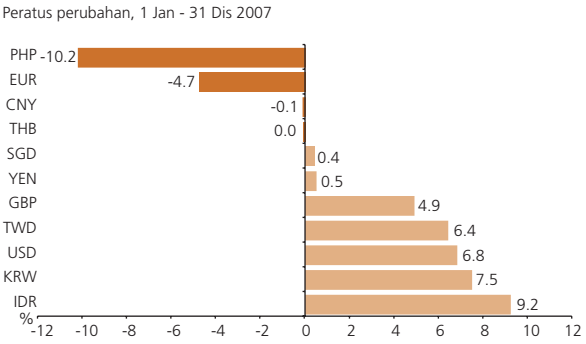

Nota: (+) menunjukkan penambahan nilai ringgit berbanding dengan mata wang

Rajah 2.15
Jumlah Urus Niaga Antara Bank dalam Pasaran Pertukaran Mata Wang Asing Kuala Lumpur

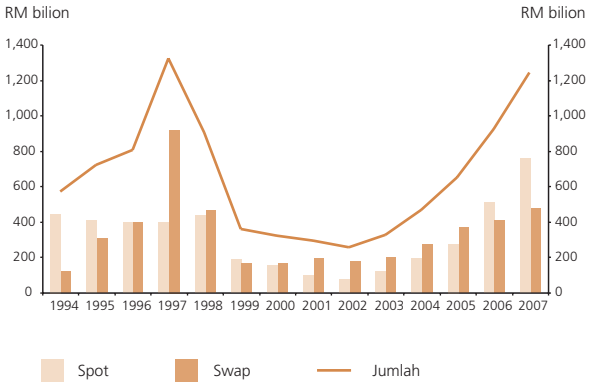

Nota: Data dari tahun 2002 dan seterusnya berdasarkan Sistem Pemantauan Operasi Ringgit (ROMS) yang baharu, manakala data bagi tahun-tahun sebelumnya berdasarkan transaksi lapan Peniaga yang Dibenarkan.

zon euro yang positif dan peranan euro sebagai mata wang rizab yang semakin penting.

Prestasi ringgit berbanding dengan mata wang serantau adalah bercampur-campur. Walaupun trend asas ringgit secara amnya selari dengan mata wang lain di rantau ini, faktor khusus bagi sesebuah negara telah menyebabkan terdapat perbezaan dalam prestasi antara mata wang serantau. Khususnya, peso Filipina bertambah kukuh kerana pengiriman wang dan perolehan eksport yang besar, dan juga kadar faedah instrumen peso yang secara relatif tinggi. Sebaliknya, rupiah Indonesia menyusut nilai kerana permintaan terhadap mata wang asing meningkat sejajar dengan pertumbuhan import untuk menyokong aktiviti ekonomi yang lebih cergas dan juga kenaikan mendadak harga minyak dunia.

Pertambahan pesat dalam jumlah urus niaga antara bank dalam pasaran pertukaran mata wang asing Kuala Lumpur berterusan pada tahun 2007. Pada kadar pertukaran semasa, jumlah urus niaga meningkat 34.7% (pada kadar pertukaran malar tahun 2006: 41.1%). Peningkatan urus niaga didorong terutamanya oleh pertambahan dalam urus niaga semerta (spot) yang meningkat 49.2% pada kadar pertukaran semasa (pada kadar pertukaran malar tahun 2006: 60.6%). Dalam dua tahun kebelakangan ini, urus niaga semerta telah mengatasi urus niaga swap sebagai penyumbang utama kepada jumlah keseluruhan. Ini merupakan kebalikan trend sejak tahun 2000. Ini mungkin sebahagiannya berpunca daripada peningkatan aliran kewangan jangka pendek ke dalam rantau ini. Perlu diambil perhatian bahawa kenaikan

Rajah 2.16
Urus Niaga dalam Pasaran Pertukaran Mata Wang Asing Kuala Lumpur Mengikut Mata Wang

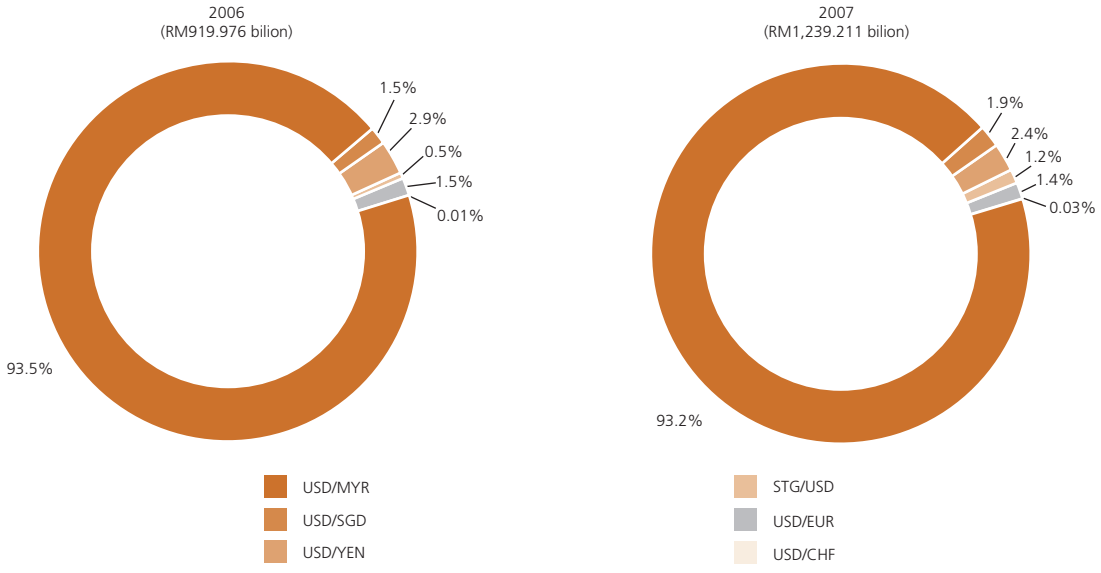

34.7% dalam jumlah urus niaga semerta dan swap harian di pasaran pertukaran asing Kuala Lumpur adalah lebih tinggi daripada pertumbuhan tahunan global purata sebanyak 20.2% dalam tempoh tahun 2005 hingga 2007 yang diliputi dalam Kaji Selidik Bank Pusat Tiga Tahun Pertukaran Asing dan Aktiviti Pasaran Derivatif Bank for International Settlements (Bank for International Settlements Triennial Central Bank Survey of Foreign Exchange and Derivatives Market Activity) pada tahun 2007. Perkembangan ini mencerminkan aliran dua hala yang lebih besar dan pasaran pertukaran mata wang asing Kuala Lumpur yang lebih aktif.

MUDAH TUNAI DAN BEKALAN WANG

Pada tahun 2007, agregat monetari berkembang disebabkan faktor-faktor di luar dan dalam negeri. Wang secara luas atau M3 memaparkan trend pertumbuhan yang secara relatif stabil pada separuh pertama tahun 2007, sebelum ia menjadi sederhana pada separuh tahun kedua, dan meningkat pada akhir tahun pada kadar tahunan sebanyak 9.5% (akhir tahun 2006: 13.0%).

Aliran asing yang besar dan aktiviti pemberian pinjaman yang lebih giat menyumbang kepada pertumbuhan mampan agregat monetari

Aliran masuk daripada lebihan akaun semasa, pelaburan langsung asing dan dana portfolio adalah pemacu utama pengembangan mudah tunai, walaupun pada takat yang berkurang berbanding dengan tahun 2006. Pada suku ketiga khususnya, aset asing bersih memberikan kesan penguncupan kepada M3, mencerminkan sebahagian besarnya aliran keluar kerana penghindaran risiko dalam kalangan pelabur bertambah ketara disebabkan krisis subprima AS. Peningkatan pemberian pinjaman oleh bank banyak menyumbang kepada pertumbuhan M3 pada separuh tahun kedua seiring dengan aktiviti ekonomi yang lebih giat.

Wang secara kecil atau M1 terus mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh sepanjang tahun seperti yang dilihat pada pertumbuhan tahunan sebanyak 19.6% pada akhir bulan Disember 2007 (akhir tahun 2006: 13.7%), apabila sektor swasta memilih baki urus niaga yang lebih banyak untuk menjalankan aktiviti perdagangan.

Sementara itu, mudah tunai sistem perbankan adalah lebih daripada mencukupi, seperti yang dilihat pada nisbah pembiayaan-deposit dan pinjaman-deposit. Pada tahun 2007, pemberian pinjaman sistem perbankan kepada sektor swasta seperti yang dicerminkan oleh jumlah pinjaman terkumpul dan pemegangan sekuriti hutang swasta, berkembang dengan lebih pesat sebanyak 9.4% berbanding dengan pertumbuhan 7.0% dalam deposit. Walaupun ini menyebabkan nisbah pembiayaan-deposit dan pinjaman-deposit yang lebih tinggi, masing-masing pada 80.8% dan

Rajah 2.17
Agregat Monetari

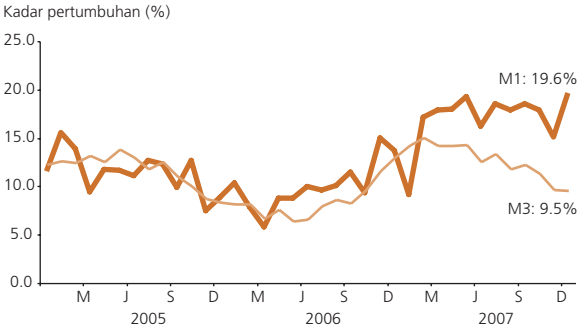

Jadual 2.1
Wang Secara Luas, M3

	Perubahan (RM bilion)	
	2006	2007
M3	87.5	72.5
Mata wang dalam edaran	3.4	2.8
Deposit permintaan	11.7	24.2
Separuh wang secara luas	72.4	45.5
Deposit tetap	*31.9*	*10.7*
Deposit tabungan	*5.2*	*8.7*
NID	*14.3*	*-15.3*
Repo	*11.8*	*-72.4*
Deposit mata wang asing	*3.2*	*1.5*
Deposit lain	*5.9*	*112.2*
Penentu-penentu M3		
Tuntutan bersih terhadap Kerajaan	8.3	0.3
Tuntutan terhadap sektor swasta	34.7	51.6
Pinjaman	*36.8*	*48.5*
Sekuriti	*-2.1*	*3.1*
Operasi luar negeri bersih*	59.7	76.4
*Bank Negara Malaysia**	*32.1*	*50.9*
Sistem perbankan	*27.6*	*25.4*
Pengaruh lain	-15.3	-55.8

* Sebelum penilaian semula rizab antarabangsa

Rajah 2.18
Nisbah Pembiayaan-Deposit dan Pinjaman-Deposit

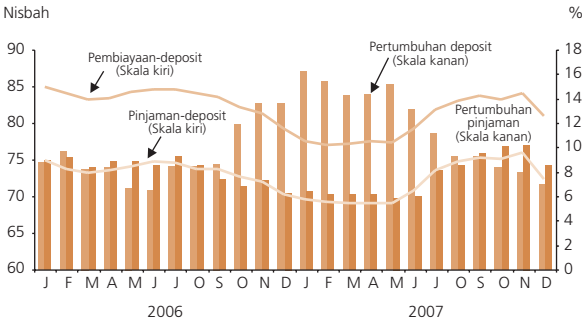

72.2%, mudah tunai adalah lebih daripada mencukupi untuk membolehkan institusi perbankan menjalankan aktiviti pemberian pinjaman.

KEADAAN PASARAN KEWANGAN

Selain beberapa tempoh pembetulan yang singkat, pasaran kewangan dalam negeri ternyata berdaya tahan dalam menghadapi kegawatan pasaran kewangan global. Ketahanan ini sebahagiannya mencerminkan prestasi makroekonomi yang kukuh, dengan pertumbuhan mampan diterajui oleh sektor swasta. Walaupun begitu, memandangkan pasaran kewangan global telah semakin bersepadu, pasaran kewangan dalam negeri telah mengalami beberapa kejadian aliran modal yang lebih besar dan lebih tidak menentu, yang selari dengan turun naik kecenderungan pelabur global terhadap risiko.

Selain asas-asas dalam negeri yang teguh, sentimen dalam negeri juga bertambah kukuh pada tahun 2007 berikutan pengumuman beberapa projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan dan koridor ekonomi. Sentimen meningkat lagi dengan pengumuman inisiatif lain termasuk program transformasi syarikat berkaitan Kerajaan dan pakej insentif Kerajaan untuk pasaran harta tanah. Pakej insentif untuk sektor harta tanah termasuk pelonggaran peraturan pembelian harta tanah oleh pembeli asing, pengecualian cukai untung harta tanah dan peningkatan komitmen untuk menghasilkan sistem penyampaian awam yang lebih cekap seperti proses kelulusan yang lebih cepat. Langkah-langkah ini dilengkapi dengan liberalisasi seterusnya bagi urus niaga akaun modal.

Perkembangan Kadar Faedah

Dengan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR) kekal pada paras 3.50% sepanjang tahun, faktor pasaran merupakan pendorong kuat kepada perubahan dalam kadar faedah pasaran wang dalam negeri dan kadar faedah runcit .

Kadar pasaran wang dan deposit secara umumnya stabil. Namun, kadar pinjaman menurun ekoran persaingan sengit antara bank

Dalam pasaran wang, kadar faedah semalaman purata terus hampir dengan OPR sepanjang tahun, dengan dagangan dalam julat yang kecil antara 3.48% dan 3.51%. Kadar antara bank bertempoh matang seminggu dan sebulan juga secara relatif stabil, dengan spread berbanding kadar semalaman semakin mengecil ke akhir tahun. Spread yang semakin mengecil antara pelbagai tempoh pemegangan mungkin disebabkan oleh peserta pasaran menurunkan jangkaan mereka kepada pelarasan terhadap OPR.

Sebaliknya, kadar pinjaman bank perdagangan pula menurun pada tahun 2007. Walaupun kadar pinjaman asas tidak berubah pada 6.72%, kadar pinjaman purata bagi pinjaman terkumpul menurun sebanyak 28 mata asas kepada 6.29% pada akhir bulan Disember 2007. Berbanding dengan tahun 2006, lebih banyak bank mempunyai ALR dalam julat 6-7%, menurun daripada julat 7-9%. Ini terus

Rajah 2.19
Kadar Antara Bank

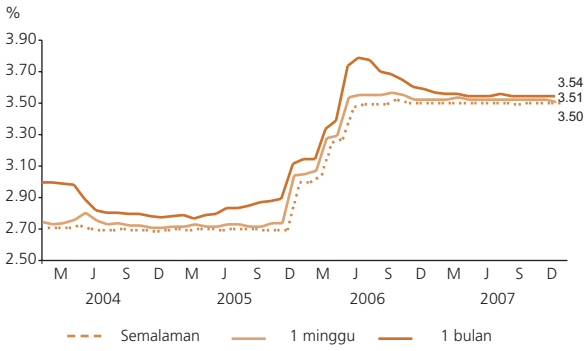

Rajah 2.20
Kadar Pinjaman Bank Perdagangan (pada akhir tempoh)

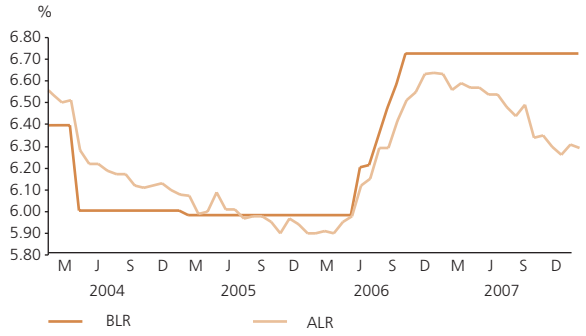

Rajah 2.21
Julat ALR Bank Perdagangan

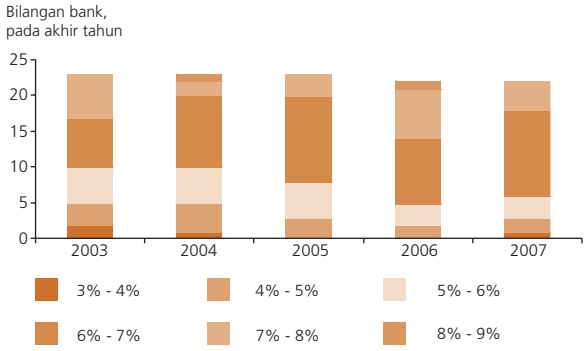

Rajah 2.22
ALR bagi Pinjaman Baharu Diluluskan bagi Bank Perdagangan (purata bergerak 6 bulan)

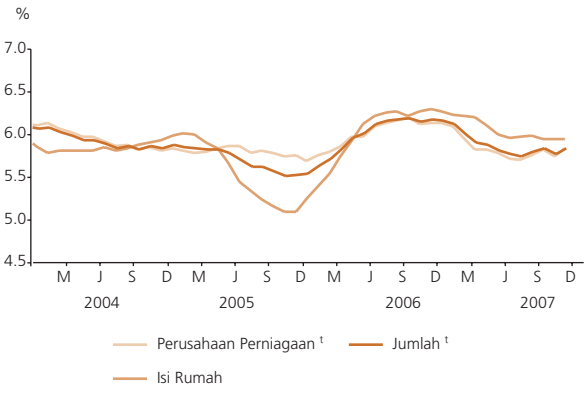

t Trend ALR bagi pinjaman baharu telah diselaraskan untuk mengasingkan kesan sekali sahaja satu pinjaman besar yang diluluskan dalam sektor pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi

Rajah 2.23
Kadar Deposit Tetap Bank Perdagangan

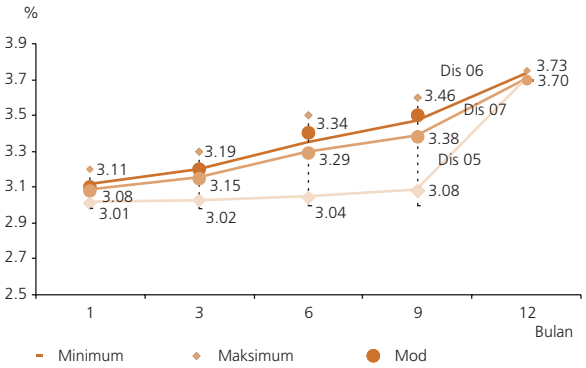

Rajah 2.24
Kadar Deposit Tetap Benar

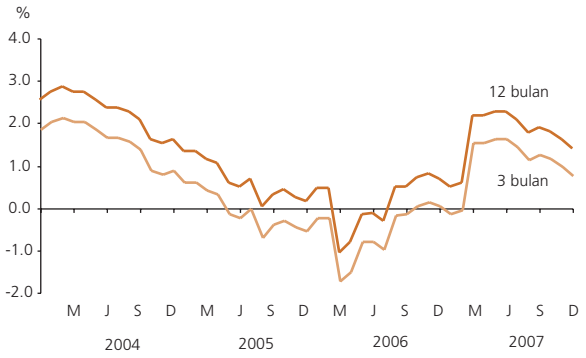

menunjukkan trend menurun kadar pinjaman. Kadar pinjaman purata bagi pinjaman baharu yang diluluskan juga menunjukkan trend menurun. Trend menurun kadar pinjaman mencerminkan bekalan dana yang boleh dipinjamkan yang lebih daripada mencukupi, lantas menjadikan persaingan antara bank lebih sengit.

Kadar deposit tetap (fixed deposit, FD) menurun sedikit pada tahun 2007. Namun begitu, pelarasan kadar FD adalah sederhana jika dibandingkan dengan trend menurun kadar pinjaman. Kadar FD bertempoh matang 1 dan 12 bulan disokong oleh kadar lantai ke atas deposit tetap runcit yang dikenakan oleh Bank Negara Malaysia. Pada akhir bulan Disember, kadar FD yang bertempoh matang 1 dan 12 bulan adalah antara 3.08% hingga 3.70%.

Pasaran Bon

Prestasi pasaran bon pada tahun 2007 telah dipacu oleh faktor global dan faktor dalam negeri. Jangkaan berhubung dengan perkembangan kadar pertukaran ringgit dan perubahan dalam teras dasar monetari bersama-sama dengan perkembangan pasaran kewangan global, telah mempengaruhi pergerakan kadar hasil tersebut. Oleh itu, tahun 2007 menyaksikan aliran modal dua hala yang besar dalam pasaran bon, lantas menyebabkan ketidaktentuan dalam kadar hasil bon yang lebih nyata, terutamanya dalam pasaran MGS.

Kadar hasil dalam pasaran bon ringgit secara relatif lebih tidak menentu kerana terjejas oleh keadaan pasaran kewangan global, termasuk pasaran pertukaran asing yang tidak teratur, dan perubahan dalam jangkaan inflasi

Jangkaan bahawa ringgit akan menjadi lebih kukuh menyebabkan pengumpulan aset termasuk bon dalam denominasi ringgit yang lebih banyak oleh pihak asing. Aliran masuk yang besar ke dalam pasaran bon mengakibatkan kadar hasil menurun dan menyebabkan kadar hasil MGS yang mempunyai tempoh matang 10 tahun jatuh di bawah paras OPR pada bulan April. Aliran masuk yang besar ini juga menyebabkan spread antara MGS 10 tahun dan sekuriti jangka lebih pendek menjadi bertambah kecil. Begitu juga di negara serantau, keluk kadar hasil di Korea, Singapura dan Thailand juga mendatar.

Sementara pasaran bon MGS mencatat perkembangan yang positif pada separuh pertama tahun 2007, dan bersama itu penurunan kadar hasil yang ketara, perubahan dramatik yang berlaku dalam pasaran kewangan global menyebabkan haluan kadar hasil berbalik pada separuh kedua tahun 2007. Krisis subprima dan kredit mencetuskan penjualan dalam pasaran bon Malaysia dan serantau, dan meningkatkan kadar hasil dengan nyata. Walau

Rajah 2.25
Kadar Hasil Sekuriti Kerajaan Malaysia

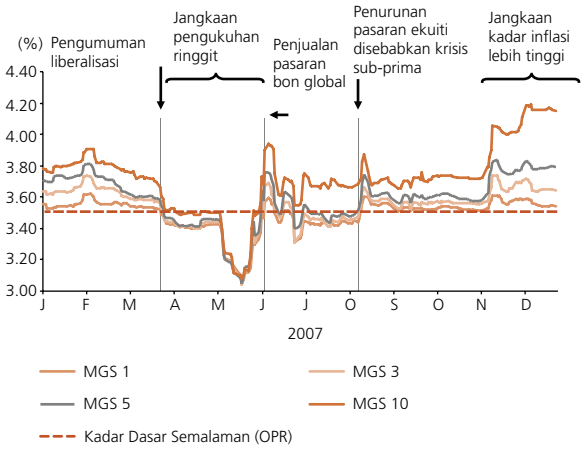

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.26
Aliran Pelaburan Portfolio Bersih ke Malaysia

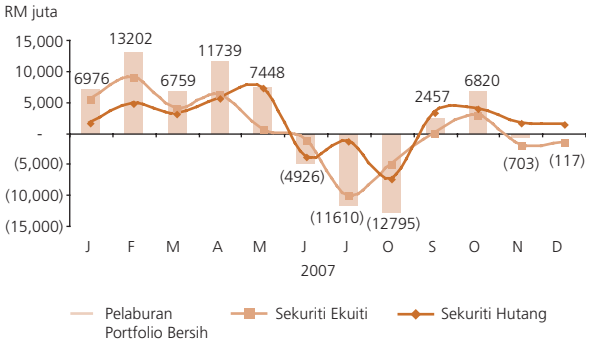

Sumber: Sistem Pelaporan Imbangan Pembayaran Berasaskan Tunai, Bank Negara Malaysia

Rajah 2.27
Spread Kadar Hasil (10 tahun - 1 tahun) bagi Negara Tertentu

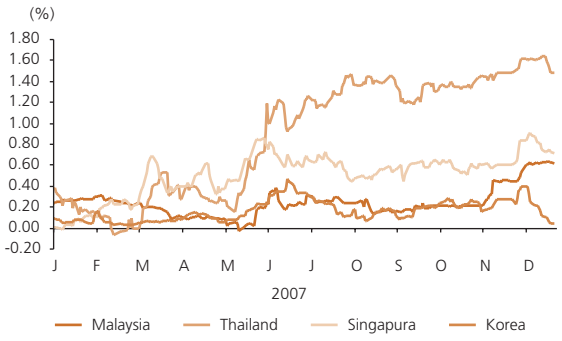

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.28
Kadar Hasil Sekuriti 5 Tahun Negara Serantau

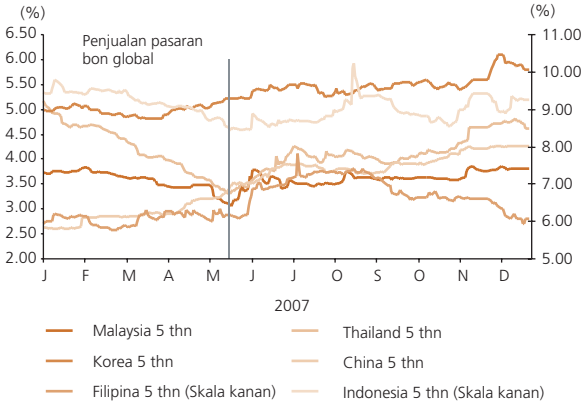

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.29
Keluk Hasil Tanda Aras Sekuriti Kerajaan Malaysia (MGS) 2007

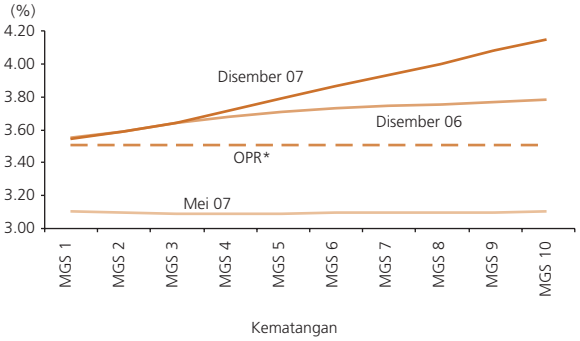

*OPR: Kadar Dasar Semalaman
Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.30
Spread Kadar Hasil Bon Korporat Berbanding dengan MGS (3 tahun)

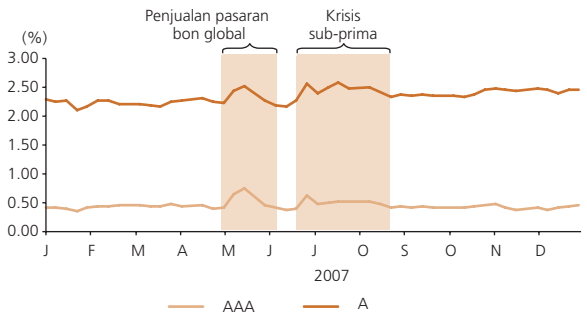

Sumber: Bank Negara Malaysia

bagaimanapun, sentimen pasaran bertambah baik pada bulan Ogos 2007 berikutan tindak balas agresif Federal Reserve AS. Jangkaan inflasi yang lebih tinggi menyebabkan kadar hasil bon naik menjelang akhir tahun apabila pelabur mengambil kira kemungkinan tindak balas dasar monetari. Spread antara MGS 10 tahun dengan MGS jangka lebih pendek dan jangka sederhana melebar dan menyebabkan keluk kadar hasil tanda aras MGS menjadi lebih curam pada bulan Disember. Walaupun begitu, dengan aliran masuk dana terus ke dalam pasaran bon, kenaikan dalam kadar hasil menjadi sederhana.

Dalam pasaran bon korporat, kadar hasil pada umumnya bergerak seiring dengan pergerakan kadar hasil bon Kerajaan, terutamanya bagi kredit yang diberikan penarafan lebih tinggi. Namun begitu, dalam tempoh terdapatnya ketidakpastian, terbitan yang diberikan penarafan yang lebih rendah mengalami sedikit pelebaran spread.

Pasaran Ekuiti

Tanda aras Indeks Komposit Kuala Lumpur (Kuala Lumpur Composite Index, KLCI) adalah memberangsangkan sejak awal tahun dan melepasi paras 1,300 mata pada bulan April, buat kali pertama dalam tempoh 13 tahun. KLCI terus meningkat dan mencapai beberapa paras tertinggi baharu sehingga mencecah 1,445.03 mata pada akhir tahun, dengan mencatat peningkatan sebanyak 31.8% pada tahun 2007. Namun, peningkatan pasaran ekuiti telah diganggu oleh beberapa pembetulan pasaran dan pengeluaran sementara pelabur asing daripada pasaran disebabkan semakan semula risiko yang berpunca daripada perkembangan global dan serantau seperti pembetulan pasaran Shanghai pada bulan Februari, penjualan serentak dalam pasaran bon global pada bulan Jun dan peningkatan ketidaktentuan pasaran global pada bulan Ogos ekoran krisis pinjaman subprima AS. Namun begitu, KLCI pulih dengan cepat, disokong oleh asas ekonomi domestik yang teguh, pendapatan korporat yang kukuh dan harga komoditi yang semakin meningkat. Sentimen positif yang berpunca daripada dasar Kerajaan yang menyokong pertumbuhan dan peningkatan aktiviti penyatuan dan pengambilalihan juga memberi dorongan selanjutnya kepada pasaran ekuiti tempatan.

Meskipun mengalami beberapa tempoh ketidaktentuan disebabkan perkembangan kewangan global, KLCI masih berdaya tahan pada tahun 2007, disokong oleh asas makroekonomi yang kukuh dan perolehan korporat yang menggalakkan

Pada tahun 2007, Papan Kedua dan Pasaran MESDAQ menunjukkan prestasi yang lebih rendah berbanding dengan Papan Utama yang lebih cair dan memiliki saham yang lebih berkualiti. Gabungan beberapa faktor positif telah mendorong sektor perladangan untuk muncul sebagai sektor yang terbaik dalam pasaran, diikuti oleh sektor harta tanah dan pembinaan. Sektor perladangan mencatat pulangan sebanyak 87.4%, manakala sektor pembinaan dan harta

Rajah 2.31
Indeks Serantau

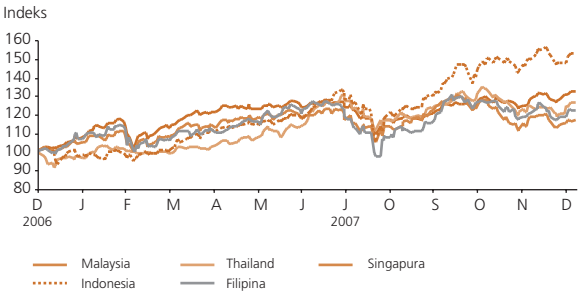

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.32
Turun Naik Pulangan di Pasaran KLCI[1]

[1] Merujuk kepada pusingan pulangan harian 30-hari yang dipuratakan sisihan piawainya
Sumber: Anggaran Bank Negara Malaysia

Rajah 2.33
Indeks Bursa Malaysia**

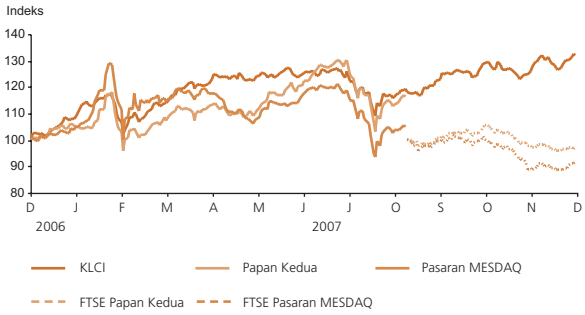

** Bermula 10 September 2007, Papan Kedua dan Pasaran MESDAQ digantikan dengan FTSE Papan Kedua dan FTSE MESDAQ
Sumber: Bloomberg

Rajah 2.34
Indeks Bursa Malaysia Mengikut Sektor

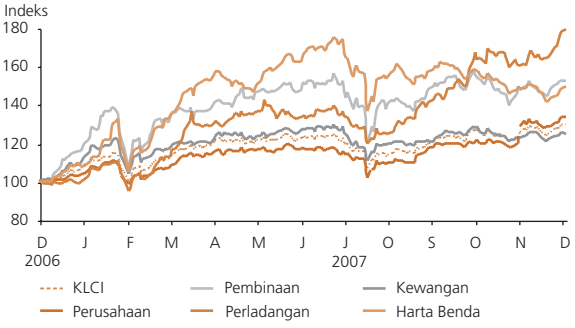

Sumber: Bloomberg

Rajah 2.35
Urus Niaga Harian Purata Bursa Malaysia

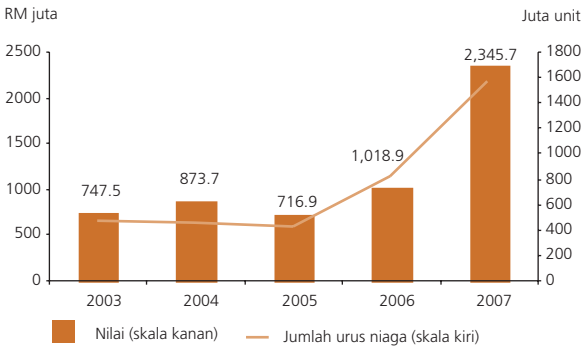

Sumber: Bursa Malaysia

tanah masing-masing mencatat kenaikan sebanyak 56.5% dan 49.3% pada tahun 2007. Urus niaga pasaran meningkat dengan ketara pada tahun itu dengan jumlah harian purata saham yang didagangkan meningkat 93% kepada 1,548 juta unit, manakala nilai urus niaga meningkat lebih dua kali ganda kepada RM2,346 juta.

Dagangan dalam pasaran niaga hadapan KLCI dan minyak sawit mentah yang aktif telah menyumbangkan kepada prestasi pasaran derivatif yang lebih kukuh pada tahun 2007. Keuntungan yang kukuh dalam saham sandaran dan harga minyak sawit mentah yang tinggi adalah faktor utama yang mendorong urus niaga dalam pasaran derivatif. Jumlah keseluruhan dagangan tahunan bagi derivatif (terdiri daripada pasaran niaga hadapan KLCI, pasaran niaga hadapan minyak sawit mentah, pasaran niaga hadapan KLIBOR tiga bulan dan pasaran niaga hadapan MGS) pada tahun 2007 adalah 6.6 juta kontrak atau peningkatan sebanyak 57.8% (2006: 4.2 juta kontrak).

Penilaian KLCI pada nisbah harga-perolehan (Price-earnings, P/E) semasa digandakan 16.1 kali

Rajah 2.36
Bursa Malaysia Derivatif: Jumlah Dagangan Bulanan dan Kedudukan Terbuka pada Akhir Bulan

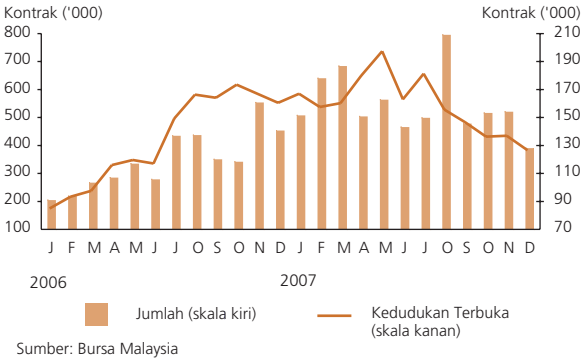

Sumber: Bursa Malaysia

Rajah 2.37
Perbandingan Nisbah Harga-Perolehan Serantau

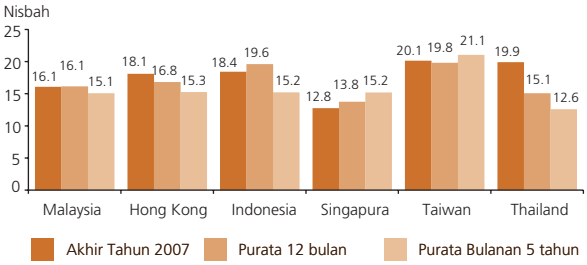

Sumber: Bloomberg, Anggaran Bank Negara Malaysia

Rajah 2.38
Perbandingan Nisbah Harga-Perolehan Mengikut Sektor dalam Bursa Malaysia

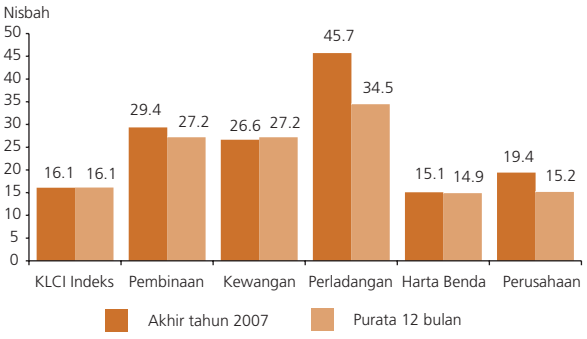

Sumber: Bloomberg, Anggaran Bank Negara Malaysia

Jadual 2.2
Bursa Malaysia: Penunjuk Tertentu

	2006	2007
Indeks Harga:		
FBM30	7,059.9	9,343.7
Komposit	1,096.2	1,445.0
FBMEMAS	7,169.6	-
Papan Kedua	92.0	-
Pasaran MESDAQ	119.9	-
FTSE Papan Kedua	-	6,732.4
FTSE MESDAQ	-	6,109.2
Jumlah Urus Niaga:		
Jumlah (bilion unit)	197.5	360.4
Nilai (RM bilion)	250.6	540.2
Purata Urus Niaga Harian:		
Jumlah (juta unit)	802.9	1,584.4
Nilai (RM juta)	1,018.9	2,345.7
Permodalan Pasaran (RM bilion)	848.7	1,106.2
Permodalan Pasaran / KDNK (%)	148.2	172.4
Jumlah Syarikat Tersenarai:	1,027	987
Papan Utama	649	636
Papan Kedua	250	227
Pasaran MESDAQ	128	124
Bilangan Syarikat Dinyahsenarai:		
Papan Utama	21	48
Papan Kedua	8	13
Pasaran MESDAQ	1	2
Mudah Tunai Pasaran:		
Nilai Urus Niaga / Purata Pemodalan Pasaran (%)	33.3	52.2
Jumlah Urus Niaga / Bilangan Sekuriti Disenaraikan (%)	59.2	98.9
Penumpuan Pasaran:		
*Permodalan Pasaran 10 Saham dengan Nilai Pasaran Tertinggi / Jumlah Permodalan Pasaran (%)	35.4	38.3

* Berdasarkan transaksi pasaran sahaja

Sumber: Bursa Malaysia

pada akhir tahun 2007 adalah lebih tinggi sedikit berbanding dengan purata bulanan lima tahun gandaan P/E sebanyak 15.1 kali sebelum ini. Sementara itu, prestasi sektor perladangan dan pembinaan adalah lebih baik berbanding dengan pasaran keseluruhan memandangkan prospek perolehan yang bertambah baik dan penarafan semula yang terus menaik oleh para pelabur.

KLCI memulakan tahun 2008 dengan positif, dengan minat yang lebih kukuh dalam saham perladangan membantu pasaran mencecah paras tertinggi pada 1,516.2 mata pada 11 Januari 2008. Namun begitu, berikutan pembetulan dalam pasaran ekuiti global akibat kebimbangan terhadap kelembapan ekonomi AS yang lebih mendalam, KLCI mengakhiri bulan Februari 2008 pada 1,357.4 mata. Walau bagaimanapun, kerugian tersebut diimbangi sebahagiannya oleh kenaikan berterusan saham perladangan yang menyaksikan harga minyak sawit mentah mencecah tahap harga baharu.

PEMBIAYAAN EKONOMI

Aktiviti pembiayaan yang berkembang pada tahun 2007 telah memberikan sokongan kukuh kepada ekonomi dalam negeri. Dalam keadaan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi dan kos peminjaman yang rendah, jumlah pembiayaan bersih yang disalurkan kepada ekonomi, merangkumi sektor awam dan swasta, meningkat pada kadar yang lebih tinggi sebanyak 9.3% (2006: 6.1%). Dari segi pembiayaan untuk sektor swasta, terdapat permintaan yang lebih tinggi untuk pembiayaan daripada sektor perniagaan dan sektor isi rumah untuk menyokong aktiviti pelaburan dan penggunaan. Aktiviti pengembangan korporat yang bertambah, termasuk penyatuan dan pengambilalihan serta penswastaan, dan pelaksanaan projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, memberikan dorongan tambahan kepada pertumbuhan pembiayaan pada tahun tersebut.

Pertumbuhan ekonomi yang kukuh telah disokong dengan baik oleh pembiayaan yang lebih daripada mencukupi daripada sistem kewangan

Yang penting, kegawatan dalam pasaran kewangan global pada separuh kedua tahun 2007 tidak memberikan kesan besar kepada aktiviti pembiayaan dalam negeri. Aktiviti pembiayaan bank terus mencatat pertumbuhan yang kukuh sebanyak 8.6% (2006: 6.3%) pada tahun tersebut. Walaupun terdapat lebih banyak penghindaran risiko bagi sekuriti di bawah penarafan AA-, pasaran bon terus memberangsangkan, dengan beberapa terbitan besar yang menyumbang kepada jumlah dana tahunan terbesar diperoleh sehingga kini berjumlah RM66.5 bilion (2006: RM30.7 bilion).

Usaha bersepadu Bank Negara Malaysia untuk menjadikan Malaysia sebagai hab kewangan Islam yang terulung telah membuahkan hasil yang positif. Pada tahun 2007, terbitan sekuriti Islam meningkat sebanyak 161.2%, mencakupi 62.7%

Rajah 2.39
Pembiayaan Kasar Melalui Sistem Perbankan dan Pasaran Modal

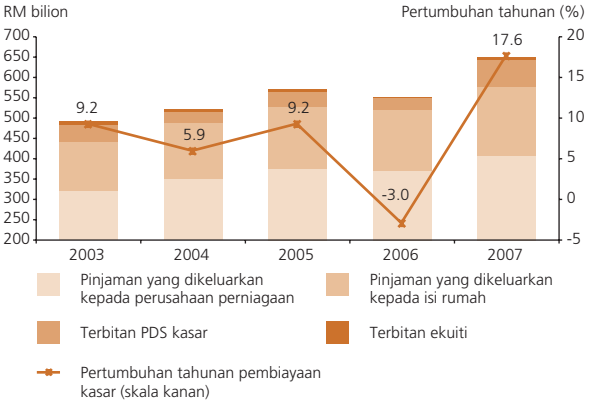

Rajah 2.40
Pembiayaan yang diperoleh menerusi Instrumen Islam

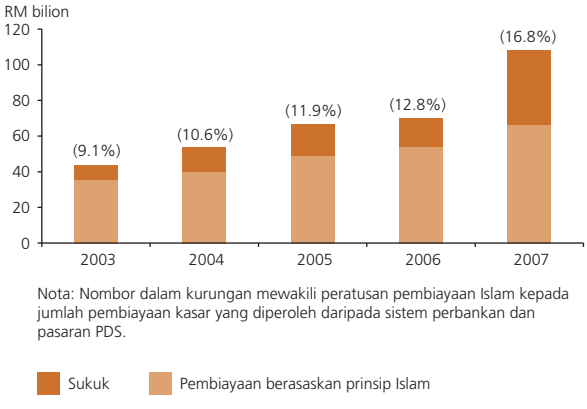

Nota: Nombor dalam kurungan mewakili peratusan pembiayaan Islam kepada jumlah pembiayaan kasar yang diperoleh daripada sistem perbankan dan pasaran PDS.

Jadual 2.3
Pembiayaan Ekonomi

Mengikut pengguna / Mengikut jenis pembiayaan/institusi	Perusahaan Perniagaan[1]		Isi rumah	Kerajaan	Jumlah Pembiayaan
	Jumlah	antaranya: PKS			
	RM juta				
Perubahan Bersih dalam Pembiayaan (2006)					
Pengantara Kewangan					
Institusi Perbankan	10,011	8,705	26,605	(1,669)	34,948
Institusi Kewangan Pembangunan (IKP)[2]	2,404	942	5,172	-	7,576
Pengantara tempatan lain[3]	2,302	(167)	314	-	2,616
Pasaran Modal					
Pasaran Bon[4]	13,485	-	-	15,120	28,605
Pasaran Ekuiti	1,916	-	-	-	1,916
Modal Usaha Niaga	721	-	-	-	721
Pembiayaan Luar					
Pelaburan Langsung Asing	22,183	-	-	-	22,183
Pinjaman Luar[5]	8,387	-	-	(10,850)	(2,463)
Jumlah	**61,409**	**9,481**	**32,091**	**2,601**	**96,100**
Perubahan Bersih dalam Pembiayaan (2007)					
Pengantara Kewangan					
Institusi Perbankan	24,376	9,491	27,169	(328)	51,217
Institusi Kewangan Pembangunan (IKP)[2]	3,326	877	6,126	-	9,452
Pengantara tempatan lain[3]	13,421	(218)	1,112	-	14,534
Pasaran Modal					
Pasaran Bon[4]	32,849	-	-	24,780	57,629
Pasaran Ekuiti	7,126	-	-	-	7,126
Modal Usaha Niaga	-	-	-	-	-
Pembiayaan Luar					
Pelaburan Langsung Asing	27,939	-	-	-	27,939
Pinjaman Luar[5]	2,178	-	-	(13,926)	(11,749)
Jumlah	**111,215**	**10,150**	**34,407**	**10,526**	**156,148**

[1] Perusahaan perniagaan termasuk institusi kewangan bukan bank, entiti bukan perusahaan perniagaan milik tempatan dan entiti asing.
[2] Merujuk kepada IKP di bawah Akta Institusi Kewangan Pembangunan, 2002.
[3] Pengantara tempatan lain termasuk syarikat insurans, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), institusi kredit perumahan, syarikat pemajakan dan pemfaktoran dan Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan.
[4] Pasaran Bon merujuk kepada sekuriti hutang swasta (PDS) dan kesemua Sekuriti Kerajaan Malaysia terkumpul.
PDS termasuk stok pinjaman tidak boleh tebus, boleh tukar dan tidak bercagar (ICULS) dan nota jangka pertengahan (MTN) yang diterbitkan oleh sektor korporat.
[5] Pinjaman luar Kerajaan merangkumi pinjaman kepada perusahaan awam bukan kewangan (PABK).

daripada jumlah terbitan PDS. Dua daripada terbitan terbesar dalam pasaran bon korporat yang berjumlah RM22.4 bilion merupakan sukuk. Sementara itu, pengeluaran pembiayaan Islam meningkat pada kadar yang pesat sebanyak 22% pada tahun 2007 (+11% pada tahun 2006) untuk mencakupi 11.6% daripada jumlah pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan.

Pembiayaan Sektor Perniagaan

Pada tahun 2007, permintaan terhadap pembiayaan oleh sektor perniagaan telah disokong oleh pertumbuhan aktiviti perniagaan dan pelaburan yang mampan. Perusahaan perniagaan menampung aktiviti mereka dengan mendapatkan jumlah pembiayaan yang lebih besar daripada pinjaman bank dan pasaran modal, dan juga daripada dana dalaman. Walaupun pinjaman bank terus mencakupi bahagian yang besar dalam jumlah pembiayaan sektor perniagaan (25.9%), jenis dan mekanisme pembiayaan telah berubah secara beransur-ansur dari setahun ke setahun, di tengah-tengah keadaan ekonomi dan sistem kewangan yang sentiasa berubah-ubah (rujuk Rencana). Pada dasarnya, sektor perniagaan kini lebih banyak bergantung pada bank untuk pembiayaan jangka pendek bagi membiayai modal kerja mereka, manakala menggunakan pasaran bon untuk memperoleh pembiayaan jangka panjang untuk pelaburan modal.

Permohonan dan kelulusan pinjaman baharu kepada sektor perniagaan mencatat kadar pertumbuhan yang kukuh masing-masing sebanyak 63.1% dan 88.4% (2006: masing-

masing 4.8% dan 8.7%). Berbanding dengan tahun 2006, pengeluaran pinjaman pulih untuk mencatat pertumbuhan lebih kukuh sebanyak 9.9% (2006: -1.2%). Sebahagian besar pinjaman yang dikeluarkan kepada sektor perniagaan adalah untuk tujuan modal kerja (75.6% daripada jumlah keseluruhan pinjaman yang dikeluarkan), dengan jumlah dana yang lebih besar disalurkan kepada sektor perkilangan (terutamanya industri berorientasikan dalam negeri), sektor perdagangan borong dan sektor pembinaan - sektor-sektor ekonomi yang telah menunjukkan aktiviti yang lebih memberangsangkan pada tahun tersebut. Aktiviti penyatuan dan pengambilalihan dalam sektor kewangan, insurans dan perkhidmatan perniagaan menjana jumlah pinjaman yang lebih tinggi bagi sektor ini, yang juga dicerminkan melalui pinjaman yang diberikan untuk pembelian sekuriti. Suatu perkembangan penting pada tahun 2007 ialah pengeluaran pinjaman penyambung bersindiket yang besar oleh beberapa bank untuk membiayai aktiviti penswastaan sebuah syarikat. Walau bagaimanapun, pinjaman itu telah dibiayai semula pada bulan Disember 2007 melalui pasaran sekuriti hutang swasta.

Rajah 2.41
Penunjuk Pinjaman Bank bagi Sektor Perniagaan*

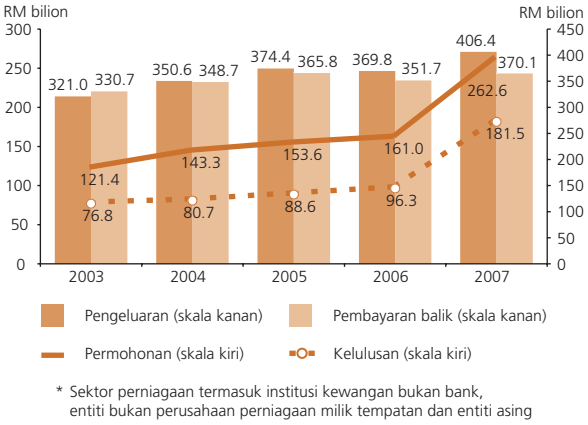

* Sektor perniagaan termasuk institusi kewangan bukan bank, entiti bukan perusahaan perniagaan milik tempatan dan entiti asing

Rajah 2.42
Pengeluaran Pinjaman Perniagaan Mengikut Sektor pada Tahun 2007

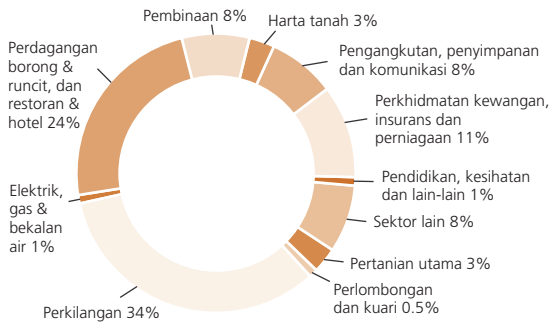

Jumlah : RM 406.4 bilion

Rajah 2.43
Pengeluaran Pinjaman kepada PKS Mengikut Sektor pada Tahun 2007

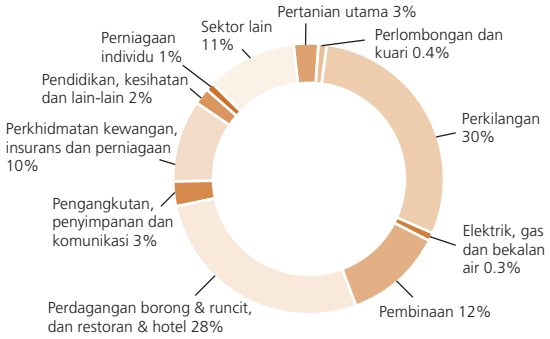

Jumlah : RM 141.5 bilion

Sementara itu, PKS terus menikmati akses kepada pembiayaan yang lebih baik daripada sistem perbankan dan institusi kewangan pembangunan (IKP), termasuk pembiayaan di bawah Dana Khas yang ditadbir Bank Negara Malaysia. Pinjaman PKS terkumpul dalam sistem perbankan meningkat pada kadar pertumbuhan yang lebih tinggi sebanyak 9.1% pada tahun 2007 (2006: 5.1%), mencakupi 17.7% daripada jumlah pinjaman sistem perbankan terkumpul. Walaupun pengagihan dana masih menyeluruh, sektor perkilangan, perdagangan borong dan runcit dan pembinaan mencakupi bahagian terbesar, masing-masing sebanyak 30%, 28% dan 12% daripada jumlah pinjaman yang dikeluarkan kepada PKS. Satu saluran baharu pembiayaan bagi PKS juga telah diperkenalkan pada tahun 2007. Pada bulan Mei, Cagamas SME Berhad menerbitkan obligasi pinjaman bercagar sintetik yang pertama berjumlah RM600 juta, yang disokong oleh portfolio pinjaman PKS yang terdapat di sebuah institusi perbankan.

Pembiayaan melalui pasaran bon (tidak termasuk Cagamas dan terbitan pelabur asing) adalah memberangsangkan pada tahun 2007, dengan dana kasar yang diperoleh meningkat

Jadual 2.4
Tabung-tabung Khas untuk PKS yang dikendalikan oleh Bank Negara Malaysia

Jenis Tabung	RM juta					%	
	Peruntukan	Kelulusan	Pengeluaran	Bayaran balik	Pinjaman Terkumpul	Kadar Penggunaan[1]	Pinjaman belum dikeluarkan[2]
	Pada akhir tahun 2007						
Tabung Untuk Makanan	1,300.0	1,730.4	1,706.5	1,366.3	340.2	133.1	1.4
Tabung Usahawan Baharu 2	2,850.0	3,436.6	3,203.1	807.1	2,396.0	120.6	6.8
Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2	6,750.0	10,117.9	8,776.3	3,981.5	4,794.8	149.9	13.3
Tabung Projek Usahawan Bumiputera	300.0	760.3	656.2	584.9	71.3	253.4	13.7
Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil	200.0	17.7	19.9	10.5	9.4	8.9	12.4
Skim Kemudahan Jaminan Bantuan Istimewa	500.0	471.9	-	-	-	94.4	100.0
Jumlah	**11,900.0**	**16,534.9**	**14,362.0**	**6,750.3**	**7,611.7**	**138.9**	**13.1**
	Perubahan pada tahun						
Tabung Untuk Makanan	-	37.9	24.3	384.5	360.2		
Tabung Usahawan Baharu 2	-	229.9	338.9	259.3	79.6		
Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2	-	2,297.7	1,717.3	1,721.7	4.4		
Tabung Projek Usahawan Bumiputera	-	160.4	139.5	130.9	8.5		
Tabung Pemulihan Perniagaan Kecil	-	0.5	4.2	4.9	0.7		
Skim Kemudahan Jaminan Bantuan Istimewa	500.0	471.9	-	-	-		
Jumlah	**500.0**	**3,121.5**	**2,224.3**	**2,501.4**	**277.2**		

[1] Nisbah kelulusan kepada peruntukan.
[2] Nisbah kelulusan tolak pengeluaran, berbanding dengan kelulusan.

dengan ketara kepada RM66.5 bilion (RM30.7 bilion pada tahun 2006). Walaupun terdapat penebusan yang besar pada tahun tersebut, terbitan bersih sekuriti hutang (tidak termasuk Cagamas dan terbitan pelabur asing) masih lebih tinggi pada RM19 bilion (2006: RM10.1 bilion). Sejumlah besar PDS yang diterbitkan pada tahun tersebut digunakan untuk aktiviti pelaburan baharu (48%), pembiayaan semula hutang sedia ada (34%) dan untuk aktiviti penggabungan dan pengambilalihan (12%).

Pada tahun 2007, beberapa terbitan PDS yang besar dengan profil tempoh matang lebih panjang telah digunakan untuk membiayai penswastaan sebuah syarikat telekomunikasi utama dan juga pengambilalihan sebuah penyedia tenaga. Bahagian PDS dengan tempoh matang lebih daripada 10 tahun meningkat kepada 30% daripada jumlah terbitan PDS (2006: 27%). Tahun 2007 juga menyaksikan kemajuan pesat dalam pengsekuritian aset, seperti yang dicerminkan oleh terbitan sekuriti bersandarkan aset yang lebih tinggi. Sejumlah

Rajah 2.44
Pembiayaan PDS Mengikut Tujuan (Tidak Termasuk Cagamas dan Terbitan Pelabur Asing)

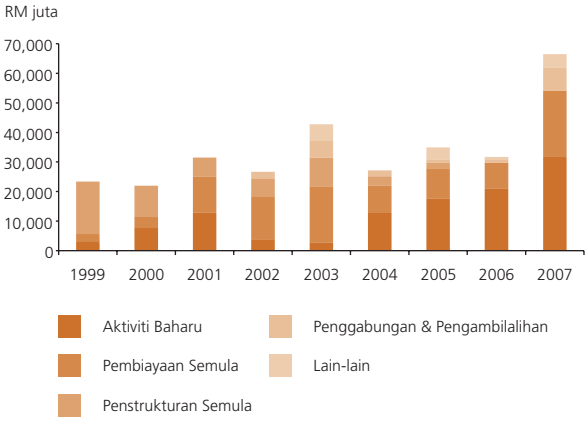

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.45
PDS Mengikut Sektor pada Tahun 2007: Mengikut Jumlah yang Diterbitkan (Tidak Termasuk Cagamas dan Terbitan Pelabur Asing)

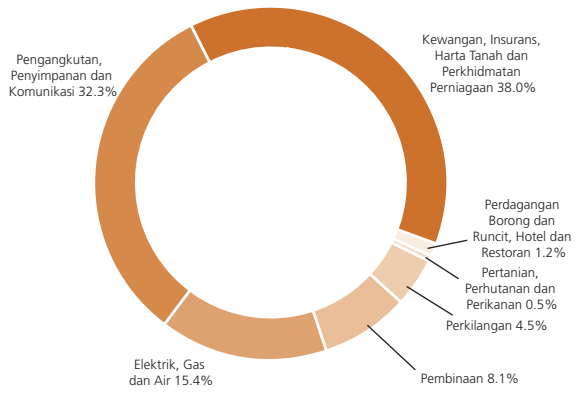

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.46
Terbitan PDS Mengikut Tempoh Matang (Tidak Termasuk Cagamas dan Terbitan Pelabur Asing)

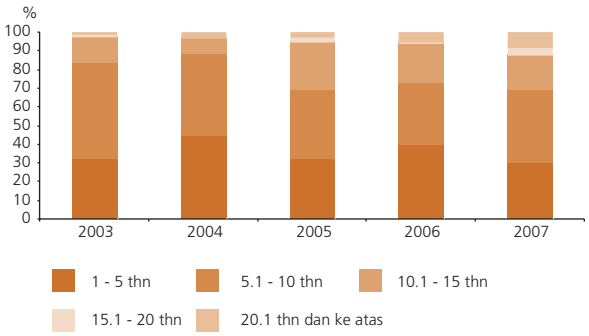

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.48
Jumlah Pembiayaan Diperoleh Melalui Pasaran Ekuiti

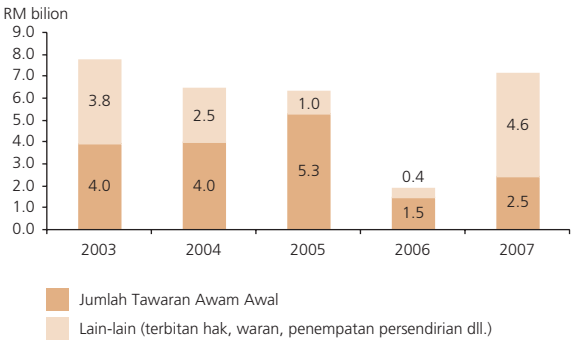

Sumber: Bursa Malaysia, Anggaran Bank Negara Malaysia

RM7.4 bilion telah diperoleh dalam pasaran modal melalui terbitan sekuriti bersandarkan aset (termasuk sekuriti kediaman bersandarkan gadai janji). Ini mencakupi 11.1% daripada dana yang diperoleh dalam pasaran modal.

Pembiayaan melalui pasaran ekuiti juga jauh lebih tinggi pada tahun 2007. Jumlah dana yang diperoleh daripada pasaran tersebut meningkat kepada RM7.1 bilion daripada RM1.9 bilion pada tahun 2006. Sebahagian besar daripada dana baharu diperoleh melalui terbitan hak (61%) diikuti oleh tawaran awam awal (35%). Sektor perladangan, perdagangan dan perkhidmatan dan Amanah Pelaburan Harta Tanah (Real Estate Investment Trusts, REITs) memperoleh dana terbanyak melalui tawaran awam awal.

Rajah 2.47
Terbitan PDS Mengikut Jenis Instrumen (Tidak Termasuk Cagamas dan Terbitan Pelabur Asing)

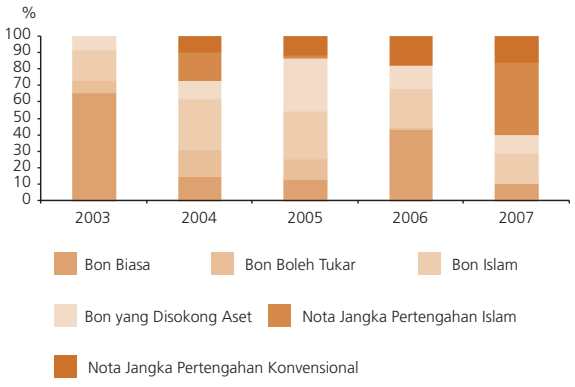

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 2.49
Tawaran Awam Awal Mengikut Sektor pada Tahun 2007

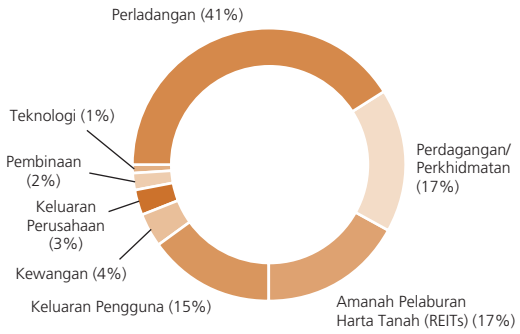

Sumber: Bursa Malaysia, anggaran Bank Negara Malaysia

Perkembangan Sumber Pembiayaan bagi Ekonomi Malaysia

Semenjak awal tahun 1990-an, dalam keadaan pertumbuhan yang secara relatif kukuh dan mampan, ekonomi Malaysia telah mengalami perubahan struktur yang ketara dan menjadi lebih pelbagai. Sistem kewangan yang memainkan peranan penting dalam membantu dan menyokong pertumbuhan ekonomi, turut mengalami transformasi yang ketara. Pendalaman kewangan, di samping perubahan sumber pertumbuhan ekonomi, telah menyumbang kepada perubahan struktur sumber, jenis dan tahap pembiayaan.

Nisbah pembiayaan (jumlah pembiayaan[1] sebagai peratusan kepada KDNK) telah mengalami penyederhanaan yang berterusan semenjak tahun 2001, dengan pertumbuhan pembiayaan lebih perlahan berbanding dengan KDNK nominal (rujuk rajah 2.50). Ini merupakan penyimpangan yang ketara berbanding dengan trend pada sebahagian besar tahun 1990-an, sewaktu pertumbuhan pembiayaan mengatasi pertumbuhan KDNK. Trend penyederhanaan dalam nisbah tersebut kebanyakannya berpunca daripada perubahan struktur ekonomi, dengan penggunaan swasta mengatasi pelaburan swasta sebagai pemacu pertumbuhan utama. Peralihan ketara dalam corak pertumbuhan seumpama itu jelas kelihatan apabila perbandingan antara tempoh sebelum krisis dan pascakrisis Asia dilakukan. Pelaburan menjadi pemacu utama pertumbuhan ekonomi pada tempoh sebelum krisis (1990-1997), dengan jumlah pembiayaan yang lebih besar bagi industri yang berintensif modal dan projek infrastruktur besar. Pinjaman yang diberikan kepada sektor perniagaan mencatat pertumbuhan tahunan purata yang kukuh sebanyak 30% dalam tempoh tersebut. Peralihan sumber pertumbuhan ekonomi daripada pelaburan kepada penggunaan, terutamanya

Rajah 2.50
Nisbah Pembiayaan Ekonomi Malaysia, 1990-2007

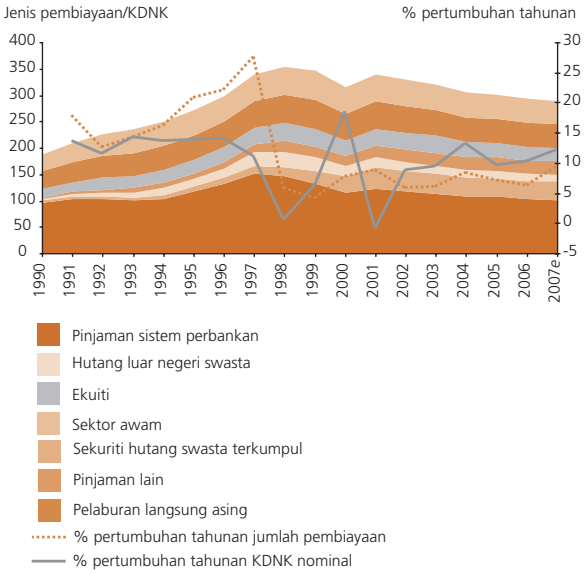

a Anggaran
Sumber: Pengiraan oleh Bank Negara Malaysia

[1] Jumlah pembiayaan mengandungi dua komponen utama: (1) Sumber dalam negeri yang terdiri daripada pinjaman daripada institusi perbankan, sekuriti hutang swasta (PDS), ekuiti dan pinjaman daripada institusi kewangan bukan bank dalam negeri (institusi kewangan pembangunan, Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), syarikat insurans, syarikat pajakan dan pemfaktoran, Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan dan Malaysia Building Society Berhad). (2) Sumber luar negeri, yang terdiri daripada pelaburan langsung asing dan pinjaman jangka pendek dan jangka panjang dari luar negara.

semenjak tahun 2001, telah mengurangkan keperluan pembiayaan bagi ekonomi. Dalam tempoh pascakrisis (2001-2007), sektor korporat memfokuskan pada usaha mengurangkan peminjaman, dan berikutan tempoh pelaburan berlebihan, pelaburan swasta mula menjadi perlahan. Oleh itu, profil pembiayaan perniagaan turut berubah, dengan kebanyakan perusahaan perniagaan membuat pinjaman jangka pendek untuk memenuhi keperluan modal kerja, mengurangkan pinjaman jangka panjang untuk pelaburan dan lebih bergantung pada pasaran bon, sekali gus menyebabkan pinjaman terkumpul sektor perniagaan bergerak dengan lebih perlahan. Pada masa yang sama, peralihan pembiayaan bank kepada sektor isi rumah telah menyebabkan pengurangan yang ketara dalam saiz purata pengeluaran pinjaman. Ini disebabkan pembiayaan yang diberikan kepada isi rumah untuk membeli aset tetap dan barangan penggunaan tahan lama lebih kecil berbanding dengan jumlah diperlukan bagi perbelanjaan pelaburan oleh sektor perniagaan. Gabungan faktor-faktor ini mendorong kepada kemerosotan dalam intensiti pembiayaan oleh institusi perbankan.

Sektor-sektor ekonomi yang berbeza turut mempamerkan perbezaan tahap intensiti pembiayaan yang ditakrifkan sebagai nisbah pembiayaan kepada keluaran mengikut sektor. Sektor pembinaan, salah satu daripada pemacu utama pertumbuhan ekonomi semasa tempoh sebelum krisis, mempunyai keperluan pembiayaan yang tinggi kerana modal besar diperlukan bagi projek pembinaan dan infrastruktur besar. Sektor perkilangan dan perkhidmatan yang menjadi penyumbang terbesar kepada pertumbuhan ekonomi selepas krisis, memerlukan pembiayaan yang lebih kecil. Keperluan pembiayaan yang lebih kecil dalam sektor perkilangan mungkin disebabkan oleh lebih banyak penyertaan MNC yang lebih bergantung pada dana yang dijana secara dalaman untuk operasi masing-masing. Sektor perkhidmatan memerlukan pembiayaan yang lebih kecil untuk pelaburan kerana operasinya bukan bersifat intensif modal. Peralihan sektor yang memacu pertumbuhan ekonomi juga adalah faktor penting yang menyebabkan penyederhanaan dalam nisbah pembiayaan kepada KDNK.

Meskipun nisbah pembiayaan kepada KDNK telah menjadi sederhana sejak beberapa tahun kebelakangan ini, ia secara relatif kekal pada tahap yang tinggi. Perbandingan antara negara menunjukkan bahawa nisbah pinjaman sistem perbankan dan sekuriti hutang swasta terkumpul kepada KDNK pada tahap 189% bagi Malaysia adalah secara relatif tinggi dengan mengambil kira tahap kepesatan pembangunannya berbanding dengan negara serantau yang lain (rujuk rajah 2.51). Ini disebabkan oleh beberapa faktor. Dari segi pembiayaan bank, Malaysia mempunyai dasar yang berjaya menggalakkan peningkatan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi semua pihak di seluruh wilayah dan sektor. Sektor isi rumah misalnya, tidak menghadapi kesukaran mendapatkan

Rajah 2.51
Nisbah Pembiayaan[1] kepada KDNK dan Pendapatan Per Kapita PPP yang Terselaras: Perbandingan antara Negara pada Tahun 2007

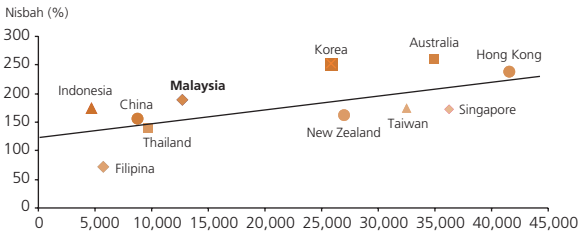

[1] Pembiayaan hanya merangkumi pinjaman sistem perbankan dan juga bon swasta dan awam terkumpul

Sumber: Berdasarkan pengiraan Bank Negara Malaysia; data daripada Asian Bonds Online, pengkalan data CEIC dan World Economic Outlook.

akses pembiayaan daripada pihak bank. Malahan, pinjaman untuk pembelian harta dan kereta mencakupi 20.4% daripada jumlah pinjaman terkumpul sistem perbankan dari seawal separuh pertama tahun 1990-an (2007: 41.8% daripada jumlah pinjaman terkumpul). Antara sebab lain yang mendorong kepada pertumbuhan pinjaman isi rumah ialah fokus institusi perbankan yang telah beralih daripada sektor perniagaan kepada pembiayaan sektor isi rumah selepas krisis Asia, sebagai sebahagian daripada strategi mempelbagaikan perniagaan mereka. Ini, bersama-sama dengan dasar Kerajaan untuk meningkatkan pemilikan rumah kediaman yang dilaksanakan melalui pelbagai langkah, telah mendorong pertumbuhan yang nyata dalam peminjaman isi rumah pada tempoh tahun 2001-2005.

Perubahan yang ketara juga terdapat dalam sumber pembiayaan untuk ekonomi. Sedekad yang lalu, sistem kewangan Malaysia telah bertambah kukuh dan mengalami transformasi yang ketara, sekali gus mewujudkan sistem kewangan yang lebih pelbagai dan mendalam. Paling ketara ialah peningkatan kepentingan pasaran modal dalam menyediakan pembiayaan jangka sederhana dan jangka panjang kepada syarikat. Bank Negara Malaysia, berserta agensi lain mengambil pelbagai langkah untuk membangunkan infrastruktur pasaran yang kukuh dan rangka kerja perundangan dan pengawalseliaan yang komprehensif bagi menyokong perkembangan pasaran bon. Pada bulan Jun 2006, Bank Pembangunan Asia meletakkan pasaran sekuriti hutang Malaysia sebagai yang kedua terbesar di Asia selepas Jepun. Bahagian pembiayaan melalui terbitan PDS meningkat dengan ketara daripada 5% daripada jumlah pembiayaan pada tahun 1997 kepada 12% pada tahun 2007 (rujuk rajah 2.52). Meskipun bahagian pinjaman yang diberikan oleh sistem perbankan daripada pembiayaan keseluruhan merosot kepada 35% daripada 43%, namun, sistem perbankan kekal sebagai sumber pembiayaan penting untuk modal kerja sektor perniagaan dan juga untuk membiayai pelaburan dan penggunaan sektor isi rumah. Dalam tempoh yang sama, bahagian pinjaman sektor isi rumah kepada jumlah pinjaman sistem perbankan meningkat daripada 33% kepada 56%. Peranan pengantara domestik lain, iaitu institusi kewangan pembangunan (IKP), syarikat insurans dan institusi kredit perumahan sebagai pembiaya kewangan alternatif turut bertambah penting. Institusi-institusi ini melengkapkan peranan institusi perbankan dengan menyediakan pembiayaan kepada sektor ekonomi tertentu. Institusi yang lebih khusus seperti IKP

Rajah 2.52
Sumber Pembiayaan

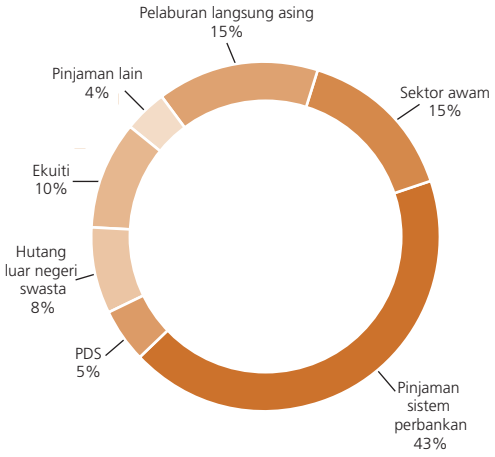

% bahagian pembiayaan, 1997

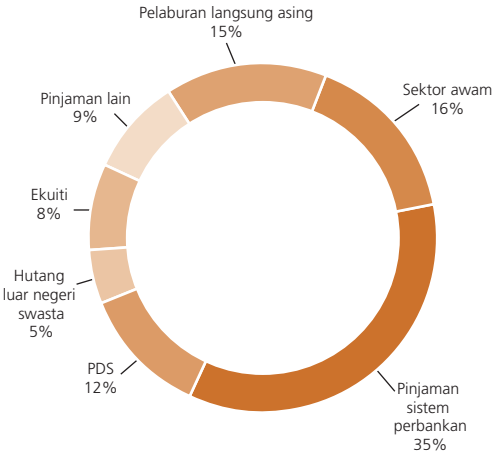

% bahagian pembiayaan, 2007

telah meningkatkan pembiayaan mereka, terutamanya kepada PKS. Hasilnya, pembiayaan daripada IKP telah meningkat dengan kukuh pada kadar pertumbuhan tahunan purata sebanyak 33% sejak tujuh tahun lepas, mencakupi bahagian yang lebih besar sebanyak 5.1% daripada jumlah pembiayaan pada akhir tahun 2007 (1.0% pada akhir tahun 1997).

Perkembangan paling ketara dalam pembiayaan ekonomi negara ialah kepentingan pembiayaan Islam yang semakin meningkat. Bank Negara Malaysia telah melaksanakan pelbagai langkah bagi membangunkan industri kewangan Islam, yang sudah memberikan hasil yang menggalakkan. Dalam tempoh antara tahun 2001 hingga 2007, pembiayaan menerusi instrumen Islam telah berkembang dengan ketara pada pertumbuhan tahunan purata sebanyak 23% bagi menyokong pembiayaan untuk bidang pertumbuhan baharu dan menjadi sumber pembiayaan alternatif bagi ekonomi.

Dalam beberapa tahun kebelakangan ini, beberapa langkah baharu telah diperkenalkan untuk memperdalam dan mempertingkatkan kecekapan sistem kewangan. Antara langkah penting yang diambil termasuk liberalisasi peraturan pentadbiran pertukaran asing yang membenarkan institusi kewangan pelbagai hala dan syarikat multinasional menerbitkan instrumen dalam mata wang ringgit dan bukan ringgit dalam pasaran modal; pelancaran inisiatif Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (MIFC); membenarkan bank asing yang diperbadankan di Malaysia untuk menubuhkan subsidiari Islam; dan memperkenalkan Sistem Terbitan/Penawaran Automatik Sepenuhnya (FAST) yang berasaskan web. Langkah-langkah ini membolehkan sistem kewangan terus berkembang dan menjadi lebih berkesan sebagai pengantara sumber kewangan dan risiko, dan menyokong transformasi ekonomi Malaysia yang berterusan.

Pembiayaan Sektor Isi Rumah

Pembiayaan sektor isi rumah telah menjadi fokus utama pertumbuhan oleh institusi perbankan. Daripada jumlah pertambahan pinjaman terkumpul sistem perbankan pada tahun 2007, 55.6% daripadanya adalah kepada sektor isi rumah. Pada tahun tersebut, pinjaman bank yang dikeluarkan kepada sektor isi rumah bertambah sebanyak 12.6% (2006: -1%). Prestasi kukuh itu disebabkan terutamanya oleh pertumbuhan kukuh pendapatan isi rumah, didorong oleh prospek pekerjaan yang stabil dan kenaikan pendapatan. Kesan kekayaan daripada prestasi kukuh pasaran saham, di samping insentif Kerajaan, dan juga produk pinjaman yang menarik dan pada harga yang kompetitif, yang ditawarkan oleh pihak bank, adalah antara faktor penyumbang kepada tahap pencapaian tertinggi pinjaman sektor isi rumah sejak tahun 2005.

Pengeluaran pinjaman untuk pembelian harta kediaman meningkat semula dengan kukuh dan berkembang 12.5% pada tahun 2007 (2006: -5.6%). Prospek pertumbuhan pendapatan dan pekerjaan yang positif menyebabkan peningkatan kukuh permintaan terhadap harta kediaman. Keadaan ini diperkukuh dengan pelbagai langkah dan inisiatif yang diperkenalkan Kerajaan dan agensi pengawalseliaan lain untuk merangsang sektor harta kediaman. Berikutan pengumuman pengecualian cukai untung harta tanah pada bulan Mac 2007, pembiayaan untuk pembelian harta kediaman meningkat dengan mapan untuk mencatat pertumbuhan yang lebih kukuh pada separuh kedua tahun 2007. Trend ini dijangka berterusan dengan pengenalan langkah tambahan seperti pengecualian duti setem sebanyak 50% bagi pembelian rumah yang berharga kurang daripada RM250,000, dan juga kemudahan pengeluaran bulanan wang caruman KWSP Akaun II

Rajah 2.53
Penunjuk Pinjaman Sektor Isi Rumah

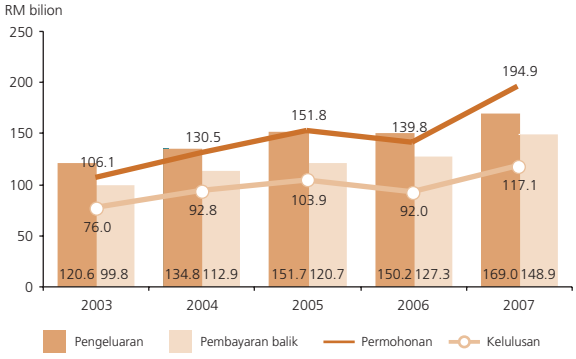

Rajah 2.54
Pengeluaran Pinjaman Sistem Perbankan kepada Isi Rumah: Jumlah Pertumbuhan dan Sumbangan Mengikut Tujuan

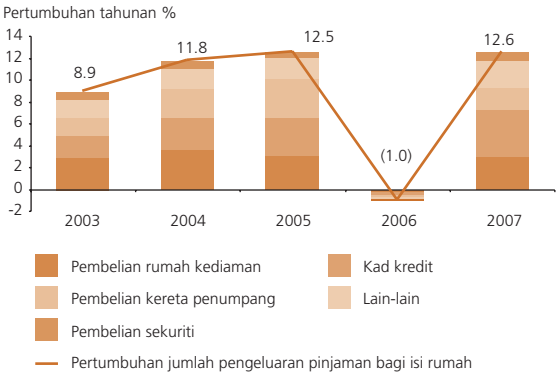

bagi pembayaran balik pinjaman perumahan yang berkuat kuasa pada bulan Januari 2008. Langkah-langkah ini menyumbang kepada pertumbuhan kukuh permohonan dan kelulusan pinjaman perumahan masing-masing sebanyak 43.8% dan 27.3% pada tahun 2007 (2006: masing-masing sebanyak -7.2% dan -11.5%).

Pada tahun 2007, kredit penggunaan berkembang dalam keadaan penggunaan kad kredit dan pengeluaran pinjaman peribadi yang lebih tinggi. Walau bagaimanapun, nisbah pembayaran balik[2] bagi kad kredit kekal tinggi pada 58.4% (2006: 58.2%) mencerminkan penggunaan kad kredit yang berterusan sebagai satu cara pembayaran dan bukan sebagai satu cara pembiayaan.

Pembiayaan bagi pembelian kereta penumpang meningkat semula untuk mencatat pertumbuhan positif pada separuh kedua tahun 2007. Bagi tahun 2007, secara keseluruhannya, pinjaman kereta merosot pada kadar yang lebih perlahan, iaitu sebanyak -0.2% (2006: -27.2%). Peningkatan semula pertumbuhan adalah sejajar dengan pemulihan pasaran kereta berikutan pelancaran model baharu yang direka khas untuk pasaran massa dan jimat bahan api. Yang lebih penting, pasaran kereta terpakai juga telah mula menunjukkan harga yang lebih stabil, dan ini memudahkan pengguna membuat keputusan untuk menjual dan menukar kereta.

Meskipun pertumbuhan pembiayaan kukuh, tahap keseluruhan keberhutangan isi rumah masih berada pada tahap berhemat. Keadaan ini terbukti dengan bertambah baiknya nisbah pinjaman tak berbayar (NPL) sektor isi rumah yang menurun daripada 7.1% pada tahun 2006 kepada 5.3% pada tahun 2007. Tambahan pula, nisbah NPL bagi pinjaman terkumpul bagi harta kediaman, kereta penumpang dan kad kredit adalah lebih rendah masing-masing pada 7.2%, 2.6 % dan 2.5% (2006: masing-masing 8.8%; 4.2% dan 3.7%).

[2] Nisbah pembayaran balik = [(Jumlah perbelanjaan + pendahuluan tunai) – baki belum jelas] / (Jumlah perbelanjaan + pendahuluan tunai).

Dasar Monetari pada Tahun 2007

85 Tinjauan Keseluruhan
85 Dasar Monetari pada Tahun 2007
89 Operasi Monetari pada Tahun 2007

Dasar Monetari Pada Tahun 2007

TINJAUAN KESELURUHAN

Dalam usaha mencapai objektif mengekalkan kestabilan harga dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi yang mampan, dasar monetari pada tahun 2007 menghadapi dua cabaran iaitu tekanan inflasi yang berpunca daripada harga komoditi dan bahan makanan global yang menjadi bertambah tinggi, dan peningkatan risiko pertumbuhan ekonomi yang lebih perlahan ekoran ketidakstabilan pasaran kewangan global. Permintaan dalam negeri banyak membantu ekonomi negara menjadi lebih berdaya tahan, namun sebagai sebuah ekonomi yang kecil dan sangat terbuka, Malaysia tidak dapat berlindung daripada kesan perkembangan di luar negara. Oleh itu, momentum pertumbuhan ekonomi dan ancaman terhadap inflasi diselubungi oleh ketidakpastian yang ketara. Perkembangan pada tahun 2007 meningkatkan ketidakpastian kerana terdapat banyak kemungkinan mengenai pertumbuhan ekonomi dan inflasi. Ini disebabkan kerumitan isu yang dihadapi oleh pasaran kewangan global dan kesannya yang mungkin dialami oleh ekonomi Amerika Syarikat (AS) dan juga ekonomi global.

Pada tahun 2007, dasar monetari menghadapi dua cabaran iaitu tekanan inflasi yang berpunca daripada harga komoditi dan bahan makanan global yang menjadi tinggi, dan peningkatan risiko pertumbuhan ekonomi yang lebih perlahan ekoran ketidakstabilan pasaran kewangan global

Walaupun risiko pertumbuhan global yang lebih perlahan dan inflasi yang lebih tinggi menjadi bertambah nyata sepanjang tahun 2007, namun tidak ada tanda yang jelas yang menunjukkan satu risiko melebihi yang satu lagi. Penilaian keseluruhan ialah risiko terhadap pertumbuhan dan inflasi adalah agak seimbang. Oleh itu, Jawatankuasa Dasar Monetari (Monetary Policy Committee, MPC) memutuskan bahawa keadaan monetari semasa adalah selaras dengan prospek pertumbuhan dan inflasi jangka sederhana, dan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR) dikekalkan dalam kesemua lapan mesyuarat dasar pada tahun tersebut.

DASAR MONETARI PADA TAHUN 2007

Pada permulaan tahun 2007, keadaan adalah menggalakkan untuk ekonomi Malaysia mencapai kadar pertumbuhan yang diramalkan hampir dengan potensi ekonomi dan untuk inflasi menjadi sederhana berbanding dengan paras pada tahun 2006. Prospek pertumbuhan ekonomi AS yang lebih sederhana dan kesannya terhadap pertumbuhan global dan serantau telah diambil kira dalam penilaian masa hadapan oleh Bank. Senario garis dasar (baseline) menunjukkan sektor luar negeri Malaysia dijangka menurun sedikit, namun, penurunannya dijangka tidak teruk. Momentum pertumbuhan permintaan dalam ekonomi di negara-negara dalam kawasan euro dan Asia adalah kukuh. Ekonomi Asia mendapat manfaat daripada permintaan akhir yang semakin bertambah di Asia dan kerana itu, perdagangan

Rajah 3.1
Prospek Pertumbuhan KDNK Benar pada tahun 2007 (Perubahan tahunan, %)

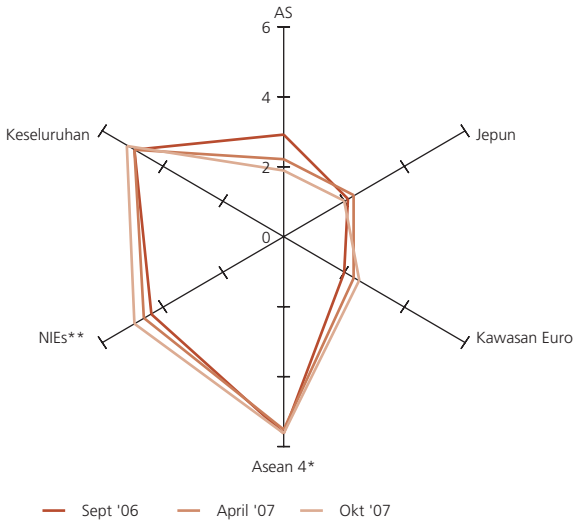

Sumber: IMF, WEO September 2006, April dan Oktober 2007
*Indonesia, Malaysia, Filipina dan Thailand
**Ekonomi Perindustrian Baharu

antara rantau menjadi lebih pesat. Dua pertiga daripada perdagangan Malaysia kini adalah dengan negara di Asia, dan dengan itu prestasi ekonomi Asia yang memberangsangkan akan sedikit sebanyak mengurangkan sebahagian kesan kelembapan ekonomi AS.

Yang amat penting bagi ekonomi Malaysia ialah permintaan dalam negeri dijangka memberikan sokongan padu terhadap pertumbuhan ekonomi. Permintaan dalam negeri yang kukuh disokong oleh aktiviti penggunaan swasta dan pelaburan swasta yang makin kukuh, sementara sektor awam bersedia memainkan peranan sokongan yang penting. Ekonomi dijangka berkembang pada kadar lebih kukuh pada separuh kedua tahun 2007, didorong oleh perkembangan utama yang menyokong pertumbuhan, iaitu pelaksanaan projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, bermulanya pengeluaran di medan minyak dan loji gas utama, dan juga peningkatan kedatangan pelancong yang ketara pada masa puncak pelancongan musim panas.

Namun begitu, pada bulan Mei, terdapat sedikit jangkaan pasaran bahawa OPR akan diturunkan berikutan penyiaran data pertumbuhan eksport dan indeks pengeluaran perindustrian yang lemah. Jangkaan pasaran kemudiannya berubah kepada prospek kadar dasar yang tidak berubah bagi tahun 2007 berikutan terdapatnya satu set penunjuk yang lebih lengkap berikutan penyiaran data pertumbuhan KDNK bagi suku pertama. Penilaian Bank pada masa itu ialah pelbagai penunjuk masa hadapan memperlihatkan bahawa aktiviti ekonomi akan terus mampan pada masa hadapan meskipun eksport, terutama eksport perkilangan, menunjukkan tanda-tanda menurun. Penunjuk ini termasuk trend menaik Indeks Pelopor Jabatan Perangkaan, peningkatan dua angka dalam pertumbuhan permohonan dan kelulusan pinjaman, dan juga sentimen penggunaan dan pelaburan yang optimis.

Ketidakpastian yang menyelubungi tekanan kewangan AS dan prospek pertumbuhan global meningkat pada separuh tahun kedua. Pasaran kewangan global, yang telah mengalami beberapa tempoh ketidaktentuan berikutan kebimbangan yang semakin meningkat dan bercampur-campur mengenai ketidakseimbangan global, lebih nilaian pasaran ekuiti dan harta tanah serta pelarasan kadar pertukaran, mengalami kegawatan yang ketara pada bulan Ogos dan September ekoran meningkatnya kebimbangan mengenai kemerosotan pasaran gadai janji subprima AS. Penilaian semula yang cepat dan ketara terhadap risiko yang dihubungkaitkan dengan sekuriti berkaitan subprima AS mencetuskan kegawatan dalam pasaran kredit dan menyebabkan pengurangan mudah tunai dalam pasaran antara bank di AS, United Kingdom dan Eropah. Ini menyebabkan bank pusat utama menyuntik dana yang besar ke dalam pasaran antara bank untuk mengatasi kekurangan mudah tunai dan menurunkan semula kadar faedah antara bank ke paras normal. Dalam pasaran bon dan ekuiti Malaysia, penilaian semula risiko dan sikap lebih berhati-hati pelabur antarabangsa telah membawa kepada beberapa episod aliran keluar dana dan menyebabkan turun naik pasaran yang agak ketara. Namun begitu, memandangkan keadaan mudah tunai yang berlebihan, permintaan terhadap dana dalam keadaan aliran keluar telah dapat dipenuhi dengan selesa dengan tidak memperbaharui pinjaman jangka pendek daripada bank-bank kepada Bank Negara Malaysia. Kemungkinan kesan buruk terhadap kestabilan kewangan juga telah dikurangkan dengan ketiadaan dedahan langsung bank-bank domestik dan sektor swasta bukan bank kepada sekuriti berkaitan subprima bersandarkan aset AS.

Walaupun kesan kontagion pasaran terhadap ekonomi Malaysia sebahagian besarnya dapat dibendung, apa yang lebih membimbangkan ialah kesan limpahan kegawatan kewangan itu terhadap prospek pertumbuhan global. Peningkatan risiko kelembapan lebih ketara pada hujung tahun, apabila tekanan pasaran kewangan dan kelembapan pasaran perumahan AS menjadi lebih meluas dan mendalam daripada yang dijangka sebelumnya. Perkembangan ini, yang menyebabkan pasaran kewangan merudum dan menjejaskan prospek pertumbuhan AS, mendorong Federal Reserve mengambil langkah agresif menurunkan kadar dasarnya dengan banyak secara berturut-turut pada bulan September dan pada suku akhir tahun. Ketidakpastian berhubung dengan tahap dan tempoh kesan itu terhadap prospek pertumbuhan global juga mempengaruhi kecenderungan dasar monetari bagi beberapa ekonomi, dengan beberapa ekonomi utama lebih cenderung kepada dasar monetari yang longgar menjelang akhir tahun, berbanding dengan pendirian dasar monetari yang ketat yang lebih ketara pada bahagian awal tahun. Meskipun bank-

bank pusat ekonomi serantau mengambil pendirian dasar monetari yang ketat pada bahagian awal tahun, terdapat peralihan ke arah pendirian yang lebih berhati-hati pada hujung tahun. Walaupun Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF) membuat penyemakan menurun yang kecil terhadap ramalan pertumbuhan ekonomi dunia untuk tahun 2008 daripada 4.9% pada bulan April 2007 kepada 4.8% pada bulan Oktober 2007, namun menjelang bulan Disember 2007, IMF mengakui risiko pertumbuhan yang lebih rendah telah meningkat dengan ketara[1]. Oleh itu, walaupun aktiviti ekonomi global terus berdaya tahan pada separuh kedua tahun 2007 dengan pertumbuhan ekonomi-ekonomi Asia yang secara relatifnya teguh, prospek pertumbuhan global nyata berhadapan dengan risiko kadar pertumbuhan yang lebih perlahan.

Prestasi ekonomi Malaysia kukuh pada suku ketiga tahun 2007, dengan mencatat kadar pertumbuhan sebanyak 6.6%, dan dengan pertumbuhan penggunaan swasta dan pelaburan swasta dan awam yang lebih pantas. Penunjuk permintaan dalam negeri masa hadapan dalam jangka terdekat menunjukkan aktiviti yang mampan, dan ekonomi dijangka dapat mencapai unjuran pertumbuhan sebanyak 6% untuk tahun 2007. Dengan ekonomi berada pada kedudukan yang kukuh, disokong oleh struktur ekonomi yang lebih pelbagai dan sistem kewangan yang teguh, kemungkinan tercapainya senario garis asas pertumbuhan yang secara relatifnya mapan, meningkat pada tahun 2008. Walau bagaimanapun, peningkatan risiko pertumbuhan global yang lebih perlahan telah menimbulkan risiko kadar pertumbuhan yang lebih rendah dalam senario garis asas ini. Sejauh mana risiko pertumbuhan global yang lebih perlahan berlaku akan menentukan pertumbuhan ekonomi negara.

Prospek pertumbuhan global yang berubah-ubah dan implikasinya terhadap ekonomi negara juga perlu diseimbangkan dengan tinjauan inflasi. Ramalan Bank pada awal tahun ialah inflasi negara keseluruhan akan menjadi sederhana, dengan purata 2.0 - 2.5% pada tahun 2007, berikutan luputnya kesan kenaikan harga runcit petrol pada bulan Mac 2006. Namun begitu, diakui bahawa risiko utama inflasi yang lebih tinggi berpunca daripada kenaikan harga komoditi dan bahan makanan global. Walau bagaimanapun,

[1] Pada bulan Januari 2008, IMF menyemak lagi ramalan pertumbuhan globalnya bagi tahun 2008 kepada 4.1%.

Rajah 3.2
Prospek Pertumbuhan KDNK Benar pada tahun 2008 (Perubahan tahunan, %)

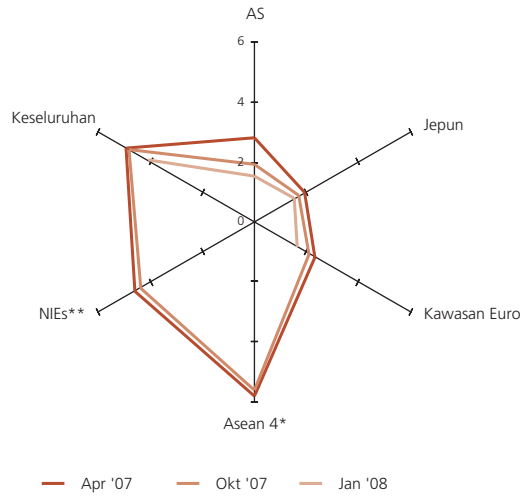

Sumber: IMF, WEO April 2007, Oktober 2007 dan Januari 2008
*Indonesia, Malaysia, Filipina dan Thailand
**Ekonomi Perindustrian Baharu

kesan sampingan harga ini terhadap harga domestik dijangka terbatas sedikit pada tahun 2007 disebabkan beberapa faktor termasuk peningkatan kapasiti dan persaingan sengit dalam kalangan pengeluar dan peruncit. Ekonomi negara diramalkan beroperasi hampir pada tahap potensinya dengan jurang keluaran negatif yang kecil, membayangkan tekanan inflasi yang dipacu permintaan adalah terkawal. Tambahan lagi, kewujudan harga yang ditadbir dan dikawal bagi beberapa jenis bahan makanan, dan barangan berkaitan petrol dan petroleum, setakat tertentu, mengurangkan kesan tekanan harga global terhadap harga domestik.

Dengan luputnya kesan pelarasan harga bahan api dan tanpa dorongan baharu terhadap kenaikan harga, inflasi keseluruhan menurun pada separuh pertama tahun 2007, berpurata pada 1.4% pada suku kedua. Walau bagaimanapun, pada separuh kedua tahun 2007, inflasi keseluruhan dan inflasi teras telah naik secara beransur-ansur, masing-masing berpurata pada 2%. Kenaikan ini disebabkan terutamanya oleh dorongan kos dan dapat dilihat dengan jelas dalam harga bahan makanan. Harga minyak dan bahan makan global terus naik disebabkan faktor

Rajah 3.3
Keluaran Sebenar dan Potensi KDNK pada Mac 2007

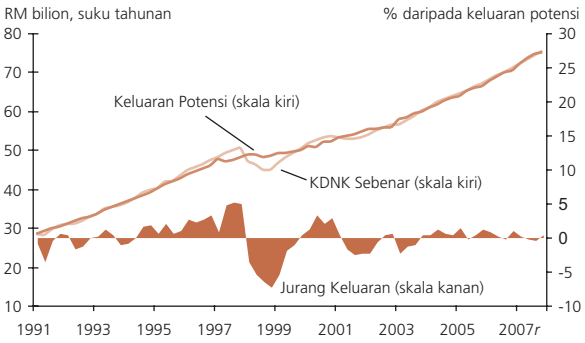

r Ramalan

kitaran dan struktur. Namun begitu, harga minyak global yang lebih tinggi tidak menyebabkan kenaikan harga bahan api domestik meningkat kerana subsidi yang diperuntukkan Kerajaan tidak berubah pada tahun itu. Walau bagaimanapun, harga global komoditi makanan yang lebih tinggi memberikan kesan langsung yang lebih ketara terhadap harga domestik. Ini jelas dilihat pada kenaikan harga keluaran makanan asas gandum berikutan kenaikan harga ditadbir bagi tepung gandum kegunaan am pada bulan Mei 2007. Permintaan yang lebih kukuh, yang berpunca daripada kuasa beli domestik yang lebih tinggi, juga memainkan peranan sokongan dalam kenaikan harga, yang membolehkan pengeluar memindahkan kenaikan kos mereka kepada harga pengguna akhir. Faktor penting bagi trend penggunaan swasta yang kukuh ini ialah kenaikan upah sektor awam dan swasta, kenaikan pendapatan hasil daripada harga komoditi yang lebih tinggi, kesan kekayaan daripada pasaran saham, dan prospek guna tenaga yang teguh. Di samping itu, sentimen pengguna terus positif pada tahun itu.

Menjelang akhir tahun, paras harga global yang tinggi terus menimbulkan risiko inflasi domestik masa hadapan yang lebih tinggi. Ramalan penganalisis terhadap inflasi purata bagi tahun 2008 meningkat daripada bulan Ogos 2007 dan seterusnya, setelah menurun secara berperingkat dalam tempoh tujuh bulan pertama. Walaupun begitu, kadar inflasi purata yang dijangka sebanyak 2.7% bagi tahun 2008 pada bulan Disember 2007 tidak banyak berubah berbanding dengan ramalan yang dibuat pada permulaan tahun 2007. Faktor yang mengekang sebahagian tekanan inflasi pada tahun 2007, iaitu penambahan kapasiti, persaingan, dan pengawasan Kerajaan terhadap harga dan aktiviti pemantauan terhadap bekalan dan pengagihan dijangka berterusan pada tahun 2008. Perlu diberi perhatian bahawa pertumbuhan global yang lebih perlahan juga boleh memberikan kesan penyederhanaan terhadap trend harga komoditi global. Oleh itu, melangkah ke tahun 2008, risiko inflasi daripada tekanan yang didorong kos dijangka terus tinggi, tetapi ia dijangka dapat dibendung oleh peningkatan risiko pertumbuhan global yang lebih perlahan.

Berikutan penilaian terhadap prospek pertumbuhan dan inflasi, OPR kekal tiada berubah pada 3.50% pada tahun 2007. Pada dasarnya,

Rajah 3.4
Inflasi Keseluruhan, Teras dan Bukan Teras

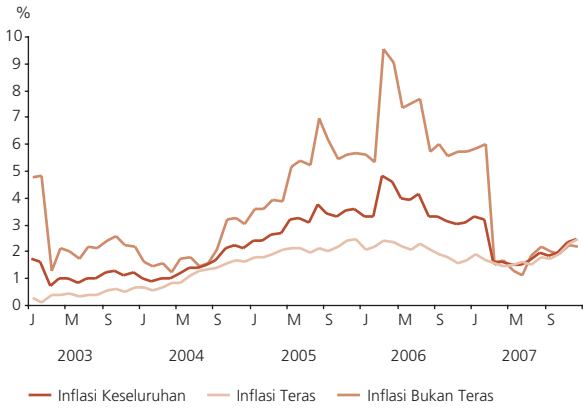

Rajah 3.5
Purata Ramalan Penganalisis Mengenai Inflasi tahun 2008

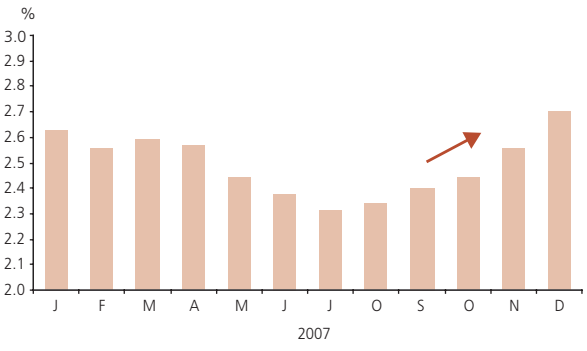

Sumber: Consensus Economics

risiko kepada pertumbuhan dan inflasi dilihat sebagai seimbang secara umum pada kesemua lapan mesyuarat MPC pada tahun tersebut. Keadaan beransur-ansur menjadi lebih mencabar pada bulan-bulan seterusnya kerana Bank perlu menghadapi pengaruh yang berlawanan dalam bentuk peningkatan risiko pertumbuhan yang lebih rendah dan risiko inflasi yang lebih tinggi. Oleh itu, dasar monetari bertujuan mencapai keseimbangan antara menyokong aktiviti ekonomi dan tanpa menjana tekanan inflasi yang didorong permintaan yang tidak wajar. Yang amat penting ialah risiko inflasi yang lebih tinggi berpunca terutamanya daripada faktor didorong kos dan faktor global. Perubahan kadar faedah dan keadaan monetari bukan dianggap strategi yang sesuai untuk mengurangkan kesan daripada perkembangan ini. Adalah diakui bahawa sebahagian besar daripada tekanan harga berpunca daripada faktor struktur, dan ini memerlukan pelarasan struktur dan dasar untuk meningkatkan kecekapan atau fleksibiliti ekonomi.

Dengan OPR tidak berubah pada 3.50% pada tahun 2007, keadaan monetari dinilai sebagai menyokong aktiviti ekonomi. Kadar pinjaman nominal purata bagi pinjaman baharu yang diluluskan menunjukkan trend menurun pada tahun 2007, dalam keadaan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi dan persaingan sengit dalam kalangan bank. Keadaan monetari yang menyokong tercermin oleh pertumbuhan pembiayaan yang terus mapan dan menyeluruh. Pinjaman terkumpul sistem perbankan berkembang 8.6% pada tahun 2007 (6.3% pada tahun 2006). Ini mencerminkan terutamanya pertumbuhan pinjaman perniagaan yang lebih kukuh apabila perusahaan perniagaan dalam perbagai sektor membuat pinjaman untuk modal kerja dan membesarkan kapasiti pengeluaran. Dalam pasaran bon, dana yang diperoleh untuk membiayai aktiviti baharu berjumlah RM31.8 bilion berbanding dengan RM21 bilion pada tahun 2006. Walaupun terdapat mudah tunai lebihan dalam sistem perbankan, tidak ada petanda pemberian pinjaman yang berlebihan atau tumpuan yang berlebihan pada sektor-sektor tertentu, yang boleh mendorong tekanan inflasi dan kenaikan harga aset yang berlebihan. Meskipun pertumbuhan pembiayaan bank bagi pembelian saham meningkat pada tahun tersebut dalam keadaan KLCI yang makin meningkat, pertambahan pembiayaan itu masih secara relatifnya sederhana, terutama apabila

Rajah 3.6
Pinjaman Sistem Perbankan Terkumpul untuk Pembelian Sekuriti

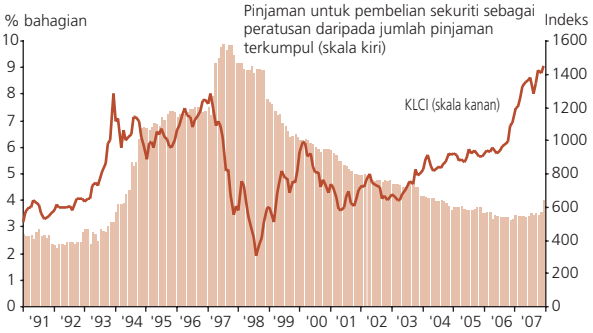

dibandingkan dengan pengalaman sedekad yang lepas. Secara keseluruhan, perkembangan pembiayaan dinilai sebagai konsisten dengan objektif dasar monetari untuk mencapai suatu keseimbangan antara pertumbuhan yang mampan dengan harga yang stabil.

Trend dalam kadar pertukaran ringgit juga mempengaruhi keadaan monetari. Aliran perdagangan dan pelaburan antarabangsa dua hala yang kukuh terus menentukan prestasi ringgit berbanding dengan mata wang utama dan serantau pada tahun 2007. Turun naik aliran portfolio lantaran tindak balas terhadap perkembangan global, khususnya, mencetuskan sedikit turun naik dalam kadar pertukaran ringgit. Bank Negara Malaysia melicinkan kesan aliran ini terhadap kadar pertukaran ringgit, di samping turut mensteril peningkatan mudah tunai bagi membendung kesan aliran ini terhadap keadaan monetari domestik.

OPERASI MONETARI PADA TAHUN 2007

Bank Negara Malaysia mengendalikan operasi monetari untuk menstabilkan kadar antara bank semalaman purata sekitar OPR dan untuk memastikan mudah tunai mencukupi dalam pasaran antara bank. Melalui kombinasi operasi pasaran dan penyediaan kemudahan tersedia pinjaman bercagar dan deposit masing-masing pada had atas dan had bawah koridor, Bank memastikan kadar semalaman diniagakan dalam koridor ±25 mata asas OPR. Pada sepanjang tahun, kadar antara bank semalaman bagi ringgit secara relatifnya stabil dan berada sekitar OPR dengan sisihan purata (kadar antara bank purata tolak OPR) kurang daripada satu mata asas.

Kewujudan mudah tunai berlebihan merupakan cabaran utama kepada pengurusan monetari pada tahun 2007. Rantau Asia seluruhnya terus menerima aliran masuk dana yang cukup besar pada tahun tersebut. Pengurusan mudah tunai menjadi cabaran dalam beberapa aspek di beberapa negara di rantau itu, dari segi mengelakkan pergerakan mata wang yang mendadak dan menjejaskan, menangani kemungkinan kesan buruk terhadap kedudukan kewangan bank pusat dan membataskan kesan inflasi terhadap ekonomi dan sistem kewangan yang berpunca daripada aliran masuk dana yang berterusan. Bank pusat telah beralih kepada penggunaan pelbagai instrumen monetari melalui kedua-dua instrumen langsung, seperti keperluan rizab, dan instrumen tak langsung seperti perjanjian belian balik (repurchase agreement, repo) dan terbitan sekuriti bank pusat untuk mengurus mudah tunai. Malaysia kekal sebagai penerima bersih aliran perdagangan dan modal, yang menyumbang kepada peningkatan sebanyak RM58.6 bilion atau 24.4% dalam agregat mudah tunai domestik pada tahun 2007. Pelaburan portfolio bersih lebih tinggi pada tahun itu berbanding dengan tahun 2006. Namun begitu, kedudukan bersih ini melitupi saiz aliran masuk dan aliran keluar kasar yang ketara, terutamanya semasa berlakunya beberapa peristiwa pasaran utama pada tahun itu, iaitu pembetulan pasaran ekuiti global pada bulan Februari, penjualan bon global pada bulan Jun dan kesan kejatuhan gadai janji subprima pada bulan Ogos dan September.

Rajah 3.7
Pelaburan Portfolio

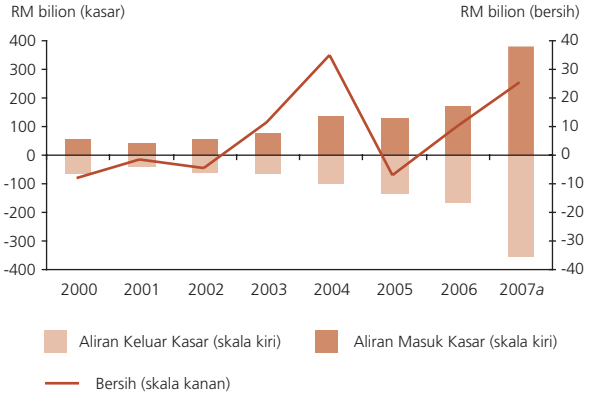

a Anggaran
Sumber: Sistem Pelaporan Imbangan Pembayaran Berasaskan Tunai, Bank Negara Malaysia

Beberapa pasaran wang luar negeri yang utama menghadapi masalah mudah tunai yang parah dalam keadaan kegawatan gadai janji subprima pada bulan Ogos dan September. Meskipun keadaan pasaran wang domestik lebih tenang, ia turut terjejas oleh pembalikan sementara aliran modal berikutan penarikan balik dana portfolio dalam tempoh tersebut. Kesan mudah tunai daripada pembalikan aliran modal diimbangi oleh pelunasan dalam operasi pensterilan terkumpul sedia ada, dan dengan itu memastikan pelarasan yang teratur dalam pasaran wang dan kewangan.

Tindak balas monetari yang lancar dan fleksibel dalam menangani aliran keluar yang sedemikian besar yang dialami dalam tempoh bulan Ogos-September dapat diambil disebabkan struktur tempoh matang purata jangka pendek pelbagai instrumen monetari yang digunakan oleh Bank dalam operasinya. Menjelang akhir tahun tersebut, jumlah amaun mudah tunai lebihan yang disteril oleh Bank dengan menggunakan pelbagai instrumen monetari berasaskan pasaran adalah sebanyak RM309.7 bilion. Tempoh matang purata wajaran bagi jumlah peminjaman ini ialah 39 hari, yang memberikan Bank fleksibiliti pengendalian yang ketara. Tambahan pula, Bank mempunyai kemampuan menyediakan mudah tunai tambahan jika perlu melalui repo berbalik atau kemudahan tersedia pinjaman bercagar dengan aset yang boleh dicairkan Kelas 1 yang dianggarkan berjumlah RM160 bilion yang dipegang institusi kewangan pada akhir tahun.

Dari segi jenis instrumen yang digunakan dalam operasi monetari, peminjaman langsung tanpa cagaran dan penerimaan penempatan deposit berlandaskan Syariah di bawah konsep Al-Wadiah (jagaan dan disimpan dengan selamat) kekal sebagai instrumen utama, mencakupi 51% daripada mudah tunai lebihan yang disteril pada akhir tahun 2007. Penggunaan peminjaman langsung tidak diberikan penekanan (74% daripada jumlah mudah tunai yang disteril pada akhir tahun 2006) kerana Bank Negara Malaysia memilih untuk menerbit lebih banyak Nota Monetari Bank Negara (Bank Negara Monetary Notes, BNMN) untuk terus membangunkan pasaran sekuriti hutang ringgit jangka pendek. Dari sudut operasi, Bank telah meningkatkan kekerapan terbitan BNMN kepada dua kali seminggu (daripada sekali seminggu pada tahun

Rajah 3.8
Instrumen Monetari Terkumpul

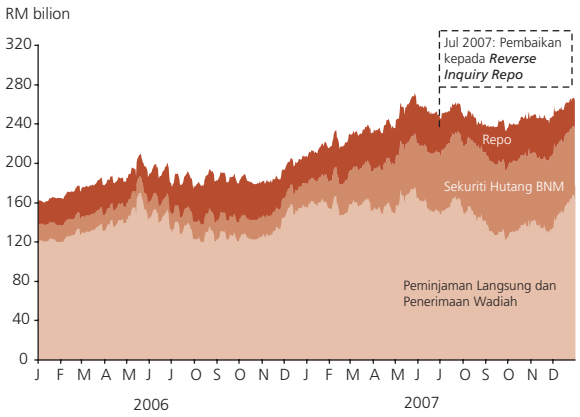

2006) dan menambah jumlah amaun terkumpul daripada RM15.1 bilion pada akhir tahun 2006 kepada RM69.5 bilion pada akhir tahun 2007.

Kepentingan BNMN sebagai instrumen monetari juga semakin bertambah, mencakupi 26.4% daripada jumlah instrumen yang digunakan berbanding dengan 11.2% pada tahun 2006. BNMN ialah kelas aset pelaburan keutamaan berbanding dengan peminjaman langsung, kerana sekuriti ini lazimnya merupakan kelas aset berisiko rendah jangka pendek yang boleh diniagakan dalam pasaran sekunder dan layak mendapat status aset boleh dicairkan Kelas 1 di bawah Rangka Kerja Mudah Tunai untuk institusi perbankan.

Bank Negara Malaysia juga telah memperhalusi kemudahan repo pertanyaan berbaliknya untuk peserta pasaran antara bank sejak 2 Julai 2007 untuk meningkatkan ketelusan dan fleksibiliti operasinya. Laman web Sistem Terbitan/Penawaran Automatik Sepenuhnya (Fully Automated System for Issuing/Tendering, FAST) menyediakan senarai harian Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) yang ada untuk pinjaman menerusi repo. Sekuriti dalam senarai ini diambil daripada inventori sekuriti Bank itu sendiri di samping sekuriti yang dipinjamkan kepada Bank oleh pelabur institusi utama menerusi Program Penjaga Sekuriti Institusi (Institutional Securities Custodian Program, ISCAP). Melalui ISCAP, pelabur institusi yang menjadi peserta memindahkan pegangan MGS mereka kepada Bank dan menerima bayaran fi. Bank menggunakan MGS yang dipinjam melalui pengaturan ini sebagai cagaran dalam operasi repo Bank. Langkah ini memudahkan penggunaan repo secara lebih meluas dalam pasaran antara bank, di samping menyumbang ke arah pembangunan keluk kadar hasil tanda aras bagi pasaran MGS.

Versi kadar terapung Nota Monetari Bank Negara (BNMN) juga diperkenalkan pada 19 Julai 2007 untuk meluaskan spektrum instrumen hutang yang digunakan dalam menguruskan mudah tunai dalam pasaran kewangan. Instrumen ini membolehkan Bank menerbit, dan pelabur membeli sekuriti hutang pada tempoh matang lebih panjang tanpa mengambil sebarang risiko kadar faedah jangka panjang. Instrumen ini buat pertama kalinya turut menambah satu penerbit berkualiti tinggi dalam ruang pasaran sekuriti hutang kadar terapung. Terbitan pertama ini membayar kupon kadar terapung Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur (Kuala Lumpur Interbank Offered Rate, KLIBOR) 6 bulan tolak spread tetap yang sudah ditentukan. Penemuan harga bagi elemen spread tetap dimudahkan menerusi kadar boleh ubah lelongan harga seragam yang kompetitif (juga dikenali sebagai lelong Dutch) menerusi rangkaian Peniaga Utama. Terbitan sebanyak RM500 juta telah terlebih langganan sebanyak 2.09 kali dan diterbitkan pada nilai tara kepada kesemua pembida yang berjaya pada kadar kupon KLIBOR 6 bulan tolak 10 mata asas yang ditetapkan semula dua kali setahun. Terbitan instrumen ini pada masa hadapan mungkin juga ditetapkan pada kadar rujukan alternatif seperti KLIBOR 3 bulan dan mungkin mempunyai tempoh penetapan semula kupon yang berbeza.

Penggunaan instrumen monetari Islam meningkat kepada 23.2% daripada jumlah instrumen pada akhir tahun 2007. Peningkatan mudah tunai dalam pasaran wang Islam disumbangkan oleh pertumbuhan aset kewangan Islam selari dengan peningkatan bilangan bank Islam sepenuhnya. Program Murabahah Komoditi (Commodity Murabahah Programme, CMP) yang diperkenalkan pada 8 Februari 2007, merupakan perkembangan penting untuk meningkatkan kecekapan pengurusan mudah tunai dalam pasaran wang Islam. CMP ialah produk deposit tunai berlandaskan konsep Islam yang diterima secara global. Sebagaimana yang dipaparkan

dalam Rajah 3.9, CMP menggunakan kontrak minyak sawit mentah di kaunter dan juga kontrak logam tertentu seperti paladium dan platinum di London Metal Exchange sebagai urus niaga komoditi yang mendasarinya bagi memudahkan pengurusan mudah tunai.

Rajah 3.9
Program Komoditi Murabahah

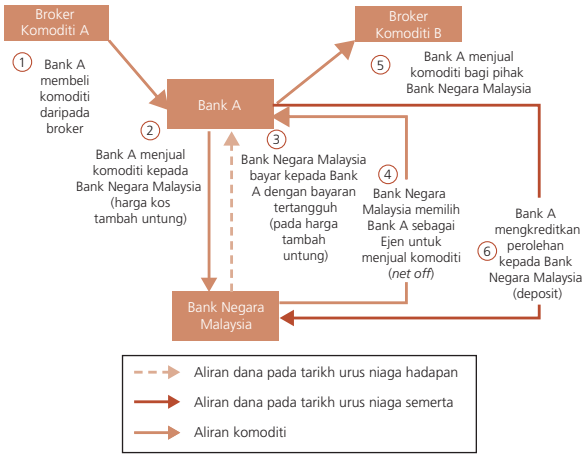

Melangkah ke hadapan, Bank Negara Malaysia akan terus menghadapi cabaran yang timbul ekoran ketidaktentuan berterusan dalam pasaran kewangan global, termasuk turun naik kadar pertukaran mata wang global. Ketidaktentuan seperti ini berkemungkinan mempunyai pengaruh yang besar terhadap haluan aliran modal, yang seterusnya akan memberikan kesan kepada pasaran kewangan domestik dan sistem kewangan keseluruhan. Oleh itu, operasi yang fleksibel menerusi instrumen monetari yang pelbagai dan efektif, kekal penting bagi Bank meneruskan pengurusan mudah tunai yang berkesan. Pengukuhan dan pendalaman berterusan pasaran kewangan domestik akan terus meningkatkan kapasiti ekonomi untuk menyerap aliran modal yang besar dan tidak menentu, dan meningkatkan keberkesanan operasi pasaran Bank dalam menghadapinya. Di samping itu, Bank, yang berperanan sebagai pemangkin dalam merealisasi visi Malaysia untuk menjadi Pusat Kewangan Islam Antarabangsa, akan menghasilkan instrumen monetari Islam yang baharu dan fleksibel yang dapat diterima dengan lebih meluas oleh pelabur global.

97 Prospek Ekonomi Antarabangsa pada Tahun 2008
99 Ekonomi Malaysia pada Tahun 2008
109 Dasar Monetari Tahun 2008
111 Rencana: Keluaran Potensi Ekonomi Malaysia
112 Rencana: Liberalisasi Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing
115 Dasar Fiskal Tahun 2008

Prospek dan Dasar

PROSPEK EKONOMI ANTARABANGSA PADA TAHUN 2008

Sementara pertumbuhan dijangka sederhana dalam ekonomi negara maju pada tahun 2008, pertumbuhan dijangka terus kukuh di Asia dan ekonomi sedang pesat membangun. Namun, prospek pertumbuhan global akan bergantung pada tempoh dan kedalaman kelembapan ekonomi Amerika Syarikat (AS) dan takat impak kegawatan pasaran kewangan. Inflasi dijangka kekal tinggi berikutan harga minyak dan bahan makanan yang terus tinggi. Walaupun perkembangan ini mempunyai impak terhadap ekonomi rantau Asia, pertumbuhan di rantau ini akan terus disokong oleh permintaan dalam negeri yang kukuh dan momentum pertumbuhan yang tinggi di ekonomi-ekonomi utama di rantau ini. Secara keseluruhan, pertumbuhan global dijangka menjadi sederhana, mencerminkan persekitaran yang kurang memberangsangkan dalam ekonomi perindustrian utama dan ketidakpastian yang berterusan dalam pasaran kewangan global.

Sementara pertumbuhan dijangka sederhana dalam ekonomi maju pada tahun 2008, pertumbuhan dijangka terus kukuh di Asia dan ekonomi sedang pesat membangun lain. Namun, prospek pertumbuhan global akan bergantung pada tempoh dan kedalaman kelembapan ekonomi Amerika Syarikat dan takat impak kegawatan pasaran kewangan

Ekonomi **AS** dijangka terus lemah, dengan beberapa penunjuk memperlihatkan aktiviti perindustrian, guna tenaga dan penggunaan yang sederhana. Pembetulan pasaran perumahan dijangka berterusan memandangkan penawaran rumah melebihi permintaan, manakala pada masa yang sama, perbelanjaan isi rumah mungkin terjejas oleh keadaan pasaran pekerjaan yang makin lemah. Walau bagaimanapun, eksport bersih dijangka memberi sedikit sokongan berikutan dolar AS yang lemah dan permintaan yang berterusan hasil daripada pertumbuhan yang secara relatif lebih kukuh di negara-negara lain. Risiko kepada prospek pertumbuhan AS telah meningkat dengan ketara berikutan ketidakpastian mengenai takat impak masalah dalam pasaran kredit dan keupayaan sistem kewangan untuk menjadi pengantara kredit dan kesan limpahannya terhadap seluruh ekonomi. Kekangan kedudukan kewangan dan penghindaran risiko yang lebih ketara telah pun menyebabkan premium risiko yang lebih tinggi dan pengetatan standard kredit, yang melangkaui pinjaman perumahan, yang seterusnya akan memberikan kesan buruk terhadap ekonomi.

Namun, tindak balas dasar yang dilaksanakan dijangka memberikan sedikit sokongan kepada ekonomi. Ini termasuk langkah pelonggaran yang agresif oleh Federal Reserve AS dan pakej rangsangan fiskal yang diumumkan. Mekanisme penyelesaian yang munasabah juga sedang dibincangkan untuk menangani ketegangan dalam sistem kewangan.

Rajah 4.1
Pertumbuhan Dunia, Perdagangan Dunia dan Pertumbuhan Negara Perindustrian Utama (2007-2008)

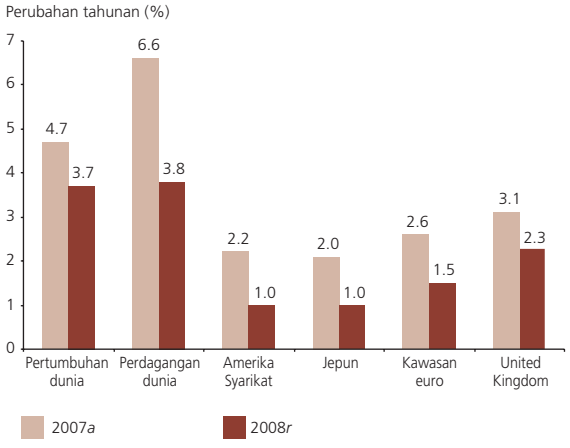

a Anggaran
r Ramalan
Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF) dan Bank Negara Malaysia

Pertumbuhan di **kawasan euro** dijangka berkembang pada kadar lebih perlahan, mencerminkan kelembapan ekonomi AS yang berterusan, serta beberapa perkembangan domestik dalam ekonomi euro. Permintaan eksport yang lebih rendah, khususnya dari AS, dan aktiviti pelaburan yang lebih perlahan dalam sektor pembinaan ekoran kelembapan pasaran perumahan yang lebih meluas dalam beberapa ekonomi Eropah, merupakan faktor-faktor utama yang menyebabkan prospek pertumbuhan yang lebih sederhana di kawasan euro. Walau bagaimanapun, aktiviti penggunaan di rantau ini akan disokong oleh kenaikan upah dan pengurangan dalam kadar pengangguran. Tambahan lagi, peningkatan integrasi ekonomi Eropah Tengah dan Timur ke dalam Kesatuan Eropah akan menyokong pertumbuhan ekoran pengembangan perdagangan antara EU. Selain permintaan dalam negeri yang kukuh dan adanya tenaga kerja mahir dengan upah yang secara relatif rendah, penyusunan semula dan pembaharuan ekonomi yang sedang berjalan dalam ekonomi-ekonomi sedang pesat membangun di Eropah telah menarik syarikat-syarikat Eropah Barat untuk memulakan perniagaan dan memperluas rangkaian pengeluaran dalam ekonomi-ekonomi ini.

Berbeza dengan perkembangan dalam ekonomi maju utama, momentum pertumbuhan di **rantau Asia** dijangka secara relatif mampan pada tahun 2008. Kesan kelembapan di AS dijangka dapat dikurangkan oleh pertumbuhan kukuh di RR China dan India bersama-sama dengan pengembangan ekonomi yang memberangsangkan dalam negara-negara pengeksport komoditi.

Prospek bagi ekonomi **RR China** terus positif dengan jangkaan pertumbuhan yang terus tinggi, meskipun terdapat sedikit penyederhanaan dalam permintaan luar negeri dan kesan daripada pengetatan monetari. Perbelanjaan pelaburan dijangka terus menjadi pemacu utama pertumbuhan RR China memandangkan terdapat keperluan besar untuk pembangunan infrastruktur dan penambahbaikan perindustrian. Penggunaan swasta dijangka memberikan sumbangan lebih besar kepada aktiviti ekonomi, memandangkan pertumbuhan diimbangi semula secara beransur-ansur daripada didorong oleh pelaburan kepada didorong oleh penggunaan. Pendapatan isi rumah dan taraf hidup yang meningkat akan menyokong aktiviti pengguna yang lebih giat apabila usaha kerajaan untuk mengagih semula pertumbuhan ke wilayah yang kurang membangun mula memberikan kesan yang meluas. Namun, pertumbuhan eksport dijangka menjadi sederhana pada tahun 2008 ekoran permintaan luar negeri yang perlahan dan usaha kerajaan untuk mengurangkan lebihan akaun semasa. Meskipun begitu, terdapat peningkatan kebimbangan terhadap inflasi dalam negeri disebabkan oleh harga makanan yang semakin tinggi dan tekanan permintaan yang kukuh.

India, yang makin menjadi pemacu pertumbuhan dalam rantau ini juga dijangka mencatat prestasi ekonomi yang kukuh pada tahun 2008, disokong terutamanya oleh pengembangan pelaburan dan perindustrian. Pertumbuhan juga dijangka disokong oleh permintaan pengguna yang kukuh. Pertumbuhan di rantau **Amerika Latin** dan **Timur Tengah** juga dijangka terus kukuh, disokong oleh penggunaan dalam negeri yang teguh hasil daripada harga komoditi dan tenaga yang tinggi.

Sementara itu, **ekonomi-ekonomi rantau Asia** lain dijangka mengalami sedikit penyederhanaan dalam pertumbuhan, mencerminkan kelembapan permintaan luar negeri. Walau bagaimanapun, momentum pertumbuhan keseluruhan dijangka disokong oleh permintaan dalam negeri yang kukuh. Harga

Rajah 4.2
Negara Serantau: Pertumbuhan KDNK Benar

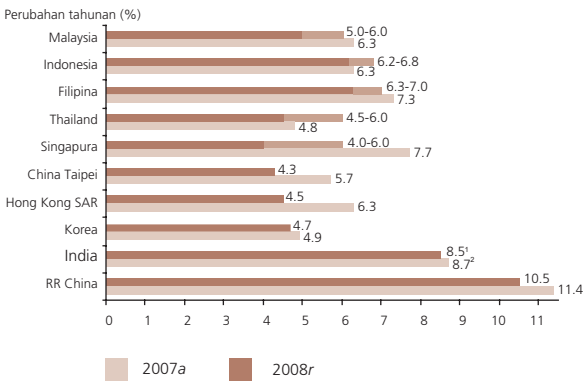

a Anggaran
r Ramalan
[1] Untuk tahun 2007/2008
[2] Untuk tahun 2006/2007
Sumber: Pihak berkuasa negara

komoditi dijangka terus tinggi secara relatif, lantas menambah dorongan pertumbuhan dalam beberapa ekonomi pengeluar komoditi. Trend dalam industri separa konduktor global juga menyarankan bahawa pemulihan sederhana yang berterusan boleh dijangka kerana permintaan terhadap keluaran elektronik pengguna lazimnya lebih kukuh pada tahun berlangsungnya sukan Olimpik. Ini akan menyokong eksport elektronik dalam beberapa ekonomi serantau yang merupakan pengeluar keluaran tersebut. Sementara itu, permintaan dalam negeri dijangka memainkan peranan penting dalam mengurangkan impak penyederhanaan dalam permintaan luar negeri. Aktiviti penggunaan yang lebih giat dijangka terus disokong oleh kenaikan pendapatan dan keadaan pasaran pekerja yang teguh seperti dilihat dalam kadar pengangguran yang secara amnya rendah di seluruh rantau. Pelaksanaan projek infrastruktur merentas rantau menambah sokongan terhadap aktiviti pelaburan. Selain itu, fleksibiliti dalam dasar fiskal dapat dijangka memandangkan beberapa ekonomi serantau telah menambah baik kedudukan fiskal masing-masing dalam beberapa tahun ini, sementara dasar monetari kekal akomodatif dalam beberapa ekonomi serantau. Pelonggaran dasar monetari yang ketara di Filipina, Thailand dan Indonesia pada tahun 2007 akan merangsang lagi pertumbuhan pada tahun 2008.

Pada tahun 2008, **inflasi** global dan serantau dijangka terus meningkat berikutan kesan sampingan daripada harga komoditi pada separuh kedua tahun 2007 dan jangkaan harga minyak dan bahan makanan yang berterusan tinggi. Harga minyak dijangka terus mengalami tekanan daripada pertumbuhan permintaan yang mampan, kekangan penawaran dan kemungkinan berlakunya kejutan dari segi penawaran. Sementara penyederhanaan pertumbuhan global yang ketara boleh menyebabkan sedikit pembetulan dalam harga komoditi yang berada pada paras tertinggi kebelakangan ini, trend yang ada menyarankan bahawa paras harga akan terus tinggi. Paras harga juga mungkin akan terus disokong dalam jangka lebih panjang oleh kemunculan komoditi sebagai kelas aset yang kian berkembang bagi tujuan pempelbagaian dan peningkatan pulangan oleh pengurus dana. Oleh itu, tekanan inflasi akan berterusan, manakala risiko kepada pertumbuhan telah meningkat. Berdepan dengan persekitaran ini, tindakan dasar monetari dijangka berbeza berdasarkan keadaan khusus sesebuah negara dan imbangan antara risiko kepada inflasi dengan risiko kepada pertumbuhan.

Meskipun terdapat trend ini, beberapa **risiko** telah menambah ketidakpastian akan prospek global dan serantau. Sekiranya berlaku tempoh pertumbuhan di bawah trend yang berlarutan dalam ekonomi AS, serta diiringi oleh kelembapan yang lebih buruk dalam ekonomi perindustrian lain, impak terhadap pertumbuhan seluruh rantau ini akan menjadi lebih besar kerana hubungan perdagangan dengan ekonomi maju masih kukuh. Satu lagi risiko ialah impak yang lebih buruk daripada gangguan yang berlaku dalam perjalanan pasaran kewangan dan proses pengantaraan kewangan. Perkembangan selanjutnya yang mengekang kredit dalam sektor kewangan di beberapa ekonomi utama boleh mencetuskan ketidaktentuan pasaran kewangan yang lebih meluas dan menjejaskan sentimen perniagaan dan pengguna, di samping berkemungkinan memanjangkan tempoh kelembapan aktiviti ekonomi memandangkan lebih banyak segmen aktiviti pembiayaan akan terjejas. Namun, sekiranya berlaku pembetulan harga komoditi yang lebih besar daripada jangkaan, ekonomi negara-negara pengeluar komoditi akan terjejas.

EKONOMI MALAYSIA PADA TAHUN 2008

Prospek bagi ekonomi Malaysia pada tahun 2008 terus memberangsangkan. Sebagai sebuah ekonomi yang kecil dan sangat terbuka, prospek ini akan dipengaruhi oleh tahap ketidakpastian semasa yang tinggi dalam persekitaran ekonomi dan kewangan global, termasuk masalah berkaitan pasaran kredit dan institusi kewangan antarabangsa. Ketidakpastian ini memberikan sedikit impak kepada Malaysia, terutamanya melalui hubungan perdagangan dan pasaran kewangan.

Daya tahan ekonomi Malaysia untuk mengharungi kelembapan dalam ekonomi global telah menjadi lebih kukuh sejak beberapa tahun lalu, disebabkan beberapa faktor. Pertama, kemunculan permintaan dalam negeri sebagai pendorong utama pertumbuhan. Pertumbuhan ekonomi yang kukuh sebanyak 6.3% pada tahun 2007 dicapai melalui pengembangan kukuh dalam aktiviti dalam negeri, sekalipun permintaan luar negeri sederhana. Kedua, pasaran eksport

Malaysia semakin pelbagai, dengan hampir 54% daripada jumlah eksport adalah ke ekonomi Asia (tidak termasuk Jepun) (2001: 46.2%). Sementara itu, bahagian eksport Malaysia ke AS berkurang kepada 15.6% pada tahun 2007 daripada 20.2% pada tahun 2001. Oleh itu, meskipun pertumbuhan global dijangka menjadi sederhana pada tahun 2008, terutamanya disebabkan oleh pertumbuhan yang lebih perlahan di AS dan sebahagiannya di Eropah dan Jepun, prospek pertumbuhan ekonomi yang kukuh di rantau Asia dan ekonomi sedang pesat membangun lain akan menyokong sektor eksport. Ketiga, Malaysia sebagai pengeluar komoditi akan terus mendapat manfaat daripada harga minyak mentah, minyak sawit dan getah yang tinggi. Selain itu, asas kukuh sektor komoditi juga akan membantu untuk terus memperkukuh rantaian dengan aktiviti hiliran, termasuk industri berasaskan sumber yang akan terus mendapat manfaat daripada permintaan dalam negeri yang kukuh serta permintaan daripada ekonomi serantau.

Ekonomi Malaysia dijangka terus mencapai pertumbuhan yang mapan, berkembang 5 – 6% pada tahun 2008, disokong oleh permintaan dalam negeri yang berdaya tahan

Berdepan dengan persekitaran ini, ekonomi Malaysia dijangka berkembang 5 – 6% pada tahun 2008. Permintaan dalam negeri dijangka terus berdaya tahan lantas memberikan sokongan kukuh kepada ekonomi. Walaupun sentimen pengguna dan perniagaan boleh terjejas oleh prospek ekonomi global yang lebih lembap daripada jangkaan dan ketidakpastian dalam pasaran kewangan antarabangsa, faktor-faktor asas utama yang menyokong aktiviti sektor swasta dalam negeri dijangka secara amnya terus utuh pada tahun 2008. Penggunaan swasta akan disokong oleh pertumbuhan pendapatan yang stabil, keadaan pasaran pekerja yang teguh, harga komoditi yang tinggi serta persekitaran pembiayaan yang kondusif. Kepelbagaian dan tahap pelaburan dalam negeri dan pelaburan langsung asing yang tinggi yang diluluskan sejak beberapa tahun kebelakangan ini, khususnya dalam sektor perkilangan, perkhidmatan, dan minyak dan gas, menyarankan bahawa aktiviti pelaburan swasta akan terus kukuh pada tahun 2008. Selain itu, pelaburan swasta juga akan mendapat manfaat daripada pelaksanaan langkah-langkah untuk menambah baik lagi persekitaran perniagaan, termasuk pengurangan kadar cukai korporat, dan juga pelaksanaan projek-projek di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) dan koridor ekonomi yang lebih giat. Sektor awam akan terus menyokong pertumbuhan dengan memudahkan pelaksanaan projek-projek ini secara yang cekap.

Kesemua sektor diramal mencatat pertumbuhan kukuh pada tahun 2008, kecuali sektor perkilangan yang diramal meningkat dengan sederhana sebanyak 1.8% (2007: 3.1%) sejajar dengan kelemahan dalam permintaan luaran. Sektor perkhidmatan akan disokong oleh penggunaan swasta yang berdaya tahan dan sektor pelancongan yang kukuh, manakala pelaksanaan projek-projek RMKe-9 serta pelaburan dalam sektor minyak dan gas akan menyokong momentum pertumbuhan dalam sektor pembinaan. Sektor pertanian dan perlombongan akan mencatat pertumbuhan lebih kukuh berikutan jangkaan pengeluaran minyak sawit, getah dan minyak mentah yang lebih tinggi.

Inflasi global yang terus tinggi berdasarkan jangkaan bahawa harga komoditi dan bukan komoditi akan terus tinggi, dijangka memberikan tekanan menaik terhadap inflasi dalam negeri. Perkembangan ini khususnya, dijangka mempunyai kesan terhadap harga makanan dalam negeri. Walau bagaimanapun, keupayaan pengeluar untuk memindahkan kenaikan kos kepada harga pengguna banyak bergantung kepada kekukuhan permintaan penggunaan dan sejauh mana pengguna menggantikan penggunaan barangan yang lebih mahal kepada barangan yang lebih murah. Selain itu, pertumbuhan global yang lebih perlahan pada tahun 2008 juga boleh membendung kenaikan harga komoditi global. Secara keseluruhan, kadar inflasi keseluruhan purata pada tahun 2008 dijangka dalam julat 2.5 – 3%.

Bagi sektor luaran, permintaan terhadap barangan perkilangan yang lebih lemah, khususnya keluaran E&E, akan diimbangi sebahagiannya oleh pertumbuhan yang secara relatif kukuh dalam eksport komoditi dan barangan perkilangan bukan E&E. Akaun

perkhidmatan akan terus mencatat lebihan disebabkan oleh jangkaan perolehan sektor pelancongan yang lebih tinggi bersempena pelanjutan kempen Tahun Melawat Malaysia sehingga bulan Ogos 2008. Justeru, lebihan dalam akaun semasa dijangka kekal tinggi, sekalipun rendah sedikit pada 14.4% daripada PNK. Akaun kewangan dijangka terus menggalakkan, terutamanya hasil sokongan aliran masuk pelaburan langsung asing yang berterusan. Di samping itu, syarikat multinasional dijangka terus mengekalkan jumlah yang besar daripada keuntungan mereka di Malaysia pada tahun 2008. Aliran masuk modal ekuiti baharu untuk pemerolehan perniagaan domestik oleh pelabur asing juga dijangka pada tahun itu.

Terdapat ketidakpastian yang besar terhadap kedalaman dan tempoh kelembapan ekonomi AS, dan kesan limpahannya terhadap ekonomi maju lain dan juga ekonomi sedang pesat membangun. Oleh itu, jangkaan pertumbuhan ekonomi sebanyak 5 – 6% bagi Malaysia pada tahun 2008 telah mengambil kira faktor itu dan menggunakan andaian bahawa ekonomi AS menjadi sederhana untuk mencatat pertumbuhan yang nyata di bawah trend pertumbuhan pada tahun itu, berdasarkan data terbaharu. Jangkaan ini juga mengandaikan bahawa langkah-langkah dasar yang diambil oleh pihak berkuasa AS akan mengurangkan tempoh kelembapan ekonomi di AS, dan dengan itu, di negara utama lain.

Walau bagaimanapun, risiko pertumbuhan yang lebih perlahan masih wujud, khususnya kemungkinan kelembapan ekonomi AS yang lebih berpanjangan dan lebih teruk, diiringi oleh pertumbuhan yang nyata lebih sederhana dalam ekonomi maju lain yang akan menyebabkan kesan limpahan lebih meluas daripada penghindaran risiko yang meningkat oleh pasaran kewangan antarabangsa, terhadap ekonomi global. Dalam senario ini, ekonomi Malaysia mungkin akan meningkat pada kadar yang lebih perlahan, hampir pada paras terendah julat ramalan. Namun, asas-asas Malaysia yang kukuh meletakkan ekonominya pada kedudukan yang teguh untuk menghadapi sebarang perkembangan global yang tidak dijangka. Pihak berkuasa juga mempunyai pilihan dasar untuk bertindak balas tepat pada masanya seperti yang diperlukan untuk menangani risiko pertumbuhan yang lebih perlahan yang mungkin muncul, dan dengan itu menggalakkan pertumbuhan ekonomi dalam negeri.

Keadaan Permintaan Dalam Negeri

Faktor asas utama yang menyokong permintaan dalam negeri yang kukuh pada tahun 2007 dijangka terus utuh pada tahun 2008. Sektor swasta, khususnya perbelanjaan penggunaan, akan terus memacu permintaan dalam negeri, manakala sektor awam pula terus menyokong pertumbuhan melalui projek-projek RMKe-9 yang sedang dilaksanakan. Walau bagaimanapun, prospek kelembapan ekonomi AS yang lebih teruk daripada jangkaan, pertumbuhan yang sederhana dalam ekonomi maju lain, dan peningkatan ketidakpastian boleh mempunyai kesan terhadap permintaan dalam negeri. Berdepan dengan senario itu, agregat permintaan dalam negeri dijangka berkembang pada kadar sederhana sebanyak 5.6% pada tahun 2008.

Pertumbuhan dalam perbelanjaan **penggunaan swasta** dijangka menjadi sederhana namun tetap pada kadar tinggi sebanyak 6.5% pada tahun 2008. Perbelanjaan isi rumah akan terus disokong oleh peningkatan yang stabil dalam pendapatan boleh guna dan prospek pekerjaan yang menggalakkan kerana keadaan pasaran pekerja dalam negeri dijangka terus mantap pada tahun itu. Permintaan

Jadual 4.1
KDNK Benar Mengikut Perbelanjaan (2000=100)

	2007*a*	2008*r*	2007*a*	2008*r*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada pertumbuhan KDNK benar (mata peratusan)	
Permintaan dalam negeri[1]	**10.5**	**5.6**	**8.8**	**4.9**
Perbelanjaan sektor swasta	11.8	6.5	7.1	4.1
Penggunaan	*11.7*	*6.5*	*5.7*	*3.3*
Pelaburan	*12.3*	*6.3*	*1.4*	*0.8*
Perbelanjaan sektor awam	7.2	3.5	1.7	0.8
Penggunaan	*6.4*	*6.0*	*0.8*	*0.8*
Pelaburan	*8.0*	*0.5*	*0.9*	*0.1*
Perubahan dalam stok			**-2.6**	**1.8**
Eksport bersih barangan dan perkhidmatan	**0.9**	**-8.4**	**0.1**	**-1.3**
Eksport	3.7	0.9	4.6	1.1
Import	4.1	2.3	4.5	2.4
Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) Benar	**6.3**	**5 - 6**	**6.3**	**5 - 6**

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.
[1] Tidak termasuk stok.
a Awalan
r Ramalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual 4.3
KDNK Benar dan Penggunaan Swasta

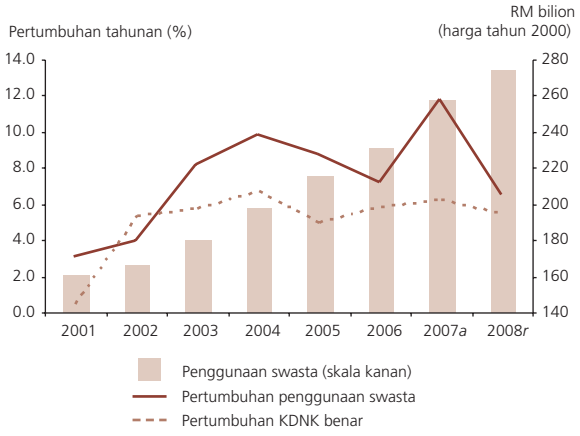

a Awalan
r Ramalan

terhadap pekerja daripada kebanyakan sektor ekonomi akan terus kukuh, khususnya daripada sektor perkhidmatan yang biasanya berintensif pekerja. Walau bagaimanapun, sektor perkilangan dijangka mencatat pengambilan pekerja yang lebih sederhana. Sementara itu, pelaksanaan projek-projek RMKe-9 dan pelbagai projek koridor ekonomi akan mendorong pewujudan peluang pekerjaan baharu yang lebih tinggi merentas pelbagai kategori pekerjaan dan industri, khususnya dalam industri pembinaan; industri berkaitan pembinaan; dan perkhidmatan profesional. Oleh itu, kadar pengangguran akan terus rendah pada 3.2% daripada tenaga kerja. Memandangkan keadaan pasaran pekerja adalah kukuh, pertumbuhan keseluruhan bagi upah sektor swasta dijangka stabil sekitar 5.8%.

Faktor-faktor yang menyokong permintaan dalam negeri yang kukuh terus utuh pada tahun 2008, meskipun persekitaran luar negeri kurang kondusif

Impak positif pelarasan gaji menaik untuk kakitangan awam pada bulan Julai 2007 akan berterusan hingga tahun 2008, khususnya pada separuh tahun pertama. Tambahan pula, isi rumah dalam kawasan luar bandar akan terus menikmati pertumbuhan pendapatan yang menggalakkan disebabkan jangkaan harga komoditi terus tinggi pada tahun 2008. Faktor lain yang menyokong pertumbuhan penggunaan swasta termasuk pelonggaran dasar yang membenarkan pengeluaran bulanan untuk pembayaran balik pinjaman perumahan daripada Akaun 2 KWSP, serta persekitaran pembiayaan yang kondusif dengan kadar faedah yang rendah dan stabil. Kedudukan kewangan isi rumah juga dijangka terus kukuh seperti dicerminkan oleh paras hutang yang stabil dan pinjaman tak berbayar yang rendah bagi kredit penggunaan dan kad kredit. Tambahan pula, acara-acara promosi sempena Tahun Melawat Malaysia 2007 yang dilanjutkan sehingga bulan Ogos 2008, akan terus menyokong aktiviti pelancongan dan penggunaan dalam negeri.

Pelaburan swasta dijangka berterusan pada tahun 2008, sekalipun pada kadar pengembangan yang lebih perlahan. Peningkatan dalam aktiviti pelaburan akan disokong oleh iklim perniagaan yang secara amnya menggalakkan dan inisiatif properniagaan yang dilaksanakan oleh Kerajaan. Khususnya, pengurangan cukai pendapatan korporat secara berperingkat-peringkat kepada 26% pada tahun 2008 dan 25% pada tahun 2009 dijangka merangsang aktiviti perbelanjaan modal sektor swasta. Selain itu, pelaksanaan projek-projek di bawah RMKe-9 dan dalam pelbagai pelan pembangunan koridor ekonomi dijangka menjadi lebih giat pada tahun itu lantas memperkukuh aktiviti pelaburan sektor swasta, khususnya dalam sektor pembinaan. Perbelanjaan modal dalam sektor perkilangan terus berdaya tahan, berdasarkan kelulusan pelaburan yang tinggi dalam dua tahun kebelakangan ini. Pada

Rajah 4.4
Penunjuk Hutang Isi Rumah

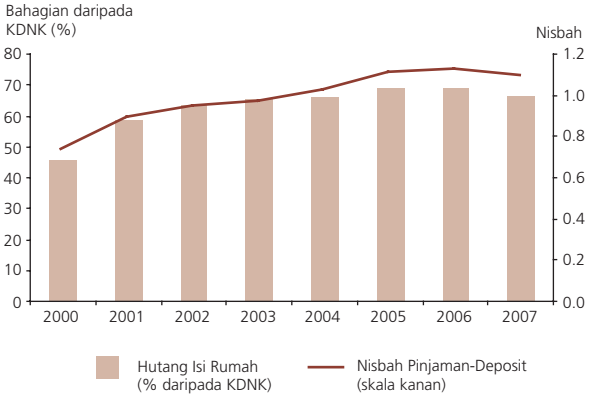

tahun 2006-2007, jumlah pelaburan yang diluluskan oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dalam sektor perkilangan berjumlah RM105.9 bilion. Sementara itu, program penambahan bilangan kapal laut dan kapal terbang oleh penyedia perkhidmatan perkapalan dan udara akan menjadi pemacu utama perbelanjaan modal dalam sektor perkhidmatan. Dalam sektor perlombongan, pelaburan dalam sektor huluan minyak dan gas dijangka pesat disebabkan oleh aktiviti cari gali huluan yang giat, khususnya dalam kawasan laut dalam.

Dari segi perbelanjaan sektor awam, **penggunaan awam** dijangka meningkat 6% pada tahun 2008, terutamanya disebabkan oleh perbelanjaan emolumen serta bekalan dan perkhidmatan yang lebih tinggi. Perbelanjaan terhadap bekalan dan perkhidmatan dijangka menyumbang ke arah penambahbaikan kemudahan sokongan dan sistem penyampaian sektor awam.

Bagi **pelaburan awam** pada tahun 2008, perbelanjaan Kerajaan Persekutuan akan terus meningkat dan ini disalurkan terutamanya ke arah penambahbaikan sektor ekonomi dan perkhidmatan sosial. Peruntukan untuk perbelanjaan pembangunan dalam sektor ekonomi terutamanya adalah untuk melaksanakan projek-projek infrastruktur di bawah RMKe-9 dan pelbagai koridor ekonomi serta untuk memperkasakan semula sektor pertanian. Dalam sektor perkhidmatan sosial, sebahagian besar daripada perbelanjaan akan digunakan untuk menyediakan perkhidmatan asas seperti pendidikan dan kesihatan, dan pembinaan rumah mampu milik, dengan menekankan penambahbaikan dalam pembangunan sumber manusia dan kemudahan asas. Perbelanjaan modal oleh perusahaan awam bukan kewangan akan menjadi lebih tinggi pada tahun 2008, terutamanya dalam sektor minyak dan gas, dan sektor perkhidmatan. Perbelanjaan modal oleh PETRONAS dalam sektor huluan minyak dan gas dijangka meningkat disebabkan aktiviti cari gali dan pengeluaran yang lebih pesat. Sementara itu, pelaburan yang lebih tinggi dijangka dibuat bagi penambahan rangkaian komunikasi dan penyediaan perkhidmatan utiliti.

Prospek Mengikut Sektor

Dari segi pengeluaran, kesemua sektor ekonomi, kecuali perkilangan, dijangka mencatat kadar pertumbuhan yang tinggi. Pertumbuhan akan terus dipacu oleh sektor perkhidmatan, didorong selanjutnya oleh sektor pembinaan, perlombongan dan pertanian. Pertumbuhan dalam sektor perkhidmatan akan disokong oleh penggunaan swasta yang berdaya tahan dan aktiviti pelancongan yang kukuh, manakala pelaburan yang didorong oleh sektor awam dan sektor swasta akan menyokong momentum pertumbuhan dalam sektor pembinaan. Sebaliknya, sektor perkilangan dijangka mencatat pengembangan lebih sederhana dalam keadaan permintaan luar negeri yang lemah, khususnya dari Amerika Syarikat. Permintaan dalam negeri yang kukuh dan pertumbuhan ekonomi serantau akan menyokong pertumbuhan dalam industri berorientasikan dalam negeri dan industri berasaskan sumber tertentu, justeru mengurangkan sebahagian daripada risiko pertumbuhan yang lebih rendah ekoran jangkaan kelembapan industri elektronik dan elektrik (E&E). Di samping itu, pengeluaran minyak mentah yang lebih tinggi, serta faktor penawaran yang positif, seperti pemulihan dalam kitaran hasil minyak sawit dan keadaan cuaca yang bertambah baik bagi getah, masing-masing akan menyokong pertumbuhan sektor perlombongan dan pertanian.

Momentum pertumbuhan **sektor perkhidmatan** yang kukuh dijangka dapat dikekalkan, berkembang sebanyak 7.7% dan menyumbang 4.1 mata peratusan kepada keseluruhan pertumbuhan KDNK. Hasilnya, bahagian sektor perkhidmatan kepada KDNK dijangka meningkat kepada 54.5% (2007: 53.4%). Pertumbuhan sektor ini yang kukuh akan disokong oleh penggunaan swasta dan aktiviti pelancongan pada tahun itu, serta rangsangan

Jadual 4.2
KDNK Benar Mengikut Sektor (2000=100)

	2007*a*	2008*r*
	Perubahan tahunan (%)	
Pertanian	2.2	3.4
Perlombongan dan kuari	3.2	6.0
Perkilangan	3.1	1.8
Pembinaan	4.6	5.5
Perkhidmatan	9.7	7.7
Keluaran Dalam Negeri Kasar Benar (KDNK)	**6.3**	**5 - 6**

a Awalan
r Ramalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Bank Negara Malaysia

daripada bidang pertumbuhan baharu. Aktiviti dalam bidang pertumbuhan baharu, seperti kewangan Islam, telekomunikasi, perkhidmatan IT, perkhidmatan perkongsian dan penggunaan perkhidmatan pihak ketiga (shared services and outsourcing, SSO) dan perkhidmatan profesional, dijangka bertambah giat pada tahun 2008.

Sektor perkhidmatan akan terus menjadi pemacu utama pertumbuhan pada tahun 2008, dan diperkukuh oleh pertumbuhan sektor pembinaan dan komoditi yang lebih tinggi

Subsektor kewangan dan insurans akan menerima manfaat daripada jangkaan pertumbuhan mapan dalam aktiviti pemberian pinjaman bank dan aktiviti bank berasaskan fi, sejajar dengan pengembangan aktiviti ekonomi dalam negeri. Permintaan terhadap pembiayaan dijangka disokong oleh kedudukan kewangan isi rumah dan perniagaan yang kukuh serta persekitaran kadar faedah yang rendah. Pertumbuhan akan terus dipertingkatkan oleh pembangunan kewangan Islam, dengan penyertaan bank-bank Islam baharu dan aktiviti pasaran modal Islam yang dijangka kukuh berikutan pelaksanaan inisiatif untuk mempromosikan Malaysia sebagai Pusat Kewangan Islam Antarabangsa. Sementara itu, segmen insurans dijangka disokong oleh jangkaan pemulihan dalam insurans motor sejajar dengan jualan kereta yang lebih tinggi serta permintaan terhadap produk insurans berkaitan dengan pelaburan dan tabungan lain untuk tujuan pendidikan dan kesihatan.

Momentum pertumbuhan subsektor harta tanah dan perkhidmatan perniagaan yang kukuh dijangka berterusan. Peningkatan urus niaga harta tanah berikutan insentif yang diumumkan pada tahun 2007, serta insentif baharu yang berkuat kuasa pada tahun 2008, termasuk pengeluaran simpanan KWSP untuk pembayaran balik ansuran bulanan pinjaman perumahan, serta pengecualian cukai setem sebanyak 50% untuk harta kediaman di bawah RM250,000, akan menyokong aktiviti harta tanah. Segmen perkhidmatan perniagaan dijangka dipertingkatkan oleh pertumbuhan dalam perkhidmatan IT serta perkhidmatan profesional ekoran aktiviti dalam sektor pembinaan, minyak dan gas, serta SSO yang lebih giat.

Prospek bagi subsektor pengangkutan dan penyimpanan terus menggalakkan, diterajui oleh segmen pengangkutan penumpang. Liberalisasi laluan udara Kuala Lumpur-Singapura dan bermulanya perkhidmatan kereta api baharu bagi laluan Ipoh-Rawang berikutan penyiapan projek laluan berkembar merupakan faktor positif yang akan menarik minat lebih banyak orang untuk mengembara. Subsektor komunikasi dijangka disokong oleh pengenalan teknologi baharu seperti teknologi *WiMax* dan rangkaian mudah alih, serta inovasi oleh peserta pasaran baharu seperti pengendali rangkaian mudah alih maya.

Segmen perkhidmatan akhir dijangka terus berkembang pesat sejajar dengan trend dalam penggunaan swasta. Yang ketara, segmen automotif dijangka bertambah baik berikutan pasaran kereta terpakai yang sudah pun stabil, pelancaran model-model baharu dan pelarasan gaji menaik untuk kakitangan awam. Di samping itu, aktiviti pelancongan dijangka bertambah pesat, dengan Kerajaan menyasarkan untuk mencapai 22.5 juta ketibaan pelancong pada tahun 2008. Justeru, ini akan menyokong subsektor perdagangan borong dan runcit dan juga subsektor penginapan dan restoran.

Sektor perkilangan dijangka mencatat pertumbuhan yang sederhana sebanyak 1.8% (2007: 3.1%) disebabkan prestasi industri berorientasikan eksport yang dijangka lemah dalam persekitaran pertumbuhan ekonomi global yang diramalkan sederhana. Industri E&E khususnya, dijangka terus menjadi lemah memandangkan pertumbuhan yang lebih perlahan di AS. Kelemahan sektor isi rumah dan korporat di AS mungkin menjejaskan segmen komputer dan alat ganti bagi industri E&E, memandangkan sebahagian besar daripada keluaran ini dieksport ke AS. Walau bagaimanapun, kesannya dijangka dapat ditampung oleh pertumbuhan segmen separa konduktor yang mampan yang didorong oleh permintaan daripada rantau Asia Pasifik. Sukan Olimpik Beijing 2008 dan juga peningkatan penembusan telefon mudah alih dalam pasaran sedang pesat membangun dijangka menjana permintaan yang kukuh terhadap separa konduktor.

Di samping itu, industri bukan E&E, khususnya industri berorientasikan dalam negeri dan industri berasaskan sumber tertentu yang mengeksport terutamanya ke rantau ini, dijangka menunjukkan prestasi yang baik pada tahun itu. Prestasi industri berkaitan dengan sektor pembinaan, termasuk industri logam yang direka dijangka bertambah baik kerana disokong aktiviti pembinaan yang lebih tinggi, manakala industri kelengkapan pengangkutan dijangka pulih untuk mencatat pertumbuhan positif sejajar dengan peningkatan jualan kenderaan bermotor baharu pada tahun ini. Aktiviti pemprosesan di luar estet dijangka kukuh berikutan pemulihan dalam pengeluaran minyak sawit dan getah. Sementara itu, pertumbuhan dalam sektor kimia dan keluaran kimia mungkin dikekang oleh kenaikan harga bahan mentah.

Pertumbuhan **sektor pertanian** dijangka bertambah kukuh kepada 3.4% disokong oleh pemulihan keluaran tanaman industri utama, iaitu minyak sawit dan getah. Dengan keadaan kitaran hasil menaik bagi pokok sawit, keluaran minyak sawit diramalkan meningkat lebih tinggi kepada 16.25 juta tan disokong oleh pemulihan hasil. Keluaran getah juga dijangka mencatat pertumbuhan yang positif dengan andaian keadaan cuaca yang normal akan menyokong hasil dan aktiviti penorehan. Unjuran harga yang tinggi juga dijangka dapat merangsang aktiviti penorehan pada tahun itu, terutamanya dalam kalangan pekebun kecil. Pertumbuhan dalam sektor pertanian juga dijangka berpunca daripada aktiviti berkaitan tanaman makanan seperti ternakan dan perikanan, disebabkan kaedah penternakan yang bertambah baik dan peningkatan kegiatan perikanan laut dalam.

Sektor perlombongan akan terus menyokong pertumbuhan ekonomi dengan peningkatan sebanyak 6%. Pengeluaran minyak mentah (termasuk kondensat) dijangka meningkat 7.2% pada purata 743,000 tong sehari, disokong oleh pengeluaran yang lebih banyak daripada telaga minyak laut dalam di Kikeh, Sabah. Keluaran gas asli juga dijangka bertambah untuk memenuhi permintaan dari Korea dan Jepun, iaitu pengimport utama LNG Malaysia.

Sektor pembinaan diramalkan berkembang 5.5%, didorong terutamanya oleh aktiviti subsektor kejuruteraan awam yang lebih tinggi. Subsektor ini dijangka mendapat manfaat daripada aktiviti yang berkaitan dengan pelaksanaan projek-projek di bawah RMKe-9 dan juga dalam sektor minyak dan gas. Pertumbuhan juga akan disokong oleh peningkatan dalam aktiviti subsektor bukan kediaman dan kediaman. Aktiviti subsektor bukan kediaman akan disokong oleh permintaan terhadap ruang pejabat, khususnya di Lembah Kelang, sementara aktiviti subsektor kediaman dijangka mendapat manfaat daripada langkah-langkah yang diambil Kerajaan pada tahun 2007 untuk merangsang subsektor kediaman.

Imbangan Pembayaran

Dari segi sektor luar negeri, sejajar dengan ekonomi global yang perlahan, eksport dan import dijangka mencatat pertumbuhan yang lebih perlahan, masing-masing sebanyak 1.8% dan 1.4% pada tahun 2008. Walau bagaimanapun, lebihan **akaun semasa** dijangka kekal tinggi pada 14.4% daripada PNK. Lebihan besar dalam akaun semasa akan disokong terutamanya oleh imbangan perdagangan tinggi yang terus disokong oleh eksport komoditi dan keluaran bukan E&E yang kukuh. Lebihan ini diperkukuh lagi oleh lebihan berterusan dalam akaun perkhidmatan berikutan peningkatan perolehan daripada pelancongan. Akaun kewangan juga dijangka terus menggalakkan, disokong terutamanya oleh aliran masuk pelaburan langsung asing (FDI) yang berterusan.

Lebihan akaun semasa dijangka disokong oleh imbangan perdagangan yang besar dan lebihan dalam akaun perkhidmatan. Akaun kewangan akan disokong oleh aliran masuk berterusan pelaburan langsung asing

Sejajar dengan keadaan luar negeri yang lemah, eksport kasar dijangka mencatat pertumbuhan sederhana sebanyak 1.8%, disebabkan terutamanya oleh permintaan yang lebih rendah terhadap eksport perkilangan, khususnya keluaran E&E. Walau bagaimanapun, pertumbuhan eksport komoditi yang secara relatif kukuh, disokong oleh harga minyak sawit dan minyak mentah yang lebih tinggi serta permintaan yang tinggi terhadap keluaran bukan E&E,

Jadual 4.3
Imbangan Pembayaran

	2007*a*	2008*r*
	RM bilion	
Barangan	128.1	131.1
Akaun perdagangan	100.3	104.2
Eksport (% perubahan tahunan)	*2.7*	*1.8*
Import (% perubahan tahunan)	*5.0*	*1.4*
Perkhidmatan	1.0	1.0
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**129.1**	**132.1**
Pendapatan	-13.7	-16.1
Pindahan semasa	-16.1	-17.7
Imbangan akaun semasa	**99.3**	**98.3**
% daripada PNK	**15.8**	**14.4**
Akaun modal	-0.1	
Akaun kewangan	-37.0	
Imbangan akaun modal dan kewangan	**-37.1**	
Kesilapan dan ketinggalan antaranya:	-16.9	
Pengurangan nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing	*-5.6*	
Imbangan keseluruhan	**45.3**	

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
a Anggaran
r Ramalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

khususnya dari rantau Asia, dijangka mengimbangi sebahagian daripada impak tersebut.

Eksport perkilangan dijangka merosot 1.6%, mencerminkan permintaan terhadap keluaran E&E yang terus perlahan, terjejas oleh kelemahan ekonomi AS. Impaknya akan dirasai terutamanya terhadap eksport komputer dan alat ganti. Walau bagaimanapun, pertumbuhan eksport separa konduktor yang mampan, didorong oleh permintaan dari rantau Asia-Pasifik dijangka dapat mengimbangi sebahagian impak tersebut. Eksport perkilangan juga akan disokong oleh pertumbuhan eksport bukan E&E termasuk keluaran berasaskan sumber dan logam tertentu yang terutamanya ke rantau ini. Keluaran halal juga dijangka terus memperoleh momentum dalam pasaran Timur Tengah pada tahun itu.

Eksport **komoditi pertanian** dijangka terus memberangsangkan, berkembang 23.7% pada tahun 2008, didorong terutamanya oleh perolehan minyak sawit dan getah yang lebih tinggi. Pertumbuhan perolehan minyak sawit dijangka disokong harga yang lebih tinggi, dan juga pemulihan dalam jumlah eksport. Eksport getah juga dijangka meningkat disebabkan harga dan jumlah eksport yang lebih tinggi sejajar dengan peningkatan dalam pengeluaran getah dan permintaan yang berterusan daripada negara pengimport utama.

Pertumbuhan dalam **eksport mineral** dijangka lebih tinggi pada 10.3% (2007: 7.5%), mencerminkan peningkatan eksport minyak mentah dan LNG. Peningkatan eksport minyak mentah akan didorong oleh jumlah eksport yang lebih tinggi sejajar dengan pengeluaran daripada telaga minyak Kikeh dan harga yang tinggi. Eksport LNG akan disokong oleh permintaan yang berterusan daripada negara pengimport utama.

Pertumbuhan dalam **import kasar** dijangka berpunca daripada peningkatan pengembangan import barangan modal dan penggunaan. Import modal dijangka bertambah kukuh (8.5%) seiring dengan pengembangan kapasiti dalam sektor perkhidmatan, minyak dan gas, dan perkilangan. Penghantaran kapal-kapal dan pesawat baharu masing-masing bagi memenuhi permintaan eksport komoditi yang kukuh dan peningkatan perjalanan intrarantau akan menyebabkan import modal yang lebih tinggi dalam industri perkhidmatan. Pembangunan berterusan telaga minyak dan gas baharu dan infrastruktur berkaitan juga akan menghasilkan import modal yang lebih tinggi. Import barangan penggunaan akan disokong oleh pertumbuhan penggunaan swasta.

Jadual 4.4
Perdagangan Luar Negeri

	2007*a*		2008*r*	
	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion	Perubahan tahunan (%)
Eksport kasar	**605.2**	**2.7**	**616.2**	**1.8**
antaranya:				
Perkilangan	474.7	0.3	467.2	-1.6
Pertanian	52.4	24.4	64.8	23.7
Mineral	61.1	7.5	67.4	10.3
Import kasar	**504.8**	**5.0**	**512.0**	**1.4**
antaranya:				
Barangan modal	69.9	7.2	75.9	8.5
Barangan pengantara	358.8	6.9	355.5	-0.9
Barangan penggunaan	28.9	3.6	29.9	3.3
Imbangan perdagangan	**100.3**		**104.2**	

a Awalan
r Ramalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Sejajar dengan prestasi sektor E&E yang lebih lemah, import barangan pengantara (yang mencakupi 69% daripada jumlah import) dijangka merosot.

Pada tahun 2008, **akaun perkhidmatan** dijangka mencatat lebihan sekali lagi, disokong terutamanya oleh perolehan pelancongan yang bertambah disebabkan ketibaan pelancong yang lebih tinggi berikutan Kempen Tahun Melawat Malaysia yang dilanjutkan hingga bulan Ogos 2008. Ketibaan pelancong dijangka meningkat kepada 22.5 juta pelawat (2007: 21 juta pelawat) sekali gus menyumbang kepada lebihan perjalanan yang lebih besar. Selain ketibaan pelancong dari negara-negara ASEAN, pelawat-pelawat dari India, RR China dan pasaran Timur Tengah dijangka terus meningkat. Pengembangan berterusan dalam industri SSO dan ICT dijangka menyumbang kepada perolehan yang lebih tinggi daripada eksport komputer dan perkhidmatan maklumat. Sementara itu, pelaksanaan projek-projek RMKe-9 dan pembangunan koridor ekonomi serta peningkatan aktiviti dalam sektor minyak dan gas akan mendorong kepada peningkatan permintaan terhadap perkhidmatan import, khususnya perkhidmatan pembinaan dan profesional. Pembayaran kepada penyedia perkhidmatan asing dalam bidang berkaitan dengan perkhidmatan komunikasi dan multimedia juga dijangka meningkat berikutan permintaan terhadap perkhidmatan transmisi yang semakin tinggi.

Defisit **akaun pendapatan** diramal pada 2.4% daripada PNK. Defisit itu disebabkan terutamanya oleh keuntungan dan dividen besar yang mapan terakru kepada syarikat multinasional asing (MNC) hasil daripada pelaburan mereka di Malaysia, khususnya dalam sektor minyak dan gas, sektor perkhidmatan dan perkilangan. Sementara itu, keuntungan dan dividen terakru kepada syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri dijangka terus tinggi, terutamanya daripada sektor minyak dan gas, perkhidmatan, pertanian dan utiliti.

Akaun kewangan dijangka disokong terutamanya oleh aliran masuk dana asing yang berterusan untuk pelaburan jangka panjang. **Pelaburan langsung asing** (*foreign direct investment*, FDI) dijangka berpunca terutamanya daripada perolehan tertahan MNC yang beroperasi di Malaysia dan aliran masuk modal ekuiti baharu untuk pemerolehan perniagaan dalam negeri oleh pelabur asing. Pelaksanaan koridor ekonomi baharu juga dijangka menarik aliran masuk FDI baharu. FDI dalam *sektor perkilangan* diramalkan terus besar, berikutan projek perkilangan bertahap lebih tinggi yang telah diluluskan oleh Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) pada tahun 2006 dan 2007 (masing-masing RM20.2 bilion dan RM33.4 bilion). Sebahagian besar projek yang diluluskan adalah untuk industri keluaran E&E yang mempunyai nilai ditambah yang lebih tinggi; keluaran petroleum termasuk petrokimia; keluaran logam asas; kertas dan percetakan; dan bahan kimia dan keluaran kimia.

Pelaburan langsung asing dalam *sektor perkhidmatan* akan mencerminkan terutamanya pelaburan asing dalam subsektor kewangan dan insurans; dan harta tanah dan perkhidmatan perniagaan berikutan liberalisasi yang progresif dan pembangunan pesat dalam sektor kewangan, khususnya kewangan Islam, di samping penubuhan operasi SSO dan syarikat-syarikat teknologi maklumat berstatus MSC di Malaysia oleh MNC. Penyertaan asing dalam subsektor perdagangan borong dan runcit dan subsektor penginapan dan restoran akan selari dengan perkembangan berterusan dalam sektor pelancongan. Fokus terhadap bidang pembangunan utama seperti pendidikan, kesihatan, logistik dan aktiviti berkaitan pelancongan dalam koridor-koridor ekonomi juga berkemungkinan merangsang aliran masuk FDI baharu ke dalam sektor perkhidmatan. Dengan mengambil kira harga tenaga yang berterusan tinggi dan aktiviti pengeluaran huluan yang berterusan, FDI dalam *sektor minyak dan gas* dijangka terus besar.

Sementara itu, **pelaburan luar negeri langsung** oleh syarikat-syarikat Malaysia yang sudah terkenal dijangka terutamanya melalui pemerolehan kepentingan yang besar dalam perniagaan di luar negara, yang bertujuan meluaskan asas pasaran dan meneroka peluang baharu serta menempatkan syarikat mereka sebagai peserta serantau dan global. Pelaburan ini diramalkan menyeluruh dengan sebahagian besar daripada aliran keluar disalurkan kepada *sektor perkhidmatan*, khususnya subsektor kewangan dan insurans; harta tanah dan perkhidmatan perniagaan; perdagangan borong dan runcit; penginapan dan restoran; dan utiliti. Sementara itu, pelaburan dalam *sektor minyak dan gas* dan *sektor pembinaan* dijangka berterusan

memandangkan permintaan global terhadap tenaga yang diramalkan kukuh serta tahap pembangunan infrastruktur yang pantas di rantau ini dan Timur Tengah.

Meskipun begitu, jangkaan kelembapan ekonomi global dan peningkatan ketidakpastian dalam pasaran kewangan global berkemungkinan memberikan sedikit kesan terhadap prospek aliran masuk FDI dan pelaburan luar negeri langsung oleh syarikat-syarikat Malaysia.

Prospek Inflasi pada Tahun 2008

Inflasi keseluruhan dijangka berpurata 2.5 - 3% pada tahun 2008 (2007: 2%) mencerminkan kesan sampingan inflasi global, serta permintaan dalam negeri yang terus kukuh. Meskipun pertumbuhan ekonomi global dijangka menurun, keadaan permintaan dalam negeri yang memberangsangkan dijangka mengekalkan aktiviti ekonomi keseluruhan pada tahap yang agak tinggi, walaupun di bawah potensi kapasiti produktif. Permintaan penggunaan terhadap barangan dan perkhidmatan oleh isi rumah dijangka disokong oleh jangkaan keadaan guna tenaga yang stabil dan pertumbuhan positif dalam upah sektor swasta. Pelarasan gaji dalam sektor awam, pendapatan masyarakat luar bandar yang lebih tinggi ekoran harga komoditi yang terus tinggi dan pelaksanaan skim pengeluaran daripada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) untuk pembayaran balik pinjaman perumahan, kesemuanya dijangka menyokong penggunaan dalam negeri. Jangkaan pertumbuhan dalam aktiviti pelaburan swasta, pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan dan koridor pertumbuhan ekonomi baharu akan terus meningkatkan permintaan dalam negeri pada tahun 2008.

Tempoh ketidakpastian yang tinggi yang menyelubungi prospek pertumbuhan global dan inflasi yang nyata mulai separuh kedua tahun 2007 dijangka berterusan pada tahun 2008. Sebagai sebuah ekonomi yang kecil dan sangat terbuka, Malaysia terdedah kepada tekanan harga atau kejutan makroekonomi dari luar negara. Terdapat tanda-tanda awal bahawa perkembangan harga global, terutamanya kenaikan kukuh harga komoditi dan inflasi yang lebih tinggi di negara rakan dagangan utama Malaysia, telah mula memberikan tekanan menaik terhadap harga dalam negeri. Komponen harga import dalam IHP mencatat aliran menaik, daripada kenaikan sebanyak 0.3% setahun pada bulan Jun 2007 kepada 1.5% setahun pada bulan Disember 2007. Tekanan harga luaran dijangka terus mempengaruhi perkembangan harga dalam negeri pada tahun 2008.

Masih terdapat banyak ketidakpastian berhubung dengan harga global komoditi, terutamanya bagi minyak mentah dan bahan makanan. Harga minyak mentah global terus tinggi, berada dalam julat USD90 -100 setong pada bulan Januari-Februari 2008. Seperti dahulu, perkembangan seumpama itu dijangka memberikan kesan terhadap harga global, pada peringkat pengeluar dan juga pengguna. Peningkatan kos bahan api sudah pun menyumbang kepada caj pengangkutan dan tambang yang lebih tinggi dalam industri perkapalan dan penerbangan. Walaupun harga bahan api dalam negeri sebahagiannya ditampung oleh subsidi Kerajaan, kesan harga minyak mentah yang tinggi yang menular melalui rangkaian penawaran input barangan import lain dan akhirnya terhadap harga pengguna perlu dipantau dengan rapi.

Sementara itu, harga bahan makanan dunia juga dipengaruhi oleh perkembangan kitaran dan struktur. Data daripada Laporan Prospek Tanaman dan Keadaan Makanan terbitan Pertubuhan Makanan dan Pertanian Bangsa-bangsa Bersatu (FAO) edisi bulan Februari 2008 menunjukkan bahawa nisbah bekalan global (stok sedia ada dan pengeluaran baharu) bijirin, merangkumi gandum, beras dan bijirin kasar, kepada penggunaan global, sedang mengalami penurunan daripada 1.24 pada tahun 2005/06 kepada 1.20 pada tahun 2006/07, dan kepada 1.19 pada tahun 2007/08. Perkembangan ini mencerminkan sebahagiannya, kekangan bekalan global dalam keadaan permintaan yang kukuh daripada peningkatan permintaan, dan juga sumber permintaan baharu seperti untuk pengeluaran biobahan api. Ini mungkin mempunyai implikasi terhadap kos stok makanan ternakan, menyebabkan harga daging, ayam itik dan susu yang lebih tinggi bagi pengguna. Dalam keadaan bekalan yang ketat, gangguan pengeluaran ekoran daripada keadaan cuaca buruk boleh menyebabkan jangka masa harga bahan makanan terus tinggi dan tidak menentu, secara berpanjangan.

Sedikit sebanyak, pelaksanaan harga yang ditadbir dan subsidi Kerajaan terhadap bahan makanan yang diimport boleh mengurangkan

atau menunda kesan sampingan terhadap harga makanan dalam negeri. Bagi bahan makanan yang tidak berada di bawah sebarang bentuk kawalan harga, bahan bukan makanan, atau barangan pengantara seperti makanan haiwan, kesan sampingan akan bergantung pada keadaan permintaan semasa, keanjalan permintaan terhadap produk berkenaan, serta strategi perniagaan para pengeluar atau pengedar. Kemampuan pengeluar untuk memindahkan kenaikan kos kepada harga pengguna banyak bergantung pada kekuatan permintaan penggunaan. Ini juga bergantung kepada sejauh mana keupayaan pengguna menggantikan barangan yang lebih mahal dengan barangan yang lebih murah. Persaingan dan kebimbangan terhadap kehilangan bahagian pasaran boleh mengekang kenaikan harga yang tidak berpatutan.

Ketidakpastian terhadap prospek inflasi bertambah dari segi potensi permintaan upah yang lebih tinggi oleh sektor swasta yang akan memberikan kesan kepada kenaikan paras harga umum yang lebih meluas. Upah sektor swasta dijangka meningkat disebabkan permintaan terhadap pekerja yang masih kukuh. Walau bagaimanapun, pada tahap ini, tidak banyak petanda bahawa kos pekerja akan naik dengan kadar yang lebih pantas pada tahun 2008 berbanding dengan tempoh sebelumnya. Seperti masa dahulu, kemasukan pekerja asing yang mahir dan tidak mahir dijangka menambah jumlah tenaga kerja domestik untuk mengimbangi permintaan terhadap pekerja dan dengan itu mengurangkan tekanan upah. Pada tahun 2007, bilangan pekerja penghijrah dan ekspatriat yang bekerja di Malaysia meningkat dengan ketara masing-masing sebanyak 9.4% dan 5.7% (2006 : 3% dan -1.3%). Tambahan lagi, kenaikan upah pada amnya setara dengan peningkatan produktiviti pekerja, yang dengannya menyebabkan kenaikan kos setiap pekerja, mungkin secara relatif kecil dan tidak memberi kesan besar terhadap inflasi.

Satu faktor yang mengimbangi risiko tekanan harga yang lebih tinggi ialah prospek ekonomi global yang lebih lemah, yang boleh menyebabkan harga komoditi global yang lebih rendah dan sekali gus menurunkan inflasi global. Pertumbuhan ekonomi global diramalkan menjadi sederhana kepada 3.7% pada tahun ini (2007: 4.7%), sejajar dengan persekitaran yang kurang memberangsangkan dalam ekonomi negara maju dan ketidakpastian yang berterusan dalam pasaran kewangan global. Ini mungkin dapat membendung kenaikan dalam harga komoditi global.

Jadual 4.5
Purata Pertumbuhan bagi Kenaikan Gaji bagi Eksekutif di Sektor Swasta

	2007	2008*r*
Hay Group	6.5	6.4
Tower Perrins	5.6	5.8
FMM	5.6	5.9
MEF	6.2	5.7
Watson Wyatt	5.6	5.6
Purata	**5.9**	**5.9**

r Ramalan

DASAR MONETARI TAHUN 2008

Pada tahun 2008, persekitaran luar negeri dijangka menjadi lebih mencabar disebabkan pertumbuhan ekonomi negara-negara perindustrian diramalkan menjadi sederhana, manakala tekanan harga berpotensi untuk terus tinggi. Walau bagaimanapun, permintaan dalam negeri dijangka menyokong momentum pertumbuhan ekonomi Malaysia. KDNK benar Malaysia dijangka berkembang 5 – 6% pada tahun 2008.

Tekanan harga pada tahun 2008 dijangka menjadi lebih kuat berikutan persekitaran inflasi dalam negeri yang secara relatif rendah pada tahun 2007. Inflasi keseluruhan dijangka berada antara 2.5 – 3%, didorong oleh kesan sampingan harga input dan juga harga global yang lebih tinggi bagi bahan makanan, komoditi dan bahan mentah lain. Pada akhir tahun 2007, inflasi wajaran bagi negara-negara yang menjadi sumber import utama bagi Malaysia telah meningkat kepada 3.6% setahun dan masih menunjukkan peningkatan.

Terdapat beberapa faktor yang dapat membantu membendung tekanan inflasi pada tahun 2008. Tekanan persaingan dan penggantian oleh pengguna daripada barangan yang lebih mahal kepada barangan yang kurang mahal boleh mengurangkan keupayaan pengeluar untuk memindahkan kos mereka kepada harga pengguna akhir. Pertumbuhan global yang lebih perlahan dapat melegakan tekanan terhadap harga bahan makanan dan komoditi global serta mengurangkan inflasi di negara-negara rakan import Malaysia.

Dasar Kerajaan untuk memastikan adanya barangan asas yang cukup juga berperanan mengurangkan kos barangan tersebut. Dengan ekonomi dijangka beroperasi di bawah potensinya, kapasiti lebihan yang ada juga akan mengurangkan tekanan harga. Permintaan yang lebih perlahan juga mungkin melegakan tekanan kos pekerja dan peningkatan upah besar kemungkinan lebih mencerminkan peningkatan produktiviti.

Pengendalian dasar monetari pada tahun 2008 akan menghadapi beberapa cabaran. Penentuan keseimbangan risiko terhadap inflasi dan pertumbuhan akan menjadi lebih sukar untuk diukur ekoran tahap ketidaktentuan yang tinggi berhubung dengan persekitaran makroekonomi dan kewangan global. Masalah dalam pasaran kewangan global dan sejauh mana kesannya terhadap aktiviti ekonomi benar di AS dan peringkat global tetap merupakan sumber risiko yang besar. Lebih lama masalah ini berlanjutan, lebih lama lagi tempoh kesan negatifnya terhadap ekonomi global. Penghindaran risiko, kekangan kredit dan kesan kekayaan negatif dijangka menekan sentimen pengguna dan pelabur, mengakibatkan kelemahan permintaan global yang lebih mendalam dan berpanjangan. Meskipun asas ekonomi domestik Malaysia kekal teguh, hakikat bahawa Malaysia mempunyai ekonomi yang sangat terbuka bermakna perkembangan antarabangsa akan memberikan impak terhadap ekonomi domestik. Dari segi inflasi, ketidaktentuan mengenai kedalaman dan kepanjangan pertumbuhan global yang lebih perlahan dan tahap keupayaannya untuk menurunkan harga komoditi akan mempengaruhi prospek inflasi.

Cabaran kedua ialah mengurus aliran modal yang lebih kerap, besar dan tidak menentu, dan kesannya terhadap kadar pertukaran mata wang, mudah tunai domestik dan harga aset. Sentimen pasaran yang pesat berubah, pencarian pulangan yang lebih tinggi dan perubahan premium risiko secara tiba-tiba merupakan faktor-faktor yang mendorong aliran yang tidak menentu seumpama itu. Aliran masuk dan keluar jangka pendek yang besar boleh mengakibatkan ketidakstabilan pergerakan kadar pertukaran mata wang yang memberikan masalah bagi peniaga dan pengguna dalam mengambil keputusan ekonomi dan dengan itu boleh memberikan kesan negatif terhadap ekonomi benar. Peningkatan mudah tunai ekoran daripada aliran masuk yang besar juga boleh menyebabkan inflasi dan herotan harga aset kewangan dan benar dalam ekonomi domestik. Menyedari bahawa aliran seumpama itu akan memberikan cabaran yang lebih besar kepada pengendalian dasar monetari, Bank Negara Malaysia semakin menambah rangkaian instrumennya untuk mengurus aliran itu dan meningkatkan mekanisme pengawasan bagi memastikan aliran seumpama itu tidak akan mengganggu kelicinan perjalanan sistem kewangan dan ekonomi.

Dalam persekitaran yang tidak menentu ini, fokus dasar monetari pada tahun 2008 adalah pada usaha mengekalkan momentum pertumbuhan ekonomi dan juga mengekalkan kestabilan harga dalam jangka pertengahan dan jangka panjang. Dalam merumuskan dasar monetari, Bank Negara Malaysia akan terus memandang ke hadapan dan akan menimbang kesan perkembangan terkini terhadap pertumbuhan dan inflasi. Bank sentiasa bersedia untuk menyesuaikan dasar monetari sekiranya prospek pertumbuhan atau inflasi berubah dan jenis masalah memerlukan perubahan dalam dasar monetari. Berhubung dengan kestabilan harga, penting untuk mengambil perhatian bahawa tidak semua sumber tekanan inflasi memerlukan tindak balas dasar monetari. Dasar monetari terutamanya ialah alat pengurusan permintaan. Oleh itu, ia mempunyai pengaruh yang terhad dari segi keupayaan untuk mengurangkan tekanan harga tolakan kos yang berpunca daripada kenaikan harga global bagi bahan makanan dan komoditi. Tambahan lagi dasar lain adalah lebih sesuai sekiranya masalah itu berkaitan struktur atau didorong oleh faktor berkaitan penawaran.

Keluaran Potensi Ekonomi Malaysia

Keluaran potensi ialah trend paras keluaran yang selaras dengan kapasiti produktif agregat sesebuah ekonomi. Ia menunjukkan suatu penentu yang jelas untuk kadar pertumbuhan mampan berasaskan input produktif yang ada. Pertumbuhan dalam keluaran potensi ditentukan terutamanya oleh pengembangan dan penggunaan tanpa tekanan inflasi modal fizikal dan tenaga kerja serta pertumbuhan produktiviti faktor menyeluruh (total factor productivity, TFP), yang menggambarkan peningkatan produktiviti hasil daripada penggunaan input faktor yang bertambah baik dan juga kecekapan ekonomi secara menyeluruh.

Anggaran terkini bagi Malaysia menunjukkan keluaran potensi meningkat 6.4% pada tahun 2007, dengan jurang keluaran[1] dianggarkan pada purata -0.1% daripada keluaran potensi. Oleh itu, ekonomi Malaysia bercirikan pertumbuhan yang seimbang, dengan jurang keluaran negatif yang kecil. Ini menunjukkan prestasi ekonomi hampir mencapai potensinya dengan tekanan inflasi yang berpunca daripada permintaan adalah minimum. Pertumbuhan disokong oleh peningkatan berterusan dalam produktiviti dan pengembangan stok modal dan tenaga kerja pada tahun tersebut.

Jadual 1
KDNK Sebenar dan Keluaran Potensi

Tempoh	KDNK Sebenar	Keluaran Potensi	Pelaburan	Pekerja	Jurang Keluaran
	(Perubahan tahunan %)				(% drpd keluaran potensi)
1993-1999	6.4	6.5	3.5	3.2	0.0
2000	8.9	4.0	25.6	4.3	2.2
2001	0.3	4.6	-2.1	1.6	-1.8
2002	4.4	3.9	0.6	3.5	-0.4
2003	5.5	6.0	2.8	3.6	-0.5
2004	7.2	5.5	3.6	4.0	0.7
2005	5.2	5.2	5.0	4.1	0.5
2006	5.9	6.3	7.9	2.2	0.1
2007*a*	6.3	6.4	9.2	2.0	-0.1

a Anggaran

Secara keseluruhan, ekonomi Malaysia telah menunjukkan pertumbuhan yang secara relatif seimbang sejak tahun 2000, seperti yang digambarkan oleh jurang keluaran yang berada pada purata kurang ±1% daripada keluaran potensi. Ekonomi Malaysia telah berkembang daripada

Rajah 1
KDNK Sebenar dan Potensi

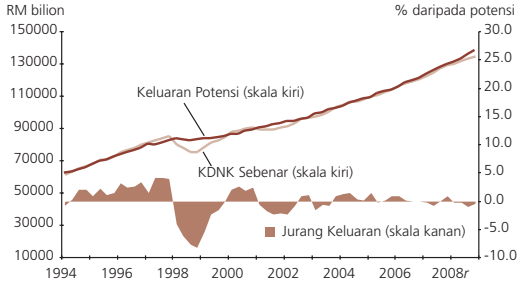

r Ramalan

Rajah 2
Sumbangan Faktor dan Pertumbuhan Produktiviti Faktor Menyeluruh

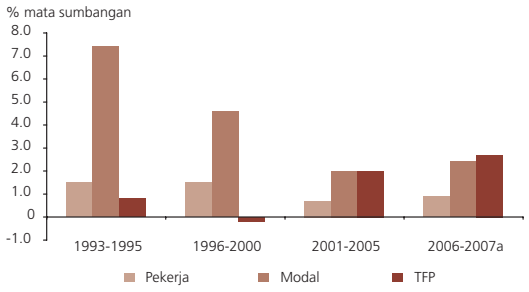

a Awalan

[1] Jurang keluaran ialah perbezaan antara paras keluaran sebenar dengan keluaran potensi dan jurang ini diukur sebagai peratusan daripada keluaran potensi. Jurang keluaran positif menunjukkan keluaran sebenar melebihi keluaran potensi, manakala jurang keluaran negatif menunjukkan sebaliknya.

pertumbuhan berteraskan modal pada tahun 1990-an kepada pertumbuhan yang dipacu oleh produktiviti sepanjang tempoh Rancangan Malaysia Kelapan (2001-2005) (rujuk carta 2). Sejajar dengan strategi untuk meningkatkan produktiviti dan daya saing di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (2006-2010), peningkatan tahap produktiviti melalui pengetahuan tenaga kerja yang lebih mendalam dan juga kecekapan dalam penggunaan modal dan kemajuan teknologi, dijangka terus meningkatkan sumbangan TFP. Aktiviti pelaburan swasta yang telah meningkat sejak tahun 2003 setelah terjejas oleh iklim pelaburan yang lembap sejak krisis Asia, telah memberi sumbangan yang menggalakkan kepada pertumbuhan keluaran potensi. Trend bagi aktiviti pelaburan swasta ini dijangka berterusan pada masa hadapan kerana terdapat permintaan dalam negeri yang kukuh dan pelaksanaan projek-projek Rancangan Malaysia Kesembilan.

Melangkah ke hadapan, pertumbuhan keluaran potensi ekonomi dijangka melebihi 6% pada tahun 2008, disokong oleh pengembangan stok modal dan tenaga kerja. Namun begitu, jurang keluaran dijangka menjadi luas sedikit berikutan penyederhanaan yang kecil dalam keluaran sebenar yang diunjurkan pada tahun ini.

Liberalisasi Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing

Sebagai sebuah ekonomi yang terbuka, Malaysia telah mengambil peluang daripada globalisasi untuk mengekalkan momentum pertumbuhan dan mempelbagaikan struktur ekonominya. Usaha untuk mengukuhkan hubungan ekonomi dan kewangan dengan negara luar yang lain telah menyumbang kepada paras perdagangan luar yang tinggi, paras pelaburan langsung asing yang mampan dan peningkatan dalam usaha niaga di luar negeri oleh syarikat dan institusi kewangan Malaysia. Malaysia adalah komited untuk meliberalkan peraturan pentadbiran pertukaran asing secara progresif untuk terus menggalakkan daya saing ekonomi dan memastikan manfaat ekonomi daripada liberalisasi mengatasi risiko dan kosnya. Proses liberalisasi secara berurutan dan beransur-ansur telah membawa kepada pulangan ekonomi yang positif bagi negara melalui penurunan kos menjalankan perniagaan, peningkatan sistem penyampaian pengawalseliaan dan pemudahan pembangunan sistem kewangan domestik yang kukuh.

Pada awal tahun 2007, sebanyak 15 peraturan pentadbiran pertukaran asing telah diliberalkan seperti yang dilaporkan dalam Laporan Tahunan Bank Negara Malaysia 2006. Berikutan itu, beberapa peraturan pentadbiran pertukaran asing telah diliberalkan lagi untuk menyokong objektif makroekonomi secara keseluruhan bagi meningkatkan daya saing dan kefleksibelan ekonomi Malaysia seperti berikut:

Objektif	Peraturan yang telah diliberalkan
1. Menurunkan kos menjalankan perniagaan dan meningkatkan kecekapan perniagaan	• Berkuat kuasa 28 November 2007, syarikat pemastautin yang mempunyai perolehan eksport adalah bebas untuk membuat pembayaran dalam mata wang asing kepada syarikat pemastautin yang lain bagi tujuan penjelasan barangan dan perkhidmatan. • Berkuat kuasa 1 Oktober 2007, (i) Nilai ambang urus niaga bagi pembayaran dan penerimaan antara individu pemastautin dan bukan pemastautin yang perlu dilaporkan dinaikkan kepada RM200,001 atau bersamaan dalam mata wang asing, daripada nilai ambang berjumlah RM50,001 sebelum ini bagi setiap urus niaga.

Objektif	Peraturan yang telah diliberalkan
	(ii) Keperluan untuk pendaftaran bagi urus niaga berikut telah dimansuhkan: ➢ Kontrak pertukaran asing hadapan yang diikat oleh pemastautin; ➢ Pinjaman dalam ringgit yang diberikan oleh pemastautin kepada bukan pemastautin bagi tujuan membiayai pembelian atau pembinaan harta tak alih di Malaysia; ➢ Pelaburan dalam aset mata wang asing oleh pemastautin. ➢ Peminjaman dalam mata wang asing oleh syarikat pemastautin daripada: -bank tempatan berlesen; -bukan pemastautin; dan -syarikat pemastautin yang lain dalam kumpulan korporat yang sama dengan menggunakan dana yang diperoleh daripada Tawaran Awam Awal di bursa saham di luar negeri; dan ➢ Pembayaran balik peminjaman dalam mata wang asing (tanpa jadual pembayaran balik) yang dibenarkan, atau prabayaran. • Berkuat kuasa 1 Januari 2008, keperluan untuk mengemukakan laporan-laporan berikut dimansuhkan: (i) Penyata Akaun Luar Negeri (Statement OA) bagi akaun yang disenggarakan oleh syarikat pemastautin dengan bank luar negeri; dan (ii) Penyata Akaun Antara Syarikat (Statement IA) bagi akaun yang disenggarakan oleh syarikat pemastautin dengan syarikat bukan pemastautin.
2. Memudahkan pembangunan Malaysia sebagai Pusat Kewangan Islam	• Berkuat kuasa 1 Oktober 2007, syarikat amanah saham dan pengurusan dana adalah bebas untuk melabur keseluruhan dana Islam di bawah pengurusan masing-masing dalam aset mata wang asing. (Sebelum ini, had pelaburan dalam aset mata wang asing adalah sehingga 50% daripada Nilai Aset Bersih atau daripada keseluruhan dana milik pemastautin yang mempunyai peminjaman domestik dalam ringgit).
3. Memudahkan perlindungan nilai dan pembangunan pasaran komoditi niaga hadapan di Malaysia	• Berkuat kuasa 15 Januari 2008, kefleksibelan berikut diberikan untuk memudahkan transaksi kontrak niaga hadapan minyak sawit mentah dalam denominasi dolar Amerika Syarikat (US dollar denominated crude palm oil futures contracts, USD FUPO) di Bursa Malaysia: (i) Pengecualian pelaburan oleh pemastautin dalam USD FUPO di Bursa Malaysia daripada peraturan pelaburan dalam aset mata wang asing, sekiranya kontrak tersebut dijelaskan dalam ringgit; dan

Objektif	Peraturan yang telah diliberalkan
	(ii) Membenarkan broker komoditi niaga hadapan yang dilesenkan oleh Suruhanjaya Sekuriti untuk bertindak sebagai ejen bagi bank tempatan berlesen untuk memberikan sebut harga kadar pertukaran untuk memudahkan penyelesaian USD FUPO dengan Bursa Malaysia.
4. Menyokong pembangunan bidang pertumbuhan ekonomi yang baharu	• Berkuat kuasa 24 September 2007, syarikat pemastautin yang diluluskan di bawah rangka kerja Wilayah Pembangunan Iskandar dan syarikat bioteknologi yang diluluskan di bawah Dasar Bioteknologi Negara, bebas membuat transaksi berikut: (i) Membuat dan menerima pembayaran dalam mata wang asing dengan pemastautin, selain daripada mata wang Israel; (ii) Meminjam tanpa had dalam mata wang asing daripada bank-bank tempatan berlesen dan bukan pemastautin; (iii) Membuat pelaburan tanpa had dalam aset mata wang asing di dalam dan luar negeri; dan (iv) Menyimpan perolehan eksport di luar negeri.
5. Meningkatkan kefleksibelan pengurusan risiko bagi pelaburan dalam aset ringgit oleh bukan pemastautin	• Berkuat kuasa 1 Oktober 2007, keperluan bagi bukan pemastautin untuk membuat pelaburan semula hasil jualan aset ringgit dalam jangka masa 7 hari bekerja sebelum tarikh matang kontrak pertukaran asing hadapan dimansuhkan.

Peraturan pentadbiran pertukaran asing yang lain yang terpakai kepada bukan pemastautin dan pemastautin sebahagian besarnya adalah bagi tujuan kehematan dan akan dikaji semula secara progresif untuk terus menggalakkan daya saing ekonomi Malaysia. Peraturan tersebut boleh dikategorikan secara umum kepada enam bidang utama seperti yang berikut:

Nota penjelasan terkandung dalam Tambahan.

DASAR FISKAL TAHUN 2008

Bajet 2008 mengetengahkan pelbagai langkah berkaitan dengan dasar cukai dan bukan cukai yang meluas untuk mempertingkatkan daya saing negara, memperkasakan pembangunan modal insan dan menjamin kesejahteraan rakyat Malaysia. Dasar fiskal pada tahun 2008 juga tertumpu pada usaha untuk mempercepat pelaksanaan projek dan program yang telah dikenal pasti di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan.

Dalam mempertingkatkan daya saing negara, beberapa langkah utama seperti dasar cukai yang kompetitif dan penambahbaikan sistem penyampaian perkhidmatan awam telah diperkenalkan. Dalam Bajet 2008, Kerajaan juga mengurangkan cukai pendapatan korporat sebanyak dua mata peratusan dalam dua peringkat, iaitu kepada 26% bagi tahun taksiran 2008 dan kemudiannya kepada 25% bagi tahun taksiran 2009, dan memperkenalkan sistem cukai *single-tier*, dengan keuntungan hanya dikenakan cukai pada peringkat syarikat manakala dividen yang diterima dikecualikan daripada cukai. Untuk mempromosi sektor kewangan Islam dan Malaysia sebagai pusat kewangan Islam antarabangsa, Kerajaan memperkenalkan beberapa langkah baharu, termasuk insentif cukai untuk syarikat pembrokeran sedia ada menubuhkan subsidiari pembrokeran Islam, mengecualikan cukai pendapatan atas semua fi berkaitan aktiviti pengurusan dana Islam, dan termasuk fi diperoleh juru perunding bukan pemastautin yang berkepakaran dalam kewangan Islam, dan potongan cukai terhadap perkongsian keuntungan yang diagihkan bagi industri takaful. Sebagai sebahagian daripada komitmen Kerajaan untuk memastikan keberkesanan sistem penyampaian perkhidmatan awam, Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH) ditubuhkan untuk merumus langkah-langkah bagi meningkatkan kecekapan perkhidmatan awam dengan mengkaji semula prosedur dan menyarankan proses alternatif untuk mengurangkan kos pentadbiran dan pengawalseliaan dalam menjalankan perniagaan di Malaysia.

Kedudukan kewangan keseluruhan Kerajaan Persekutuan dijangka terus kukuh pada tahun 2008. Peningkatan dalam hasil keseluruhan, ekoran daripada peningkatan kecekapan dalam kutipan hasil dan peningkatan pendapatan berkaitan minyak, akan membolehkan Kerajaan Persekutuan meningkatkan perbelanjaan, di samping mengurangkan defisit bajet kepada 3.1% daripada KDNK pada tahun 2008 (3.2% pada tahun 2007). Kenaikan dalam emolumen selepas penyelarasan gaji kakitangan awam pada bulan Julai 2007 adalah antara penyumbang perbelanjaan mengurus yang ketara. Dari segi perbelanjaan pembangunan, perhatian khusus diberikan pada sektor ekonomi dan sosial dalam usaha untuk menjana pertumbuhan ekonomi dengan nilai ditambah yang lebih tinggi, memperkukuh pembangunan modal insan, dan menangani ketidaksaksamaan sosioekonomi. Oleh itu, sebahagian besar daripada perbelanjaan

Jadual 4.6
Kewangan Kerajaan Persekutuan

	RM bilion		Perubahan %	
	2007*a*	2008*B*	2007*a*	2008*B*
Hasil	139.9	146.4*	13.2	4.7
Jumlah perbelanjaan	163.6	168.8	14.0	3.1
Perbelanjaan mengurus	*123.1*	*128.8*	*14.3*	*4.6*
Perbelanjaan pembangunan kasar	*40.6*	*40.0*	*13.3*	*-1.4*
Terimaan balik pinjaman	3.1	0.8		
Imbangan keseluruhan	**-20.7**	**-21.6**		
% daripada KDNK	**-3.2**	**-3.1**		
Sumber pembiayaan:				
Peminjaman dalam negeri bersih	25.8	-		
Peminjaman luar negeri bersih	-4.3	-		
Harta boleh jual[1] dan pelarasan	-0.8	-		

[1] Tanda campur (+) menunjukkan pengeluaran harta boleh jual terkumpul
a Awalan
B Bajet
* Hasil yang digunakan adalah termasuk kehilangan hasil cukai yang mungkin wujud daripada pelaksanaan Bajet 2008
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Sumber: Kementerian Kewangan

Rajah 4.5
Imbangan Fiskal dan Hutang Kerajaan Persekutuan

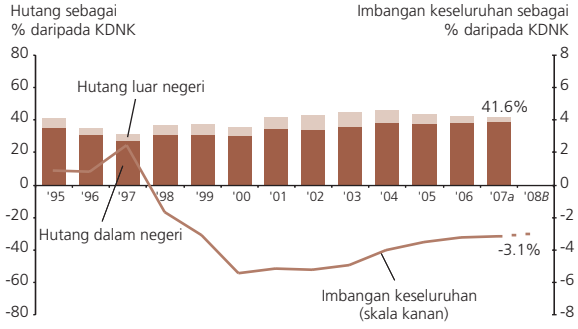

a Awalan
B Bajet

pembangunan akan disalurkan kepada sektor ekonomi (pertanian dan infrastruktur) dan sektor sosial (pendidikan, kesihatan dan perumahan). Dari segi pembiayaan, Kerajaan terus bergantung pada sumber dalam negeri bagi membiayai defisit fiskal, memandangkan tabungan dalam negeri yang tinggi dan keadaan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi.

Tadbir Urus dan Pembangunan Organisasi

119 Tinjauan Keseluruhan
124 Pengurusan Risiko di Bank Negara Malaysia
128 Struktur Organisasi

Tadbir Urus dan Pembangunan Organisasi

TINJAUAN KESELURUHAN

Pada tahun 2007, amalan tadbir urus dan pembangunan organisasi (organisational development, OD) Bank Negara Malaysia terus memfokuskan pada membina budaya yang didorong prestasi. Ini dilakukan bagi memastikan Bank mampu memenuhi mandat terasnya iaitu memastikan kestabilan sistem kewangan, menggalakkan dasar kewangan yang kukuh untuk mencapai kestabilan harga, dan juga menyokong pertumbuhan jangka sederhana dan panjang yang mampan. Bank telah meningkatkan pelaburannya dalam modal insan, tadbir urus, pembelajaran dan pengetahuan, ruang kerja dan kemudahan fizikal serta teknologi. Tumpuan turut diberikan kepada perubahan dalam struktur tadbir urus. Dasar, amalan, struktur, proses dan sistem baharu telah diperkenalkan bagi memastikan keupayaan Bank digembleng sepenuhnya. Perkembangan ini diperkukuh lagi dengan menggalakkan kecekapan berasaskan peranan dan kod korporat berasaskan nilai baharu yang dirumuskan untuk memastikan Bank ini terus memainkan peranannya dalam menyumbang ke arah pencapaian agenda ekonomi dan kewangan negara.

Strategi dan amalan OD untuk menyokong peranan Bank ternyata telah menunjukkan hasil. Peningkatan prestasi jelas kelihatan di seluruh organisasi, seperti dicerminkan oleh kemampuan kakitangan bertindak balas terhadap kehendak prestasi yang lebih tinggi, dan pencapaian yang menggalakkan bagi sasaran yang ditetapkan untuk semua unit yang beroperasi dan juga Bank pada tahun 2007. Pada tahun itu, Bank telah berusaha menyemak semula keutamaan inisiatif dan program ODnya, dan yang penting, meningkatkan tumpuan terhadap bidang yang mempunyai kesan langsung kepada hasil strategik Bank. Kerja berasaskan projek yang dilakukan secara bersama dalam kalangan jabatan telah menjadi suatu kelaziman. Kerjasama begini telah membantu mengoptimumkan penggunaan dan perkongsian sumber. Hasilnya, tahap prestasi bidang keutamaan dan tumpuan ini telah meningkat. Peranan kepimpinan di setiap peringkat diberi lebih penekanan, ditambah dengan komitmen dan usaha untuk meningkatkan amalan pengurusan tenaga mahir, terutamanya pemerolehan dan pembangunan tenaga, pengurusan penggantian dan pengurusan ganjaran. Program yang dirancang oleh Bank di bawah inisiatif "organisasi berasaskan pengetahuan dan pembelajaran" diteruskan lagi. Program ini telah memberikan kesan positif terhadap sikap kakitangan, khususnya berkaitan dengan pembelajaran urus kendiri dan haluan kendiri pada tahap individu. Memandangkan kepentingan integrasi serantau yang semakin ketara, Bank telah menumpukan perhatian kepada keupayaannya untuk membina rangkaian serantau dan antarabangsa yang lebih berkesan.

Tadbir urus

Lembaga Pengarah yang berfungsi sebagai lembaga pengawas, dianggotai oleh Gabenor selaku Pengerusi, tiga Timbalan Gabenor dan lima ahli bukan eksekutif daripada industri dan sektor awam. Lembaga ini bertanggungjawab terhadap dasar dan pentadbiran am hal ehwal dan urusan Bank. Dalam menjalankan peranan-peranan ini, Lembaga dipandu oleh tiga asas utama tadbir urus, iaitu **kebebasan** berdasarkan peranan yang ditetapkan; **kebertanggungjawaban** berdasarkan keperluan untuk memastikan keberkesanan dan kecekapan kendalian dalam menjalankan peranan yang ditetapkan melalui pengoptimuman penggunaan sumber yang ada, di samping memantau prestasi dan mengurus risiko yang berkaitan; dan **ketelusan** dalam memastikan kejelasan tindakan yang diambil kerana ia memberi impak terhadap pelbagai pihak yang berkepentingan Bank. Bagi menjayakan peranannya, Lembaga dibantu oleh Jawatankuasa Audit Lembaga untuk menyelia pematuhan Bank terhadap kawalan dalaman kewangan dan bukan kewangan. Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh seorang pengarah bebas. Lembaga telah mengadakan 12 mesyuarat bulanan dan empat mesyuarat Jawatankuasa Audit Lembaga pada tahun 2007.

Jawatankuasa Pengurusan yang merupakan badan eksekutif tertinggi dalam Bank dipengerusikan oleh Gabenor. Jawatankuasa ini bermesyuarat sekurang-kurangnya seminggu sekali untuk mempertimbangkan perkara dasar yang berkaitan dengan urusan teras dan juga operasi am Bank. Amalan menubuhkan jawatankuasa bersilang fungsian yang semakin meningkat keberkesanannya dalam proses membuat keputusan Bank, telah diterapkan untuk menjadi suatu komponen penting dalam rangka

kerja pengurusan keputusan Bank. Jawatankuasa Pengurusan disokong oleh beberapa jawatankuasa dasar yang lain, yang juga dipengerusikan oleh Gabenor. Jawatankuasa ini ialah Jawatankuasa Dasar Monetari, Jawatankuasa Dasar Sektor Kewangan, Jawatankuasa Pengurusan Rizab, Jawatankuasa Liberalisasi Kewangan dan Jawatankuasa Pengurusan Risiko. Kesemua jawatankuasa ini menyediakan wahana untuk menggalakkan penyertaan kakitangan jabatan-jabatan yang lebih seimbang, mendapatkan pandangan yang lebih mendalam dan luas, melaksanakan keputusan dengan lebih berkesan serta meningkatkan pemunyaan dan kebertanggungjawaban. Jawatankuasa Pengurusan dan jawatankuasa dasar yang lain memberikan kepimpinan eksekutif secara bersama untuk memacu Bank dalam penguatkuasaan autoriti dan kuasa di bawah Akta Bank Negara Malaysia.

Pelbagai langkah bagi mempertingkatkan tadbir urus diperkenalkan pada tahun 2007. Orientasi pembaikan masa ke pasaran memerlukan tumpuan pada kecekapan proses membuat keputusan dan keberkesanan pelaksanaan keputusan di peringkat operasi. Terutamanya, penjajaran semula fungsi penyeliaan dan pengawalan telah diperkenalkan pada tahun 2006 dan dilaksanakan pada tahun 2007. Penjajaran semula adalah untuk memberikan tumpuan fungsian seluruh sektor dan menggalakkan pendekatan holistik terhadap pengurusan cabaran-cabaran sektor berkenaan. Struktur baharu yang diwujudkan dapat memastikan perkongsian pengetahuan, pengalaman, maklumat dan data yang berkesan, dan menggalakkan perundingan bersilang fungsian yang lebih baik dan perbincangan yang mendalam merentas unit urusan agar isu yang bakal muncul dapat dikenal pasti dan dicari rumusannya dengan lebih pantas.

Kajian semula jabatan turut dilaksanakan untuk meningkatkan tadbir urus tiga jabatan Bank Negara Malaysia. Jabatan Ekonomi telah dikaji semula bagi memastikan Bank terus mempunyai keupayaan untuk mengenal pasti, menilai dan bertindak balas terhadap perkembangan makroekonomi. Kajian tersebut bertujuan memperkukuh lagi pengawasan dan penilaian makroekonomi serta keupayaan penyelidikan bagi menyokong mandat teras Bank, iaitu kestabilan monetari dan kewangan di samping peranan Bank sebagai penasihat ekonomi kepada kerajaan. Pada tahun 2007, Bank telah menubuhkan sebuah unit baharu yang dikenali sebagai Perkhidmatan Perbankan Pusat untuk berkongsi pengetahuan dan amalan terbaik dengan bank pusat dan badan pengawal selia. Peranan utamanya adalah untuk menggalakkan pembelajaran bersama dan untuk meneguhkan hubungan dan kesalinghubungan dengan golongan perbankan pusat.

Pada tahun 2007, Bank juga telah memulakan kajian semula strategik terhadap Jabatan Audit Dalam dan Jabatan Pengurusan dan Operasi Mata Wang yang dijangka selesai pada tahun 2008. Perubahan lanjut turut dilaksanakan dalam bidang pengurusan kewangan Bank yang teguh. Bank memberikan tumpuan aktif pada isu pengurusan kos yang lebih berkesan dengan mengambil kira risiko, kos dan faedah dalam menjalankan urusan perbankan pusat. Pada tahun itu, Dasar dan Prosedur Pengurusan Pemerolehan Bank telah ditingkatkan lagi berhubung dengan pengurusan risiko dan keberkesanan kos dalam proses pemerolehan. Sebagai sebahagian daripada inisiatif Budaya Peka Kos yang berterusan, pelbagai langkah telah dilaksanakan oleh jabatan-jabatan pada tahun 2007. Langkah-langkah ini termasuk pengurusan pejabat yang lebih cekap, pengendalian mesyuarat dan acara luar, latihan, perjalanan, operasi mata wang, e-pembayaran dan proses kerja yang lebih baik bagi meningkatkan pengurusan sumber yang berkesan dalam menjalankan operasi rutin.

Tanggungjawab Sosial Korporat

Bank telah menubuhkan sebuah pasukan Sukarelawan Bank Negara Malaysia bagi melaksanakan aktiviti kemasyarakatan pada tahun 2007 bagi menyediakan satu lagi saluran kepada kakitangan untuk memberikan sumbangan kepada masyarakat. Penubuhan pasukan Sukarelawan Bank Negara Malaysia ini membolehkan Bank dan kakitangan memenuhi tanggungjawab sosial korporat dan menyumbang kepada kemajuan masyarakat yang kurang bernasib baik dan yang terpinggir. Ini dilaksanakan melalui pembabitan secara langsung dalam projek khidmat masyarakat sukarela dan pemberian sumbangan kewangan.

Bank juga telah melaksanakan satu projek untuk meningkatkan kesedaran selain merumus inisiatif untuk melaksanakan dan memantau strategi bagi menangani isu pemanasan global. Kumpulan Penggerak telah ditubuhkan untuk

melaksanakan projek ini termasuk mewujudkan kesedaran dalam kalangan kakitangan untuk mengitar semula, mengguna semula dan mengurangkan penggunaan sumber yang boleh habis. Usaha juga telah diambil untuk memasukkan dan melaksanakan inisiatif yang mesra alam dalam sistem dan proses kerja Bank. Apabila pergerakan sukarela kakitangan ini berkembang, inisiatif di peringkat nasional akan turut dilakukan oleh sukarelawan Bank yang bekerjasama dengan agensi-agensi lain dalam memperjuangkan tujuan ini.

Bank juga telah meneruskan program pembabitan awal dengan pelajar-pelajar yang terpilih dan berbakat daripada keluarga yang berpendapatan rendah terutamanya yang datang dari luar bandar. Program ini juga merupakan sebahagian daripada inisiatif Bank untuk membangunkan modal insan supaya dapat meningkatkan bekalan tenaga mahir untuk Bank dan negara, dan membabitkan pengenalpastian anak-anak muda Malaysia yang berbakat di sekolah menengah atas. Perkembangan akademik, fizikal dan sosial mereka dipermudah melalui bantuan kewangan untuk mendapat bahan pembelajaran serta peralatan untuk aktiviti kurikulum tambahan.

Pengurusan Tenaga Mahir

Pada tahun 2007, pelbagai amalan pengurusan modal insan baharu diperkenalkan untuk meningkatkan kemampuan Bank menghadapi cabaran dalam pengurusan tenaga mahir. Bank telah menerapkan Rangka Kerja Perancangan Tenaga Kerja yang menumpukan kepada keperluan jangka sederhana dan panjang tenaga mahir Bank secara keseluruhan. Ia menangani isu seperti jumlah kakitangan, jenis kemahiran dan kecekapan yang diperlukan, dalam bahagian fungsian Bank. Rangka kerja tersebut menjadi garis panduan dalam menentukan tugas, tahap tenaga kerja dan struktur dalam Bank yang akan merealisasikan matlamat yang dihasratkan oleh Bank secara yang paling cekap, berkesan dan mampan.

Dari segi Permintaan Tenaga Mahir, Bank telah mendefinisikan semula kelompok tugas dalam strukturnya untuk memperbaik penjajaran dengan strategi urusan Bank. Proses ini telah membawa kepada penilaian semula tenaga manusia untuk strategi dan fungsi penting tertentu. Pada tahun 2007, proses Pembekalan Tenaga Mahir telah diperkenalkan. Proses ini telah menambah keberkesanan dan kecekapan penilaian ketersediaan dan kesediaan tenaga mahir untuk menjawat jawatan di semua peringkat. Proses pembekalan tenaga mahir yang berterusan memastikan kesesuaian seseorang dengan tugasnya yang lebih baik dan pada masa yang sama, membolehkan pemindahan tenaga mahir dalam Bank yang lebih fleksibel. Rangka kerja ini juga digunakan untuk merancang penggantian untuk jawatan penting di Bank.

Amalan membezakan tahap prestasi terus menjadi suatu bahagian penting dalam strategi pengurusan tenaga mahir Bank. Amalan ini menjadi tonggak utama dasar dan proses modal insan. Walaupun pada tahun 2007 standard prestasi dipertingkatkan dan penilaian yang dibuat lebih ketat, purata prestasi kakitangan Bank terus meningkat. Bank telah mengkaji semula sistem ganjaran dengan menumpukan kepada pelbagai komponen saraan untuk memastikan ia kekal relevan dan kompetitif.

Pengurusan tenaga mahir juga melibatkan pengukuhan komitmen kakitangan serta rasa berhaluan dan keempunyaan bagi meningkatkan tahap kesetiaan dan keterlibatan dalam organisasi. Dengan menghayati nilai-nilai positif yang intrinsik kepada Bank dan yang sama dalam kalangan kakitangan, mereka akan lebih mampu menghayati nilai-nilai Bank dan akan lebih mengerti peranan masing-masing dalam Bank. Pada tahun 2007, Bank telah menyemak nilai bersama teras yang diperkenalkan pada pertengahan tahun 90-an supaya ia lebih mencerminkan peranan dan persekitaran semasa. Nilai bersama teras dipaparkan melalui akronim "i-ACTED" dengan "i" bermaksud integriti (Integrity), "A", Berwibawa (Authoritative), "C", Kerjasama (Collaboration), "T", Amanah (Trust), "E", Kecemerlangan (Excellence), dan "D", Perbezaan (Diversity).

Dari segi kapasiti, jumlah kakitangan Bank telah meningkat empat peratus kepada 2,597 orang pada akhir tahun 2007. Kadar mereka yang tidak lagi dalam perkhidmatan disebabkan persaraan dan peletakan jawatan menurun kepada empat peratus. Bank terus menekankan penambahan kumpulan tenaga mahir profesionalnya dengan nisbah Eksekutif dan Bukan Eksekutif pada 3:2.

Sebagai sebahagian daripada usaha Bank untuk membina kumpulan tenaga mahir, dan juga bagi menyumbang kepada pembangunan modal insan negara, Bank telah memberikan 165 biasiswa kepada penuntut yang sedang mengikuti program pra-universiti di kolej tempatan dan program ijazah pertama di universiti tempatan dan luar negeri pada tahun 2007. Untuk memberi peluang kepada kakitangan meningkatkan pengetahuan dan kepakaran mereka, 47 kakitangan telah ditawarkan biasiswa untuk mengikuti program ijazah pertama di universiti tempatan dan pengajian lepas ijazah di universiti tempatan dan luar negeri. Tumpuan pemberian biasiswa tersebut adalah kepada bidang pengajian yang berkaitan dengan perbankan pusat seperti Ekonomi, Sains Aktuari, Undang-undang, Perakaunan, Kejuruteraan Kewangan dan Matematik. Biasiswa juga diberikan untuk pengajian Perbankan dan Ekonomi Islam, dan juga Kewangan Korporat dan Syariah.

Sebagai sebahagian daripada sumbangan Bank kepada pembinaan negara, Bank telah memperkenalkan Anugerah Biasiswa Khas untuk pelajar yang mendapat keputusan terbaik dalam Sijil Pelajaran Malaysia pada tahun 2005. Selaras dengan hasrat Bank untuk membangunkan sumber manusia yang berpotensi dalam negara, anugerah tersebut telah memberi peluang kepada anak muda Malaysia untuk mendapatkan pengalaman belajar di institusi pengajian bertaraf dunia. Sejak diperkenalkan pada tahun 2005, sebanyak 12 pelajar telah menerima anugerah biasiswa khas ini. Bank telah menganugerahkan tiga biasiswa khas setiap tahun pada tahun 2005 dan 2006. Namun begitu, jumlah biasiswa ditambah kepada enam pada tahun 2007.

Pengurusan Pengetahuan

Pada tahun 2007, tumpuan Pengurusan Pengetahuan (knowledge management, KM) adalah ke arah memperbaik pengurusan kandungan, termasuk keterserlahan dan penggunaan maklumat dan penyelidikan korporat yang terkumpul, dan memperbaik pemerolehan pengetahuan, perkongsian pengetahuan dan kerjasama dengan pihak yang berkepentingan di dalam dan di luar Bank.

Dari segi pengurusan kandungan, Bank telah memperkenalkan dasar Pengurusan Kandungan Organisasi yang baharu. Dasar ini memberikan prinsip panduan dan dasar umum yang menyokong keseluruhan kitaran hayat kandungan dalam Bank. Dasar Pengurusan Kandungan Organisasi memperkenalkan suatu set amalan terbaik yang seragam untuk memelihara dan memastikan modal intelek Bank sentiasa cergas. Sebagai sebahagian daripada agenda yang berterusan ini, terdapat usaha bersepadu untuk mengenal pasti jurang pengetahuan. Dengan mengenal pasti jurang yang ada, sistem pengurusan pengetahuan Bank dapat memastikan jurang ini ditangani, dan dengan cara ini juga dapat memastikan penjajaran proses KM dengan keperluan urusan Bank dilakukan dengan lebih berkesan.

Kerja-kerja membangunkan Portal Organisasi Bank maju setapak lagi pada tahun 2007 dengan penggunaan dua fungsi utama, iaitu Hab Pengetahuan (yang menyediakan cara untuk mencari dan berkongsi maklumat serta kerjasama dalam kalangan ahli komuniti) dan e-Kerjasama (iaitu sistem untuk kerjasama dalam talian) melalui platform Portal Organisasi. Portal FI@KijangNet telah dilancarkan untuk industri kewangan pada bulan Februari 2007 bagi menyediakan saluran perhubungan dan kerjasama sehenti dengan Bank. Pada dasarnya, portal ini menyokong keseluruhan kitaran hayat proses pembentukan dasar dalam pelbagai sektor industri. Melalui sistem semasa ini, institusi kewangan boleh mengakses garis panduan dasar sektor-sektor, mengurus hak pengguna, dan menyiarkan serta mengakses pertanyaan dan jawapan dalam talian. FI@KijangNet telah meningkatkan kecapaian maklumat kepada industri kewangan dengan ketara dan pada masa yang sama membolehkan Bank mengurangkan masa yang diambil untuk menyebarkan arahan dasar baharunya kepada seluruh industri. Khususnya, kesemua cawangan semua institusi kewangan boleh mengakses maklumat tersebut tanpa perlu bergantung pada ibu pejabat masing-masing untuk menghantar maklumat tersebut kepada mereka.

Pengurusan Latihan dan Pembelajaran

Pada tahun 2007, Bank terus memberi lebih penekanan terhadap penyediaan pembelajaran berkualiti untuk memenuhi keperluan terhadap pengetahuan dan kecekapan baharu. Orientasi ke arah pembelajaran berasaskan prestasi dan haluan kendiri telah meningkatkan permintaan terhadap pembelajaran yang berkaitan dengan tugas.

Sebanyak 80% daripada penyelesaian pembelajaran yang ditawarkan kepada kakitangan sepanjang tahun 2007 telah melalui proses

penyesuaian yang ketara bagi memastikan kandungan lebih relevan. Penyesuaian ini dilakukan dengan menggunakan data yang diperoleh melalui analisis keperluan pembelajaran menyeluruh yang dijalankan oleh Bank. Analisis menyeluruh keperluan pembelajaran juga telah dijalankan bagi bidang yang sangat teknikal seperti Kursus Asas Penyeliaan Perbankan, Kursus Pengawalan dan Penyeliaan Insurans, Siri Perbankan Pusat, Forum Kewangan Islam untuk Pengawal Selia Kewangan (sebahagian daripada Forum Kewangan Islam Global) dan Kursus Kewangan Islam untuk Pengawal Selia Kewangan. Ini bagi memastikan kaedah pembelajaran yang ditawarkan menyediakan pengetahuan dan kepakaran terkini dalam bidang pengetahuan tertentu seperti yang diperlukan oleh peserta.

Bank juga telah menganjurkan Kursus Perbankan Pusat Lanjutan yang pertama dengan jayanya pada bulan Jun 2007. Kursus Perbankan Pusat Lanjutan merupakan siri terakhir dalam siri kurikulum Perbankan Pusat yang terbahagi kepada tiga bahagian. Kurikulum ini turut merangkumi Kursus Perbankan Pusat Asas dan Kursus Perbankan Pusat Pertengahan. Siri kursus tiga bahagian ini menyediakan kurikulum yang menyeluruh dan bersepadu untuk pengurus bank pusat.

Kemajuan yang dicapai oleh Bank dalam pelaksanaan proses pembangunan kepimpinan sejak tahun 2004 telah mendapat pengiktirafan. Bank telah dianugerahi *Exemplary Practice Award* di *Corporate University Xchange Awards For Excellence and Innovation In Corporate Learning* ke-8 dalam kategori pembangunan kepimpinan pada bulan Februari 2007 di Amerika Syarikat. Pada tahun 2007, program pembangunan kepemimpinan (leadership development programme, LDP) yang dianjurkan untuk Pengarah dan Timbalan Pengarah telah diperluas kepada Pengurus bagi memastikan saluran penjanaan tenaga mahir yang lebih baik.

Pada tahun 2007 juga Bank telah memberikan lebih penekanan kepada penilaian impak dan keberkesanan penyelesaian pembelajaran yang ditawarkan. Dengan meningkatnya pengetahuan disebabkan pembelajaran, 90% daripada kursus fungsian telah dinilai dengan jayanya melalui maklum balas dan pandangan para peserta. Pengetahuan purata yang diperoleh bagi sesi pembelajaran yang ditawarkan pada tahun 2007 ialah 70%. Keputusan keberkesanan pembelajaran LDP menunjukkan peratusan perolehan pengetahuan yang tinggi, dengan 58% daripada pengetahuan baharu yang diperoleh diterima pakai di tempat kerja.

Pada tahun 2007, pelaburan pembelajaran purata bagi setiap kakitangan ialah RM8,700, iaitu 11% daripada gaji kakitangan. Dari segi hari latihan, setiap kakitangan mencatat purata 10 hari latihan.

Bantuan Teknikal dan Program Kerjasama dengan Agensi Luar

Sebagai sebahagian daripada usaha Bank untuk meningkatkan kerjasama serantau dan antarabangsa, Bank telah menjalin kerjasama dengan bank-bank pusat negara yang sedang pesat membangun dalam bidang yang berikut:

- Penajaan peserta daripada negara yang dikenal pasti di bawah Program Kerjasama Teknikal Malaysia untuk menghadiri pelbagai program latihan yang dijalankan oleh Bank. Program ini termasuk Kursus Perbankan Pusat Asas, Kursus Asas Penyeliaan Perbankan, Kursus Pengawalan dan Penyeliaan Insurans dan Forum Kewangan Islam Global.
- Lawatan sambil belajar daripada bank-bank pusat negara sedang pesat membangun Asia, Asia Tengah, benua Afrika dan Timur Tengah.
- Khidmat nasihat disediakan oleh kakitangan kanan Bank atas permintaan bank pusat yang lain.

Bidang yang termasuk dalam program bantuan teknikal merangkumi pelbagai bidang perbankan pusat dan juga tugas pembangunan organisasi untuk membina keupayaan dalaman sesebuah bank pusat. Program tersebut juga menyediakan platform untuk pertukaran pengetahuan dan pengalaman dua hala, dan membolehkan kakitangan Bank membina rangkaian yang lebih luas untuk kerjasama dalam kalangan pengurus bank pusat di seluruh dunia.

Pengurusan ICT

Teknologi Maklumat dan Komunikasi (Information and Communications Technology, ICT) terbukti sebagai suatu pemboleh utama dalam meningkatkan kecekapan proses urusan, dan menyokong pencapaian matlamat yang dihasratkan Bank. Pada tahun 2007, Bank telah memperkukuh infrastruktur ICT dengan melaksanakan infrastruktur rangkaian kawasan lebar baru yang berprestasi tinggi dan berkesan kos. Infrastruktur ini menyediakan kemudahan

bagi urus niaga yang tinggi dan menghubungkan Bank dengan semua institusi kewangan. Ia bersaiz besar, selaras dengan keperluan urusan semasa dan masa hadapan. Bagi mengoptimumkan lagi kegunaan infrastruktur ICT dan kecepatan kepada aplikasi ICT, suatu langkah telah diambil untuk menggabungkan kapasiti pelayan dan penyimpanan dengan menggunakan teknologi maya – suatu asas untuk membolehkan perkhidmatan sepantas permintaan.

Bank juga telah mewujudkan satu talian hubungan terus dengan Perbadanan Insurans Deposit Malaysia untuk menyokong pentadbiran sistem insurans deposit dan menilai risikonya bagi memastikan pengurusan risiko yang baik dalam sistem kewangan domestik.

Dalam menyokong usaha Malaysia untuk menjadi Pusat Kewangan Islam Antarabangsa, Bank telah melaksanakan suatu sistem berkesan kos untuk penyelesaian dan simpanan bon bukan ringgit yang selamat, dengan itu menyediakan infrastruktur yang diperlukan untuk meminimumkan risiko penyelesaian. Sesuai dengan pasaran bon negara yang sedang berkembang, inisiatif Hab Maklumat Bon telah disempurnakan. Infrastruktur baharu ini menyediakan keupayaan untuk pengumpulan kandungan maklumat bon daripada peserta pasaran utama dan sekunder untuk diakses oleh orang ramai dan pelabur asing.

ICT juga telah digunakan dengan strategik untuk memperbaik proses pengawalseliaan melalui pelaksanaan platform komunikasi dan kerjasama FI@KijangNet, yang beroperasi menggunakan Portal Organisasi Bank. Fungsian ini membolehkan institusi kewangan mengakses, menjalin kerjasama dan mengemukakan pertanyaan tentang dasar secara dalam talian. Sistem tersebut telah diperluas pada tahun 2007 untuk membolehkan kerjasama, analisis dan pengawasan terhadap maklumat yang berkaitan dengan Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram dan Pembanterasan Pembiayaan Keganasan 2001 (Anti Money Laundering and Anti-Terrorism Financing Act 2001, AMLA), bagi meningkatkan prestasi institusi pelapor dan tanggungjawab Bank di bawah AMLA. Bank juga menambah baik sistem penyampaian untuk menguruskan pertanyaan dan aduan yang diterima daripada orang ramai melalui pusat hubungan BNMTELELINK yang baharu.

Akhir sekali, bagi memperkukuh pengurusan keselamatan, Bank telah memulakan inisiatif Infrastruktur Kekunci Awam Enterpris (Enterprise Public Key Infrastructure, ePKI) bagi meningkatkan kesahan, kerahsiaan dan integriti dalam pelaksanaan sistem pembayaran. Ini akan meningkatkan keyakinan orang ramai terhadap keselamatan sistem pembayaran Malaysia yang penting seperti Sistem Pemangkasan Cek dan Sistem Penyelesaian Kasar Masa Nyata.

PENGURUSAN RISIKO DI BANK NEGARA MALAYSIA

Pengurusan risiko dianggap sebagai suatu elemen penting tadbir urus di Bank Negara Malaysia dengan matlamat asas untuk memelihara reputasi Bank dan memastikan keselamatan dan kekukuhan operasi Bank. Pada prinsipnya, rangka kerja pengurusan risiko disemak secara berkala bagi memastikan ia kekal efektif dalam mengesan risiko utama Bank serta proses dan sistem yang sesuai dilaksanakan untuk menguruskan risiko-risiko ini. Pada tahun 2007, Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah meluluskan suatu rangka kerja dan pendekatan baharu dalam mengurus risiko organisasi untuk mengukuhkan lagi infrastruktur pengurusan risiko sedia ada.

Struktur Tadbir Urus Pengurusan Risiko

Struktur tadbir urus pengurusan risiko yang diterajui oleh Jawatankuasa Pengurusan Risiko (Risk Management Committee, RMC) dan dipengerusikan oleh Gabenor merupakan penggerak utama pengurusan risiko di Bank. Melalui forum yang khusus untuk membincangkan pengurusan risiko, ahli RMC mempertimbangkan isu risiko keseluruhan organisasi yang dihadapi oleh Bank secara berfokus. Dua jawatankuasa kecil, iaitu Jawatankuasa Pengurusan Risiko Kewangan dan Jawatankuasa Pengurusan Risiko Operasi, telah dibentuk di bawah rangka kerja baharu tersebut bagi menyokong RMC. Kedua-dua jawatankuasa ini masing-masing bertanggungjawab menyelia risiko kewangan dan operasi serta memastikan pengurusannya berjalan lancar. Struktur baharu ini dijangka membolehkan lebih tumpuan dan analisis yang mendalam terhadap dua bidang risiko Bank yang utama itu melalui pembabitan pengarah jabatan-jabatan utama dalam kedua-dua jawatankuasa tersebut untuk menggalakkan rasionalisasi isu yang lebih baik. Ia juga bertujuan untuk menangani kesalinghubungan risiko dalam

Bank. Struktur baharu tersebut akan membolehkan RMC memberi tumpuan kepada isu risiko organisasi tahap tinggi, termasuk risiko-risiko strategik, dasar, reputasi dan keupayaan serta merumuskan langkah pengurangan risiko yang sesuai pada peringkat makro.

Unit Pengurusan Risiko (Risk Management Unit, RMU) bertanggungjawab merumuskan dan menyelenggarakan rangka kerja pengurusan risiko Bank yang merangkumkan perumusan dasar dan proses, alat dan kaedah serta menggalakkan amalan terbaik yang berkesan. Unit ini menyelia pelaksanaan rangka kerja dan memastikan proses pengurusan risiko dilaksanakan dengan sewajarnya.

Inisiatif Penting bagi Tahun 2007

Fokus pengurusan risiko dalam Bank telah beransur-ansur beralih sejak beberapa tahun yang lalu daripada berpusat di jabatan kepada pendekatan yang lebih bersepadu dengan penerapan rangka kerja Pengurusan Risiko Organisasi (Enterprise Risk Management, ERM). Rangka kerja ERM yang kukuh telah membolehkan Bank menguruskan risiko dalam perspektif pelbagai dimensi dengan menghubungkan risiko pada pencapaian pelbagai matlamat (yang termasuk sasaran strategik, peruntukan sumber yang optimum, maklumat yang boleh dipercayai dan pematuhan pada undang-undang dan peraturan) dan bagaimana ia dikaitkan dengan berbagai fungsi dan peringkat kebertanggungjawaban dalam Bank. Dalam hal ini, cabaran utama adalah untuk mengumpulkan risiko daripada beberapa jenis risiko yang berlainan dan juga daripada unit-unit urusan untuk mendapatkan keadaan keseluruhan risiko di Bank dan seterusnya menguruskan risiko utama di peringkat organisasi. Pada tahun 2007, banyak usaha ditumpukan untuk membangunkan profil risiko di seluruh Bank, yang akhirnya akan berkembang menjadi suatu panel pemantau risiko korporat. Untuk melakukannya, penilaian kendiri dilihat sebagai bahagian paling utama dalam pembentukan profil ini.

Oleh itu, melalui taksonomi risiko Bank yang ditambah baik, alat penilaian kendiri telah dipertingkatkan supaya pendekatan yang diambil oleh semua jabatan lebih seragam di samping memastikan istilah yang sama digunakan. Ini bagi memudahkan penggabungan risiko seluruh Bank dan membolehkan risiko dalam organisasi dikategorikan dan diuruskan dengan lebih baik. Di samping itu, lebih banyak perbincangan diadakan dengan jabatan-jabatan bagi mengesahkan proses pengurusan risiko dalam jabatan dan meningkatkan kesedaran dan kebertanggungjawaban, dengan itu budaya risiko Bank secara keseluruhannya menjadi bertambah baik.

Berdasarkan proses penilaian kendiri yang menggunakan pendekatan bawah ke atas, suatu panel pemantau korporat permulaan (preliminary corporate dashboard) permulaan telah dirumuskan. Profil risiko seluruh Bank ini merupakan asas untuk memulakan perbincangan dengan pihak pengurusan, untuk menghubungkan perspektif bidang atau proses dengan perspektif pengurusan dan mewujudkan kaitan yang lebih baik dengan strategi, matlamat urusan utama dan keperluan organisasi dan sumber Bank. Matlamat akhir adalah untuk menggabungkan pendekatan atas ke bawah dan bawah ke atas supaya ia saling melengkapi bagi menghasilkan gambaran holistik risiko di Bank.

Menyedari yang amalan pengurusan risiko sentiasa berubah, proses menanda aras amalan terbaik global dijalankan secara berterusan. Namun, usaha memastikan kemantapan proses menguruskan risiko Bank di samping mengekalkan pendekatan yang mudah difahami terus merupakan cabaran yang ketara. Jabatan-jabatan masih memerlukan bimbingan lanjutan untuk membolehkannya mengenal pasti risiko utama dalam fungsi mereka untuk dilaporkan kepada pihak pengurusan, tanpa menjejaskan penilaian terperinci risiko di peringkat jabatan.

Secara keseluruhan, kesedaran terhadap risiko dalam organisasi bertambah baik pada tahun 2007. Ini jelas dilihat melalui bertambahnya rujukan kepada pengurusan risiko dalam semua dialog strategik dan pada pelbagai peringkat forum pembuatan keputusan di seluruh Bank. Peningkatan komitmen terhadap pengurusan risiko dalam kalangan jabatan amat menggalakkan. Ini dicerminkan oleh penggunaan alat penilaian kendiri yang lebih baik dan penghantaran penilaian kendiri yang lebih menepati masa melalui alat tersebut kepada Penolong Gabenor masing-masing dan RMU, kualiti (liputan dan ketelitian) isu risiko yang dikenal pasti yang lebih baik, perbincangan sesama kakitangan dalam sesebuah jabatan dalam

menentukan profil risiko jabatan yang lebih giat, dan permintaan supaya RMU memberikan pandangan dan bantuan teknikal bagi menguruskan risiko dalam pelbagai projek dan inisiatif juga bertambah. Untuk memantapkan tahap budaya pengurusan risiko dan memupuk persekitaran yang sesuai untuk menangani isu risiko, lebih banyak bengkel dan perbincangan telah diadakan pada tahun 2007.

Bank juga meneruskan penglibatannya dalam Kumpulan Kerja Risiko Operasi Antarabangsa (International Operational Risk Working Group, IORWG) yang ditubuhkan untuk bertindak sebagai pusat kecekapan pengurusan risiko operasi untuk bank-bank pusat. Bank juga terlibat dalam perbincangan, forum dan perkongsian idea yang dikendalikan oleh laman web khusus dan persidangan tahunan IORWG. Kumpulan pakar ditubuhkan setiap tahun untuk menjalankan penyelidikan tentang topik tertentu bagi memperbaik lagi rangka kerja dan kaedah untuk komuniti bank pusat. Bank terlibat dalam sebuah kumpulan yang mencari kaedah terbaik untuk mengintegrasikan pengurusan risiko dengan perancangan strategik.

Risiko Strategik dan Dasar

Risiko strategik atau apa-apa yang boleh menghalang pencapaian objektif dan sasaran strategik Bank Negara Malaysia, sememangnya wujud dalam proses utama dan semua projek yang membabitkan seluruh Bank. Oleh itu, untuk membolehkan pengurusan risiko dalam Bank dijalankan secara aktif, struktur keinstitusian seperti Jawatankuasa Pengurusan dan Jawatankuasa Pemandu yang dipengerusikan oleh Pengurusan Kanan telah diwujudkan untuk menyelia risiko dalam bidang utama yang strategik dan proses membuat keputusan penting.

Bagi melengkapi usaha ini, langkah tambahan telah diambil, iaitu perekaan alat penilaian kendiri RMU (Deklarasi Tahunan) dan juga penilaian bebas oleh RMU bagi memastikan risiko pada tahap strategik dapat dikenal pasti secara menyeluruh supaya dapat diurus tepat pada masanya dan secara proaktif.

Satu lagi risiko yang diambil berat oleh Bank Negara Malaysia dalam melaksanakan peranannya dalam menggalakkan kestabilan monetari dan kewangan, dan juga peranan Bank dalam membentuk landskap kewangan dalam negeri ialah risiko dasar. Bagi memastikan keberkesanan mekanisme penggubalan dasarnya, Bank telah mewujudkan struktur seperti rangka kerja risiko dan pelaksanaan dasar. Komponen utama rangka kerja ini terdiri daripada Jawatankuasa Dasar Monetari dan Jawatankuasa Kestabilan Kewangan yang dipengerusikan oleh Gabenor. Jawatankuasa ini pula disokong oleh kumpulan kerja dasar pada peringkat kerja yang dipengerusikan oleh Penolong Gabenor yang dilantik. Dalam struktur kumpulan ini, ciri-ciri penting seperti proses untuk memastikan semua kepakaran dan pandangan dimanfaatkan dalam merangka dan merumus dasar, serta perbincangan dengan pihak yang berkepentingan di luar Bank, dilaksanakan.

Risiko Kewangan

Seksyen Pengurusan Risiko Perbendaharaan (Treasury Risk Management Section, TRMS) yang bebas di Jabatan Operasi Pelaburan dan Pasaran Kewangan bertanggungjawab untuk menilai risiko perbendaharaan Bank dan menguatkuasakan dasar pengurusan risiko perbendaharaan Bank dengan melaporkan terus kepada Timbalan Gabenor. Dasar pengurusan risiko perbendaharaan menetapkan parameter risiko dan TRMS bertanggungjawab mengukur dan memantau dedahan risiko perbendaharaan dan juga melaporkan prestasi operasi perbendaharaan. Penilaian risiko dan prestasi tersebut memberikan input yang mempunyai nilai tambah dalam proses membuat keputusan pelaburan. Sejajar dengan amalan terbaik pasaran dan kemajuan teknologi maklumat, Bank terus menambah baik dan mengemas kini kaedah dan rangka kerja risikonya bagi memastikan liputan risiko yang mantap bagi pelaburan rizab asing. Pada tahun 2007, rangka kerja risiko pasaran yang lebih kuantitatif telah diterima pakai oleh Bank. Rangka kerja itu menyediakan penilaian risiko secara lebih terperinci bagi pelbagai jenis aset dalam persekitaran pasaran yang semakin mencabar. Di samping itu, rangka kerja risiko kredit juga diperkukuh untuk menghadapi cabaran baharu dalam pasaran kredit. Rangka kerja berasaskan penarafan memastikan pengurusan risiko kredit yang utuh dan mengekalkan kualiti kredit rizab yang tinggi walaupun perkembangan pasaran kredit global adalah negatif.

Risiko Operasi

Pengurusan risiko operasi, yang lazimnya disebut sebagai risiko kerugian akibat kelemahan sistem dan kawalan atau kesilapan manusia atau

kegagalan pengurusan lain tetap merupakan peranan dan tanggungjawab yang penting bagi ketua-ketua jabatan. Dalam hal ini, pengarah-pengarah yang berkenaan bertanggungjawab memastikan pengurusan risiko disepadukan dalam semua operasi harian dan proses jabatan, di samping membuktikan kewajaran pengendalian risiko yang dilaksanakan.

Selain pengurangan risiko operasi yang khusus bagi jabatan, seperti manual prosedur yang terperinci, peranan dan tanggungjawab yang jelas, tugas dwikawal/berasingan dan proses kawalan yang terkandung, kawalan pada peringkat organisasi yang merangkumi kawalan belanjawan yang berkesan, rangka kerja pemerolehan yang kukuh dan fungsi audit dalaman juga tersedia sebagai langkah tambahan untuk sekatan dan imbangan.

Dalam usaha meneruskan peningkatan kawalan dalaman, dasar dan prosedur pembayaran telah dikaji semula pada tahun 2007. Kawalan dan kuasa meluluskan yang dipertingkatkan bagi proses pemerolehan dan pembayaran telah dimasukkan dalam Dasar Pengurusan dan Prosedur Pemerolehan.

Pengurusan Kesinambungan Perniagaan

Program Pengurusan Kesinambungan Perniagaan (Business Continuity Management, BCM) Bank yang terperinci mengandungi dua objektif utama iaitu menyediakan operasi perbankan pusat yang penting secara berterusan untuk menghalang sebarang risiko terhadap sistem dalam sektor kewangan, dan juga menjamin keselamatan kakitangan Bank serta melindungi aset Bank.

Perkembangan yang penting pada tahun 2007 ialah perbaikan skop perancangan BCM yang meliputi antara lain, pemanjangan garis masa perancangan Bank untuk menyediakan organisasi menghadapi gangguan yang lebih berpanjangan. Ini akan membabitkan kajian semula Analisis Impak Perniagaan, Rancangan Kesinambungan Perniagaan dan keperluan untuk Pusat Pemulihan. Bagi persediaan pemulihan yang lebih baik, senario tambahan telah dimasukkan ke dalam latihan dan ujian di samping penyertaan lebih banyak jabatan dalam program tahunan BCM pada tahun 2007.

Mengikut struktur, RMC kekal pada peringkat tertinggi dalam organisasi struktur BCM Bank dan bertanggungjawab untuk meluluskan dasar dan amalan BCM Bank. Satu lagi kumpulan penting dalam struktur BCM ialah Pasukan Pengurusan Krisis (Crisis Management Team, CMT), yang dipengerusikan oleh seorang Timbalan Gabenor yang dilantik dan dibantu oleh seorang Penolong Gabenor sebagai timbalannya. CMT diamanahkan untuk mengurus peristiwa yang mempunyai kesan negatif terhadap perkhidmatan dan infrastruktur fizikal Bank termasuk bangunan, manusia dan sistem, dan telah bermesyuarat pada tahun 2007 untuk meneliti hasil usaha-usaha BCM di seluruh Bank. CMT juga telah meluluskan penunjuk tahap kejadian dalaman yang baharu supaya peranan dan tanggungjawab menjadi lebih jelas serta untuk memperkemas tindak balas kejadian dalam Bank.

Pada tahun 2007, pelbagai pasukan penting Bank yang dilantik, turut terus terbabit dalam pelbagai jenis program dan usaha yang terpusat dan tidak terpusat. Beberapa contoh termasuk pemeriksaan sistem sokongan IT berkala, ujian secara langsung dan aktiviti simulasi atas meja secara berkumpulan. Semua ini dilakukan untuk memberikan latihan yang berterusan kepada kakitangan penting Bank yang telah dikenal pasti terlebih dahulu, supaya tindak balas pemulihan yang sewajarnya boleh diberikan bila-bila masa diperlukan. Akhir sekali, pada tahun 2007, satu usaha pemberitahuan yang pertama membabitkan seluruh Bank telah berjaya dijalankan.

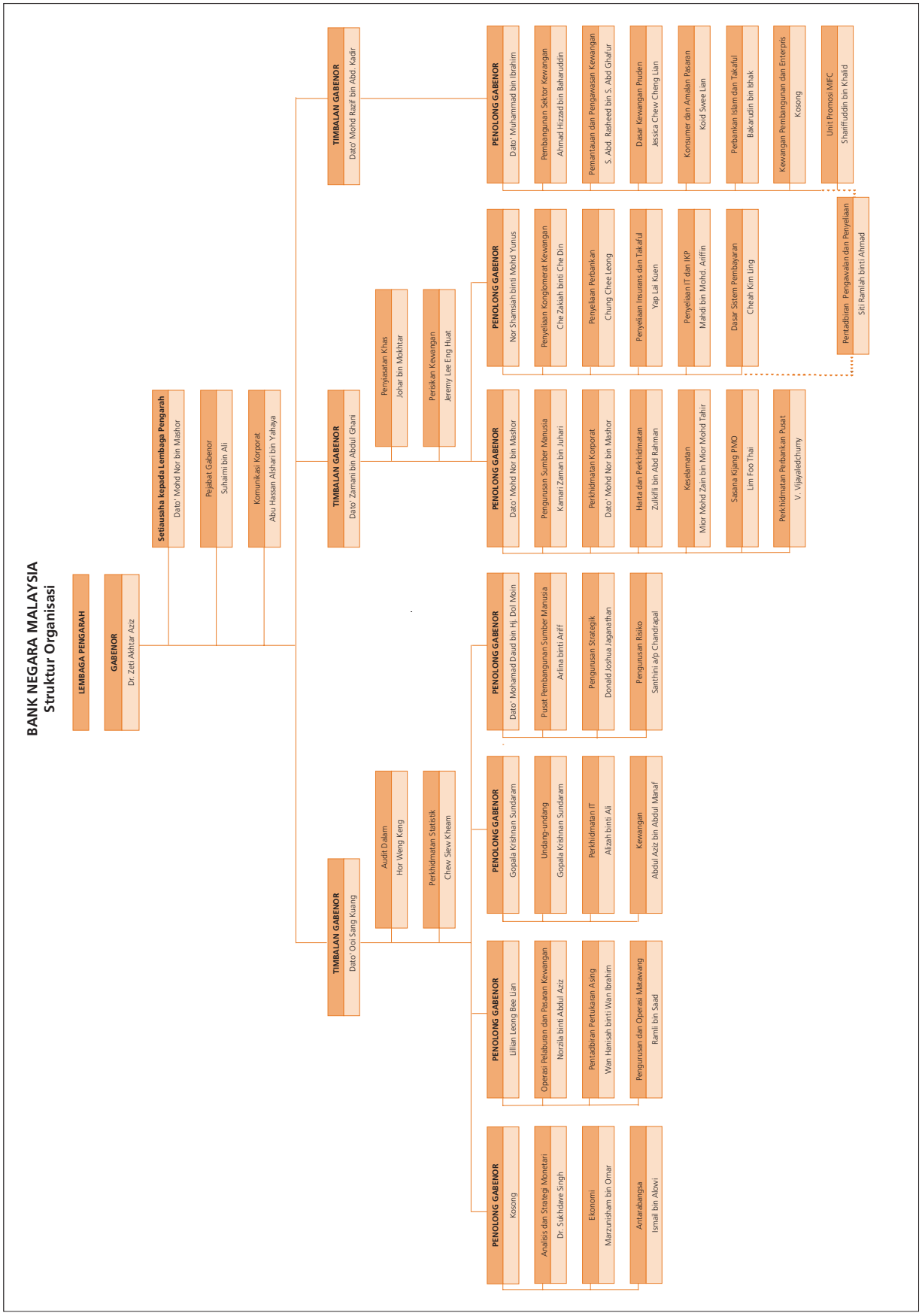
BANK NEGARA MALAYSIA
Struktur Organisasi
LEMBAGA PENGARAH
GABENOR
Dr. Zeti Akhtar Aziz
Setiausaha kepada Lembaga Pengarah
Dato' Mohd Nor bin Mashor
Pejabat Gabenor
Suhaimi bin Ali
Komunikasi Korporat
Abu Hassan Alshari bin Yahaya
TIMBALAN GABENOR
Dato' Ooi Sang Kuang
Audit Dalam
Hor Weng Keng
Perkhidmatan Statistik
Chew Sew Kheam
TIMBALAN GABENOR
Dato' Zamani bin Abdul Ghani
Penyiasatan Khas
Johar bin Mokhtar
Perisikan Kewangan
Jeremy Lee Eng Huat
TIMBALAN GABENOR
Dato' Mohd Razif bin Abd. Kadir
PENOLONG GABENOR
Kosong
Analisis dan Strategi Monetari
Dr. Sukhdave Singh
Ekonomi
Marzunisham bin Omar
Antarabangsa
Ismail bin Akwi
PENOLONG GABENOR
Lillian Leong Bee Lian
Operasi Pelaburan dan Pasaran Kewangan
Norzila binti Abdul Aziz
Pentadbiran Pertukaran Asing
Wan Hanisah binti Wan Ibrahim
Pengurusan dan Operasi Matawang
Ramli bin Saad
PENOLONG GABENOR
Gopala Krishnan Sundaram
Undang-undang
Gopala Krishnan Sundaram
Perkhidmatan IT
Alizah binti Ali
Kewangan
Abdul Aziz bin Abdul Manaf
PENOLONG GABENOR
Dato' Mohamad Daud bin Hj. Dol Moin
Pusat Pembangunan Sumber Manusia
Arlina binti Ariff
Pengurusan Strategik
Donald Joshua Jaganathan
Pengurusan Risiko
Santhini a/p Chandrapal
PENOLONG GABENOR
Nor Shamsiah binti Mohd Yunus
Penyelaian Konglomerat Kewangan
Che Zakiah binti Che Din
Penyelaian Perbankan
Chung Chee Leong
Penyelaian Insurans dan Takaful
Yap Lai Kuen
Penyelaian IT dan IKP
Mahdi bin Mohd. Ariffin
Dasar Sistem Pembayaran
Cheah Kim Ling
PENOLONG GABENOR
Dato' Mohd Nor bin Mashor
Pengurusan Sumber Manusia
Kamari Zaman bin Juhari
Perkhidmatan Korporat
Dato' Mohd Nor bin Mashor
Harta dan Perkhidmatan
Zulkifli bin Abd Rahman
Keselamatan
Mior Mohd Zain bin Mior Mohd Tahir
Sasana Kijang PMO
Lim Foo Thai
Perkhidmatan Perbankan Pusat
V. Vijayaletchumy
PENOLONG GABENOR
Dato' Muhammad bin Ibrahim
Pembangunan Sektor Kewangan
Ahmad Hizzad bin Baharuddin
Pemantauan dan Pengawasan Kewangan
S. Abd. Rasheed bin S. Abd Ghafur
Dasar Kewangan Pruden
Jessica Chew Cheng Lian
Konsumer dan Amalan Pasaran
Koid Swee Lian
Perbankan Islam dan Takaful
Bakarudin bin Ishak
Kewangan Pembangunan dan Enterpris
Kosong
Unit Promosi MIFC
Shariffuddin bin Khalid
Pentadbiran Pengawalan dan Penyelaian
Siti Ramlah binti Ahmad

Penyata Kewangan Tahunan

138 Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2007
139 Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007
140 Nota-nota bagi Penyata Kewangan

SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2007

Saya telah mengaudit penyata kewangan Bank Negara Malaysia bagi tahun berakhir 31 Disember 2007. Pihak pengurusan bertanggungjawab terhadap penyata kewangan ini. Tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap penyata kewangan tersebut.

2. Pengauditan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957 dan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan. Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan untuk mendapat kepastian yang munasabah sama ada penyata kewangan adalah bebas daripada kesilapan atau ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan pendedahan yang mencukupi dalam penyata kewangan. Penilaian juga dibuat terhadap prinsip perakaunan yang digunakan dan penyampaian penyata kewangan secara keseluruhan.

3. Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama terhadap kedudukan kewangan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2007 dan hasil operasi untuk tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA
12 MAC 2008

PERNYATAAN PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, Zeti Akhtar Aziz dan Oh Siew Nam, yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Bank Negara Malaysia, dengan ini menyatakan bahawa pada pendapat Lembaga Pengarah, penyata kewangan ini disediakan untuk menunjukkan gambaran yang benar dan saksama berkenaan kedudukan Bank Negara Malaysia pada 31 Disember 2007 dan hasil operasinya bagi tahun yang berakhir pada tarikh itu.

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

ZETI AKHTAR AZIZ
PENGERUSI

12 MAC 2008
KUALA LUMPUR

Bagi pihak Lembaga Pengarah,

OH SIEW NAM
PENGARAH

12 MAC 2008
KUALA LUMPUR

PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB TERHADAP PENGURUSAN KEWANGAN BANK NEGARA MALAYSIA

Saya, Abdul Aziz Abdul Manaf, pegawai utama yang bertanggungjawab terhadap pengurusan kewangan Bank Negara Malaysia dengan ikhlasnya mengakui bahawa penyata kewangan, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya, adalah betul dan saya membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Sebenarnya dan sesungguhnya diakui)
oleh penama di atas di Kuala Lumpur)
pada 12 Mac 2008.)

Di hadapan saya,

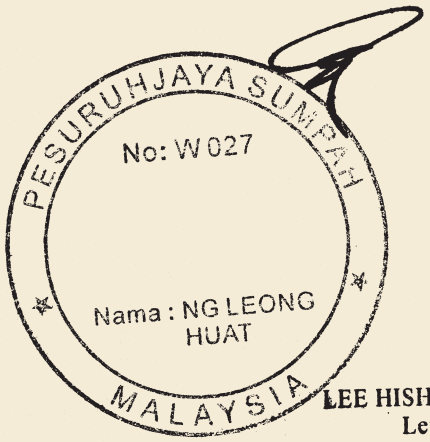

LEE HISHAMMUDDIN ALLEN & GLEDHILL
Level 16, Menara TM Asia Life
189, Jalan Tun Razak
50400 Kuala Lumpur
Tel : 603-2161 2330
Fax : 603-2161 3933

Bank Negara Malaysia

Lembaran Imbangan pada 31 Disember 2007

	Nota	2007 RM	2006 RM
ASET			
Emas dan Pertukaran Asing	3	334,338,606,394	288,871,214,113
Kedudukan Rizab Tabung Kewangan Antarabangsa		617,472,897	793,377,077
Milikan Hak Pengeluaran Khas		760,950,672	756,926,104
Kertas Kerajaan Malaysia	4	2,468,203,632	1,504,154,121
Deposit dengan Institusi Kewangan		62,470,044,391	4,626,624,482
Pinjaman dan Pendahuluan	5	12,288,159,901	12,924,727,795
Aset-aset Lain	6	11,937,972,319	13,551,017,533
Jumlah Aset		**424,881,410,206**	**323,028,041,225**
LIABILITI DAN MODAL			
Mata Wang dalam Edaran		42,192,729,256	37,896,029,181
Deposit oleh: Institusi Kewangan		231,591,665,147	176,459,444,828
Kerajaan Persekutuan		14,274,462,010	16,624,678,860
Lain-lain	7	2,819,726,945	2,199,409,354
Kertas Bank Negara		69,009,960,464	24,793,933,282
Peruntukan Hak Pengeluaran Khas	8	726,822,946	736,745,411
Liabiliti-liabiliti Lain	9	34,518,924,334	31,668,377,651
Jumlah Liabiliti		395,134,291,102	290,378,618,567
Modal Dibenar RM200,000,000			
Modal Berbayar	10	100,000,000	100,000,000
Kumpulan Wang Rizab Am	11	10,799,678,929	9,362,550,221
Rizab-rizab Lain	12	18,847,440,175	23,186,872,437
Jumlah Modal		29,747,119,104	32,649,422,658
Jumlah Liabiliti dan Modal		**424,881,410,206**	**323,028,041,225**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Bank Negara Malaysia

Penyata Pendapatan bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007

	Nota	2007 RM	2006 RM
Jumlah Pendapatan	13	**8,489,814,550**	**4,843,406,554**
Tolak:			
Perbelanjaan Berulang	14	834,185,691	773,866,381
Perbelanjaan Pembangunan	15	994,993,036	610,070,417
Jumlah Perbelanjaan		**1,829,178,727**	**1,383,936,798**
Untung Bersih		**6,660,635,823**	**3,459,469,756**

Penyata Pengagihan Untung dan Rugi bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2007

		2007 RM	2006 RM
Untung Bersih		**6,660,635,823**	**3,459,469,756**
Pindahan kepada Rizab-rizab Lain	16	3,723,507,115	1,000,000,000
Pindahan kepada Kumpulan Wang Rizab Am		1,437,128,708	1,259,469,756
Amaun belum bayar kepada Kerajaan Persekutuan		1,500,000,000	1,200,000,000
		6,660,635,823	**3,459,469,756**

Nota-nota pada muka surat yang berikut merupakan sebahagian daripada penyata kewangan ini.

Nota-nota bagi Penyata Kewangan - 31 Disember 2007

1. **Aktiviti Utama Bank**
   Peranan dan tanggungjawab utama Bank Negara Malaysia adalah untuk:
   (a) mencapai kestabilan monetari;
   (b) menggalakkan sistem kewangan yang stabil;
   (c) memastikan sistem pembayaran yang efisien;
   (d) mengeluarkan mata wang dalam Malaysia; dan
   (e) bertindak sebagai jurubank dan penasihat kewangan kepada Kerajaan Persekutuan.

2. **Dasar Perakaunan**
   Dasar perakaunan utama yang digunakan dalam penyediaan penyata kewangan ini dihuraikan di bawah. Dasar perakaunan ini digunakan secara konsisten untuk kedua-dua tahun kewangan yang dikemukakan, kecuali dinyatakan sebaliknya.

   2.1 **Asas Penyediaan Penyata Kewangan**
   (a) Penyata kewangan ini disediakan mengikut Akta Bank Negara Malaysia 1958 (Semakan 1994), dan Standard Pelaporan Kewangan (Financial Reporting Standards, FRS) Malaysia setakat FRS Malaysia ini dianggap sesuai dengan peranan dan tanggungjawab Bank. Berdasarkan tanggungjawabnya sebagai penggubal dan pengendali dasar monetari yang berkesan, Bank berpendapat bahawa penyediaan penyata kewangan ini wajar berbeza dalam beberapa aspek daripada FRS Malaysia.
   (b) Penyediaan penyata kewangan yang mematuhi keperluan FRS Malaysia itu menghendaki pihak pengurusan menggunakan anggaran dan andaian tertentu yang mempengaruhi jumlah aset dan liabiliti, dan penzahiran aset dan liabiliti luar jangka yang dilaporkan pada tarikh penyata kewangan, dan jumlah pendapatan dan perbelanjaan yang dilaporkan pada tahun kewangan. Walaupun anggaran ini berasaskan pengetahuan terbaik pihak pengurusan tentang peristiwa dan tindakan semasa, hasil sebenar mungkin berbeza daripada anggaran yang dibuat.

   2.2 **Asas Pengukuran dan Perakaunan Terakru**
   Penyata kewangan disediakan pada asas kos sejarah perakaunan, bersama penilaian semula instrumen kewangan yang dipegang pada nilai saksama menerusi akaun untung rugi dan pada asas terakru.

   2.3 **Penukaran Mata Wang Asing**
   (a) Penyata kewangan disediakan mengikut nilai Ringgit Malaysia, iaitu mata wang bagi persekitaran ekonomi utama tempat Bank beroperasi.
   (b) Aset dan liabiliti dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada Ringgit Malaysia mengikut kadar pertukaran semasa pada tarikh lembaran imbangan. Urus niaga mata wang asing pada tahun ini telah ditukar kepada Ringgit Malaysia pada kadar pertukaran semasa mengikut tarikh nilai.
   (c) Rizab Antarabangsa yang merangkumi Emas dan Pertukaran Asing, Kedudukan Rizab Tabung Kewangan Antarabangsa dan Milikan Hak Pengeluaran Khas pada 31 Disember 2007 ialah RM335,717 juta, iaitu bersamaan dengan USD101,344.8 juta.

   2.4 **Emas, Sekuriti dan Pelaburan**
   Emas, sekuriti dan pelaburan dinyatakan terutamanya pada kos dan peruntukan telah dibuat untuk penyusutan nilai pada 31 Disember 2007.

   2.5 **Perjanjian Repo dan Repo Berbalik**
   Amaun yang dipinjam di bawah perjanjian repo dilaporkan di bawah `Liabiliti-liabiliti Lain'. Amaun yang dipinjamkan di bawah perjanjian repo berbalik dilaporkan di bawah `Aset-aset Lain'. Perbezaan antara amaun diterima dengan amaun dibayar di bawah perjanjian repo dan repo berbalik, masing-masing diiktiraf sebagai perbelanjaan faedah dan pendapatan faedah mengikut asas garis lurus.

2.6 **Untung Bersih**
Untung bersih Bank diagihkan mengikut seksyen 7 Akta Bank Negara Malaysia 1958 dan hanya untung terealisasi diagihkan sebagai dividen.

3. **Emas dan Pertukaran Asing**

	2007 RM	2006 RM
Sekuriti Asing	239,672,351,872	222,484,196,755
Deposit Asing	68,159,741,976	45,754,677,766
Baki di Bank Pusat Asing, Bank for International Settlements (BIS) dan Tabung Kewangan Antarabangsa (International Monetary Fund, IMF)	6,603,359,274	7,689,540,079
Lain-lain	19,903,153,272	12,942,799,513
	334,338,606,394	288,871,214,113

4. **Kertas Kerajaan Malaysia**

	2007 RM	2006 RM
Sekuriti Kerajaan Malaysia	2,468,203,632	1,504,154,121

5. **Pinjaman dan Pendahuluan**
Pinjaman dan pendahuluan terdiri terutamanya daripada pendahuluan yang diberikan oleh Bank kepada institusi pelaksana di bawah seksyen 30(1) Akta Bank Negara Malaysia 1958.

6. **Aset-aset Lain**
Aset-aset lain termasuk pelaburan dalam saham dan bon sebanyak RM11,233,737,492 yang diperoleh di bawah seksyen 30(1)(j) dan seksyen 30(1)(oo)(i) Akta Bank Negara Malaysia 1958.

7. **Deposit oleh Lain-lain**
Sebahagian besar daripada deposit ini ialah deposit daripada Badan Berkanun Persekutuan.

8. **Peruntukan Hak Pengeluaran Khas**
Negara-negara anggota IMF diperuntukkan Hak Pengeluaran Khas (Special Drawing Rights, SDR) berasaskan bahagian yuran mereka kepada IMF. Peruntukan ini merupakan suatu liabiliti Bank terhadap IMF yang tidak aktif, dengan aset diterima dalam bentuk SDR daripada IMF. Jumlah bersih peruntukan terkumpul ini adalah sebanyak RM726,822,946, iaitu bersamaan dengan SDR139,048,000.

9. **Liabiliti-liabiliti Lain**
Sebahagian besar liabiliti-liabiliti lain termasuk simpanan oleh institusi kewangan di bawah perjanjian repo.

10. **Modal Berbayar**
Seluruh modal yang dikeluarkan dan dibayar sebanyak RM100 juta dimiliki oleh Kerajaan Malaysia.

11. **Kumpulan Wang Rizab Am**

	2007 RM	2006 RM
Pada 1 Januari	9,362,550,221	8,103,080,465
Pindahan daripada Untung Bersih	1,437,128,708	1,259,469,756
Pada 31 Disember	10,799,678,929	9,362,550,221

12. **Rizab-rizab Lain**
Rizab-rizab lain terdiri daripada Rizab Turun Naik Kadar Pertukaran, Rizab Penilaian Semula dan Rizab Luar Jangka. Rizab Penilaian Semula diwujudkan untuk menampung perubahan nilai pasaran portfolio pelaburan Bank yang ditentukan pada nilai saksama menerusi akaun untung rugi.

13. **Jumlah Pendapatan**
Jumlah pendapatan terdiri daripada hasil pengurusan rizab asing termasuk faedah dan dividen, pendapatan bukan perbendaharaan dan dinyatakan pada nilai bersih setelah pelunasan/akresi atas premium/diskaun, dan kos dasar monetari.

14. **Perbelanjaan Berulang**
Perbelanjaan berulang merupakan perbelanjaan yang ditanggung dalam pengurusan dan pentadbiran operasi harian Bank.

15. **Perbelanjaan Pembangunan**
Perbelanjaan pembangunan merupakan perbelanjaan yang ditanggung terutamanya untuk membiayai projek pembangunan dan projek jangka panjang yang dilaksanakan oleh Bank, yang selaras dengan peranan dan tanggungjawab utama Bank.

16. **Pindahan kepada Rizab-rizab Lain**
Pindahan ini dibuat mengikut seksyen 7(2) Akta Bank Negara Malaysia 1958 dan nota 2.6.

17. **Liabiliti Luar Jangka**
Jumlah liabiliti luar jangka pada 31 Disember 2007 ialah RM7,345,905,721. Ini terdiri daripada:
(a) sejumlah RM7,282,788,042 yang merupakan kewajipan Bank untuk membayar sepenuhnya jumlah kuota Malaysia di IMF di bawah Artikel Persetujuan dalam bentuk SDR atau mata wang boleh tukar lain; dan
(b) sejumlah RM63,117,679 yang merupakan bahagian belum dipanggil sebanyak 3,220 unit saham yang dipegang oleh Bank dalam Bank for International Settlements. Jumlah ini berdasarkan nilai nominal (SDR5,000) bahagian belum dipanggil dan kadar SDR pada tarikh lembaran imbangan.

18. **Cukai Pendapatan**
Bank dikecualikan daripada membayar cukai pendapatan dan cukai pendapatan tambahan seperti yang ditetapkan dalam Perintah Cukai Pendapatan (Pengecualian) (No. 7) 1989.

Tambahan

Kandungan

Dasar Pentadbiran Pertukaran Asing MS 1

Statistik Ekonomi dan Kewangan Utama

Akaun Negara

A.1 Keluaran Dalam Negeri Kasar Mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Malar 2000 MS 14
A.2 Pertumbuhan dalam Pengeluaran Perkilangan (2000=100) MS 15
A.3 Pengeluaran Komoditi Utama MS 16
A.4 Pendapatan Negara Kasar Mengikut Agregat Permintaan MS 17
A.5 Jurang Tabungan - Pelaburan MS 18
A.6 Pasaran Pekerja: Penunjuk Terpilih MS 19
A.7 Penunjuk Penggunaan Swasta MS 20
A.8 Penunjuk Pelaburan Swasta MS 21

Sektor Luar Negeri

A.9 Imbangan Pembayaran MS 22
A.10 Eksport Kasar MS 24
A.11 Eksport Komoditi Utama MS 25
A.12 Pasaran Utama Eksport Barangan Perkilangan MS 26
A.13 Pasaran Utama Eksport Keluaran Elektronik MS 27
A.14 Pasaran Utama Eksport Keluaran Elektrik MS 27
A.15 Pasaran Utama Eksport Kimia dan Keluaran Kimia MS 28
A.16 Pasaran Utama Eksport Minyak Sawit MS 29
A.17 Pasaran Utama Eksport Getah MS 30
A.18 Pasaran Utama Eksport Minyak Mentah MS 31
A.19 Pasaran Utama Eksport Gas Asli Cecair MS 31
A.20 Hutang Luar Negeri dan Khidmat Bayaran Hutang MS 32

Penunjuk Monetari dan Kewangan

A.21 Indeks Harga Pengguna MS 33
A.22 Indeks Harga Pengeluar MS 34
A.23 Wang Secara Luas (M3) MS 35
A.24 Bekalan Wang: Perubahan dan Kadar Pertumbuhan Tahunan MS 36
A.25 Kadar Faedah (%) MS 37
A.26 Pergerakan Ringgit MS 38
A.27 Institusi Kredit Perumahan MS 39
A.28 Pinjaman Perumahan Terkumpul MS 40
A.29 Pinjaman Perumahan yang Diluluskan MS 40

Kewangan Awam

A.30 Kewangan Sektor Awam Disatukan MS 41

Penunjuk Terpilih Ekonomi Antarabangsa

A.31 Negara Perindustrian Utama: Penunjuk Ekonomi Utama MS 42
A.32 Asia Timur: Penunjuk Ekonomi Utama MS 43

Dasar Pentadbiran Pertukaran Asing

Malaysia terus mengekalkan dasar pentadbiran pertukaran asing yang liberal. Peraturan-peraturan pentadbiran pertukaran asing semasa sebahagian besarnya merupakan langkah berhemat bagi menyokong objektif makroekonomi secara keseluruhan untuk mengekalkan kestabilan kewangan dan ekonomi.

I. DEFINISI

Bukan pemastautin:
- Cawangan luar negara, subsidiari luar negara, pejabat serantau luar negara, pejabat jualan, pejabat wakil bagi syarikat pemastautin;
- Kedutaan, Konsulat, Suruhanjaya Tinggi, organisasi supranasional atau antarabangsa yang diiktiraf oleh Kerajaan Malaysia; atau
- Warganegara Malaysia yang telah memperoleh taraf pemastautin tetap bagi wilayah di luar Malaysia dan sedang menetap di luar Malaysia.

Pemastautin:
- Warganegara Malaysia (tidak termasuk orang yang telah memperoleh status pemastautin tetap bagi wilayah di luar Malaysia dan sedang menetap di luar negara);
- Bukan warganegara yang telah memperoleh status pemastautin tetap di Malaysia dan tinggal secara tetap di Malaysia; atau
- Entiti, sama ada syarikat yang diperbadankan atau tidak diperbadankan, yang berdaftar atau diluluskan oleh mana-mana pihak berkuasa di Malaysia.

Aset ringgit termasuk:
- Sekuriti dalam denominasi ringgit termasuk bil pertukaran, sekuriti hutang swasta, bon atau nota Cagamas, Sekuriti Kerajaan Malaysia, Bil Perbendaharaan, saham dan waran;
- Derivatif yang diniagakan di Bursa Malaysia dan derivatif di kaunter (OTC) (kecuali derivatif OTC dan produk-produk berstruktur yang setara dengan pemberian pinjaman atau membuat peminjaman dalam ringgit antara pemastautin dengan bukan pemastautin);
- Deposit tetap dan instrumen deposit boleh niaga dalam denominasi ringgit;
- Harta tak alih di Malaysia; dan
- Aset-aset tetap yang lain di Malaysia.

Aset mata wang asing termasuk:
- Pelaburan ekuiti/portfolio di luar negara;
- Pemberian pinjaman kepada bukan pemastautin;
- Deposit dalam mata wang asing di dalam atau di luar negara; dan
- Pelaburan dalam produk mata wang asing yang diluluskan, yang dipasarkan oleh bank tempatan berlesen, dan oleh mana-mana pemastautin yang dibenarkan oleh Pengawal Pertukaran Asing (Pengawal).

Peminjaman ringgit domestik merujuk kepada sebarang pendahuluan, pinjaman, pembiayaan perdagangan, sewa beli, pemfaktoran, kemudahan pajakan, saham keutamaan boleh tebus atau kemudahan yang serupa dalam apa jua nama atau bentuk, yang dalam denominasi ringgit, kecuali:
- Kredit perdagangan yang diberi oleh penyedia bagi semua jenis barangan dan perkhidmatan;
- Kontrak tukaran hadapan yang diikat dengan bank tempatan berlesen;
- Satu pinjaman perumahan persendirian dan satu pinjaman kenderaan yang diperoleh daripada pemastautin;
- Kemudahan kad kredit dan kad caj; dan
- Peminjaman antara syarikat dalam sesuatu kumpulan korporat di Malaysia.

II. Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing yang Terpakai kepada BUKAN PEMASTAUTIN

PELABURAN LANGSUNG ASING DAN PELABURAN PORTFOLIO OLEH BUKAN PEMASTAUTIN	
Peraturan pentadbiran pertukaran asing menyokong dan memudahkan pelaburan bukan pemastautin di Malaysia.	
• Pembelian aset ringgit	• Bebas untuk membeli sebarang aset ringgit termasuk bon dalam denominasi ringgit yang diterbitkan oleh bukan pemastautin di Malaysia.
• Pemerolehan ringgit bagi pembiayaan aset ringgit	• Ringgit untuk pembiayaan pelaburan tersebut boleh diperoleh daripada: ✓ Akaun Luaran bukan pemastautin[1]; ✓ Penjualan mata wang asing pada asas semerta atau hadapan dengan bank tempatan berlesen atau cawangan-cawangan luar negara yang dilantik oleh bank tempatan berlesen; atau ✓ Peminjaman tempatan.
• Peminjaman tempatan	• Bebas untuk meminjam sebarang amaun dalam mata wang asing daripada bank tempatan berlesen. • Dibenarkan untuk meminjam dalam ringgit daripada bank tempatan berlesen sehingga agregat RM10 juta untuk sebarang tujuan di Malaysia termasuk pembiayaan pembelian aset ringgit. • Dibenarkan untuk meminjam sebarang amaun bagi pembiayaan margin daripada syarikat broker saham pemastautin.
• Penjualan pelaburan/ pendapatan daripada pelaburan	• Bebas untuk menghantar balik dana daripada penjualan pelaburan aset ringgit, atau keuntungan/dividen hasil daripada pelaburan. • Walau bagaimanapun, penghantaran balik dana mesti dibuat dalam mata wang asing selain mata wang Israel.
• Perlindungan nilai	• Bebas untuk melindung nilai terhadap dedahan yang timbul daripada pelaburan dalam aset ringgit yang dibuat pada atau selepas 1 April 2005 dengan bank tempatan berlesen atau cawangan-cawangan luar negara yang dilantik oleh bank tempatan berlesen.
PELABURAN DALAM HARTA TAK ALIH OLEH BUKAN PEMASTAUTIN	
• Pembelian harta tak alih	• Bebas untuk membeli bangunan kediaman dan komersial di Malaysia. • Pembelian sedemikian hanya perlu mematuhi garis panduan[2] yang dikeluarkan oleh Jawatankuasa Pelaburan Asing (Foreign Investment Committee, FIC). Untuk mendapatkan keterangan lanjut, sila rujuk http://www.epu.jpm.my/
• Peminjaman tempatan	• Bebas untuk meminjam sebarang amaun bagi membiayai atau membiayai semula pembelian bangunan kediaman dan komersial di Malaysia, kecuali untuk pembelian tanah sahaja.

[1] Akaun Luaran adalah akaun dalam ringgit yang disenggarakan dengan bank tempatan berlesen oleh atau untuk bukan pemastautin

[2] (a) Kebenaran daripada FIC tidak diperlukan bagi bukan pemastautin yang membeli bangunan kediaman melebihi RM250,000; dan
(b) Bukan pemastautin di bawah program "Malaysia My Second Home" adalah dikecualikan daripada keperluan mendapat kebenaran.

<table>
<tr><th colspan="2">PEMBERIAN PINJAMAN DALAM RINGGIT DAN DALAM MATA WANG ASING OLEH BUKAN PEMASTAUTIN KEPADA PEMASTAUTIN</th></tr>
<tr><td>• Pemberian pinjaman dalam ringgit</td><td>• Pemberian pinjaman dalam ringgit oleh bukan pemastautin kepada pemastautin perlu mendapat kebenaran terlebih dahulu daripada Pengawal.</td></tr>
<tr><td>• Pemberian pinjaman dalam mata wang asing</td><td>• Bebas untuk memberikan pinjaman dalam mata wang asing kepada pemastautin selagi jumlah pinjaman mata wang asing pemastautin itu tidak melebihi had yang berikut:
<table><tr><td>Individu pemastautin</td><td>Bersamaan RM10 juta secara agregat</td></tr><tr><td>Korporat pemastautin</td><td>Bersamaan RM100 juta secara agregat berdasarkan kumpulan korporat</td></tr></table>• Adalah menjadi tanggungjawab peminjam pemastautin untuk memperoleh kebenaran daripada Pengawal untuk meminjam melebihi had yang dibenarkan.</td></tr>
<tr><th colspan="2">PEMINJAMAN OLEH BUKAN PEMASTAUTIN DARIPADA PEMASTAUTIN</th></tr>
<tr><td>• Peminjaman mata wang asing daripada bank tempatan berlesen</td><td>• Bebas untuk memperoleh sebarang amaun pinjaman mata wang asing daripada bank tempatan berlesen.</td></tr>
<tr><td>• Peminjaman mata wang asing daripada pemastautin bukan bank</td><td>• Bebas untuk memperoleh peminjaman mata wang asing daripada pemastautin bukan bank seperti yang berikut:
<table><tr><th>Pemberi pinjaman pemastautin</th><th>Jumlah</th></tr><tr><td>Pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik</td><td>Tiada had</td></tr><tr><td>Pemastautin yang mempunyai atau tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik, menggunakan dana mata wang asing milik sendiri yang disenggarakan di Malaysia atau di luar negara</td><td>Tiada had</td></tr><tr><td>Pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik*
✓ Individu
✓ Korporat</td><td>Melalui penukaran ringgit sehingga:
✓ RM1 juta secara agregat setahun kalendar
✓ RM50 juta secara agregat setahun kalendar berdasarkan kumpulan korporat</td></tr></table>* Dengan syarat jumlah keseluruhan pelaburan oleh pemberi pinjaman pemastautin dalam aset mata wang asing, termasuk pemberian pinjaman dalam mata wang asing tidak melebihi had yang dibenarkan.</td></tr>
</table>

<table>
<tr>
<td>• Peminjaman dalam ringgit daripada bank tempatan berlesen dan pemastautin bukan bank</td>
<td>• Bebas untuk memperoleh peminjaman dalam ringgit daripada bank tempatan berlesen dan pemastautin bukan bank seperti yang berikut:
<table>
<tr><td>Peminjaman oleh bukan pemastautin (selain syarikat broker saham dan bank koresponden) daripada bank tempatan berlesen bagi sebarang tujuan di Malaysia</td><td>Sehingga RM10 juta secara agregat</td></tr>
<tr><td>Peminjaman oleh syarikat broker saham atau bank kustodian bukan pemastautin daripada bank tempatan berlesen untuk penyelesaian saham ringgit di Bursa Malaysia dan RENTAS yang berpunca daripada kelewatan yang tidak disengajakan dalam penerimaan dana</td><td>Tiada had</td></tr>
<tr><td>Peminjaman oleh bukan pemastautin (selain syarikat broker saham dan bank koresponden) daripada bank tempatan berlesen dan syarikat broker saham pemastautin bagi kemudahan pembiayaan margin</td><td>Tiada had</td></tr>
<tr><td>Peminjaman daripada bank tempatan berlesen atau pemastautin bukan bank bagi membiayai atau membiayai semula pembelian harta kediaman dan komersial di Malaysia</td><td>Tiada had</td></tr>
<tr><td>Peminjaman daripada pemastautin bukan bank</td><td>Sehingga RM10,000 secara agregat</td></tr>
<tr><td>Peminjaman daripada syarikat insurans pemastautin</td><td>Sehingga jumlah nilai serahan tunai polisi insurans yang dibeli oleh bukan pemastautin</td></tr>
</table>
</td>
</tr>
<tr>
<td colspan="2">TERBITAN BON/SUKUK DALAM DENOMINASI RINGGIT DAN MATA WANG ASING DI MALAYSIA OLEH BUKAN PEMASTAUTIN</td>
</tr>
<tr>
<td>• Terbitan bon/sukuk dalam denominasi ringgit atau mata wang asing</td>
<td>• Bank Pembangunan Pelbagai Hala, Institusi Kewangan Pelbagai Hala, kerajaan asing, agensi kuasi-kerajaan asing dan syarikat multinasional asing boleh menerbitkan bon/sukuk dalam denominasi ringgit atau mata wang asing di Malaysia.</td>
</tr>
<tr>
<td>• Penggunaan perolehan daripada bon/sukuk</td>
<td>• Perolehan daripada terbitan bon/sukuk dibenarkan untuk digunakan di dalam dan luar negeri.
• Perolehan daripada terbitan bon/sukuk dalam denominasi ringgit untuk kegunaan di luar negeri perlu ditukar kepada mata wang asing dengan bank tempatan berlesen.</td>
</tr>
</table>

• Perlindungan nilai	• Penerbit adalah bebas untuk melindung nilai terhadap dedahan kadar pertukaran dan kadar faedah/keuntungan yang berpunca daripada terbitan bon/sukuk dalam denominasi ringgit dan juga faedah/keuntungan yang berikutnya serta pembayaran kupon dengan bank tempatan berlesen. • Pelabur bukan pemastautin bagi bon/sukuk adalah bebas untuk melindung nilai dedahan kadar pertukaran dan kadar faedah/ keuntungan dengan bank tempatan berlesen.
• Garis panduan untuk terbitan	• Butir-butir khusus tentang garis panduan dan insentif untuk terbitan bon/sukuk dalam denominasi ringgit dan mata wang asing di Malaysia boleh diperoleh daripada mana-mana laman web yang berikut: ✓ http://www.mifc.com ✓ http://www.bnm.gov.my/fxadmin ✓ http://www.sc.com.my
PERLINDUNGAN NILAI OLEH BUKAN PEMASTAUTIN	
• Perlindungan nilai aset ringgit	• Bebas melindung nilai dengan bank tempatan berlesen dedahan kadar pertukaran dan kadar faedah yang berpunca daripada pelaburan dalam aset ringgit yang dibeli pada atau selepas 1 April 2005, dan juga pelaburan dalam bon/sukuk dalam denominasi ringgit yang diterbitkan di Malaysia oleh bukan pemastautin.
PEMBUKAAN AKAUN RINGGIT DAN MATA WANG ASING DI MALAYSIA OLEH BUKAN PEMASTAUTIN	
• Pembukaan akaun dalam ringgit dan mata wang asing	• Bebas untuk membuka akaun ringgit dan mata wang asing dengan bank tempatan berlesen. • Akaun ringgit yang disenggarakan oleh bukan pemastautin dengan bank tempatan berlesen di Malaysia disebut sebagai 'Akaun Luaran'.
• Penghantaran balik/ penggunaan dana dalam akaun ringgit atau mata wang asing	• **Akaun Luaran** ✓ Bebas untuk membuat penukaran dengan bank tempatan berlesen untuk penghantaran balik ke luar negara. ✓ Bebas untuk membayar pemastautin untuk sebarang tujuan, melainkan yang berikut: ➢ Pembayaran untuk pengimportan barangan dan perkhidmatan; ➢ Pemberian pinjaman dalam ringgit kepada pemastautin selain yang dibenarkan oleh Pengawal; dan ➢ Pembayaran bagi pihak ketiga. ✓ Bebas untuk membayar kepada Akaun Luaran bukan pemastautin bagi penyelesaian pembelian aset ringgit. • **Akaun mata wang asing** ✓ Bebas untuk menghantar balik. ✓ Bebas untuk membayar pemastautin untuk sebarang tujuan termasuk penyelesaian pembelian barangan dan perkhidmatan.

IMPORT DAN EKSPORT RINGGIT DAN MATA WANG ASING OLEH PENGEMBARA BUKAN PEMASTAUTIN	
• Import dan eksport wang kertas ringgit	• Dibenarkan untuk mengimport atau mengeksport wang kertas ringgit sehingga RM1,000.
• Import wang kertas mata wang asing dan cek kembara	• Tiada had.
• Eksport wang kertas mata wang asing dan cek kembara	• Sehingga bersamaan dengan amaun yang dibawa masuk ke Malaysia atau USD10,000, bergantung pada mana yang lebih tinggi.
• Pengisytiharan import dan eksport mata wang asing	• Perlu mengisytiharkan dalam Kad Ketibaan/Berlepas (IMM.26) yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia bagi wang kertas mata wang asing dan cek kembara yang melebihi USD10,000.
• Import dan eksport ringgit dan mata wang asing yang melebihi had yang dibenarkan	• Permohonan boleh dibuat secara dalam talian dengan menggunakan Borang 13 yang boleh didapati di http://www.bnm.gov.my/fxadmin, atau dikemukakan melalui permohonan bertulis kepada Jabatan Pentadbiran Pertukaran Asing, Bank Negara Malaysia. • Kebenaran akan diberikan dalam masa satu hari dari tarikh penerimaan permohonan yang lengkap.

III. Peraturan Pentadbiran Pertukaran Asing yang Terpakai kepada PEMASTAUTIN

PELABURAN DALAM ASET MATA WANG ASING OLEH PEMASTAUTIN	
Had-had semasa bagi pelaburan dalam aset mata wang asing hanya terpakai kepada pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik dan yang menukar ringgit kepada mata wang asing untuk melabur dalam aset mata wang asing.	
• Pelaburan dalam aset mata wang asing	• Tiada had bagi pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik, menggunakan dana ringgit atau mata wang asing sendiri. • Pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik adalah dibenarkan untuk melabur seperti yang berikut: ✓ Individu pemastautin: ➢ Tiada had sekiranya dibiayai oleh dana mata wang asing milik sendiri; ➢ Jumlah agregat sehingga bersamaan RM1 juta dalam satu tahun kalendar, sekiranya daripada pertukaran ringgit; dan ➢ Jumlah agregat sehingga bersamaan RM10 juta jika dibiayai oleh peminjaman mata wang asing. ✓ Syarikat pemastautin: ➢ Tiada had jika dibiayai dengan dana mata wang asing milik sendiri; ➢ Tiada had jika dibiayai oleh dana yang diperoleh daripada penyenaraian saham melalui tawaran awam awal: - di Papan Utama Bursa Malaysia; atau - pasaran saham asing ➢ Jumlah agregat sehingga bersamaan RM50 juta dalam satu tahun kalendar berdasarkan kumpulan korporat sekiranya daripada pertukaran ringgit; dan ➢ Jumlah agregat sehingga bersamaan RM100 juta berdasarkan kumpulan korporat sekiranya dibiayai dengan peminjaman mata wang asing.
• Pelaburan dalam aset mata wang asing oleh pelabur institusi pemastautin ✓Syarikat pengurusan amanah saham ✓Syarikat pengurusan dana ✓Penanggung insurans dan pengendali takaful	✓ Syarikat pengurusan amanah saham: ➢ Pelaburan daripada dana Islam - Tiada had ➢ Pelaburan daripada dana konvensional **Dana mata wang asing** - 100% daripada nilai aset bersih(net asset value, NAV) **Dana ringgit** - 100% daripada NAV yang dilanggan oleh bukan pemastautin; - 100% daripada NAV yang dilanggan oleh pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik; dan - 50% daripada NAV yang dilanggan oleh pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik.

	✓ Syarikat pengurusan dana: ➢ Dana dimandatkan untuk dilaburkan dalam aset berlandaskan Syariah – Tiada had. ➢ Dana dimandatkan untuk dilaburkan dalam aset bukan berlandaskan Syariah **Dana mata wang asing** – Tiada had **Dana ringgit** – 100% jumlah dana diuruskan bagi bukan pemastautin; – 100% jumlah dana diuruskan bagi pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik; dan – 50% daripada jumlah dana diuruskan bagi pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik. ✓ Penanggung insurans dan pengendali takaful, termasuk unit perniagaan mata wang antarabangsa pengendali takaful dan pengendali takaful antarabangsa: **Dana mata wang asing** - 100% daripada NAV dana berkaitan pelaburan dalam mata wang asing yang dipasarkan kepada pemastautin dan bukan pemastautin **Dana ringgit** - 100% daripada NAV dana berkaitan pelaburan yang dipasarkan kepada bukan pemastautin; - 100% daripada NAV dana berkaitan pelaburan yang dipasarkan kepada pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik; - 50% daripada NAV dana berkaitan pelaburan yang dipasarkan kepada pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik; - 10% daripada margin kesolvenan bagi penanggung insurans; dan - 5% daripada jumlah aset bagi pengendali takaful.
• Pembayaran bagi pembelian aset mata wang asing	• Aset mata wang asing di luar negeri: ✓ Pembayaran hendaklah dibuat dalam mata wang asing selain mata wang Israel. ✓ Mata wang asing boleh diperoleh daripada penukaran ringgit dengan bank-bank tempatan berlesen atau dana mata wang asing milik sendiri. • Aset mata wang asing tempatan yang ditawarkan oleh bank-bank tempatan berlesen atau entiti[3] yang diluluskan oleh Pengawal ✓ Pembayaran boleh dibuat dalam mata wang asing atau ringgit.

[3] Contoh: (a) Syarikat amanah saham yang menawarkan dana amanah saham dalam mata wang asing
(b) Bursa Malaysia bagi dagangan produk derivatif dalam mata wang asing seperti niaga hadapan minyak sawit mentah.

• Penjualan pelaburan/ pendapatan daripada pelaburan dalam aset mata wang asing	• Bebas untuk menghantar balik dan menukar hasil jualan pelaburan atau pendapatan daripada pelaburan dalam aset mata wang asing kepada ringgit. • Bebas untuk menyimpan pendapatan tersebut dalam akaun mata wang asing.
• Perlindungan nilai	• Bebas untuk melindung nilai dengan bank-bank tempatan berlesen bagi pelaburan dalam aset mata wang asing berdasarkan komitmen yang sah.
PEMINJAMAN DALAM MATA WANG ASING DAN RINGGIT OLEH PEMASTAUTIN	
• Peminjaman mata wang asing	
✓ oleh individu pemastautin	• Bebas untuk meminjam dalam mata wang asing sehingga jumlah bersamaan RM10 juta secara agregat daripada: ✓ bank-bank tempatan berlesen; dan ✓ bukan pemastautin.
✓ oleh syarikat pemastautin	• Bebas untuk meminjam dalam mata wang asing sehingga jumlah bersamaan RM100 juta secara agregat berdasarkan kumpulan korporat: ✓ daripada bank-bank tempatan berlesen; ✓ daripada bukan pemastautin; dan ✓ melalui terbitan bon mata wang asing di dalam dan di luar negara.
✓ Pendapatan daripada penyenaraian di luar negara	• Bebas untuk meminjam daripada syarikat pemastautin yang lain dalam kumpulan korporat yang sama, pendapatan mata wang asing yang diperoleh daripada penyenaraian di pasaran saham luar negara.
✓ Kemudahan pembiayaan perdagangan dalam mata wang asing	• Bebas untuk memperoleh kemudahan pembiayaan perdagangan dalam mata wang asing daripada bank-bank tempatan berlesen. • Kemudahan pembiayaan perdagangan dalam mata wang asing (selain pembiayaan eksport barangan) daripada luar negara sehingga bersamaan RM5 juta secara agregat. • Kemudahan pembiayaan perdagangan bagi eksport barangan hendaklah diperoleh daripada bank-bank tempatan berlesen sahaja.
✓ Pembayaran balik dan pembayaran awal	• Bebas untuk membuat pembayaran balik dan pembayaran awal peminjaman mata wang asing yang diluluskan.
✓ Perlindungan nilai	• Bebas untuk melindung nilai pengeluaran dan pembayaran balik peminjaman mata wang asing dengan bank-bank tempatan berlesen.
• Peminjaman dalam ringgit daripada bukan pemastautin	• Pemastautin hendaklah terlebih dahulu mendapatkan kebenaran untuk memperoleh sebarang amaun peminjaman dalam ringgit daripada bukan pemastautin.

TERBITAN SEKURITI DALAM DENOMINASI RINGGIT DAN MATA WANG ASING OLEH PEMASTAUTIN	
• Terbitan sekuriti kepada bukan pemastautin	• Bebas untuk menerbitkan sekuriti-sekuriti dalam ringgit yang berdaftar di Malaysia kepada bukan pemastautin seperti yang berikut: ✓ Saham biasa, termasuk bonus dan terbitan hak; ✓ Saham keutamaan tidak boleh tebus; dan ✓ Sekuriti hutang swasta. • Kebenaran hendaklah terlebih dahulu diperoleh bagi terbitan sekuriti selain yang tersebut di atas kepada bukan pemastautin.
• Terbitan bon/sukuk: ✓ Bon/sukuk dalam denominasi ringgit	• Bebas untuk menerbitkannya di Malaysia.
✓ Bon/sukuk dalam denominasi mata wang asing	• Dibenarkan asalkan jumlah peminjaman mata wang asing, termasuk bon/sukuk tidak melebihi nilai bersamaan RM100 juta.
• Penggunaan perolehan bon: ✓ Bon/sukuk dalam denominasi ringgit	• Bebas digunakan di dalam negeri. • Bebas digunakan untuk pelaburan dalam aset mata wang asing dengan syarat jumlah pelaburan penerbit tidak melebihi agregat bersamaan RM50 juta setiap tahun kalendar.
✓ Bon/sukuk dalam denominasi mata wang asing	• Bebas digunakan di dalam dan di luar negara.
• Garis panduan untuk terbitan	• Garis panduan terbitan boleh diperoleh di: ✓ http://www.mifc.com ✓ http://www.bnm.gov.my/fxadmin ✓ http://www.sc.com.my
EKSPORT DAN IMPORT BARANGAN DAN PERKHIDMATAN OLEH PEMASTAUTIN	
• Mata wang bagi pembayaran import dan eksport	• Pembayaran hendaklah dibuat dalam mata wang asing selain mata wang Israel.
• Membawa balik pendapatan eksport	• Mesti dibawa balik sepenuhnya ke Malaysia seperti yang dinyatakan dalam kontrak jualan dan tidak melebihi enam bulan daripada tarikh eksport. • Kebenaran perlu diperoleh terlebih dahulu sekiranya pemastautin: ✓ Mengofset pendapatan eksport dengan bayaran-bayaran lain kepada bukan pemastautin; atau ✓ Menerima pendapatan eksport yang melebihi enam bulan daripada tarikh eksport.

• Penyimpanan pendapatan eksport	• Bebas untuk disimpan dalam akaun mata wang asing dan akaun ringgit dengan bank-bank tempatan berlesen. • Kebenaran perlu diperoleh terlebih dahulu untuk menyimpan pendapatan eksport dalam akaun mata wang asing yang disenggarakan di bank di luar negara.
• Perlindungan nilai	• Bebas untuk melindung nilai dengan bank-bank tempatan berlesen bagi pembayaran atau penerimaan untuk import atau eksport barangan dan perkhidmatan berdasarkan: ✓ Komitmen yang sah; atau ✓ Anggaran, sehingga had jumlah yang sebenar dibayar atau diterima dalam tempoh 12 bulan sebelumnya.
PEMBUKAAN AKAUN MATA WANG ASING OLEH PEMASTAUTIN	
• Pembukaan akaun mata wang asing	• Bebas untuk membuka akaun mata wang asing dengan bank tempatan berlesen dan bank di luar negara.
• Sumber dana	• Akaun tersebut boleh dikreditkan dengan dana mata wang asing yang diperoleh: ✓ Daripada pertukaran ringgit dengan bank tempatan berlesen: ➢ Tiada had bagi pemastautin yang tidak mempunyai peminjaman ringgit domestik; ➢ Bagi pemastautin yang mempunyai peminjaman ringgit domestik, sehingga had yang dibenarkan bagi pelaburan dalam aset mata wang asing. Tambahan had diberikan bagi pendidikan dan pekerjaan di luar negara seperti yang berikut: - sehingga USD150,000 masing-masing, dengan bank-bank tempatan berlesen atau di luar pesisir di Labuan; dan - sehingga USD50,000 dengan bank-bank luar negara ✓ Daripada pemastautin lain bagi tujuan yang dibenarkan; dan ✓ Daripada bukan pemastautin. Pendapatan eksport boleh disimpan dengan bank-bank tempatan berlesen sahaja.
• Pembukaan akaun mata wang asing bersama	• Individu pemastautin adalah bebas untuk membuka akaun mata wang asing bersama bagi sebarang tujuan. • Walau bagaimanapun, syarikat pemastautin dikehendaki mendapatkan kebenaran terlebih dahulu untuk membuka akaun mata wang asing bersama.
PEMBAYARAN ANTARA PEMASTAUTIN	
• Pembayaran dalam ringgit	• Tiada sekatan.
• Pembayaran dalam mata wang asing	• Syarikat pemastautin yang mempunyai pendapatan eksport adalah bebas untuk membayar syarikat pemastautin yang lain dalam mata wang asing bagi menjelaskan pembayaran barangan dan perkhidmatan.

PERLINDUNGAN NILAI OLEH PEMASTAUTIN	
• Perlindungan nilai bagi transaksi akaun semasa	• Bebas untuk melindung nilai dengan bank-bank tempatan berlesen untuk pembayaran dan penerimaan import dan eksport barangan dan perkhidmatan berdasarkan: ✓ Komitmen yang sah; atau ✓ Anggaran, dengan syarat jumlah yang dilindung tidak melebihi jumlah keseluruhan yang dibayar atau diterima dalam tempoh 12 bulan sebelumnya.
• Perlindungan nilai bagi transaksi akaun modal	• Bebas untuk melindung nilai dengan bank-bank tempatan berlesen berasaskan penerimaan atau keluaran modal yang sah dengan bank-bank tempatan berlesen. • Pemastautin juga dibenarkan untuk melindung nilai pegangan semasa aset mata wang asing mereka.
IMPORT DAN EKSPORT RINGGIT DAN MATA WANG ASING OLEH PENGEMBARA PEMASTAUTIN	
• Import dan eksport wang kertas ringgit	• Dibenarkan mengimport atau mengeksport wang kertas ringgit sehingga RM1,000.
• Import wang kertas mata wang asing dan cek kembara	• Tiada had.
• Eksport wang kertas mata wang asing dan cek kembara	• Dibenarkan mengeksport wang kertas mata wang asing dan cek kembara sehingga bersamaan USD10,000.
• Import dan eksport ringgit dan mata wang asing melebihi had-had yang dibenarkan	• Permohonan boleh dibuat secara dalam talian, dengan menggunakan Borang 13 yang boleh didapati di http://www.bnm.gov.my/fxadmin ataupun dengan mengemukakan permohonan bertulis kepada Jabatan Pentadbiran Pertukaran Asing, Bank Negara Malaysia. • Jawapan akan diberikan dalam tempoh satu hari dari tarikh penerimaan permohonan yang lengkap.

Statistik Ekonomi dan Kewangan Utama

Jadual A.1
Keluaran Dalam Negeri Kasar mengikut Jenis Aktiviti Ekonomi pada Harga Malar Tahun 2000

	2003	2004	2005	2006	2007a	2008*r*
	RM juta					
Pertanian	33,369	34,929	35,822	37,672	38,501	39,817
Perlombongan dan kuari	40,959	42,627	42,076	41,914	43,245	45,840
Perkilangan	119,687	131,127	138,014	147,756	152,367	155,150
Pembinaan	15,031	14,903	14,637	14,559	15,223	16,063
Perkhidmatan	201,568	214,528	228,994	245,550	269,276	289,982
Tolak: FISIM[1] yang tidak diagihkan	17,654	17,705	17,742	18,347	19,720	20,862
Campur: Duti import	6,453	6,099	6,017	5,287	5,517	5,959
KDNK pada harga pembeli[2]	**399,414**	**426,508**	**447,818**	**474,392**	**504,408**	**531,949**
	Perubahan tahunan (%)					
Pertanian	6.0	4.7	2.6	5.2	2.2	3.4
Perlombongan dan kuari	6.1	4.1	-1.3	-0.4	3.2	6.0
Perkilangan	9.2	9.6	5.3	7.1	3.1	1.8
Pembinaan	1.8	-0.9	-1.8	-0.5	4.6	5.5
Perkhidmatan	4.2	6.4	6.7	7.2	9.7	7.7
Tolak: FISIM[1] yang tidak diagihkan	3.7	0.3	0.2	3.4	7.5	5.8
Campur: Duti import	-2.1	-5.5	-1.3	-12.1	4.3	8.0
KDNK pada harga pembeli	**5.8**	**6.8**	**5.0**	**5.9**	**6.3**	**5.0 ~ 6.0**

[1] Perkhidmatan pengantaraan kewangan yang diukur secara tidak langsung
[2] Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
a Awalan
r Ramalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.2
Pertumbuhan dalam Pengeluaran Perkilangan (2000=100)

	2004	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	Indeks				Perubahan tahunan (%)		
Industri berorientasikan eksport	**123.8**	**130.8**	**140.7**	**141.8**	**5.7**	**7.5**	**0.7**
Jentera elektrik, perkakas, alat-alat dan bekalan	124.5	128.9	139.1	137.8	3.5	7.9	-0.9
Elektronik	*136.0*	*143.0*	*160.0*	*162.4*	*5.2*	*11.8*	*1.5*
Barangan elektrik	*102.1*	*101.3*	*98.3*	*89.7*	*-0.8*	*-2.9*	*-8.7*
Bahan kimia dan keluaran kimia	134.9	149.7	154.5	157.2	11.0	3.2	1.8
Keluaran petroleum[1]	127.4	141.2	160.4	169.0	10.8	13.6	5.4
Tekstil, pakaian dan kasut	81.4	84.1	89.3	81.0	3.4	6.1	-9.3
Kayu dan keluaran kayu	107.9	109.6	113.8	115.4	1.5	3.8	1.4
Keluaran getah	134.3	133.8	143.4	151.8	-0.4	7.2	5.9
Pemprosesan di luar estet	121.2	131.0	138.5	137.7	8.1	5.7	-0.5
Lain-lain	111.4	107.4	119.4	126.0	-3.7	11.3	5.5
Industri berorientasikan pasaran dalam negeri	**119.9**	**123.2**	**132.1**	**141.1**	**2.8**	**7.2**	**6.8**
Barangan berkaitan pembinaan	111.2	110.7	114.2	120.0	-0.5	3.2	5.0
Keluaran galian bukan logam	*111.0*	*113.2*	*117.0*	*117.4*	*2.0*	*3.3*	*0.4*
Keluaran asas besi dan keluli dan logam bukan ferus	*111.7*	*105.8*	*109.0*	*124.8*	*-5.3*	*3.0*	*14.5*
Keluaran makanan	120.5	129.7	138.3	148.8	7.6	6.7	7.6
Kelengkapan pengangkutan	138.5	150.2	147.9	139.0	8.5	-1.5	-6.0
Keluaran logam yang direka	129.9	123.5	156.3	186.5	-4.9	26.5	19.4
Keluaran kertas	110.7	119.0	134.6	149.5	7.5	13.1	11.0
Minuman	112.4	119.3	112.9	122.3	6.1	-5.3	8.3
Keluaran tembakau	90.5	87.8	83.6	85.9	-3.0	-4.7	2.8
Jumlah	**123.0**	**129.3**	**139.0**	**141.6**	**5.1**	**7.5**	**1.9**

[1] Dalam Indeks Pengeluaran Perindustrian (2000=100) yang baharu, LNG telah diklasifikasikan semula sebagai keluaran petroleum (sebelum ini diklasifikasi sebagai bahan kimia dan keluaran kimia). Dengan itu, keluaran petroleum diklasifikasikan semula sebagai industri berorientasikan eksport

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.3
Pengeluaran Komoditi Utama

	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2004	2005	2006	2007*a*
	Jumlah					Perubahan tahunan (%)			
Minyak sawit mentah ('000 tan)	13,355	13,976	14,961	15,881	15,823	4.7	7.0	6.1	-0.4
Getah ('000 tan)	986	1,169	1,126	1,284	1,201	18.6	-3.7	14.0	-6.4
Kayu balak ('000 meter padu)	21,532	21,782	22,398	21,344	20,214	1.2	2.8	-4.7	-5.3
Koko ('000 tan)	36	33	28	32	35	-7.8	-16.3	14.2	10.2
Minyak mentah (termasuk kondensat) ('000 tong sehari)	738	762	704	667	695	3.3	-7.7	-5.2	4.3
Gas asli (juta kaki padu sehari)	5,013	5,196	5,797	5,774	5,854	3.7	11.6	-0.4	1.4
Timah padat ('000 tan)	3.4	2.7	2.9	2.4	t.d.	-18.3	4.1	-16.1	-

a Awalan
t.d. Tidak diperoleh

Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah & Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia
PETRONAS
Jabatan Mineral dan Geosains Malaysia

Jadual A.4
Pendapatan Negara Kasar Mengikut Agregat Permintaan

	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2008*r*
	pada Harga Semasa (RM juta)					
Penggunaan	240,980	268,206	297,583	326,393	374,563	414,679
Penggunaan swasta	*186,674*	*208,571*	*233,305*	*257,868*	*295,685*	*324,352*
Penggunaan awam	*54,306*	*59,635*	*64,278*	*68,525*	*78,878*	*90,327*
Pelaburan	93,864	99,336	107,185	119,596	139,972	153,600
Pelaburan swasta	*33,798*	*50,592*	*53,705*	*60,835*	*72,471*	*81,650*
Pelaburan awam	*60,066*	*48,744*	*53,480*	*58,761*	*67,501*	*71,950*
Perubahan dalam stok[1]	1,462	9,930	-1,868	-1,061	-2,179	-707
Eksport barangan dan perkhidmatan	447,846	546,925	611,081	669,776	702,905	723,717
Import barangan dan perkhidmatan	365,383	450,350	494,530	542,150	573,763	591,583
KDNK pada nilai pembeli	418,769	474,048	519,451	572,555	641,499	699,706
Pembayaran faktor bersih luar negeri bersih	-22,537	-24,402	-23,908	-17,356	-13,704	-16,144
PNK pada nilai pembeli	396,232	449,646	495,543	555,199	627,795	683,562
	pada Harga Malar Tahun 2000 (RM juta)					
Penggunaan	231,362	253,025	273,764	291,899	322,807	343,485
Penggunaan swasta	*180,423*	*198,193*	*215,435*	*230,641*	*257,625*	*274,371*
Penggunaan awam	*50,939*	*54,832*	*58,329*	*61,258*	*65,182*	*69,114*
Pelaburan	91,317	94,562	99,266	107,116	118,075	122,237
Pelaburan swasta	*33,614*	*49,239*	*50,841*	*54,392*	*61,107*	*64,978*
Pelaburan awam	*57,703*	*45,322*	*48,425*	*52,724*	*56,968*	*57,259*
Perubahan dalam stok[1]	966	4,052	-1,651	-1,108	-13,626	-4,417
Eksport barangan dan perkhidmatan	440,963	511,774	552,094	592,898	614,914	620,707
Import barangan dan perkhidmatan	365,195	436,906	475,655	516,412	537,761	550,062
KDNK pada nilai pembeli	399,414	426,508	447,818	474,392	504,408	531,949
Pembayaran faktor bersih luar negeri bersih	-22,605	-23,760	-24,139	-20,567	-17,671	-21,998
PNK pada nilai pembeli	376,809	402,838	423,679	453,825	486,737	509,951

[1] Termasuk perbezaan perangkaan
a Awalan
r Ramalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.5
Jurang Tabungan-Pelaburan

	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2008*r*
	RM juta					
Pembentukan modal dalam negeri kasar awam	60,066	48,744	53,480	58,761	67,501	71,950
Tabungan awam	60,093	73,000	70,506	83,234	83,757	85,893
Defisit/lebihan	27	24,256	17,026	24,473	16,256	13,943
Pembentukan modal dalam negeri kasar swasta	35,260	60,522	51,837	59,774	70,292	80,943
Tabungan swasta	85,859	93,807	110,491	128,720	153,372	165,253
Defisit/lebihan	50,599	33,285	58,654	68,946	83,080	84,310
Pembentukan modal dalam negeri kasar	95,326	109,266	105,317	118,535	137,793	152,893
(% daripada PNK)	24.1	24.3	21.3	21.4	21.9	22.4
Tabungan negara kasar	145,952	166,807	180,997	211,954	237,129	251,146
(% daripada PNK)	36.8	37.1	36.5	38.2	37.8	36.7
Imbangan akaun semasa	50,626	57,541	75,680	93,419	99,336	98,253
(% daripada PNK)	12.8	12.8	15.3	16.8	15.8	14.4

a Awalan
r Ramalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.6
Pasaran Pekerja: Penunjuk Tertentu

	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	(bilangan jawatan/orang)				
Kekosongan Jawatan Aktif Mengikut Industri[1]					
Pertanian, pemburuan, perhutanan dan perikanan	29,048	1,373	40,438	188,104	226,759
Perlombongan dan kuari	121	41	150	861	1,163
Perkilangan	34,977	17,769	112,542	348,302	275,155
Pembinaan	13,818	3,505	48,524	129,586	117,217
Perkhidmatan	18,954	18,624	63,441	154,902	204,599
Elektrik, gas dan air	*499*	*198*	*859*	*2,227*	*1,477*
Perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran	*7,359*	*5,221*	*23,921*	*67,956*	*66,600*
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	*1,459*	*1,046*	*3,892*	*8,287*	*12,578*
Kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	*4,079*	*6,162*	*13,874*	*26,642*	*50,235*
Pentadbiran awam, pertahanan dan keselamatan sosial wajib	*5,558*	*1,224*	*2,497*	*3,539*	*11,287*
Aktiviti perkhidmatan komuniti, sosial dan persendirian		*4,773*	*18,398*	*46,251*	*62,422*
Tidak tersenarai di bahagian lain	–	8,663	39,405	12,920	289
Jumlah kekosongan	**96,918**	**49,975**	**304,500**	**834,675**	**825,182**
Pemberhentian Pekerja Mengikut Kategori Pekerjaan					
Pentadbiran dan pengurusan	1,755	2,072	1,712	1,245	1,120
Profesional, juruteknik dan profesional bersekutu	3,661	2,542	2,689	2,471	2,367
Pekerja perkeranian	2,481	1,550	1,295	1,370	1,060
Pekerja perkhidmatan, kedai dan jurujual	1,818	3,201	1,792	2,501	1,690
Pekerja mahir pertanian dan perikanan	337	998	50	307	193
Pekerja pengeluaran[2]	11,154	9,593	8,571	7,466	7,599
Tidak tersenarai di bahagian lain	–	–	–	–	6
Jumlah pemberhentian pekerja	**21,206**	**19,956**	**16,109**	**15,360**	**14,035**
Guna Tenaga Mengikut Industri[3] **('000 orang)**					
Pertanian, perhutanan, ternakan dan perikanan	1,413.2	1,406.9	1,401.3	1,392.4	1,386.3
Perlombongan dan kuari	42.2	42.6	42.7	42.6	42.9
Perkilangan	2,776.4	2,972.4	3,133.2	3,244.3	3,317.1
Pembinaan	774.6	767.3	759.6	755.2	757.3
Perkhidmatan	5,040.7	5,274.5	5,555.9	5,724.6	5,888.8
Elektrik, gas dan air	*85.5*	*89.9*	*93.0*	*95.0*	*96.5*
Pengangkutan, penyimpanan dan komunikasi	*548.7*	*594.3*	*630.6*	*646.4*	*661.8*
Perdagangan borong dan runcit, hotel dan restoran	*1,698.1*	*1,786.4*	*1,927.0*	*1,993.6*	*2,060.4*
Kewangan, insurans, harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	*657.5*	*695.0*	*734.4*	*771.0*	*802.7*
Perkhidmatan Kerajaan	*1,026.1*	*1,041.8*	*1,052.8*	*1,064.0*	*1,075.3*
Perkhidmatan-perkhidmatan lain	*1,024.8*	*1,067.1*	*1,118.1*	*1,154.7*	*1,192.2*
Jumlah guna tenaga	**10,047.2**	**10,463.7**	**10,892.8**	**11,159.0**	**11,392.4**
Kadar pengangguran[3] **(% daripada tenaga kerja)**	**3.6**	**3.5**	**3.5**	**3.3**	**3.3**

[1] Merujuk kepada jumlah kekosongan jawatan yang dilaporkan oleh majikan melalui Bursa Buruh Elektronik
[2] Terdiri daripada pekerja dalam kerja pertukangan dan berkaitan; operator loji dan mesin dan pemasang; dan pekerja am
[3] Merujuk kepada anggaran yang dibuat oleh Unit Perancang Ekonomi
a Anggaran

Sumber: Unit Perancang Ekonomi dan Kementerian Sumber Manusia

Jadual A.7
Penunjuk Penggunaan Swasta

	2006	2007				
		S1	S2	S3	S4	Tahun
Jualan kereta penumpang ('000 unit)	374.2	95.6	104.8	125.1	117.3	442.9
Perubahan tahunan (%)	-12.3	4.1	4.9	25.1	42.4	18.4
Import barangan penggunaan (RM bilion)	27.9	7.0	6.8	7.5	7.6	28.9
Perubahan tahunan (%)	13.4	8.9	1.1	1.2	3.8	3.6
Kutipan cukai						
Cukai jualan (RM bilion)	6.5	1.4	1.6	1.5	2.1	6.6
Cukai perkhidmatan (RM bilion)	2.7	0.5	0.8	0.7	1.0	3.0
Wang Secara Kecil (M1)						
Perubahan tahunan (%)	13.7	17.8	16.2	18.5	19.5	19.5
Pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan						
Kredit penggunaan (tidak termasuk kereta penumpang)						
Perubahan tahunan (%)	9.5	15.7	3.5	20.7	17.9	14.5
Perniagaan runcit, restoran dan hotel						
Perubahan tahunan (%)	-6.7	-5.2	-13.1	5.0	19.3	1.0
Jumlah perbelanjaan kad kredit (RM bilion)	47.3	13.1	13.2	14.1	15.2	55.6
Perubahan tahunan (%)	13.3	18.3	16.4	15.1	19.9	17.5
Indeks Sentimen Pengguna MIER	-	124.1	115.9	117.5	110.7	-
Indeks Komposit Kuala Lumpur	1,096.2	1,246.9	1,354.4	1,336.3	1,445.0	1,445.0
Harga Komoditi						
Minyak sawit mentah (RM/tan)	1,521	1,940	2,451	2,596	2,902	2,472
Minyak mentah (USD/tong)	69	65	76	77	96	78
Getah (sen/kg)	709	707	741	715	783	736

Jadual A.8
Penunjuk Pelaburan Swasta

	2006	2007				
		S1	S2	S3	S4	Tahun
Jualan kenderaan perdagangan ('000 unit)	116.6	9.3	11.0	12.4	11.6	44.3
Perubahan tahunan (%)	-7.1	-70.9	-60.1	-60.1	-55.3	-62.0
Import barangan modal (RM bilion)	65.3	14.9	16.5	19.1	19.5	70.0
Perubahan tahunan (%)	7.4	-5.3	-1.1	17.5	17.3	7.2
Kelulusan oleh MITI (Sektor perkilangan)						
Bilangan projek	1,077	207	281	216	245	949
Pelaburan modal (RM bilion)	46.0	6.5	25.1	7.9	20.4	59.9
Asing	*20.2*	*4.0*	*12.4*	*5.4*	*11.7*	*33.4*
Tempatan	*25.8*	*2.5*	*12.7*	*2.5*	*8.7*	*26.5*
Pelaburan baharu (% bahagian)	63.8	80.7	29.1	48.2	72.4	52.0
Pelaburan semula (% bahagian)	36.2	19.3	70.9	51.8	27.6	48.0
Pinjaman yang dikeluarkan oleh sistem perbankan						
Sektor perkilangan						
Perubahan tahunan (%)	-6.2	19.6	9.4	11.1	13.8	13.3
Sektor pembinaan						
Perubahan tahunan (%)	0.1	9.6	5.8	7.4	5.0	6.9
Sekuriti Hutang Swasta (tidak termasuk Cagamas)						
Jumlah dana yang diperoleh (RM bilion)	31.7	6.2	20.6	12.1	28.7	67.6
Aktiviti baharu	21.0	4.5	6.5	8.3	12.5	31.8
Tawaran Awam Awal (Bursa Malaysia)						
Jumlah dana yang diperoleh (RM bilion)	1.5	0.6	0.5	0.4	1.0	2.5
Tinjauan Keadaan Perniagaan MIER						
Indeks Keadaan Perniagaan	-	105.5	122.1	117.5	105.5	-
Kadar Penggunaan Kapasiti	-	79.6	80.4	81.0	82.0	-
Syarikat Berstatus MSC						
Bilangan syarikat	307	45	78	71	72	266
Pelaburan yang diluluskan (RM bilion)	2.9	0.4	1.0	1.2	1.1	3.7

Jadual A.9
Imbangan Pembayaran

Butiran	2004			2005		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM juta					
Barangan[1]	**481,903**	**377,129**	**104,774**	**536,955**	**411,393**	**125,562**
Akaun perdagangan	*481,253*	*399,632*	*81,621*	*533,788*	*434,010*	*99,778*
Perkhidmatan	**65,022**	**73,221**	**-8,199**	**74,127**	**83,136**	**-9,010**
Pengangkutan	12,147	29,692	-17,545	15,357	31,790	-16,433
Perjalanan	31,171	12,075	19,096	33,500	14,051	19,449
Perkhidmatan lain	21,279	30,308	-9,029	24,842	36,518	-11,676
Urus niaga Kerajaan t.d.t.l.[2]	426	1,147	-721	428	777	-350
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**546,925**	**450,350**	**96,575**	**611,081**	**494,530**	**116,552**
Pendapatan	**16,452**	**40,854**	**-24,402**	**20,346**	**44,255**	**-23,908**
Pampasan pekerja	3,047	4,042	-995	4,229	4,711	-482
Pendapatan pelaburan[3]	13,405	36,812	-23,408	16,117	39,543	-23,426
Pindahan semasa	**1,603**	**16,474**	**-14,871**	**1,131**	**18,095**	**-16,963**
Imbangan akaun semasa	**564,980**	**507,678**	**57,302**	**632,559**	**556,879**	**75,681**
% daripada PNK			**12.7**			**15.3**
Akaun modal			**–**			**–**
Akaun kewangan			**19,347**			**-37,019**
Pelaburan langsung			9,739			3,771
Di luar negeri			*-7,833*			*-11,253*
Di Malaysia			*17,572*			*15,024*
Pelaburan portfolio			32,994			-14,156
Pelaburan lain			-23,386			-26,634
Sektor awam			*2,400*			*-3,150*
Sektor swasta			*-25,786*			*-23,484*
Imbangan akaun modal dan kewangan			**19,347**			**-37,019**
Kesilapan dan ketinggalan			**7,079**			**-25,111**
antaranya:						
Penambahan (+) / pengurangan (-) nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing			7,997			-15,496
Imbangan keseluruhan (lebihan + / defisit -)			**83,728**			**13,550**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[4]						
RM juta			251,690			265,240
Bersamaan USD juta			66,235			70,193
Rizab sebagai bilangan bulan import tertangguh			7.9			7.7

[1] Diselaraskan untuk penilaian dan liputan bagi asas imbangan pembayaran. Import termasuk barangan ketenteraan yang tidak dimasukkan dalam data perdagangan
[2] Termasuk urus niaga tentera asing dan pertubuhan diplomatik
[3] Termasuk perolehan yang tidak diagihkan oleh syarikat pelaburan langsung asing. Perolehan yang tidak diagihkan ini ditunjukkan sebagai perolehan yang dilaburkan semula di bawah "Pelaburan Langsung" dalam Akaun Kewangan
[4] Semua harta dan tanggungan dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan penambahan/pengurangan nilai diambil kira dalam akaun Bank
a Anggaran
r Ramalan
t.d.t.l. Tidak dicatat di tempat lain
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

2006			2007*a*			2008*r*		
+	-	Bersih	+	-	Bersih	+	-	Bersih
RM juta								
589,743	**455,185**	**134,558**	**605,814**	**477,669**	**128,145**	**616,993**	**485,870**	**131,123**
588,965	*480,773*	*108,193*	*605,153*	*504,814*	*100,339*	*616,169*	*511,974*	*104,195*
80,034	**86,964**	**-6,931**	**97,091**	**96,094**	**997**	**106,724**	**105,713**	**1,011**
15,491	35,111	-19,620	24,174	37,689	-13,516	24,841	38,618	-13,777
38,237	14,736	23,501	44,322	18,017	26,305	50,900	22,494	28,406
25,905	36,283	-10,378	28,294	39,696	-11,402	30,582	43,912	-13,330
401	834	-433	301	691	-390	401	689	-288
669,776	**542,150**	**127,627**	**702,905**	**573,763**	**129,142**	**723,717**	**591,583**	**132,134**
30,993	**48,349**	**-17,356**	**38,794**	**52,498**	**-13,704**	**38,133**	**54,277**	**-16,144**
5,004	5,287	-283	5,350	5,877	-527	6,239	6,783	-544
25,989	43,062	-17,073	33,444	46,621	-13,177	31,894	47,494	-15,600
1,147	**17,999**	**-16,852**	**1,179**	**17,281**	**-16,102**	**1,253**	**18,990**	**-17,737**
701,917	**608,498**	**93,419**	**742,878**	**643,542**	**99,336**	**763,103**	**664,850**	**98,253**
		16.8			**15.8**			**14.4**
		–			**-95**			
		-43,488			**-37,035**			
		22			-8,791			
		-22,161			*-37,874*			
		22,183			*29,082*			
		12,911			18,356			
		-56,422			-46,600			
		-8,019			*-5,787*			
		-48,403			*-40,813*			
		-43,488			**-37,130**			
		-24,772			**-16,910**			
		-6,945			-5,597			
		25,158			**45,296**			
		290,399			335,695			
		82,451			101,338			
		7.8			8.4			

Jadual A.10
Eksport Kasar

	2005	2006	2007*a*	2006	2007*a*	2007*a*
	RM juta			Perubahan tahunan (%)		% bahagian
Perkilangan	**429,873**	**473,213**	**474,714**	**10.1**	**0.3**	**78.4**
antaranya:						
Elektronik, jentera dan peralatan elektrik	282,779	300,861	288,326	6.4	-4.2	47.6
Elektronik	208,232	221,257	213,450	6.3	-3.5	35.2
Separa konduktor	*89,967*	*93,505*	*96,471*	*3.9*	*3.2*	*15.9*
Kelengkapan dan komponen elektrik	*118,265*	*127,752*	*116,979*	*8.0*	*-8.4*	*19.3*
Jentera dan peralatan elektrik	74,547	79,604	74,876	6.8	-5.9	12.4
Barangan elektrik pengguna	*22,632*	*19,099*	*16,469*	*-15.6*	*-13.8*	*2.7*
Barangan elektrik perindustrian dan komersial	*28,608*	*34,489*	*29,690*	*20.6*	*-13.9*	*4.9*
Perkakas dan jentera elektrik perindustrian	*20,476*	*22,844*	*25,183*	*11.6*	*10.2*	*4.2*
Peralatan elektrik isirumah	*2,831*	*3,172*	*3,534*	*12.0*	*11.4*	*0.6*
Kimia dan keluaran kimia	29,718	32,893	37,421	10.7	13.8	6.2
Keluaran logam	17,157	22,817	26,410	33.0	15.7	4.4
Keluaran petroleum	16,729	21,274	22,093	27.2	3.8	3.7
Kelengkapan optik dan saintifik	12,318	13,558	13,612	10.1	0.4	2.2
Tekstil, pakaian dan kasut	10,520	11,226	10,632	6.7	-5.3	1.8
Keluaran kayu	8,860	10,343	9,689	16.7	-6.3	1.6
Keluaran getah	6,777	9,101	10,323	34.3	13.4	1.7
Mineral	**52,321**	**56,844**	**61,117**	**8.6**	**7.5**	**10.1**
antaranya:						
Minyak mentah dan kondensat	28,508	30,814	31,880	8.1	3.5	5.3
Gas asli cecair	20,790	23,285	26,157	12.0	12.3	4.3
Pertanian	**37,421**	**42,106**	**52,366**	**12.5**	**24.4**	**8.7**
antaranya:						
Minyak sawit	19,036	21,643	31,983	13.7	47.8	5.3
Getah	5,787	8,235	7,335	42.3	-10.9	1.2
Lain-lain	**14,173**	**16,802**	**16,956**	**18.6**	**0.9**	**2.8**
Jumlah	**533,788**	**588,965**	**605,153**	**10.3**	**2.7**	**100.0**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.11
Eksport Komoditi Utama

	2005	2006	2007*a*	2006	2007*a*
	Jumlah dan nilai			Perubahan tahunan (%)	
Eksport komoditi (RM juta)	**89,742**	**98,950**	**113,483**	**10.3**	**14.7**
Eksport pertanian (RM juta)	**37,421**	**42,106**	**52,366**	**12.5**	**24.4**
antaranya:					
Minyak sawit					
('000 tan)	13,073	14,017	13,505	7.2	-3.7
(RM/tan)	1,456	1,544	2,368	6.0	53.4
(RM juta)	19,036	21,643	31,983	13.7	47.8
Minyak isirong sawit					
('000 tan)	577	518	588	-10.1	13.4
(RM/tan)	2,347	1,969	2,747	-16.1	39.6
(RM juta)	1,353	1,020	1,615	-24.6	58.3
Getah					
('000 tan)	1,128	1,143	1,018	1.3	-10.9
(sen/kilogram)	513	721	720	40.5	0.0
(RM juta)	5,787	8,235	7,335	42.3	-10.9
Kayu balak					
('000 meter padu)	5,759	4,772	4,644	-17.1	-2.7
(RM meter padu)	428	474	455	10.7	-4.0
(RM juta)	2,465	2,261	2,112	-8.3	-6.6
Kayu siap digergaji					
('000 meter padu)	3,685	3,318	2,985	-9.9	-10.1
(RM/meter padu)	1,099	1,306	1,373	18.8	5.1
(RM juta)	4,051	4,333	4,096	7.0	-5.4
Biji koko					
('000 tan)	9.3	13.5	17.8	45.8	31.9
(RM/tan)	5,421	5,624	6,522	3.7	16.0
(RM juta)	50	76	116	51.2	53.0
Eksport mineral (RM juta)	**52,321**	**56,844**	**61,117**	**8.6**	**7.5**
antaranya:					
Minyak mentah dan kondensat					
('000 tan)	17,719	16,304	16,390	-8.0	0.5
(USD/tong)	55.93	67.82	74.63	21.3	10.0
(RM juta)	28,508	30,814	31,880	8.1	3.5
Gas asli cecair					
('000 tan)	21,948	21,534	22,668	-1.9	5.3
(RM/tan)	947	1,081	1,154	14.2	6.7
(RM juta)	20,790	23,285	26,157	12.0	12.3
Timah					
('000 tan)	33.6	19.4	15.8	-42.3	-18.7
(RM/tan)	27,827	30,093	49,522	8.1	64.6
(RM juta)	935	583	780	-37.7	33.8

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.12
Pasaran Utama Eksport Barangan Perkilangan

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	RM juta					% bahagian				
ASEAN	**82,751**	**99,201**	**111,048**	**122,140**	**122,368**	**25.4**	**25.4**	**25.8**	**25.8**	**25.8**
Singapura	57,665	65,514	73,896	80,233	77,141	17.7	16.8	17.2	17.0	16.3
Thailand	13,526	17,721	21,330	24,301	25,002	4.2	4.5	5.0	5.1	5.3
Indonesia	6,290	8,931	9,491	10,617	12,568	1.9	2.3	2.2	2.2	2.6
Filipina	4,337	6,073	5,316	6,039	6,475	1.3	1.6	1.2	1.3	1.4
Brunei Darussalam	933	962	1,015	950	1,182	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2
Amerika Syarikat	76,574	87,385	101,887	107,829	91,436	23.5	22.4	23.7	22.8	19.3
Kesatuan Eropah[1]	**43,906**	**52,950**	**54,883**	**65,332**	**67,470**	**13.4**	**13.5**	**12.8**	**13.8**	**14.2**
Belanda	10,418	12,584	13,920	17,159	18,520	3.2	3.2	3.2	3.6	3.9
Jerman	8,237	9,499	10,229	11,430	13,807	2.5	2.4	2.4	2.4	2.9
United Kingdom	8,361	9,953	8,945	10,322	9,467	2.5	2.5	2.1	2.2	2.0
Lain-lain	16,890	20,914	21,789	26,421	25,676	5.2	5.4	5.1	5.6	5.4
Republik Rakyat China	17,458	22,335	25,774	32,048	37,846	5.3	5.7	6.0	6.8	8.0
Jepun	28,971	33,648	31,900	33,142	32,574	8.9	8.6	7.4	7.0	6.9
Hong Kong SAR	24,736	27,534	30,093	28,020	26,645	7.6	7.0	7.0	5.9	5.6
Timur Tengah[2]	7,685	10,752	13,059	15,832	18,653	2.4	2.8	3.0	3.3	3.9
Australia	7,209	9,669	10,706	11,232	12,177	2.2	2.5	2.5	2.4	2.6
China Taipei	11,587	11,930	10,272	10,626	11,661	3.5	3.0	2.4	2.3	2.4
Korea	7,159	9,237	9,333	10,325	10,698	2.2	2.4	2.2	2.2	2.3
India	3,151	5,044	6,249	7,089	9,116	0.9	1.3	1.5	1.5	1.9
Negara-negara Amerika Latin	3,136	4,419	4,993	6,310	7,398	1.0	1.1	1.2	1.3	1.6
Kanada	2,229	2,848	2,655	3,645	3,009	0.7	0.7	0.6	0.8	0.6
Negara-negara Lain	9,770	13,986	17,021	19,643	23,663	3.0	3.6	3.9	4.1	4.9
Jumlah	**326,322**	**390,938**	**429,873**	**473,213**	**474,714**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

[1] Termasuk 10 negara anggota baru pada tahun 2004
[2] Bermula tahun 2004, Cyprus dikeluarkan dari Timur Tengah dan dimasukkan ke dalam Kesatuan Eropah
a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.13
Pasaran Utama Eksport Elektronik

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	RM juta					% bahagian				
Amerika Syarikat	45,352	51,900	64,555	68,628	56,405	27.1	27.5	31.0	31.0	26.4
Singapura	32,067	33,398	35,049	34,829	34,241	19.2	17.7	16.8	15.7	16.0
Republik Rakyat China	9,028	10,881	13,183	17,240	22,634	5.4	5.8	6.3	7.8	10.6
Hong Kong SAR	18,041	19,623	21,650	18,657	17,513	10.8	10.4	10.4	8.4	8.2
Belanda	7,060	8,104	9,846	13,306	13,416	4.2	4.3	4.7	6.0	6.3
Jepun	10,479	11,209	10,273	11,432	11,211	6.3	6.0	5.0	5.2	5.3
Thailand	7,127	8,286	9,344	9,692	9,952	4.2	4.4	4.5	4.4	4.7
China Taipei	8,061	6,877	5,399	5,212	5,348	4.8	3.6	2.6	2.4	2.5
Jerman	4,537	5,159	5,153	5,126	6,620	2.7	2.7	2.5	2.3	3.1
Korea	3,453	4,438	4,179	4,251	4,091	2.1	2.4	2.0	1.9	1.9
Lain-lain	22,176	28,692	29,601	32,884	32,019	13.2	15.2	14.2	14.9	15.0
Jumlah	**167,381**	**188,567**	**208,232**	**221,257**	**213,450**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.14
Pasaran Utama Eksport Barangan Elektrik

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	RM juta					% bahagian				
Amerika Syarikat	16,379	18,175	19,005	19,070	15,783	29.5	26.5	25.5	24.0	21.1
Singapura	8,539	10,584	13,091	14,922	11,367	15.4	15.4	17.6	18.7	15.2
Jepun	6,848	7,667	7,542	6,191	6,080	12.4	11.2	10.1	7.8	8.1
Republik Rakyat China	2,137	2,949	3,365	3,082	3,560	3.9	4.3	4.5	3.9	4.8
Hong Kong SAR	2,403	2,556	2,988	3,423	3,331	4.3	3.7	4.0	4.3	4.4
Thailand	1,665	2,310	2,545	2,647	2,849	3.0	3.4	3.4	3.3	3.8
Jerman	1,438	1,849	2,188	2,795	2,602	2.6	2.7	3.0	3.5	3.5
United Kingdom	1,352	1,394	1,360	2,146	1,904	2.4	2.0	1.8	2.7	2.5
Lain-lain	14,709	21,170	22,463	25,328	27,400	26.5	30.8	30.1	31.8	36.6
Jumlah	**55,470**	**68,654**	**74,547**	**79,604**	**74,876**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.15
Pasaran Utama Eksport Kimia dan Keluaran Kimia

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	RM juta					% bahagian				
Republik Rakyat China	2,929	4,020	4,002	4,262	4,947	13.8	14.4	13.5	13.0	13.2
Thailand	1,771	2,360	2,716	3,145	3,394	8.4	8.5	9.1	9.6	9.1
Singapura	2,165	2,582	2,834	2,997	3,367	10.2	9.3	9.5	9.1	9.0
Indonesia	1,532	2,249	2,459	2,608	2,934	7.2	8.1	8.3	7.9	7.9
Jepun	2,125	3,028	3,006	3,018	2,887	10.0	10.9	10.1	9.2	7.7
Hong Kong SAR	1,550	1,857	2,103	2,379	2,005	7.3	6.7	7.1	7.2	5.4
India	858	1,104	1,435	1,656	1,829	4.1	4.0	4.8	5.0	4.9
China Taipei	961	1,336	1,143	1,349	1,776	4.5	4.8	3.9	4.1	4.7
Korea	766	1,175	1,304	1,507	1,552	3.6	4.2	4.4	4.6	4.1
Amerika Syarikat	1,060	983	1,103	1,089	1,300	5.0	3.5	3.7	3.3	3.5
Lain-lain	5,483	7,142	7,613	8,883	11,430	25.9	25.6	25.6	27.0	30.5
Jumlah	**21,200**	**27,836**	**29,718**	**32,893**	**37,421**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.16
Pasaran Utama Eksport Minyak Sawit

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	('000 tan)					% bahagian				
Republik Rakyat China	2,502	2,827	2,885	3,532	3,786	20.0	23.1	22.1	25.2	28.0
Kesatuan Eropah[1]	1,647	1,862	2,135	2,586	2,097	13.2	15.2	16.3	18.4	15.5
Belanda	*974*	*1,135*	*1,364*	*1,703*	*1,527*	*7.8*	*9.3*	*10.4*	*12.1*	*11.3*
Jerman	*185*	*149*	*180*	*190*	*30*	*1.5*	*1.2*	*1.4*	*1.4*	*0.2*
Itali	*98*	*119*	*155*	*165*	*126*	*0.8*	*1.0*	*1.2*	*1.2*	*0.9*
Sweden	*106*	*114*	*103*	*220*	*134*	*0.8*	*0.9*	*0.8*	*1.6*	*1.0*
Lain-lain	*284*	*345*	*333*	*308*	*280*	*2.3*	*2.8*	*2.5*	*2.1*	*2.1*
Timur Tengah[2]	1,683	1,143	1,496	1,177	1,212	13.5	9.3	11.4	8.4	9.0
Pakistan	1,098	838	928	855	1,062	8.8	6.9	7.1	6.1	7.9
Amerika Syarikat	231	298	534	696	516	1.9	2.4	4.1	5.0	3.8
Jepun	430	458	438	498	516	3.4	3.7	3.4	3.6	3.8
India	1,650	925	676	657	515	13.2	7.6	5.2	4.7	3.8
Korea	208	228	223	207	225	1.7	1.9	1.7	1.5	1.7
Bangladesh	272	353	485	413	170	2.2	2.9	3.7	2.9	1.3
China Taipei	103	120	246	148	129	0.8	1.0	1.9	1.1	1.0
Australia	97	96	105	121	121	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9
Lain-lain	2,566	3,075	2,922	3,127	3,156	20.5	25.2	22.3	22.2	23.3
Jumlah	**12,487**	**12,223**	**13,073**	**14,017**	**13,505**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

[1] Termasuk 10 negara anggota baharu mulai tahun 2004
[2] Bermula tahun 2004, Cyprus dikeluarkan dari Timur Tengah dan dimasukkan ke dalam Kesatuan Eropah
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.17
Pasaran Utama Eksport Getah

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	'000 tan					% bahagian				
Republik Rakyat China	207	289	386	406	371	21.9	26.1	34.2	35.5	36.4
Kesatuan Eropah[1]	295	346	313	316	294	31.2	31.2	27.7	27.6	28.9
Jerman	*129*	*149*	*132*	*144*	*136*	*13.6*	*13.4*	*11.7*	*12.6*	*13.3*
Perancis	*40*	*53*	*46*	*41*	*43*	*4.2*	*4.8*	*4.1*	*3.6*	*4.3*
Belanda	*12*	*20*	*28*	*21*	*17*	*1.3*	*1.8*	*2.5*	*1.9*	*1.6*
Itali	*29*	*29*	*24*	*22*	*20*	*3.0*	*2.6*	*2.1*	*1.9*	*1.9*
United Kingdom	*22*	*24*	*21*	*18*	*16*	*2.4*	*2.2*	*1.9*	*1.6*	*1.5*
Sepanyol	*17*	*24*	*13*	*11*	*9*	*1.8*	*2.2*	*1.2*	*0.9*	*0.9*
Lain-lain	*46*	*47*	*49*	*59*	*53*	*4.9*	*4.2*	*4.2*	*5.1*	*5.4*
Korea	69	64	74	67	61	7.3	5.7	6.6	5.8	6.0
Timur Tengah[2]	83	89	74	71	54	8.8	8.1	6.6	6.2	5.3
Iran	*48*	*55*	*40*	*45*	*27*	*5.1*	*4.9*	*3.6*	*3.9*	*2.7*
Turki	*25*	*25*	*24*	*20*	*21*	*2.7*	*2.2*	*2.2*	*1.7*	*2.1*
Lain-lain	*10*	*9*	*10*	*6*	*6*	*1.0*	*1.0*	*0.8*	*0.6*	*0.5*
Amerika Syarikat	77	74	67	64	53	8.1	6.7	6.0	5.6	5.2
Brazil	29	37	31	32	38	3.1	3.3	2.7	2.8	3.8
Kanada	14	19	17	15	19	1.4	1.7	1.5	1.4	1.9
Singapura	9	22	10	3	2	0.9	2.0	0.9	0.3	0.2
Lain-lain	163	168	156	169	126	17.3	15.2	13.8	14.8	12.3
Jumlah	**946**	**1,108**	**1,128**	**1,143**	**1,018**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

[1] Termasuk 10 negara anggota baharu mulai tahun 2004
[2] Bermula tahun 2004, Cyprus dikeluarkan dari Timur Tengah dan dimasukkan ke dalam Kesatuan Eropah
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.18
Pasaran Utama Eksport Minyak Mentah

Negara	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	'000 tan					% bahagian				
India	3,396	3,081	3,496	4,417	3,908	19.0	17.1	19.7	27.1	23.8
Australia	2,248	4,229	3,567	2,269	3,331	12.5	23.4	20.1	13.9	20.3
Indonesia	1,289	1,548	1,431	1,547	2,038	7.2	8.6	8.1	9.5	12.4
Singapura	468	890	1,638	1,285	1,607	2.6	4.9	9.2	7.9	9.8
Korea	1,271	1,316	1,389	1,433	1,545	7.1	7.3	7.8	8.8	9.4
Thailand	3,097	3,024	3,418	2,528	1,435	17.3	16.8	19.3	15.5	8.8
Jepun	1,440	1,051	734	926	987	8.0	5.8	4.1	5.7	6.0
Filipina	610	406	743	471	872	3.4	2.3	4.2	2.9	5.3
New Zealand	402	205	299	424	381	2.2	1.1	1.7	2.6	2.3
Republik Rakyat China	2,013	1,036	240	79	240	11.2	5.7	1.4	0.5	1.6
Amerika Syarikat	937	682	314	282	46	5.2	3.8	1.8	1.7	0.3
Sri Lanka	425	420	358	357	-	2.4	2.3	2.0	2.2	-
Lain-lain	317	159	92	286	-	1.9	0.9	0.6	1.7	-
Jumlah	**17,913**	**18,047**	**17,719**	**16,304**	**16,390**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.19
Pasaran Utama Eksport Gas Asli Cecair

Negara	2003	2004	2005	2006	2007a	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	('000 tan)					% bahagian				
Jepun	12,477	12,284	13,884	12,360	13,426	72.1	59.8	63.3	57.4	59.2
Korea	2,679	4,599	4,820	5,748	6,135	15.5	22.4	22.0	26.7	27.1
China Taipei	2,101	2,834	3,054	3,306	3,035	12.1	13.8	13.9	15.4	13.4
Amerika Syarikat	54	299	-	-	-	0.3	1.5	-	-	-
Lain-lain	-	509	190	120	72	-	2.5	0.8	0.5	0.3
Jumlah	**17,311**	**20,525**	**21,948**	**21,534**	**22,668**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**

a Awalan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.20
Hutang Luar Negeri dan Khidmat Bayaran Hutang

	2003	2004	2005	2006	2007*a*
	RM juta				
Hutang jangka sederhana dan panjang:					
Pinjaman kasar	**22,226**	**27,064**	**29,162**	**28,620**	**23,844**
Kerajaan Persekutuan	*3,190*	*1,136*	*651*	*834*	*489*
PABK	*5,140*	*11,545*	*6,431*	*10,909*	*1,706*
Sektor swasta	*13,896*	*14,383*	*22,080*	*16,877*	*21,650*
Bayaran balik dan prabayaran	**29,309**	**25,172**	**34,959**	**28,538**	**25,699**
Kerajaan Persekutuan	*6,854*	*1,015*	*4,154*	*3,887*	*4,803*
PABK	*12,437*	*12,645*	*13,911*	*13,197*	*7,840*
Sektor swasta	*10,019*	*11,512*	*16,893*	*11,453*	*13,055*
Pinjaman bersih	**-7,083**	**1,892**	**-5,796**	**82**	**-1,855**
Kerajaan Persekutuan	*-3,664*	*120*	*-3,503*	*-3,053*	*-4,314*
PABK	*-7,297*	*-1,100*	*-7,480*	*-2,288*	*-6,134*
Sektor swasta	*3,877*	*2,872*	*5,187*	*5,424*	*8,594*
Hutang terkumpul	**153,236**	**156,849**	**150,746**	**141,704**	**132,978**
Kerajaan Persekutuan	*37,284*	*34,654*	*30,000*	*25,005*	*19,602*
PABK	*59,535*	*62,244*	*56,233*	*50,378*	*41,854*
Sektor swasta	*56,417*	*59,951*	*64,513*	*66,322*	*71,521*
Komposisi mata wang (% bahagian)	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**	**100.0**
Dolar AS	*76.6*	*76.8*	*79.6*	*80.5*	*80.7*
Yen Jepun	*12.9*	*12.8*	*11.7*	*11.4*	*11.2*
Lain-lain	*10.4*	*10.4*	*8.6*	*8.0*	*8.1*
Hutang jangka pendek:					
Hutang terkumpul	**33,500**	**43,737**	**46,953**	**42,800**	**54,468**
Sektor perbankan[1]	*23,321*	*35,333*	*38,871*	*28,812*	*42,134*
Sektor swasta bukan bank	*10,179*	*8,404*	*8,082*	*13,988*	*12,334*
Jumlah hutang luar negeri:	**186,736**	**200,586**	**197,698**	**184,505**	**187,445**
Jumlah hutang luar negeri (USD juta)	**49,141**	**52,786**	**51,790**	**51,736**	**56,027**
% PNK	*47.1*	*44.6*	*39.9*	*33.2*	*29.9*
Perubahan tahunan (%)	*0.6*	*7.4*	*-1.4*	*-6.7*	*1.6*
Jumlah khidmat bayaran hutang (termasuk pembayaran faedah hutang jangka pendek)	**28,627**	**24,866**	**32,800**	**32,141**	**26,463**
antaranya:					
Hutang jangka sederhana dan panjang					
Bayaran balik (tidak termasuk prabayaran)	**21,854**	**18,675**	**25,471**	**23,759**	**19,105**
Kerajaan Persekutuan	*3,861*	*1,015*	*4,154*	*3,887*	*4,803*
PABK	*10,017*	*10,713*	*10,166*	*11,311*	*5,035*
Sektor swasta	*7,976*	*6,947*	*11,152*	*8,561*	*9,267*
Bayaran faedah	**6,150**	**5,442**	**6,101**	**6,561**	**5,028**
Kerajaan Persekutuan	*1,883*	*1,758*	*1,729*	*1,678*	*1,328*
PABK	*3,287*	*2,684*	*3,182*	*3,511*	*2,282*
Sektor swasta	*979*	*1,000*	*1,190*	*1,372*	*1,418*
Nisbah khidmat bayaran hutang (% eksport barangan dan perkhidmatan)					
Jumlah hutang	**6.4**	**4.5**	**5.4**	**4.8**	**3.8**
Hutang jangka sederhana dan panjang	6.3	4.4	5.2	4.5	3.4
Kerajaan Persekutuan	*1.3*	*0.5*	*1.0*	*0.8*	*0.9*
PABK	*3.0*	*2.4*	*2.2*	*2.2*	*1.0*
Sektor swasta	*2.0*	*1.5*	*2.0*	*1.5*	*1.5*

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia

Jadual A.21
Indeks Harga Pengguna

	Wajaran (%) (2000=100)	2003	2004	2005		Wajaran (%) (2005=100)[1]	2006	2007
		Peratus Perubahan (%)					Peratus Perubahan (%)	
Jumlah	100.0	1.2	1.4	3.0	Jumlah	100.0	3.6	2.0
antaranya:					*antaranya:*			
Makanan	33.8	1.3	2.2	3.6	Makanan dan minuman bukan alkohol	31.4	3.4	3.0
Minuman dan tembakau	3.1	1.6	7.8	10.5	Minuman keras dan tembakau	1.9	6.9	7.8
Pakaian dan kasut	3.4	-2.0	-1.8	-1.0	Pakaian dan kasut	3.1	-1.3	-1.4
Sewa kasar, bahan api dan tenaga	22.4	0.9	1.0	1.2	Perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain	21.4	1.5	1.3
Perabot, hiasan dalaman dan peralatan dan pengendalian isi rumah	5.3	-0.6	0.4	2.0	Hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isi rumah	4.3	1.1	1.1
Perbelanjaan rawatan perubatan dan kesihatan	1.8	1.7	1.4	1.6	Kesihatan	1.4	2.1	1.6
Pengangkutan dan perhubungan	18.8	1.6	0.8	4.4	Pengangkutan	15.9	11.0	2.3
					Kominukasi	5.1	-1.4	-1.2
Perkhidmatan rekreasi, hiburan, pelajaran dan kebudayaan	5.9	0.6	-0.1	0.5	Perkhidmatan, rekreasi dan kebudayaan	4.6	0.7	1.4
					Pendidikan	1.9	1.6	1.8
					Restoran dan hotel	3.0	3.7	3.7
Pelbagai barangan dan perkhidmatan	5.5	1.3	1.8	2.4	Pelbagai barangan dan perkhidmatan	6.0	2.2	1.0

[1] Bermula tahun 2006, Indeks Harga Pengguna telah diubah kepada tahun asas 2005=100, daripada tahun asas 2000=100 sebelumnya

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.22
Indeks Harga Pengeluar

	Wajaran (%) (1989=100)	2003	2004	2005		Wajaran (%) (2000=100)[1]	2006	2007
		Peratus Perubahan (%)					Peratus Perubahan (%)	
Jumlah	100.0	5.7	8.9	6.8	Jumlah	100.0	5.1	6.7
antaranya:					*antaranya:*			
Makanan dan binatang hidup yang boleh dimakan	14.9	-0.2	3.6	3.8	Makanan dan binatang hidup	5.3	3.1	8.5
Minuman dan tembakau	2.1	0.9	1.6	1.9	Minuman dan tembakau	1.0	5.8	-0.4
Bahan mentah tak boleh dimakan kecuali bahan api	18.0	7.5	6.6	3.0	Bahan mentah tak boleh dimakan kecuali bahan api	4.4	14.5	14.1
Minyak galian, pelincir dan bahan berkaitan	18.8	11.4	22.3	26.0	Minyak galian, pelincir dan bahan yang berkaitan	11.9	11.0	3.0
Minyak dan lelemak binatang dan sayur-sayuran	8.5	15.7	13.2	-14.8	Minyak dan lelemak binatang dan sayur-sayuran	3.8	-0.3	46.7
Kimia dan keluaran kimia T.T.T.L	4.4	1.4	4.3	2.2	Bahan kimia dan produk berkaitan t.s.t.l	5.1	3.4	3.6
Barangan perkilangan dikategorikan mengikut bahan	10.8	1.8	2.5	2.5	Barangan perkilangan dikategorikan mengikut bahan	11.0	3.7	4.7
Jentera dan kelengkapan pengangkutan	18.4	0.1	0.1	0.6	Jentera dan kelengkapan pengangkutan	50.5	3.5	4.6
Pelbagai barangan keluaran kilang	3.6	0.9	0.6	1.9	Pelbagai barangan keluaran kilang	6.7	3.5	1.5
Pelbagai perniagaan dan barangan yang tidak dikelaskan dalam S.I.T.C	0.6	0.5	0.2	0.0	Komoditi dan transaksi yang tidak dikelaskan dalam S.I.T.C.	0.4	13.4	12.3
Pengeluaran Tempatan	79.3	6.8	10.3	7.9	Pengeluaran Tempatan	65.6	6.7	7.5
Import	20.7	0.8	2.0	1.6	Import	34.4	2.2	4.7

[1] Bermula tahun 2006, Indeks Harga Pengeluar telah diubah kepada tahun asas 2000=100, daripada tahun asas 1989=100 sebelumnya
T.T.T.L: Tidak disenarai di tempat lain
S.I.T.C.: Standard International Trade Classification

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Jadual A.23
Wang Secara Luas (M3)

	Perubahan tahunan					Pada akhir
	2003	2004	2005	2006	2007	2007
	RM juta					
Wang secara luas (M3)[1]	48,908	68,167	51,609	87,467	72,486	832,788
Mata wang dalam edaran[2]	2,233	2,593	1,629	3,335	2,746	36,247
Deposit permintaan	11,107	10,031	8,683	11,705	24,247	132,382
Separuh wang secara luas	35,569	55,543	41,297	72,427	45,494	664,159
Deposit tetap	*17,018*	*25,192*	*4,940*	*31,940*	*10,705*	*402,017*
Deposit tabungan	*5,602*	*6,129*	*1,947*	*5,195*	*8,703*	*84,432*
NID	*1,965*	*8,179*	*12,785*	*14,321*	*-15,279*	*30,983*
Repo	*8,016*	*13,337*	*17,260*	*11,799*	*-72,366*	*3,205*
Deposit mata wang asing	*2,434*	*2,998*	*2,467*	*3,218*	*1,512*	*22,600*
Deposit lain	*533*	*-291*	*1,898*	*5,956*	*112,219*	*120,922*
Faktor Penentu M3						
Tuntutan bersih terhadap Kerajaan	12,954	-16,599	-5,204	8,317	265	-1,335
Tuntutan terhadap Kerajaan	*3,960*	*4,536*	*-2,152*	*1,614*	*416*	*37,321*
Tolak: Deposit Kerajaan	*-8,993*	*21,135*	*3,052*	*-6,703*	*151*	*38,656*
Tuntutan terhadap sektor swasta	31,287	30,524	44,501	34,714	51,634	727,717
Pinjaman	*21,468*	*39,753*	*44,840*	*36,779*	*48,498*	*645,220*
Sekuriti	*9,819*	*-9,229*	*-339*	*-2,065*	*3,135*	*82,497*
Operasi luar bersih	33,398	90,626	1,832	52,745	70,743	383,363
Bank Negara Malaysia[3]	*39,781*	*83,728*	*13,550*	*25,158*	*45,319*	*335,718*
Sistem perbankan	*-6,383*	*6,898*	*-11,719*	*27,587*	*25,423*	*47,645*
Pengaruh lain	-28,730	-36,383	10,480	-8,309	-50,155	-276,957

[1] Tidak termasuk deposit yang disimpan sesama institusi perbankan
[2] Tidak termasuk pemegangan oleh sistem perbankan
[3] Termasuk kerugian/keuntungan penilaian semula kadar pertukaran

Jadual A.24
Bekalan Wang: Perubahan dan Kadar Pertumbuhan Tahunan

	2003		2004		2005		2006		2007	
	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%	RM juta	%
Mata wang dalam edaran	2,205	9.2	2,516	9.6	1,561	5.5	3,342	11.1	2,728	8.1
Deposit permintaan dalam bank perdagangan dan bank-bank Islam	10,724	16.3	9,594	12.6	8,227	9.6	13,688	14.5	24,913	23.1
M1[1]	12,929	14.4	12,110	11.8	9,788	8.5	17,029	13.7	27,640	19.6
Deposit lain dalam bank perdagangan dan bank-bank Islam[2]	29,996	10.1	96,089	29.4	73,923	17.5	89,308	18.0	41,602	7.1
Deposit di institusi perbankan yang lain[3,4]	5,984	5.1	-40,032	-32.4	-32,102	-38.4	-18,871	-36.7	3,244	9.9
M3[5]	48,908	9.7	68,167	12.3	51,609	8.3	87,467	13.0	72,486	9.5

[1] Terdiri daripada mata wang dalam edaran dan deposit permintaan sektor swasta
[2] Terdiri daripada deposit tabungan dan tetap, instrumen deposit boleh niaga (negotiable instruments of deposits, NID), repo dan deposit mata wang asing sektor swasta dalam bank perdagangan dan bank-bank Islam
[3] Terdiri daripada deposit tetap dan repo sektor swasta dalam syarikat kewangan, bank saudagar/bank pelaburan dan syarikat diskaun. Juga termasuk deposit tabungan dalam syarikat kewangan, NID dalam syarikat kewangan dan bank saudagar/bank pelaburan, deposit mata wang asing dalam bank saudagar/bank pelaburan dan deposit panggilan dalam syarikat diskaun. Tidak termasuk deposit yang disimpan sesama institusi perbankan
[4] Penurunan besar sejak tahun 2004 mencerminkan penggabungan syarikat kewangan dengan bank perdagangan
[5] Terdiri daripada M1 ditambah deposit sektor swasta dalam bank perdagangan dan bank-bank Islam dan deposit sektor swasta dalam institusi perbankan yang lain, iaitu syarikat kewangan, bank saudagar/bank pelaburan dan syarikat diskaun

Jadual A.25
Kadar Faedah (%)

	Kadar purata pada akhir tahun					Kadar purata pada akhir bulan tahun 2007											
	2002	2003	2004	2005	2006	Jan.	Feb.	Mac	Apr.	Mei	Jun	Jul.	Ogos	Sept.	Okt.	Nov.	Dis.
Antara bank semalaman	2.73	2.74	2.70	2.72	3.38	3.50	3.49	3.50	3.50	3.49	3.50	3.49	3.49	3.50	3.50	3.50	3.49
Antara bank 1 minggu	2.76	2.80	2.74	2.75	3.42	3.52	3.51	3.52	3.52	3.52	3.53	3.52	3.51	3.53	3.52	3.52	3.52
Antara bank 1 bulan	2.87	2.99	2.86	2.84	3.54	3.56	3.55	3.56	3.54	3.54	3.55	3.57	3.55	3.54	3.54	3.54	3.56
Bank perdagangan																	
Deposit tetap:																	
3 bulan	3.20	3.00	3.00	3.02	3.19	3.19	3.19	3.18	3.18	3.18	3.17	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15
12 bulan	4.00	3.70	3.70	3.70	3.73	3.72	3.71	3.71	3.71	3.71	3.71	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70	3.70
Deposit tabungan	2.12	1.86	1.58	1.41	1.48	1.49	1.44	1.43	1.44	1.44	1.44	1.44	1.44	1.43	1.43	1.44	1.44
Kadar pinjaman asas (BLR)	6.39	6.00	5.98	6.20	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72	6.72
Bil Perbendaharaan (91 hari)	2.82	2.77	1.96	2.96	3.23	3.38	3.41	3.46	3.37	3.30	3.50	3.47	3.53	3.47	3.49	3.42	3.41
Sekuriti Kerajaan (1 tahun)	2.94	2.93	2.24	3.30	3.55	3.61	3.55	3.42	3.42	3.35	3.30	3.43	3.55	3.52	3.52	3.57	3.53
Sekuriti Kerajaan (5 tahun)	3.15	4.28	3.64	3.73	3.70	3.80	3.63	3.46	3.45	3.44	3.39	3.48	3.62	3.58	3.57	3.74	3.78
Sekuriti hutang swasta																	
AAA																	
3 tahun	3.91	3.86	4.06	3.76	4.01	4.05	4.03	3.90	3.81	3.83	3.90	3.96	3.99	3.95	3.99	4.05	4.07
5 tahun	4.50	4.35	4.81	4.29	4.26	4.26	4.22	4.09	3.96	4.02	4.06	4.10	4.16	4.12	4.17	4.26	4.28
AA																	
3 tahun	4.80	4.43	4.67	4.22	4.38	4.40	4.36	4.25	4.16	4.18	4.21	4.26	4.30	4.25	4.27	4.34	4.39
5 tahun	5.38	4.99	5.50	4.78	4.71	4.65	4.62	4.48	4.38	4.37	4.42	4.45	4.53	4.48	4.50	4.60	4.64
A																	
3 tahun	6.31	5.79	6.03	5.84	5.91	5.81	5.79	5.67	5.67	5.65	5.85	5.92	5.93	5.89	5.98	6.10	6.06
5 tahun	7.07	6.51	6.90	6.56	6.53	6.39	6.32	6.15	6.13	6.09	6.26	6.41	6.50	6.48	6.51	6.55	6.51
BBB																	
3 tahun	9.33	9.45	9.92	9.47	9.62	9.46	9.33	9.28	9.29	9.20	9.63	9.63	9.68	9.65	9.71	9.71	9.71
5 tahun	10.36	10.48	10.99	10.41	10.48	10.27	10.15	10.13	10.19	10.13	10.54	10.52	10.57	10.53	10.66	10.71	10.72
BB & ke bawah																	
3 tahun	11.62	11.35	11.96	11.79	12.03	11.82	11.67	11.65	11.59	11.49	11.83	11.91	11.97	11.80	11.97	11.93	11.92
5 tahun	12.83	12.47	13.21	12.95	13.05	13.02	12.85	12.75	12.63	12.58	12.90	13.07	13.07	12.89	13.11	13.09	13.16

Jadual A.26
Pergerakan Ringgit

	RM berbanding dengan satu unit wang asing[1]			Perubahan tahunan (%)		Perubahan (%)
	2005	2006	2007	2006	2007	21 Jul.'05 - Dis. 2007
	Jul. 21[2]	Akhir Dis.				
SDR	5.5049	5.3069	5.2190	1.8	1.7	5.5
Dolar Amerika Syarikat	3.8000	3.5315	3.3065	7.0	6.8	14.9
Dolar Singapura	2.2570	2.3028	2.2938	-1.4	0.4	-1.6
100 yen Jepun	3.3745	2.9675	2.9534	8.6	0.5	14.3
Paun sterling	6.6270	6.9315	6.6070	-5.9	4.9	0.3
Franc Swiss	2.9588	2.8915	2.9445	-0.3	-1.8	0.5
Euro	4.6212	4.6460	4.8756	-3.4	-4.7	-5.2
100 baht Thailand	9.0681	9.8111	9.8159	-6.2	0.0	-7.6
100 rupiah Indonesia	0.0386	0.0393	0.0352	-1.9	11.5	9.8
100 won Korea	0.3665	0.3797	0.3532	-1.5	7.5	3.8
100 peso Filipina	6.8131	7.2027	8.0158	-1.1	-10.1	-15.0
Renminbi China	0.4591	0.4523	0.4527	3.5	-0.1	1.4

[1] Kadar Dolar Amerika Syarikat ialah kadar belian dan jualan purata pada pukul 12.00 tengah hari di Pasaran Pertukaran Mata Wang Asing Antara Bank Kuala Lumpur
Kadar bagi mata wang selain Dolar Amerika Syarikat ialah kadar silang yang diperoleh daripada kadar mata wang asing tersebut berbanding dengan Dolar Amerika Syarikat dan kadar RM/Dolar Amerika Syarikat

[2] Ringgit bertukar daripada kadar pertukaran tetap ringgit berbanding dengan Dolar Amerika Syarikat kepada apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang

Jadual A.27
Institusi Kredit Perumahan

	Tahun penubuhan	Objektif	Kadar pemberian pinjaman untuk pinjaman perumahan baru (%)		Bilangan cawangan	
			2006	2007	2006	2007
Bank perdagangan[1]	–		4.1[2]	4.4[2]	2,120[3]	2,125[3]
Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan	1970	Menyediakan pinjaman perumahan untuk kakitangan Kerajaan	4.0	4.0	2	2
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	1954	Koperasi yang memobilisasikan tabungan dan menyediakan perkhidmatan pembiayaan kepada ahli dan bukan ahli	7.3	7.3	110	112
Malaysia Building Society Berhad	1950	Untuk menjadi institusi kewangan yang berasaskan pengguna dengan menawarkan aktiviti pinjaman harta benda dan pengambilan deposit, ke arah mewujudkan pengurusan kekayaan untuk pelanggan yang dihargai	1.0 ~ 12.0	1.0 ~ 12.0	22	26
Borneo Housing Mortgage Finance Berhad	1958	Menyediakan pinjaman perumahan khususnya untuk kakitangan Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak	3.0 ~ 8.75	3.0 ~ 8.75	2	2
Bank Simpanan Nasional	1974	Memberikan tumpuan kepada perbankan runcit dan pembiayaan persendirian, terutamanya untuk penabung kecil	6.9[1]	7.13[1]	379	375
Perbadanan Pinjaman Sabah	1955	Untuk meningkatkan pembangunan sosioekonomi rakyat Malaysia di Sabah melalui akses kepada kredit kewangan yang mudah	3.0 ~ 7.5	3.0 ~ 7.5	10	10

[1] Kadar pinjaman purata 12 bulan
[2] Tidak termasuk bank-bank Islam
[3] Termasuk bank-bank Islam

Sumber: Bank Negara Malaysia dan pelbagai institusi kredit perumahan

Jadual A.28
Pinjaman Perumahan Terkumpul

	2006	2007*a*	2006	2007*a*	2006	2007*a*
	RM juta		Perubahan tahunan (%)		% bahagian	
Bank perdagangan[1]	162,290	174,268	9.6	7.4	82	82
Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan	25,352	26,822	-0.2	5.8	13	13
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	4,310	4,475	15.1	3.8	2	2
Malaysia Building Society Berhad	3,513	4,413	39.8	25.6	2	2
Borneo Housing Mortgage Finance Berhad	721	716	1.2	-0.7	...	...
Bank Simpanan Nasional	2,273	2,645	56.6	16.4	1	1
Perbadanan Pinjaman Sabah	204	190	-7.6	-6.9	...	...
Jumlah	**198,663**	**213,529**	**9.1**	**7.5**	**100**	**100**

[1] Termasuk bank-bank Islam
a Awalan
... Terlalu kecil
Sumber: Bank Negara Malaysia dan pelbagai institusi kredit perumahan

Jadual A.29
Pinjaman Perumahan yang Diluluskan

	2006	2007*a*	2006	2007*a*	2006	2007*a*
	RM juta		Perubahan tahunan (%)		% bahagian	
Bank perdagangan[1]	32,838	48,142	-9.9	46.6	82	86
Bahagian Pinjaman Perumahan Perbendaharaan	4,134	5,830	-1.3	41.0	10	10
Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad	633	266	-31.4	-58.1	2	...
Malaysia Building Society Berhad	1,180	1,055	179.2	-10.6	3	2
Borneo Housing Mortgage Finance Berhad	70	63	12.3	-10.4	...	...
Bank Simpanan Nasional	1,380	808	64.2	-41.4	3	1
Perbadanan Pinjaman Sabah	11	15	33.9	33.0	...	...
Jumlah	**40,246**	**56,179**	**-6.2**	**39.6**	**100**	**100**

[1] Termasuk bank-bank Islam
a Awalan
... Terlalu kecil
Sumber: Bank Negara Malaysia dan pelbagai institusi kredit perumahan

Jadual A.30
Kewangan Sektor Awam Disatukan

	2004	2005	2006	2007*a*	2008*r*
	RM bilion				
Hasil[1]	95.0	95.0	102.0	115.5	122.8
% perubahan	*2.6*	*-0.1*	*7.4*	*13.3*	*6.4*
Perbelanjaan mengurus	101.0	106.6	117.7	134.5	140.6
% perubahan	*20.8*	*5.5*	*10.4*	*14.3*	*4.5*
Lebihan semasa PABK[2]	81.3	85.0	100.7	105.4	105.7
Lebihan semasa	**75.3**	**73.3**	**84.9**	**86.4**	**88.0**
% daripada KDNK	***15.9***	***14.1***	***14.8***	***13.5***	***12.6***
Perbelanjaan pembangunan bersih[3]	56.7	66.1	86.5	103.2	90.1
% perubahan	*-31.9*	*16.5*	*31.0*	*19.3*	*-12.7*
Sektor Kerajaan[4]	32.1	31.7	40.8	47.0	47.6
PABK	24.6	34.4	45.7	56.2	42.5
Imbangan keseluruhan	**18.5**	**7.3**	**-1.6**	**-16.8**	**-2.1**
% daripada KDNK	***3.9***	***1.4***	***-0.3***	***-2.6***	***-0.3***

[1] Tidak termasuk bayaran pindahan antara sektor Kerajaan
[2] Merujuk kepada 30 PABK pada tahun 2004 dan seterusnya
[3] Mengambil kira bayaran pindahan dan pinjaman bersih antara sektor awam
[4] Terdiri daripada Kerajaan Persekutuan, kerajaan negeri dan kerajaan tempatan dan badan berkanun
a Awalan
r Ramalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Kementerian Kewangan dan perusahaan awam bukan kewangan (PABK)

Jadual A.31
Negara Perindustrian Utama: Penunjuk Ekonomi Utama

	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2008*r*
	Perubahan tahunan (%)					
KDNK BENAR						
Negara Perindustrian Utama						
Amerika Syarikat	2.5	3.6	3.1	2.9	2.2	1.0
Jepun	1.4	2.7	1.9	2.2	2.0	1.0
Kawasan euro	0.8	2.0	1.5	2.8	2.6	1.5
Jerman	*-0.3*	*1.1*	*0.8*	*2.9*	*2.7*	*2.0*
United Kingdom	2.8	3.3	1.8	2.8	3.1	2.3
INFLASI						
Negara Perindustrian Utama						
Amerika Syarikat	2.3	2.7	3.4	3.2	2.9	2.3
Jepun	-0.3	0.0	-0.3	0.3	0.1	0.5
Kawasan euro	2.1	2.1	2.2	2.2	2.0	2.0
Jerman	*1.0*	*1.8*	*1.9*	*1.8*	*2.1*	*1.8*
United Kingdom[1]	1.4	1.3	2.0	2.3	2.4	2.0
	% daripada tenaga pekerja					
PENGANGGURAN						
Negara Perindustrian Utama						
Amerika Syarikat	6.0	5.5	5.1	4.6	4.6	5.7
Jepun	5.3	4.7	4.4	4.1	4.0	4.0
Kawasan euro	8.7	8.8	8.6	7.8	6.9	6.8
Jerman	*8.8*	*9.2*	*9.1*	*8.1*	*6.5*	*6.3*
United Kingdom	5.0	4.8	4.8	5.4	5.4	5.4
	% daripada KDNK					
IMBANGAN AKAUN SEMASA						
Negara Perindustrian Utama						
Amerika Syarikat	-4.8	-5.5	-6.1	-6.2	-5.7	-5.5
Jepun	3.2	3.7	3.6	3.9	4.5	4.3
Kawasan euro	0.5	1.1	0.3	0.0	-0.2	-0.4
Jerman	*1.9*	*4.3*	*4.6*	*5.0*	*5.4*	*5.1*
United Kingdom	-1.3	-1.6	-2.5	-3.2	-3.5	-3.6
IMBANGAN FISKAL[2]						
Negara Perindustrian Utama						
Amerika Syarikat	-4.8	-4.4	-3.6	-2.6	-2.6	-2.9
Jepun	-8.0	-6.2	-4.8	-4.1	-3.9	-3.8
Kawasan euro	-3.1	-2.9	-2.6	-1.6	-0.9	-1.1
Jerman	*-4.0*	*-3.8*	*-3.4*	*-1.6*	*-0.2*	*-0.5*
United Kingdom	-3.5	-3.4	-3.3	-2.7	-2.5	-2.3

[1] Berdasarkan indeks harga pengguna terharmoni Eurostat yang disesuaikan
[2] Merujuk kepada imbangan fiskal kerajaan am
a Anggaran
r Ramalan

Sumber: *IMF World Economic Outlook, Oktober 2007*
Pihak berkuasa negara dan anggaran Bank Negara Malaysia

Jadual A.32
Asia Timur: Penunjuk Ekonomi Utama

	2003	2004	2005	2006	2007*a*	2008*r*
KDNK BENAR	Perubahan tahunan (%)					
Negara Serantau						
Republik Rakyat China	10.0	10.1	10.4	11.1	11.4	10.5
Korea	3.1	4.7	4.2	5.0	4.9	4.7
China Taipei	3.5	6.2	4.2	4.9	5.7	4.3
Singapura	3.1	9.0	7.3	8.2	7.7	4.0 ~ 6.0
Hong Kong SAR	3.0	8.5	7.1	7.0	6.3	4.5
Malaysia	5.8	6.8	5.0	5.9	6.3	5.0 ~ 6.0
Thailand	7.1	6.3	4.5	5.1	4.8	4.5 ~ 6.0
Indonesia	4.9	5.1	5.6	5.5	6.3	6.2 ~ 6.8
Filipina	4.9	6.2	5.0	5.4	7.3	6.3 ~ 7.0
HARGA PENGGUNA	Perubahan tahunan (%)					
Negara Serantau						
Republik Rakyat China	1.2	3.9	1.8	1.5	4.8	5.0
Korea	3.5	3.6	2.8	2.2	2.5	3.3
China Taipei	-0.3	1.6	2.3	0.6	1.8	2.0
Singapura	0.5	1.7	0.5	1.0	1.7	4.5 ~ 5.5
Hong Kong SAR[1]	-2.6	-0.4	0.9	2.0	2.0	3.4
Malaysia	1.2	1.4	3.0	3.6	2.0	2.5 ~ 3.0
Thailand	1.8	2.8	4.5	4.6	2.0	2.8 ~ 4.0
Indonesia	6.8	6.1	10.5	13.1	6.3	4.0 ~ 6.0
Filipina	3.5	6.0	7.6	6.2	3.0	3.0 ~ 4.0
IMBANGAN AKAUN SEMASA	% daripada KDNK					
Negara Serantau						
Republik Rakyat China	2.8	3.6	7.2	9.4	11.7	12.2
Korea	2.0	4.1	1.9	0.7	0.1	-0.4
China Taipei	9.6	5.6	4.5	6.8	6.8	7.1
Singapura	24.2	20.1	24.5	27.5	27.0	25.4
Hong Kong SAR	10.4	9.5	11.4	10.8	11.2	9.5
Malaysia	12.1	12.1	14.6	16.3	15.5	14.0
Thailand	3.4	1.7	-4.5	1.6	3.7	2.2
Indonesia	3.5	0.6	0.1	2.7	1.6	1.2
Filipina	0.4	1.9	2.0	4.3	3.8	2.6
IMBANGAN FISKAL[2]	% daripada KDNK					
Negara Serantau						
Republik Rakyat China	-2.4	-1.5	-1.3	-1.3	-1.0	-0.6
Korea	1.8	0.7	0.6	0.4	t.d.	t.d.
China Taipei	-2.9	-2.3	-2.5	-0.3	-0.2	t.d.
Singapura[3]	-1.2	-0.1	0.7	0.0	2.6	-0.3
Hong Kong SAR[3]	-3.3	-0.3	1.0	4.0	7.2	-0.4
Malaysia	-5.0	-4.1	-3.6	-3.3	-3.2	-3.1
Thailand	1.2	0.6	-0.3	0.7	-0.2	t.d.
Indonesia	-1.9	-1.4	-0.5	1.0	1.1	1.7
Filipina	-4.6	-3.9	-2.7	-1.1	-0.8[4]	0.0

[1] Inflasi merujuk kepada harga komposit
[2] Merujuk kepada imbangan kerajaan pusat
[3] Merujuk kepada tahun kewangan bermula bulan April hingga Mac tahun berikutnya
[4] Untuk Januari-September 2007
r Ramalan
a Anggaran
t.d. Tidak diperoleh

Sumber: Sumber Negara
IMF World Economic Outlook, Oktober 2007